

ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO

**PRIJEDLOG PROČIŠĆENOG TEKSTA ZAKONA O KAZNENOM
POSTUPKU**

Zagreb, 2011.

ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO HRVATSKOG SABORA

Na temelju svoje nadležnosti iz članka 59. Poslovnika Hrvatskoga sabora te članka 49. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 80/11.), Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na sjednici održanoj _____, utvrdio je pročišćeni tekst Zakona o kaznenom postupku.

Pročišćeni tekst Zakona o kaznenom postupku obuhvaća Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“ , br. 152/08.) te njegove izmjene i dopune objavljene u „Narodnim novinama“, br. 76/09. i 80/11. u kojima je naznačeno njihovo vrijeme stupanja na snagu.

Klasa: _____

Zagreb, _____

Predsjednik
Odbora za zakonodavstvo
Hrvatskoga sabora
Emil Tomljanović, dipl. iur., v.r.

ZAKON

O KAZNENOM POSTUPKU (pročišćeni tekst)

Prvi dio OPĆE ODREDBE

Glava I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovaj Zakon utvrđuje pravila kojima se osigurava da nitko nedužan ne bude osuđen, a da se počinitelju kaznenog djela izrekne kazna ili druga mjera uz uvjete koje predviđa zakon i na temelju zakonito provedenog postupka pred nadležnim sudom.

(2) Prije donošenja pravomoćne presude okrivljenik može biti ograničen u svojoj slobodi i drugim pravima samo uz uvjete koje određuje ovaj Zakon, razmjerno težini kaznenog djela, stupnju sumnje i jačini ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra.

(3) Uz uvjete propisane ovim i drugim zakonom mogu se poduzeti radnje radi otkrivanja počinitelja kaznenog djela.

Članak 2.

- (1) Kazneni postupak se provodi na zahtjev ovlaštenog tužitelja.
- (2) Za djela za koja se progoni po službenoj dužnosti ovlaštenu tužitelj je državni odvjetnik, a za djela za koja se progoni po privatnoj tužbi ovlaštenu tužitelj je privatni tužitelj.
- (3) Ako ovaj Zakon drukčije ne propisuje, državni odvjetnik je dužan poduzeti kazneni progon ako postoje osnove sumnje da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti i nema zakonskih smetnji za progon te osobe.
- (4) Za kaznena djela propisana zakonom državni odvjetnik poduzima kazneni progon samo na prijedlog oštećenika (članak 197.).
- (5) Kazneni progon započinje upisom kaznene prijave u upisnik (članak 205. stavak 4.) ili svakom radnjom ili mjerom ograničenja osobnih prava i sloboda koju poduzima nadležno tijelo, a usmjerena je razjašnjavanju sumnje da je određena osoba počinila kazneno djelo. Kazneni progon završava odustajanjem državnog odvjetnika ili drugog ovlaštenog tužitelja od progona ili sudskom odlukom.
- (6) Ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnova za pokretanje ili provođenje kaznenog progona, na njegovo mjesto može stupiti oštećenik kao tužitelj uz uvjete određene ovim Zakonom.

Članak 3.

- (1) Svatko je nedužan i nitko ga ne može smatrati krivim za kazneno djelo dok mu se pravomoćnom sudskom presudom ne utvrdi krivnja.
- (2) Dvojbu o postojanju činjenica koje tvore obilježja kaznenog djela ili o kojima ovisi primjena kaznenog zakona sud rješava presudom na način koji je povoljniji za okrivljenika.

Članak 4.

- (1) Sud, stranci i branitelju osigurava jednake mogućnosti dokazivanja na raspravi u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Sud i državna tijela koja sudjeluju u kaznenom postupku s jednakom pažnjom ispituju i utvrđuju činjenice koje terete okrivljenika i koje mu idu u korist.
- (3) Državno odvjetništvo, istražitelj i policija neovisno i nepristrano razjašnjavaju sumnju o kaznenom djelu za koje se kazneni progon provodi po službenoj dužnosti. Ta tijela su dužna s jednakom pozornošću prikupljati podatke o krivnji i nedužnosti okrivljenika.

Članak 5.

- (1) Okrivljenik se ima pravo braniti sam ili uz stručnu pomoć branitelja kojega sam izabire iz reda odvjetnika. Ako sam ne uzme branitelja, okrivljeniku će se radi osiguranja obrane postaviti branitelj kad je to određeno ovim Zakonom.

(2) Pod uvjetima koje određuje ovaj Zakon okrivljeniku koji ne može podmiriti troškove branitelja, postavit će se, na njegov zahtjev, branitelj na teret proračunskih sredstava.

(3) Sud ili drugo državno tijelo koje provodi radnje u kaznenom postupku dužno je prije ispitivanja okrivljenika, poučiti ga o pravu na branitelja i u svezi s braniteljem.

(4) Okrivljeniku se mora osigurati dovoljno vremena i mogućnosti za pripremu obrane.

Članak 6.

(1) U postupku uređenom ovim Zakonom, zabranjena je diskriminacija sukladno pripadnosti rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u sindikatu, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

Odredbom članka 1. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan novi stavak 1.

(2) Zabranjeno je da se prema okrivljeniku, svjedoku ili drugoj osobi primijene medicinske intervencije ili da im se daju takva sredstva kojima bi se utjecalo na njihovu volju pri davanju iskaza, niti se smije upotrijebiti sila, prijetnja ili druga slična sredstva.

Odredbom članka 1. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen dosadašnji stavak 1. koji je postao stavak 2.

(3) Iskaz pribavljen protivno stavcima 1. i 2. ovoga članka, ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Odredbom članka 1. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 3.

Članak 7.

(1) Svaka osoba protiv koje su poduzete mjere ograničenja osobne slobode ili druge prisilne mjere ima pravo da u skladu sa Zakonom bude saslušana pred sudom ili drugim nadležnim državnim tijelom, obaviještena o razlozima poduzimanja mjere i na pouku o pravima u postupku.

(2) Osoba uhićena pod sumnjom da je počinila kazneno djelo mora biti odmah:

1) na njoj razumljiv način obaviještena o razlozima uhićenja,

2) poučena da nije dužna iskazivati,

3) poučena da ima pravo na stručnu pomoć branitelja kojega može sama izabrati,

4) poučena da će nadležno tijelo na njezin zahtjev, o uhićenju izvijestiti njezinu obitelj ili drugu osobu koju ona odredi.

Članak 8.

(1) U kaznenom postupku u uporabi je hrvatski jezik i latinično pismo, ako za uporabu u pojedinim područjima nije zakonom uveden i drugi jezik ili pismo.

(2) Stranke, svjedoci i ostali sudionici u postupku imaju pravo služiti se svojim jezikom. Ako se radnja u postupku ne vodi na jeziku osobe, osigurat će se usmeno prevođenje onoga što ona odnosno drugi iznosi te isprava i drugoga pisanoga dokaznog materijala. Prevođenje obavlja tumač.

(3) O pravu na prevođenje poučit će se prije prvog ispitivanja osoba iz stavka 2. ovog članka, koja se može odreći toga prava ako zna jezik na kojem se vodi postupak. U zapisniku će se zabilježiti da je dana pouka i izjava sudionika.

(4) Odluke i dopise (pozive i druga pismena) upućuje tijelo koje vodi postupak na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu dostavljaju se sudu tužbe, žalbe i drugi podnesci. Ako je na pojedinom sudskom području u službenu uporabu zakonom uveden i drugi jezik ili pismo, podnesci se mogu sudu dostavljati i na tome jeziku ili pismu. Nakon početka rasprave podnositelj podneska ne može bez dopuštenja suda opozvati svoju odluku o jeziku kojim će se u postupku služiti.

(5) Uhićeniku, okrivljeniku koji je u pritvoru ili istražnom zatvoru kao i osobi na izdržavanju kazne dostavit će se prijevod odluka, dopisa i poziva na jeziku kojim se služi u postupku.

(6) Stranac lišen slobode može na raspravi dostavljati sudu podneske na svom jeziku, a prije i nakon toga samo pod uvjetom uzajamnosti.

Članak 9.

(1) Pravo suda i državnih tijela koja sudjeluju u kaznenom postupku da ocjenjuju postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima.

(2) Sud i druga državna tijela dužni su jasno izložiti razloge za odluke koje donose.

Članak 10.

(1) Sudske se odluke ne mogu temeljiti na dokazima pribavljenim na nezakonit način (nezakoniti dokazi).

(2) Nezakoniti su dokazi:

1) koji su pribavljeni kršenjem Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom propisane zabrane mučenja, okrutnog ili nečovječnog postupanja,

2) koji su pribavljeni povredom Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava obrane, prava na dostojanstvo, ugled i čast, te prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života,

3) koji su pribavljeni povredom odredaba kaznenog postupka i koji su izričito predviđeni ovim Zakonom,

4) za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza.

(3) Ne smatraju se nezakonitim dokazi pribavljeni povredom prava i sloboda iz stavka 2. točke 2. ovog članka:

1) radnjom za koju je prema kaznenom zakonu isključena protupravnost,

2) u postupku za teške oblike kaznenih djela za koja se provodi redoviti postupak, kod kojih je povreda prava, s obzirom na jakost i narav, bitno manja u odnosu na težinu kaznenog djela.

(4) Sudska odluka ne može se temeljiti isključivo na dokazu iz stavka 3. točke 2. ovog članka.

Članak 11.

(1) Okrivljenik ima pravo da u najkraćem roku bude izveden pred nadležni sud koji će odlučiti o optužbi. Trajanje istražnog zatvora ili druge mjere lišenja ili ograničenja slobode mora biti ograničeno na najkraće nužno vrijeme.

(2) Postupak se mora provesti bez odugovlačenja, a sud i druga državna tijela dužni su onemogućiti svaku zlouporabu prava što pripadaju sudionicima u postupku. U postupcima u kojima je okrivljeniku privremeno oduzeta sloboda, sud i državna tijela postupat će osobito žurno.

(3) Stranci, branitelju, oštećeniku, opunomoćeniku ili zakonskom zastupniku koji u kaznenom postupku svojom radnjom očigledno zloupotrebljava pravo iz ovog Zakona, sud će rješenjem uskratiti pravo na tu radnju. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Ako je u slučaju iz stavka 3. ovog članka okrivljenik ostao bez branitelja, predsjednik suda će na zahtjev tijela koje vodi postupak, postaviti branitelja po službenoj dužnosti.

Članak 12.

(1) Nitko ne može biti ponovno kazneno progonjen za djelo za koje je već bio suđen i za koje je donesena pravomoćna sudska presuda.

(2) Ne može se obnoviti kazneni postupak protiv osobe koja je pravomoćno oslobođena od optužbe.

Članak 13.

Ako Zakon drukčije ne propisuje (članak 544. stavak 2.), povodom pravnog lijeka izjavljenog samo u korist okrivljenika, presuda se ne može izmijeniti na njegovu štetu.

Članak 14.

Osoba koja je neopravdano osuđena za kazneno djelo ili je neosnovano uhićena ima pravo na svekoliku rehabilitaciju, pravo na naknadu štete iz sredstava državnog proračuna te druga prava utvrđena zakonom.

Članak 15.

Okrivljenika ili drugu osobu koja sudjeluje u postupku, a iz neznanja bi mogla propustiti kakvu radnju ili se zbog toga ne bi koristila svojim pravima, sud ili drugo tijelo koje provodi radnju poučiti će o pravima koja joj prema ovom Zakonu pripadaju i o posljedicama propuštanja radnje.

Članak 16.

(1) Žrtva i oštećenik imaju u kaznenom postupku prava u skladu s ovim Zakonom.

(2) Policija, istražitelj, državno odvjetništvo i sud postupaju s posebnim obzirom prema žrtvi kaznenog djela. Ta tijela dužna su žrtvi dati pouke iz stavka 3. ovog članka i članka 43. do 46. ovog Zakona i skrbiti za interese žrtve pri donošenju odluka o poduzimanju kaznenog progona protiv okrivljenika, odnosno pri poduzimanju radnji u kaznenom postupku u kojima žrtva mora osobno sudjelovati.

(3) Žrtva koja trpi teža psihofizička oštećenja ili teže posljedice kaznenog djela ima pravo na stručnu pomoć besplatnog savjetnika u skladu sa zakonom.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Žrtva teškog kaznenog djela nasilja ima pravo na naknadu štete iz sredstava državnog proračuna. Sredstva se prikupljaju iz novčanih kazni i oduzete imovinske koristi stečene kaznenim djelom u posebnom fondu.

(5) Osoba može sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik pod uvjetima koje propisuje ovaj Zakon.

(6) Državno odvjetništvo i sud dužni su u svakom stadiju postupka ispitati postoji li mogućnost nagodbe između okrivljenika i oštećenika oko popravljivanja štete uzrokovane kaznenim djelom te ih, uz izričitu privolu oštećenika, uputiti u tom cilju u savjetovalište za psihosocijalnu pomoć ovlaštene fizičke ili pravne osobe. Izvješće savjetovališta mora se nadležnom državnom tijelu podnijeti u roku od šest mjeseci.

Članak 17.

(1) Kazneni postupak započinje:

1) potvrđivanjem optužnice,

2) određivanjem rasprave na temelju privatne tužbe,

3) donošenjem presude o izdavanju kaznenog naloga (članak 541. stavak 1.).

Odredbom članka 3. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Kad je propisano da pokretanje kaznenog postupka ima za posljedicu ograničenje određenih prava, te posljedice, ako zakonom nije drukčije određeno, nastupaju potvrđivanjem optužnice, a za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili zatvor do pet godina, od dana kad je donesena osuđujuća presuda.

Članak 18.

(1) Ako primjena kaznenog zakona zavisi od prethodnog rješenja pravnog pitanja za čije je rješenje nadležan sud u kojem drugom postupku ili drugo državno tijelo, kazneni sud može sam riješiti to pitanje prema odredbama koje važe za dokazivanje u kaznenom postupku. Rješenje tog pravnog pitanja od strane kaznenog suda ima učinak samo za kazneni predmet o kojem taj sud raspravlja.

(2) Ako je o takvu prethodnom pitanju već donio odluku sud u kojem drugom postupku ili drugo državno tijelo, takva odluka ne veže kazneni sud što se tiče ocjene je li počinjeno određeno kazneno djelo.

(3) Ako sud koji vodi postupak smatra da je za rješenje pitanja iz stavka 1. ovog članka potrebna odluka Suda Europske unije o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta kojega je donijelo njezino tijelo, zastat će s postupkom, te podnijeti zahtjev Sudu Europske unije da donese odluku.

Odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 3.

Glava II. NADLEŽNOST SUDOVA

1. Stvarna nadležnost i sastav sudova

Članak 19.

(1) U kaznenim predmetima sude općinski sudovi, županijski sudovi, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(2) Sudovi iz stavka 1. ovog članka sude u granicama svoje stvarne i mjesne nadležnosti za sva kaznena djela i svim osobama ako zakonom nije drukčije propisano.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 19.

Članak 19.a

(1) Općinski sudovi su nadležni:

1) suditi u prvom stupnju za kaznena djela za koja je zakonom propisana kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do dvanaest godina, osim ako zakonom nije drukčije propisano,

- 2) u postupcima iz točke 1. ovog stavka odlučivati o potvrđivanju optužnice,
- 3) odlučivati o žalbama protiv rješenja za koja je to propisano ovim Zakonom,
- 4) obavljati druge poslove povjerene im zakonom.

(2) Zakonom se može propisati da u određenoj vrsti predmeta iz nadležnosti dvaju ili više općinskih sudova s područja istoga županijskog suda postupa jedan od tih općinskih sudova, s obzirom na uvjete rada i opseg poslova.

Članak 19.b

(1) Općinski sudovi sude u vijećima sastavljenim od jednog suca i dva suca porotnika, osim ako drukčije nije propisano zakonom.

(2) Za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do osam godina sudi sudac općinskog suda kao sudac pojedinac, osim za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: čedomorstvo (članak 93.), usmrćenje na zahtjev (članak 94.), prouzročenje smrti iz nehaja (članak 95.), sudjelovanje u samoubojstvu (članak 96. stavak 2.), spolni odnošaj s nemoćnom osobom (članak 189. stavak 1.), prisila na spolni odnošaj (članak 190.), spolni odnošaj zlouporabom položaja (članak 191. stavak 2.), iskorištavanje djece ili maloljetnih osoba za pornografiju (članak 196. stavak 1.), teško kazneno djelo protiv zdravlja ljudi (članak 249. stavak 4.) i izazivanje prometne nesreće (članak 272. stavak 4.) te u predmetima za kaznena djela za koja je sastav suda propisan posebnim zakonom.

(3) U predmetima iz nadležnosti vijeća općinskog suda stranke se mogu do početka rasprave suglasiti da raspravu provede predsjednik vijeća kao sudac pojedinac, osim ako sastav vijeća nije propisan zakonom. Sudac pojedinac ima ovlasti vijeća. Stranke tu suglasnost ne mogu opozvati.

(4) Općinski sudovi donose odluke izvan rasprave u vijećima sastavljenim od tri suca.

(5) Predsjednik općinskog suda i predsjednik vijeća općinskog suda odlučuju u slučajevima predviđenim u ovom Zakonu.

Članak 19.c

Županijski sudovi su nadležni:

1) suditi u prvom stupnju:

a) za kaznena djela za koja je zakonom propisana kazna zatvora preko dvanaest godina ili dugotrajni zatvor,

b) za kaznena djela za koja je posebnim zakonom propisana nadležnost županijskog suda,

c) za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: kaznena djela protiv Republike Hrvatske (Glava XII.), kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.) osim kaznenog djela zlouporabe opojnih droga iz članka 173. stavka 1., 4. – 6., ubojstvo na mah (članak 92.), otmica (članak 125. stavak 2.), silovanje (članak 188. stavak 1.), spolni

odnošaj s djetetom (članak 192. stavak 1.), prijevare na štetu Europskih zajednica (članak 224.b), razbojništvo (članak 218. stavak 2.), razbojnička krađa (članak 219. stavak 2.), pranje novca (članak 279.), zlouporaba položaja i ovlasti (članak 337. stavak 4.);

2) u drugom stupnju odlučivati o žalbama protiv odluka općinskih sudova, ako drukčije nije propisano zakonom;

3) poduzimati radnje u nadležnosti suca istrage, rješavati o žalbama protiv rješenja za koja je to propisano zakonom, provoditi prethodni kazneni postupak kad je to propisano ovim Zakonom;

4) u predmetima iz točke 1. ovog stavka odlučivati o potvrđivanju optužnice;

5) odlučivati u postupku izvršenja kazne zatvora prema posebnim propisima;

6) provoditi postupak za izručenje okrivljenih i osuđenih osoba;

7) obavljati poslove međunarodne pravne pomoći, izručenja i kaznenopravne suradnje;

8) obavljati i druge poslove koji su propisani zakonom.

Članak 19.d

(1) Županijski sudovi sude u prvom stupnju u vijećima sastavljenim od jednog suca i dva suca porotnika, a u vijećima od dva suca i tri suca porotnika za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, osim ako drukčije nije propisano zakonom.

(2) U vijeću sastavljenom od tri suca županijski sudovi sude o žalbama protiv odluka općinskih sudova.

(3) U vijeću sastavljenom od tri suca županijski sudovi donose odluke izvan rasprave, te odlučuju o drugim pitanjima, osim ako drukčije nije propisano zakonom.

(4) Radnje u prethodnom postupku obavlja sudac županijskog suda kao sudac istrage.

(5) Odluke u postupku izvršenja zatvorskih kazni donosi sudac pojedinac županijskog suda kao sudac izvršenja.

(6) Predsjednik županijskog suda i predsjednik vijeća županijskog suda odlučuju u slučajevima predviđenim u ovom Zakonu.

Članak 19.e

(1) Visoki kazneni sud je nadležan:

1) odlučivati u drugom stupnju o žalbama protiv presuda općinskih i županijskih sudova;

2) obavljati druge poslove propisane zakonom.

(2) Visoki kazneni sud sudi u vijećima sastavljenim od tri suca, a u vijeću od pet sudaca kad odlučuje o žalbama protiv presuda za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora. Sudac pojedinac Visokog kaznenog suda odlučuje kad je to propisano zakonom.

(3) Predsjednik Visokog kaznenog suda i predsjednik vijeća Visokog kaznenog suda odlučuju u slučajevima predviđenim u ovom Zakonu.

Članak 19.f

(1) Vrhovni sud je nadležan:

1) odlučivati u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova, osim ako drukčije nije propisano zakonom,

2) odlučivati u trećem stupnju o žalbama protiv odluka donesenih u drugom stupnju, kad je to propisano zakonom,

3) odlučivati o izvanrednim pravnim lijekovima u slučajevima propisanim ovim Zakonom,

4) obavljati druge poslove propisane zakonom.

(2) Vrhovni sud sudi u vijećima sastavljenim od tri suca, a u vijeću od pet sudaca kad odlučuje o žalbama protiv presuda za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, ako drukčije nije propisano zakonom.

(3) Predsjednik Vrhovnog suda i predsjednik vijeća Vrhovnog suda odlučuju u slučajevima predviđenim u ovom Zakonu.

Odredbom članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodani članci 19.a do 19.f.

2. Mjesna nadležnost

Članak 20.

(1) Mjesno je nadležan u pravilu sud na čijem je području kazneno djelo počinjeno ili pokušano.

(2) Privatna tužba može se podnijeti i sudu na čijem području okrivljenik ima prebivalište ili boravište.

(3) Ako je kazneno djelo počinjeno ili pokušano na područjima raznih sudova ili na granici tih područja, ili se ne zna na kojem je području počinjeno ili pokušano, nadležan je onaj od tih sudova koji je na zahtjev ovlaštenog tužitelja prvi započeo postupak, a ako postupak još nije započet, sud kojem je prije podnesen zahtjev za pokretanje postupka.

(4) Za odlučivanje u postupku izvršenja kazne zatvora nadležan je sud određen posebnim zakonom.

(5) Ako je kazneno djelo počinjeno na domaćem brodu ili domaćem zrakoplovu dok se nalazi u domaćem pristaništu, nadležan je sud na čijem se području nalazi to pristanište. U ostalim slučajevima kad je kazneno djelo počinjeno na domaćem brodu ili zrakoplovu, nadležan je sud na čijem se području nalazi matična luka broda odnosno zrakoplova ili domaće pristanište u kojem se brod odnosno zrakoplov prvi put zaustavi.

(6) Ako je kazneno djelo počinjeno u prostoru mora u kojemu Republika Hrvatska ima suverena prava, nadležan je sud koji je na zahtjev ovlaštenog tužitelja prvi započeo postupak.

Članak 21.

(1) Ako je kazneno djelo počinjeno tiskom, nadležan je sud na čijem je području spis tiskan. Ako to mjesto nije poznato ili je spis tiskan u stranoj državi, nadležan je sud na čijem se području tiskani spis raspačava.

(2) Ako prema zakonu odgovara sastavljač spisa, nadležan je i sud mjesta u kojem sastavljač ima prebivalište ili sud mjesta gdje se odigrao događaj na koji se spis odnosi.

(3) Odredbe stavka 1. ovog članka primijenit će se ako je spis ili izjava objavljena putem elektronskih medija.

Članak 22.

(1) Ako nije poznato mjesto počinjenja kaznenog djela ili je to mjesto izvan teritorija Republike Hrvatske nadležan je sud na čijem području okrivljenik ima prebivalište ili boravište.

(2) Ako je sud na čijem području okrivljenik ima prebivalište ili boravište već započeo postupak, ostaje nadležan i ako se saznalo za mjesto počinjenja kaznenog djela.

(3) Ako nije poznato mjesto počinjenja kaznenog djela ni prebivalište ili boravište okrivljenika, ili su oba izvan teritorija Republike Hrvatske, nadležan je sud na čijem se području okrivljenik uhiti ili se sam prijavi.

Članak 23.

Ako je neka osoba počinila kaznena djela u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu, nadležan je sud koji je nadležan za kazneno djelo počinjeno u Republici Hrvatskoj.

Članak 24.

Ako se prema odredbama ovog Zakona ne može utvrditi koji je sud mjesno nadležan, Vrhovni sud odredit će jedan od stvarno nadležnih sudova pred kojim će se provesti postupak.

3. Spajanje i razdvajanje postupka

Članak 25.

(1) Jedinstveni postupak u pravilu će se provesti:

- 1) ako je ista osoba okrivljena za više kaznenih djela,
- 2) ako je više osoba okrivljeno za jedno kazneno djelo,
- 3) protiv počinitelja, sudionika, prikrivatelja, osoba koje su pomogle počinitelju nakon počinjenja kaznenog djela, te osoba koje nisu prijavile pripremanje kaznenog djela, počinjenje kaznenog djela ili počinitelja,
- 4) ako je oštećenik istovremeno počinio kazneno djelo prema okrivljeniku.

(2) Jedinstveni postupak može se provesti i ako je više osoba okrivljeno za više kaznenih djela, ali samo ako između počinjenih kaznenih djela postoji međusobna veza i ako postoje isti dokazi.

(3) Ako je za neka od djela iz stavka 1. i 2. ovog članka nadležan niži, a za neka viši sud, za provođenje jedinstvenog postupka nadležan je viši sud. Ako su nadležni sudovi iste vrste, za provođenje jedinstvenog postupka nadležan je onaj sud koji je na zahtjev ovlaštenog tužitelja prvi započeo postupak, a ako postupak još nije započet, nadležan je sud kojem je prije podnesen zahtjev za pokretanje postupka.

(4) O spajanju postupka odlučuje sud koji je nadležan za provođenje jedinstvenog postupka. Protiv rješenja kojim je određeno spajanje postupka ili kojim je odbijen prijedlog za spajanje nije dopuštena žalba.

Članak 26.

(1) Sud nadležan prema članku 25. ovog Zakona može iz važnih razloga ili iz razloga svrhovitosti do završetka rasprave odlučiti da se postupak za pojedina kaznena djela ili protiv pojedinih okrivljenika razdvoji i posebno dovrši ili preda drugom nadležnom sudu.

(2) Rješenje o razdvajanju postupka donosi sud nakon saslušanja prisutnih državnog odvjetnika i okrivljenika.

(3) Protiv rješenja kojim je određeno razdvajanje postupka ili kojim je odbijen prijedlog za razdvajanje postupka nije dopuštena žalba.

4. Prenošnje nadležnosti

Članak 27.

Kad je nadležni sud iz pravnih ili stvarnih razloga spriječen postupati, o tome će izvijestiti neposredno viši sud, koji će nakon pribavljenog mišljenja državnog odvjetnika za postupanje u tom predmetu ili za poduzimanje određenih radnji u postupku odrediti drugi stvarno nadležni sud na svom području. Protiv tog rješenja nije dopuštena žalba.

Članak 28.

(1) Zajednički neposredno viši sud može za vođenje postupka ili za poduzimanje određenih radnji u postupku odrediti drugi stvarno nadležni sud na svom području ako je očito da će se tako lakše provesti postupak ili ako postoje drugi važni razlozi.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka, sud može donijeti na prijedlog suca istrage, suca pojedinca, predsjednika vijeća ili na prijedlog stranaka.

(3) Na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika, Vrhovni sud može za postupanje u pojedinom predmetu iz nadležnosti općinskog suda odrediti županijski sud kao stvarno nadležan prvostupanjski sud, kad za to postoje naročito važni razlozi.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovog članka, žalba nije dopuštena.

5. Posljedice nenadležnosti i sukob nadležnosti

Članak 29.

(1) Sud je dužan paziti na svoju stvarnu i mjesnu nadležnost te čim ustanovi da nije nadležan, proglasit će se nenadležnim i nakon pravomoćnosti rješenja dostaviti predmet nadležnom sudu.

(2) Ako u tijeku rasprave sud ustanovi da je za suđenje nadležan niži sud, neće predmet dostaviti tom sudu, nego će sam provesti postupak i donijeti odluku.

(3) Nakon što je optužnica potvrđena, sud se ne može oglasiti mjesno nenadležnim niti stranke mogu isticati prigovor mjesne nenadležnosti.

(4) Nenadležni sud dužan je poduzeti one radnje u postupku za koje postoji opasnost od odgode.

Članak 30.

(1) Ako sud kojem je predmet ustupljen kao nadležnom, smatra da je nadležan sud koji mu je predmet ustupio ili koji drugi sud, pokrenut će postupak za rješavanje sukoba nadležnosti.

(2) Kad je u povodu žalbe protiv odluke prvostupanjskog suda kojom se on oglasio nenadležnim odluku donio viši sud, za tu odluku vezan je u pitanju nadležnosti i sud kojem je predmet ustupljen ako je viši sud nadležan za rješavanje sukoba nadležnosti između tih sudova.

Članak 31.

(1) Sukob nadležnosti između sudova rješava zajednički neposredno viši sud.

(2) Prije nego što donese rješenje u povodu sukoba nadležnosti, sud će zatražiti mišljenje državnog odvjetnika koji je nadležan postupati pred tim sudom kad se postupak vodi na njegov zahtjev. Protiv tog rješenja nije dopuštena žalba.

(3) Pri odlučivanju o sukobu nadležnosti sud može istovremeno po službenoj dužnosti donijeti odluku o prenošenju mjesne nadležnosti ako je udovoljeno uvjetima iz članka 28. stavka 1. ovog Zakona.

(4) Dok se ne riješi sukob nadležnosti između sudova, svaki od njih dužan je poduzimati one radnje u postupku za koje postoji opasnost od odgode.

Glava III. IZUZEĆE

Članak 32.

(1) Sudac ili sudac porotnik isključen je od obavljanja sudske dužnosti:

1) ako je oštećen kaznenim djelom;

2) ako mu je okrivljenik, njegov branitelj, tužitelj, žrtva, oštećenik, njihov zakonski zastupnik ili opunomoćenik, bračni drug ili srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja, a po tazbini do drugog stupnja;

3) ako je s okrivljenikom, njegovim braniteljem, tužiteljem, žrtvom ili oštećenikom u odnosu skrbnika, šticećenika, posvojitelja, posvojenika, hranitelja, hranjenika, smještene osobe ili udomitelja;

4) ako je u tom kaznenom predmetu u prethodnom postupku obavljao dokazne radnje, ili je odlučivao o potvrđivanju optužnice, ili je sudjelovao u postupku kao tužitelj, branitelj, zakonski zastupnik, savjetnik žrtve ili opunomoćenik oštećenika, odnosno tužitelja, ili je ispitan ili treba biti ispitan kao svjedok ili vještak, a drukčije nije propisano ovim Zakonom;

5) ako je u istom predmetu sudjelovao u donošenju odluke koja se pobija žalbom ili izvanrednim pravnim lijekom.

(2) Sudac ili sudac porotnik može biti otklonjen od obavljanja sudske dužnosti ako se izvan slučajeva navedenih u stavku 1. ovog članka navedu i dokažu okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost.

Članak 33.

(1) Sudac ili sudac porotnik čim sazna da postoji koji od razloga za isključenje iz članka 32. stavka 1. ovog Zakona, dužan je prekinuti svaki rad na tom predmetu i o tome izvijestiti predsjednika suda, koji će mu odrediti zamjenu. Ako je riječ o isključenju predsjednika suda, on će odrediti sebi zamjenika između sudaca tog suda, a ako to nije moguće, zatražit će od predsjednika neposredno višeg suda da odredi zamjenu.

(2) Ako sudac ili sudac porotnik smatra da postoje druge okolnosti koje opravdavaju njegov otklon (članak 32. stavak 2.), izvijestit će o tome predsjednika suda.

Članak 34.

(1) Izuzeće mogu tražiti i stranke.

(2) Stranke mogu podnijeti zahtjev za izuzeće do početka rasprave, a ako su za razlog isključenja (članak 32. stavak 1.) saznale kasnije, zahtjev podnose odmah nakon saznanja.

(3) Zahtjev za izuzeće suca višeg suda stranka može staviti u žalbi ili u odgovoru na žalbu, ali najkasnije do početka sjednice tog suda.

(4) Stranka može tražiti izuzeće samo poimenično određenog suca ili suca porotnika koji u predmetu postupa, odnosno suca višeg suda.

(5) Stranka je dužna u zahtjevu navesti dokaze i okolnosti zbog kojih smatra da postoji kakva zakonska osnova za izuzeće. U zahtjevu se ne mogu navoditi razlozi koji su isticani u prijašnjem zahtjevu za izuzeće koji je odbijen.

Članak 35.

(1) O zahtjevu za izuzeće iz članka 34. ovog Zakona odlučuje predsjednik suda. Ako se traži izuzeće i predsjednika suda, odluku o zahtjevu za izuzeće predsjednika vijeća, suca ili suca porotnika donosi zamjenik predsjednika suda ili sudac kojeg je predsjednik suda sebi odredio kao zamjenika između sudaca tog suda.

(2) Ako se traži izuzeće predsjednika suda, odluku o izuzeću donosi predsjednik neposredno višeg suda, a ako se traži izuzeće predsjednika Vrhovnog suda, odluku o izuzeću donosi vijeće od pet sudaca tog suda. Protiv tih odluka žalba nije dopuštena.

Odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) Prije donošenja rješenja o izuzeću pribavit će se izjava suca, suca porotnika, odnosno predsjednika suda, a prema potrebi provest će se i drugi izvidi.

(4) Protiv rješenja kojim je odlučeno o zahtjevu za izuzeće nije dopuštena posebna žalba.

(5) Ako je zahtjev za otklon iz članka 32. stavka 2. ovog Zakona podnesen nakon početka rasprave ili ako je postupljeno suprotno odredbama članka 34. stavka 4. i 5. ovog Zakona, zahtjev će se odbaciti u cijelosti, odnosno djelomično. Protiv rješenja kojim se zahtjev odbacuje žalba nije dopuštena. Rješenje kojim se zahtjev odbacuje donosi predsjednik suda, a na raspravi vijeće. U donošenju tog rješenja može sudjelovati sudac čije se izuzeće traži.

Članak 36.

Kad sudac ili sudac porotnik sazna da je stavljen zahtjev za njegovo izuzeće, dužan je odmah obustaviti svaki rad na predmetu, a ako je riječ o otklonu iz članka 32. stavka 2. ovog Zakona, može do donošenja rješenja o zahtjevu poduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost od odgode.

Članak 37.

(1) Odredbe o izuzeću suca i sudaca porotnika primjenjivat će se i na državne odvjetnike i osobe koje su na temelju Zakona o državnom odvjetništvu ovlaštene zastupati državnog odvjetnika u postupku, istražitelje, zapisničare, tumače i stručne osobe, a i na vještake, ako za njih nije što drugo određeno (članak 311.).

(2) O izuzeću istražitelja, zapisničara, tumača, stručne osobe i vještaka, koji sudjeluju u istrazi koju provodi sudac istrage (članak 225. stavak 3.) odlučuje taj sudac. Kad radnju provodi sud, o izuzeću istražitelja, zapisničara, tumača, stručne osobe i vještaka odlučuje vijeće, predsjednik vijeća ili sudac.

(3) O izuzeću osoba koje su na temelju Zakona o državnom odvjetništvu ovlaštene da ga zastupaju u kaznenom postupku, istražitelja, zapisničara, tumača, stručne osobe i vještaka prije podizanja optužnice, odlučuje državni odvjetnik. O izuzeću državnog odvjetnika odlučuje neposredno viši državni odvjetnik. O izuzeću Glavnoga državnog odvjetnika odlučuje kolegij svih zamjenika Glavnoga državnog odvjetnika.

(4) Istražitelj i druge osobe koje sudjeluju u istrazi koju provodi državni odvjetnik čim saznaju da postoji koji od razloga za izuzeće, dužni su o tome izvijestiti državnog odvjetnika i predložiti mu svoju zamjenu. Do odluke državnog odvjetnika one mogu poduzeti samo radnje koje ne trpe odgodu.

Glava IV. DRŽAVNI ODVJETNIK

Članak 38.

(1) Temeljno pravo i glavna dužnost državnog odvjetnika je progon počinitelja kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti.

(2) U predmetima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti državni odvjetnik ima pravo i dužnost:

- 1) poduzimanja potrebnih radnji radi otkrivanja kaznenih djela i pronalaženja počinitelja,
- 2) poduzimanja izvida kaznenih djela, nalaganja i nadzora provođenja pojedinih izvida radi prikupljanja podataka važnih za pokretanje istrage,
- 3) donošenja odluka predviđenih zakonom,
- 4) provođenja istrage,
- 5) provođenja i nadzora provođenja dokaznih radnji,
- 6) predlaganja mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi,
- 7) odlučivanja o odbacivanju kaznene prijave, odgodi i odustajanju od kaznenog progona,
- 8) pregovaranja i sporazumijevanja s okrivljenikom o priznanju krivnje i sankciji,
- 9) podizanja i zastupanja optužnice, te predlaganja izdavanja kaznenog naloga pred nadležnim sudom,
- 10) davanja izjava da neće poduzeti kazneni progon u slučaju iz članka 286. stavka 2. ovog Zakona,
- 11) podnošenja žalbi protiv nepravomoćnih sudskih odluka i izvanrednih pravnih lijekova protiv pravomoćnih sudskih odluka,

12) sudjelovanja u postupku povodom zahtjeva za sudsku zaštitu protiv odluke ili radnje tijela uprave nadležnog za izvršenje kazne ili mjere oduzimanja slobode izrečene pravomoćnom presudom u kaznenom postupku,

13) poduzimanja drugih mjera predviđenih zakonom.

Odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

Članak 39.

(1) Stvarna nadležnost državnog odvjetnika u kaznenom postupku propisuje se posebnim zakonom.

(2) Mjesna nadležnost državnog odvjetnika određuje se prema odredbama koje važe za nadležnost suda područja za koje je državni odvjetnik postavljen.

(3) Sukob nadležnosti između državnih odvjetnika rješava zajednički neposredno viši državni odvjetnik.

Članak 40.

Kad postoji opasnost od odgode, radnje u postupku poduzet će i nenadležni državni odvjetnik, ali o tome mora odmah izvijestiti nadležnog državnog odvjetnika.

Članak 41.

(1) Državni odvjetnik poduzima sve radnje u postupku na koje je po zakonu ovlašten sam ili preko osoba koje su na temelju posebnog zakona ovlaštene da ga zastupaju u kaznenom postupku.

(2) Državna tijela po nalogu državnog odvjetnika poduzimaju radnje sukladno ovom Zakonu.

Članak 42.

Državni odvjetnik može osim u slučajevima propisanim posebnim zakonom, odustati od kaznenog progona do završetka rasprave.

Glava V. ŽRTVA, OŠTEĆENIK I PRIVATNI TUŽITELJ

1. *Žrtva*

Članak 43.

(1) Žrtva kaznenog djela ima:

1) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,

2) pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik,

3) druga prava propisana zakonom.

(2) U skladu s posebnim propisima, žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora od pet ili više godina ima pravo:

1) na savjetnika na teret proračunskih sredstava prije davanja iskaza u kaznenom postupku te pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva, ako trpi teža psihofizička oštećenja ili teže posljedice kaznenog djela,

2) na naknadu materijalne i nematerijalne štete iz državnog fonda pod uvjetima i na način uređen posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina, a tako će postupiti i sud ako je žrtva prethodno ostvarila naknadu štete iz državnog fonda.

(3) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj ili policija dužni su pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje, obavijestiti žrtvu:

1) o pravima iz stavka 1. i 2. ovog članka te članka 44. ovog Zakona,

2) o pravima koja ima kao oštećenik.

Članak 44.

(1) Dijete, ili maloljetnik žrtva kaznenog djela ima, osim prava koje ima žrtva iz članka 43. i drugih odredaba ovog Zakona, pravo na:

1) opunomoćenika na teret proračunskih sredstava,

2) tajnost osobnih podataka,

3) isključenje javnosti.

(2) Sud, državni odvjetnik, istražitelj i policija moraju prema djetetu ili mlađem maloljetniku, žrtvi kaznenog djela, postupati posebno obzirno imajući na umu dob, ličnost i druge okolnosti kako bi se izbjegle štetne posljedice za odgoj i razvoj djeteta ili mlađeg maloljetnika.

Članak 45.

(1) Žrtva kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa ima uz prava iz članka 43. i 44. ovog Zakona pravo:

1) prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom, na teret proračunskih sredstava.

Odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 1.

- 2) da ju u policiji i državnom odvjetništvu ispituje osoba istog spola,
- 3) uskratiti odgovor na pitanja koja se odnose na strogo osobni život žrtve,
- 4) zahtijevati da bude ispitana putem audio-video uređaja prema članku 292. stavku 4. ovog Zakona,
- 5) na tajnost osobnih podataka,
- 6) zahtijevati isključenje javnosti s rasprave.

(2) Prije prvog ispitivanja sud, državni odvjetnik, istražitelj i policija moraju žrtvu kaznenog djela iz stavka 1. ovog članka, upozoriti na njezina prava iz ovog članka.

Članak 46.

(1) Žrtva koja nije obaviještena o pravu da u postupku sudjeluje kao oštećenik ima pravo prijaviti se kao oštećenik do podizanja optužnice, policiji ili državnom odvjetništvu, a do završetka rasprave, sudu.

(2) Prijavu iz stavka 1. ovog članka, sud će odbaciti ako je očigledno neosnovana ili je podnesena nakon okončanja rasprave.

2. Oštećenik

Članak 47.

U kaznenom postupku oštećenik ima pravo:

- 1) služiti se vlastitim jezikom i na pomoć prevoditelja,
- 2) podnošenja prijedloga za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva, te privremenih mjera njegova osiguranja,
- 3) imati opunomoćenika,
- 4) upozoravati na činjenice i predlagati dokaze,
- 5) prisustvovati dokaznom ročištu,
- 6) prisustvovati raspravi i sudjelovati u dokaznom postupku, te iznijeti završni govor,
- 7) razgledati spise i predmete,
- 8) podnijeti žalbu pod uvjetima propisanim ovim Zakonom,
- 9) podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama kaznenog zakona,

- 10) biti obaviješten o odbacivanju kaznene prijave, ili odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona,
- 11) preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,
- 12) zatražiti povrat u prijašnje stanje,
- 13) biti obaviješten o ishodu kaznenog postupka.

Članak 48.

- (1) Za kaznena djela za koja se progoni po prijedlogu, prijedlog za progon mora se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kad je ovlaštena fizička ili pravna osoba saznala za kazneno djelo i počinitelja.
- (2) Prijedlog za progon podnosi se državnom odvjetništvu.
- (3) Ako je sam oštećenik podnio kaznenu prijavu ili je podnio prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku, smatra se da je time stavio i prijedlog za progon.
- (4) Pravovremena privatna tužba smatrat će se kao pravovremeno podnesen prijedlog oštećenika ako se u tijeku postupka utvrdi da se radi o kaznenom djelu za koje se progoni po prijedlogu.
- (5) Maloljetnik koji je navršio šesnaest godina života može i sam podnijeti prijedlog za progon.

Članak 49.

Ako oštećenik umre u tijeku roka za podnošenje prijedloga za progon ili u tijeku postupka, njegov bračni i izvanbračni drug, djeca, roditelji, braća i sestre, posvojitelj i posvojenik mogu u roku od tri mjeseca poslije njegove smrti podnijeti prijedlog za progon ili tužbu, odnosno dati izjavu da postupak nastavlja.

Članak 50.

Ako je kaznenim djelom oštećeno više osoba, progon će se poduzeti, odnosno nastaviti po prijedlogu svakog oštećenika.

Članak 51.

Oštećenik može svojom izjavom tijelu koje vodi postupak odustati od prijedloga za progon do završetka rasprave. U tom slučaju on gubi pravo da ponovno podnese prijedlog.

Odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 51.

Članak 52.

(1) Oštećenik ima pravo upozoriti na sve činjenice i predlagati dokaze važne za utvrđivanje kaznenog djela, pronalaženje počinitelja kaznenog djela i utvrđivanje njegova imovinskopravnog zahtjeva.

(2) Oštećenik ima pravo na raspravi predlagati dokaze, postavljati pitanja okrivljeniku, svjedocima i vještacima te iznositi primjedbe i objašnjenja glede njihovih iskaza, davati druge izjave te stavljati prijedloge.

(3) Oštećenik ima pravo razgledati spise i predmete koji služe kao dokaz sukladno članku 184. stavku 2. točki 2. ovog Zakona.

(4) Državni odvjetnik i sud upoznat će oštećenika s pravima navedenim u stavku 1. do 3. ovog članka.

Članak 53.

(1) Ako je oštećenik maloljetnik ili osoba koja je lišena poslovne sposobnosti, njegov zakonski zastupnik ovlašten je davati sve izjave i poduzimati sve radnje na koje je prema ovom Zakonu ovlašten oštećenik.

(2) Oštećenik koji je navršio šesnaest godina života može sam davati izjave i poduzimati radnje u postupku.

Članak 54.

(1) Opunomoćenik oštećenika može biti samo odvjetnik, a odvjetnika može zamijeniti odvjetnički vježbenik s položenim pravosudnim ispitom u postupku pred općinskim sudom.

(2) Oštećenik, njegov zakonski zastupnik i opunomoćenik dužni su o svakoj promjeni adrese ili boravišta izvijestiti sud.

3. Oštećenik kao tužitelj

Članak 55.

(1) Osim u slučajevima iz članka 212., 521. i 522. ovog Zakona, kad državni odvjetnik utvrdi da nema osnova za progon za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili kad utvrdi da nema osnova za progon protiv neke od prijavljenih osoba, dužan je u roku od osam dana o tome izvijestiti oštećenika i uputiti ga da može sam poduzeti progon. Tako će postupiti i sud ako je donio rješenje o obustavi postupka zbog odustajanja državnog odvjetnika od progona u drugim slučajevima.

(2) Oštećenik ima pravo poduzeti, odnosno nastaviti progon za djelo iz stavka 1. ovog članka, u roku od osam dana od primitka obavijesti iz stavka 1. ovog članka.

(3) Ako je državni odvjetnik odustao od optužnice, oštećenik može, preuzimajući progon, ostati pri podignutoj optužnici. Ako oštećenik podigne novu optužnicu postupit će se prema članku 354. do 358. ovog Zakona.

(4) Oštećenik koji nije upoznat da državni odvjetnik nije poduzeo progon ili da je odustao od progona može svoju izjavu da nastavlja postupak dati pred nadležnim sudom u roku od tri mjeseca od dana kad je doneseno rješenje o obustavi postupka, odnosno šest mjeseci od dana kad je državni odvjetnik odbacio prijavu.

(5) Kad državni odvjetnik, odnosno sud obavještava oštećenika da može poduzeti ili nastaviti progon, dostavit će mu i naputak koje radnje može poduzeti radi ostvarivanja toga prava, te mu u tu svrhu omogućiti razgledavanje i prepisivanje spisa te presnimavanje snimki.

(6) Ako oštećenik umre u tijeku postupka, njegov bračni, izvanbračni drug, djeca, roditelji, posvojenici, posvojitelji, braća i sestre mogu u roku od tri mjeseca od dana njegove smrti dati izjavu da postupak nastavlja.

Članak 56.

(1) Kad državni odvjetnik odustane od optužbe na raspravi, oštećenik je dužan odmah se očitovati hoće li nastaviti progon. Ako oštećenik ne dođe na raspravu, a uredno je pozvan, ili mu se poziv nije mogao uručiti zbog neprijavlivanja sudu promjene adrese ili boravišta, smatrat će se da ne želi nastaviti progon.

(2) Predsjednik vijeća ili sudac pojedinac dopustit će povrat u prijašnje stanje oštećeniku koji nije uredno pozvan ili je uredno pozvan, a iz opravdanih razloga nije mogao doći na raspravu na kojoj je donesena presuda kojom se optužba odbija zbog odustajanja državnog odvjetnika od optužnice, ako oštećenik u roku od osam dana od primitka presude podnese molbu za povrat u prijašnje stanje i ako u toj molbi izjavi da nastavlja progon. U tom slučaju zakazat će se ponovno rasprava i presudom donesenom na temelju nove rasprave ukinut će se prijašnja presuda. Ako uredno pozvani oštećenik ne dođe na novu raspravu, ostaje na snazi prijašnja presuda. Odredbe članka 63. stavka 3. i 4. ovog Zakona primijenit će se i u tom slučaju.

Članak 57.

(1) Ako oštećenik u zakonskom roku ne pokrene ili ne nastavi progon, ili ako oštećenik kao tužitelj ne dođe na raspravu iako je uredno pozvan, ili mu se poziv nije mogao uručiti zbog neprijavlivanja sudu promjene adrese ili boravišta, smatrat će se da je odustao od progona.

(2) Ako oštećenik koji je preuzeo kazneni progon ne dođe na raspravu na koju je bio uredno pozvan, postupit će se prema članku 63. stavku 2. do 4. ovog Zakona.

Članak 58.

(1) Oštećenik koji je preuzeo kazneni progon ima ista prava koja ima državni odvjetnik, osim prava koja državni odvjetnik ima kao državno tijelo.

(2) U postupku koji se vodi na zahtjev oštećenika koji je preuzeo kazneni progon, državni odvjetnik ima pravo do završetka rasprave sam preuzeti progon i zastupanje optužbe.

Članak 59.

(1) Oštećeniku kao tužitelju kad se postupak vodi na njegov zahtjev za kazneno djelo za koje se prema zakonu može izreći kazna zatvora više od pet godina, može se, na njegovo traženje,

postaviti opunomoćenik ako je to u interesu postupka i ako oštećenik kao tužitelj, prema svom imovnom stanju, ne može podmiriti troškove zastupanja.

(2) O zahtjevu iz stavka 1. ovog članka, odlučuje sud pred kojim se vodi postupak, a opunomoćenika postavlja predsjednik suda iz reda odvjetnika. Ako u sjedištu suda nema dovoljno odvjetnika, opunomoćenika će postaviti predsjednik neposredno višeg suda iz reda odvjetnika na području višeg suda.

4. Privatni tužitelj

Članak 60.

(1) Privatna tužba podnosi se nadležnom sudu.

(2) Privatni tužitelj može svojom izjavom sudu, odustati od privatne tužbe do završetka rasprave. U tom slučaju on gubi pravo da ponovno podnese privatnu tužbu za to kazneno djelo.

Odredbom članka 8. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 2.

(3) Privatni tužitelj ima ista prava koja ima državni odvjetnik, osim prava koja državnom odvjetniku pripadaju kao državnom tijelu.

(4) Na privatnog tužitelja odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 54. do 59. ovog Zakona.

Odredbom članka 8. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen dosadašnji stavak 3. koji je postao stavak 4.

Članak 61.

(1) Za kaznena djela za koja se progoni po privatnoj tužbi, tužba se mora podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kad je ovlaštena fizička ili pravna osoba saznala za kazneno djelo i počinitelja.

(2) Ako je podignuta privatna tužba zbog kaznenog djela uvrede, okrivljenik može do završetka rasprave i poslije proteka roka iz stavka 1. ovog članka, podignuti tužbu protiv tužitelja koji ga je uvrijedio istom prilikom (protutužba). U takvu slučaju sud donosi jednu presudu.

(3) Kad je oštećenik podnio kaznenu prijavu ili prijedlog za progon, a u tijeku postupka se utvrdi da se radi o kaznenom djelu za koje se progoni po privatnoj tužbi, prijava, odnosno prijedlog smatra se kao pravovremena privatna tužba ako su podneseni u roku propisanom za privatnu tužbu.

Članak 62.

(1) Za maloljetnike i osobe koje su lišene poslovne sposobnosti privatnu tužbu podnosi njihov zakonski zastupnik.

(2) Maloljetnik koji je navršio šesnaest godina života može i sam podnijeti privatnu tužbu.

Članak 63.

(1) Ako privatni tužitelj ne dođe na raspravu, iako je uredno pozvan ili mu se poziv nije mogao uručiti zbog neprijavljivanja sudu promjene adrese ili boravišta, smatrat će se da je odustao od tužbe, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Predsjednik vijeća ili sudac pojedinac dopustit će povrat u prijašnje stanje privatnom tužitelju koji iz opravdanog razloga nije mogao doći na raspravu ili pravovremeno izvijestiti sud o promjeni adrese ili boravišta ako u roku od osam dana nakon prestanka smetnje podnese molbu za povrat u prijašnje stanje.

(3) Nakon proteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

(4) Protiv rješenja kojim se dopušta povrat u prijašnje stanje žalba nije dopuštena.

Glava VI. OKRIVLJENIK I BRANITELJ

1. Prava okrivljenika

Članak 64.

(1) U kaznenom postupku okrivljenik ima pravo:

1. prije ispitivanja ili prije poduzimanja druge radnje za koju je to propisano ovim Zakonom, biti upoznat s osnovama sumnje da je počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret,
2. slobodno iznositi obranu, uskratiti iskaz u cijelosti ili uskratiti odgovor na postavljeno pitanje,
3. ne priznati krivnju,
4. uzeti branitelja po vlastitom izboru,
5. da mu se imenuje branitelj u slučajevima propisanim ovim Zakonom,
6. slobodno u privatnosti razgovarati s braniteljem, osim ako iznimno, sud ili državni odvjetnik nije odredio nadzor razgovora,
7. da branitelj može, a u zakonom propisanom slučaju mora prisustvovati njegovu ispitivanju,
8. razgledavati, preslikavati, snimati spise i predmete koji imaju služiti kao dokaz u skladu s ovim Zakonom,
9. predlagati dokaze,
10. sudjelovati u dokaznim i drugim postupovnim radnjama u skladu s ovim Zakonom,

11. predlagati provođenje radnji i donošenje odluka te podnositi prijedloge u postupku,
12. služiti se u postupku svojim jezikom i da mu se, kad to propisuje ovaj Zakon, osigura tumač,
13. podnijeti odgovor na optužnicu,
14. sudjelovati u sjednici na kojoj se ispituje optužnica,
15. priznati krivnju i sporazumjevati se o sankciji,
16. sudjelovati na raspravi i u izvođenju dokaza,
17. podnositi pravne lijekove i druga pravna sredstva.

Odredbom članka 9. stavaka 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dopunjena točka 7., a točka 8. izmijenjena.

(2) Zakonom se posebno propisuje:

1. način ostvarenja prava iz stavka 1. ovog članka,
2. kad se okrivljenik mora obavijestiti o pravima iz stavka 1. ovog članka i posljedice u slučaju propuštanja obavijesti,
3. prava koja ima okrivljenik koji je lišen slobode ili je prema njemu primijenjena druga mjera lišenja ili ograničenja temeljnih prava.

2. Branitelj

Članak 65.

(1) Okrivljenik može imati branitelja prije početka i tijekom cijelog kaznenog postupka te postupka o izvanrednim pravnim lijekovima u skladu s ovim Zakonom, kao i u postupku izvršenja kazne, mjera upozorenja ili sigurnosnih mjera sukladno posebnim propisima.

Odredbom članka 5. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Okrivljenika se prije prvog ispitivanja ili druge radnje za koju to predviđa ovaj Zakon, mora poučiti da ima pravo uzeti branitelja i da branitelj može biti prisutan njegovu ispitivanju.

(3) Branitelja okrivljeniku, osim ako se on tome izričito protivi, mogu uzeti i njegov zakonski zastupnik, bračni ili izvanbračni drug, srodnik u uspravnoj liniji, posvojitelj, posvojenik, brat, sestra hranitelja, hranjenika, smještene osobe ili udomitelja.

(4) Za branitelja se može uzeti samo odvjetnik, a odvjetnika može zamijeniti odvjetnički vježbenik s položenim pravosudnim ispitom u postupku pred općinskim sudom. Pred županijskim sudom branitelj može biti samo odvjetnik. U postupku za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora branitelj po službenoj dužnosti ili na teret

proračunskih sredstava može biti samo odvjetnik koji ima praksu od najmanje osam godina kao odvjetnik ili kao dužnosnik u pravosudnom tijelu.

Odredbom članka 5. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 4.

Članak 66.

(1) Okrivljenik mora imati branitelja pri prvom ispitivanju:

- 1) ako je nijem, gluhi, slijep ili nesposoban da se sam brani,
- 2) ako se postupak vodi za kazneno djelo za koje je propisan redoviti postupak.

Odredbom članka 10. stavaka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 1.

(2) Okrivljenik mora imati branitelja:

1) ako je ostao bez branitelja jer je rješenjem uskraćeno pravo branitelja na radnju ili zastupanje (članak 11. stavak 4.),

Odredbom članka 10. stavaka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 1.

2) od dostave naloga o provođenju istrage za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora do pravomoćnog okončanja postupka,

3) od donošenja odluke kojom je protiv okrivljenika određen pritvor ili istražni zatvor,

Odredbom članka 10. stavaka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 3.

4) u slučajevima donošenja naloga o prekidu istrage propisanih ovim Zakonom (članak 223. stavak 1. i 2.),

5) od dostave optužnice do pravomoćnog okončanja postupka za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od deset ili više godina,

6) tijekom pregovora o uvjetima priznavanja krivnje, sporazumijevanja o sankciji i potpisivanja izjave za donošenje presude na temelju sporazuma (članak 360. stavak 1. i 3. i članak 374.),

7) od donošenja rješenja o suđenju u odsutnosti (članak 402. stavak 3. i 4.),

8) tijekom rasprave koja se održava u odsutnosti okrivljenika (članak 404. stavak 2. i 3.),

Odredbom članka 10. stavaka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 8.

9) nakon podizanja optužnice u postupku prema okrivljeniku s duševnim smetnjama (članak 550. stavak 2.),

10) u drugim slučajevima koje propisuje ovaj Zakon.

(3) Ako u slučajevima kada je obrana obvezna, okrivljenik nije sam uzeo ili je ostao bez branitelja, postavit će mu se branitelj po službenoj dužnosti. Branitelja postavlja na prijedlog suda ili državnog odvjetnika, predsjednik suda. Protiv rješenja o postavljanju branitelja žalba nije dopuštena.

(4) Sud, odnosno tijelo koje vodi postupak će branitelju osigurati dovoljno vremena i mogućnosti za pripremu obrane.

Odredbom članka 10. stavaka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 4.

Članak 67.

(1) Branitelj je ovlašten u korist okrivljenika poduzimati sve radnje koje može poduzeti sam okrivljenik.

(2) U svrhu pripremanja obrane branitelj može tražiti obavijesti od građana, osim žrtve i oštećenika kaznenog djela.

(3) U pozivu građaninu radi traženja obavijesti iz stavka 2. ovog članka, mora se naznačiti razlog pozivanja. Branitelj u pozivu ne smije prijetiti posljedicama za slučaj neodazivanja. Osoba koja se odazvala pozivu, a odbije dati obavijest, ne može se ponovno pozivati zbog istog razloga.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Oblik i sadržaj poziva iz stavka 3. ovog članka, utvrđuje Hrvatska odvjetnička komora uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za pravosuđe.

Članak 68.

(1) Branitelj je dužan podnijeti punomoć tijelu koje vodi postupak. Okrivljenik može branitelju dati i usmenu punomoć na zapisnik kod tijela koje vodi postupak.

(2) Prava i dužnosti branitelja prestaju kad okrivljenik opozove punomoć ili kad branitelj otkáže zastupanje i o tome obavijesti sud, odnosno kad branitelj po službenoj dužnosti bude razriješen.

(3) Okrivljenik može naknadnom izjavom opozvati izjavu ili radnju branitelja. Opoziv izjave ili radnje je valjan samo ako je dan u roku za poduzimanje radnje.

(4) Okrivljenik se može odreći ili odustati od pravnog lijeka samo nakon prethodnog savjetovanja s braniteljem.

(5) Okrivljenik uvijek može opunomoćiti drugog izabranog branitelja. Ako sud utvrdi da radnjom otkaza punomoći okrivljenik namjerno odugovlači kazneni postupak, odredit će mu rok da uzme novog branitelja te ga upozoriti da će nakon protoka roka postupiti prema odredbama članka 11. stavka 4. ovog Zakona.

Članak 69.

(1) Više okrivljenika mogu imati zajedničkog branitelja ako se protiv njih ne vodi postupak za isto kazneno djelo ili ako to nije u suprotnosti s probicima njihove obrane.

(2) Ako više okrivljenika ima zajedničkog branitelja u slučaju iz stavka 1. ovog članka, tijelo koje vodi postupak će ih pozvati da u određenom roku imenuju drugog branitelja, a u slučaju obvezne obrane postupit će prema članku 66. stavku 3. ovog Zakona.

Odredbom članka 12. stavaka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Jedan okrivljenik može imati istodobno najviše tri branitelja, a smatra se da je obrana osigurana kad u postupku sudjeluje jedan od branitelja.

(4) Ako okrivljenik ima više branitelja sud će ih pozvati da u određenom roku usklade svoje obrane i izbjegnu ponavljanja. U slučaju opetovanog propuštanja tog roka sud može postupiti prema odredbi članka 11. stavka 3. ovog Zakona.

Odredbom članka 12. stavaka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 70.

(1) Branitelj ne može biti žrtva, oštećenik, bračni, odnosno izvanbračni drug oštećenika, privatnog tužitelja ili oštećenika kao tužitelja ni njihov srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja ili po tazbini do drugog stupnja.

(2) Branitelj ne može biti ni osoba koja je pozvana kao svjedok, osim ako je prema ovom Zakonu oslobođena dužnosti svjedočenja i izjavila da neće svjedočiti ili ako se branitelj ispituje kao svjedok u slučaju iz članka 284. točke 2. ovog Zakona.

(3) Branitelj ne može biti ni osoba koja je u istom predmetu suokrivljena ili je postupala kao sudac, državni odvjetnik, istražitelj ili policijski službenik.

(4) Branitelj ne može biti odvjetnik protiv kojeg je podignuta optužnica da je primanjem novca ili imovine od okrivljenika počinio ili bio sudionik u kaznenom djelu pranja novca iz članka 279. Kaznenog zakona.

Odredbom članka 13. stavaka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

(5) Na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sud može rješenjem odlučiti da branitelj ne može biti odvjetnik za kojeg postoje osnove sumnje da je primanjem novca ili imovine od okrivljenika počinio ili bio sudionik u kaznenom djelu pranja novca iz članka 279. Kaznenog zakona. Do podizanja optužnice o prijedlogu državnog odvjetnika odlučuje sudac, a nakon

podizanja optužnice sud pred kojim se vodi postupak. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Odredbom članka 13. stavaka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 5.

Članak 71.

(1) O isključenju branitelja u slučajevima iz članka 69. i 70. ovog Zakona sud odlučuje na prijedlog državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti rješenjem nakon saslušanja branitelja i okrivljenika ili nakon saslušanja okrivljenika na ročištu održanom bez branitelja koji je prethodno u pozivu bio upozoren na mogućnost održavanja ročišta u njegovoj odsutnosti. Žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

Odredbom članka 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) O isključenju branitelja iz stavka 1. ovog članka, prije podizanja optužnice odlučuje sudac istrage, a nakon toga sud koji vodi postupak.

(3) U opravdanom slučaju, isključenje branitelja sud može opozvati rješenjem.

Članak 72.

(1) Nakon podizanja optužnice, kad obrana nije obvezna, okrivljeniku se na njegov zahtjev imenuje branitelj na teret proračunskih sredstava, ako prema svom imovinskom stanju ne može podmiriti troškove obrane, a postupak se vodi za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora.

(2) Okrivljenik podnosi zahtjev za imenovanje branitelja na teret proračunskih sredstava, u roku od tri dana nakon primitka pouke o pravima. Ročište za ispitivanje optužnice se ne može odrediti ako okrivljenik nije poučen o pravu na imenovanje branitelja na teret proračunskih sredstava, niti u vrijeme trajanja roka za podnošenje zahtjeva za imenovanje branitelja. Ako je okrivljenik podnio zahtjev za imenovanje branitelja na teret proračunskih sredstava, ročište za ispitivanje optužnice ne može se odrediti prije okončanja postupka imenovanja branitelja.

(3) O imenovanju branitelja na teret proračunskih sredstava odlučuje obrazloženim rješenjem predsjednik vijeća ili sudac pojedinac koji će prema potrebi, pribaviti podatke o imovinskom stanju okrivljenika. O žalbi protiv tog rješenja odlučuje vijeće.

(4) Branitelja imenuje rješenjem predsjednik suda. Žalba protiv tog rješenja nije dopuštena.

Odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 72.

Članak 73.

(1) Umjesto postavljenog branitelja okrivljenik može sam uzeti drugog branitelja. U tom slučaju postavljenom branitelju prestaju prava i dužnosti. O razrješenju će sud donijeti posebno rješenje.

(2) Ako je očito da je okrivljenik uzeo drugog branitelja radi odugovlačenja postupka, tijelo koje vodi postupak postupit će prema članku 11. stavku 3. ovog Zakona.

(3) Postavljeni branitelj može samo iz opravdanih razloga tražiti da bude razriješen.

(4) Sud će razriješiti postavljenog branitelja, čim prestanu razlozi iz kojih je postavljen.

(5) O razrješenju branitelja u slučaju iz stavka 1. do 4. ovog članka, odlučuje sudac istrage predsjednik vijeća ili sudac pojedinac. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.

(6) Predsjednik suda može, razriješiti postavljenog branitelja koji neuredno obavlja dužnost. Umjesto razriješenog branitelja predsjednik suda postaviti će drugog branitelja. O razrješenju branitelja će se izvijestiti Hrvatska odvjetnička komora.

Članak 74.

Branitelj ima pravo razgledavanja, preslikavanja ili snimanja spisa i predmeta koji služe kao dokaz u skladu s ovim Zakonom (članak 184. stavak 2. točka 1.).

Odredbom članka 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 74.

Članak 75.

(1) Uhićenik ima pravo slobodnog i neometanog razgovora s braniteljem čim je uhićenik imenovao branitelja, odnosno čim je donesena odluka o imenovanju branitelja.

(2) Državni odvjetnik može rješenjem naložiti da se razgovor između uhićenika i branitelja nadzire o čemu prije početka razgovora, dostavom rješenja, obavještava uhićenika i branitelja. Razgovor se može prekinuti ako:

1) uhićenik narušava sigurnost i red,

2) je usmjeren na počinjenje kaznenih djela prikrivanja (članak 236. i 279. Kaznenog zakona), ili pomoći počinitelju nakon počinjenja kaznenog djela (članak 301. Kaznenog zakona),

3) je usmjeren na ometanje kaznenog postupka utjecajem na svjedoke, vještake, sudionike ili prikrivače.

(3) Protiv rješenja državnog odvjetnika o nadzoru iz stavka 2. ovog članka, uhićenik može u roku od dva sata podnijeti žalbu sucu istrage. Sudac istrage o žalbi odlučuje u roku od šest sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 76.

(1) Ako se okrivljenik nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru branitelj se može s njime dopisivati i razgovarati bez nadzora.

(2) Ako drukčije nije određeno ovim Zakonom, na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može, do podizanja optužnice, odlučiti da se pisma, poruke i razgovori okrivljenika i branitelja nadziru:

1) u postupku za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: ubojstva (članak 90.), teškog ubojstva (članak 91.), otmice (članak 125.), ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), otmice najviših državnih dužnosnika (članak 139.), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.), krivotvorenja novca (članak 274.) i pranja novca (članak 279.),

2) u postupku za kaznena djela za koja postoje osnove sumnje da ih je počinila grupa ljudi ili zločinačka organizacija ako postoji vjerojatnost da bi razgovor okrivljenika s braniteljem doveo do prikriivanja kaznenih djela, pomoći počinitelju nakon kaznenog djela ili ako u pogledu okrivljenika postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo, dovršiti pokušano kazneno djelo ili počiniti teže kazneno djelo kojim prijeti.

Odredbom članka 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Odluku o nadzoru sudac istrage donosi rješenjem. Rješenje o nadzoru dostavlja se, prije stavljanja pod nadzor, branitelju i okrivljeniku. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

(4) Nadzor iz stavka 2. ovog članka, može trajati najdulje dva mjeseca od određivanja istražnog zatvora.

Članak 77.

Okrivljenik može branitelju izdati punomoć i za primitak dopisa, poziva, optužnih akata i odluka od čije dostave teče žalbeni rok.

Glava VII. PODNESCI, ELEKTRONIČKA ISPRAVA I ZAPISNIK

1. Podnesci

Članak 78.

(1) Privatne tužbe, optužnice, prijedlozi za progon, pravni lijekovi te druge izjave i priopćenja podnose se pisano ako zakonom nije drukčije propisano.

(2) Podnesci iz stavka 1. ovog članka, moraju biti razumljivi i sadržavati sve što je potrebno da bi se na temelju njih moglo postupiti.

(3) Ako u ovom Zakonu nije drukčije propisano, tijelo koje vodi postupak će podnositelja podneska koji je nerazumljiv ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se na temelju njega moglo postupati pozvati da podnesak ispravi, odnosno dopuni, a ako on to ne učini u određenom roku, podnesak će se odbaciti.

(4) U pozivu za ispravak, odnosno dopunu podneska podnositelj će se upozoriti na posljedice propuštanja.

(5) Podnesci koji se prema ovom Zakonu dostavljaju protivnoj stranci, predaju se tijelu koje vodi postupak u dovoljnom broju primjeraka za to tijelo i drugu stranku. Ako takvi podnesci nisu predani u dovoljnom broju primjeraka, umnožit će se na trošak podnositelja.

2. Elektronička isprava

Članak 79.

(1) Podnesci koji se prema ovom Zakonu pisano sastavljaju i potpisuju, mogu se podnijeti u obliku elektroničke isprave ako su izrađeni, otpremljeni, primljeni i pohranjeni primjenom dostupne informacijske tehnologije, i osiguravaju utvrđivanje jednoznačnog obilježja kojim se utvrđuje sastavljač elektroničke isprave (elektronički potpis).

(2) Podnesak u obliku elektroničke isprave smatra se zaprimljenim u informacijskom sustavu ili uređaju suda, državnog odvjetništva, policije ili odvjetničkog ureda, trenutkom registracije njihovog prijema u tom sustavu ili uređaju. Primatelj osigurava uredno djelovanje automatiziranog sustava potvrde prijema. Ako pošiljatelj ne zaprimi potvrdu prijema, obavijestit će o tome primatelja, pa ukoliko u roku kojeg je odredio ne primi tu potvrdu, smatra se da podnesak u obliku elektroničke isprave nije poslan.

(3) O podnesku u obliku elektroničke isprave iz stavka 2. ovog članka, sud, državno odvjetništvo i policija sastavljaju službenu zabilješku. U slučaju nerazumljivog ili nepotpunog podneska postupit će se prema članku 78. stavku 3. i 4. ovog Zakona.

(4) U ocjeni pitanja pravne valjanosti, uporabe, prometa, čuvanja i tajnosti podnesaka u obliku elektroničke isprave odgovarajuće se primjenjuju odredbe posebnih propisa.

(5) Ministar nadležan za pravosuđe donijet će posebne propise o tehničkim uvjetima za podnošenje elektroničke isprave.

Članak 80.

(1) Sud će kazniti novčanom kaznom do 50.000,00 kuna, branitelja, opunomoćenika, zakonskog zastupnika, oštećenika, privatnog tužitelja, oštećenika kao tužitelja, istražitelja, svjedoka, vještaka ili drugu osobu koja sudjeluje u postupku koji u podnesku, elektroničkoj ispravi ili u usmenoj riječi odnosno na drugi način vrijeđa sud ili sudionika u postupku. Rješenje o kažnjavanju donosi sud pred kojim je dana izjava, a ako je ona učinjena u podnesku, sudac istrage prije podnošenja optužnice, a nakon toga sud koji vodi postupak. Protiv tog rješenja dopuštena je žalba. O kažnjavanju odvjetnika, odnosno odvjetničkog vježbenika izvijestit će se Hrvatska odvjetnička komora.

Odredbom članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako državni odvjetnik ili osoba koja ga zastupa vrijeđa drugoga, o tome će se izvijestiti nadležni državni odvjetnik i Državno odvjetničko vijeće.

(3) Kažnjavanje prema stavku 1. ovog članka ne utječe na progon i izricanje kazne za kazneno djelo počinjeno vrijeđanjem.

3. Zapisnik

Članak 81.

(1) O izjavama osoba, koje su važne za kazneni progon ili za pokretanje kaznenog postupka, te o drugim važnim radnjama prije započinjanja kaznenog postupka, sastavlja se službena zabilješka o bitnom sadržaju izjave ili radnje u koju se unose podaci iz članka 83. stavku 1. ovog Zakona.

(2) Zakonom je određeno kad se o radnji poduzetoj prije započinjanja kaznenog postupka sastavlja zapisnik i kad se ta radnja ima snimiti.

Članak 82.

(1) O svakoj radnji poduzetoj tijekom postupka sastavit će se zapisnik istovremeno kad se radnja obavlja, a ako to nije moguće, onda neposredno nakon toga.

Odredbom članka 18. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Zapisnik piše zapisničar. Samo kad se obavlja pretraga stana ili osoba ili se radnja poduzima izvan službenih prostorija tijela, a zapisničar se ne može osigurati, zapisnik može pisati osoba koja poduzima radnju.

(3) Kad zapisnik piše zapisničar, zapisnik se sastavlja tako da osoba koja poduzima radnju govori glasno zapisničaru što će unijeti u zapisnik, osim kad zapisnik prema ovom Zakonu može sastaviti sudski savjetnik ili sudački vježbenik.

(4) Osobi koja se ispituje može se dopustiti da sama kazuje odgovore u zapisnik. U slučaju zlouporabe to joj se pravo može uskratiti.

Odredbom članka 18. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 83.

(1) U zapisnik se unosi naziv državnog tijela pred kojim se obavlja radnja, mjesto gdje se obavlja radnja, dan i sat kad je radnja započeta i završena, imena i prezimena prisutnih osoba i u kojem su svojstvu prisutne, te naznaka kaznenog predmeta u kojem se poduzima radnja.

(2) Zapisnik treba sadržavati bitne podatke o tijeku i sadržaju poduzete radnje. U zapisnik se unosi u obliku pripovijedanja samo bitni sadržaj danih iskaza i izjava. Pitanja se unose u zapisnik samo ako je potrebno da se razumije odgovor. Ako je potrebno, u zapisnik će se doslovno unijeti pitanje koje je postavljeno i odgovor koji je dan. Ako su pri poduzimanju radnje oduzeti predmeti ili spisi, to će se naznačiti u zapisniku, a oduzete stvari priključit će se zapisniku ili će se navesti gdje se nalaze na čuvanju.

(3) Pri poduzimanju radnji kao što je očevid, pretraga, privremeno oduzimanje predmeta ili prepoznavanje u zapisnik će se unijeti i podaci koji su važni s obzirom na značenje takve radnje ili za utvrđivanje istovjetnosti pojedinih predmeta (opis, mjere i veličina predmeta ili tragova, stavljanje oznake na predmete i dr.), a ako su napravljene skice, crteži, planovi, fotografije, filmske ili druge tehničke snimke, to će se navesti u zapisniku i priključiti zapisniku.

(4) Posebne odredbe o zapisniku vrijede za zapisnik o raspravi (članak 409. do 412.), o vijećanju i glasovanju (članak 88.) te za druge zapisnike za koje to propisuje ovaj Zakon.

Članak 84.

(1) Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ne smije ništa dodati ili mijenjati. Prekrižena mjesta moraju ostati čitljiva.

(2) Sve preinake, ispravci i dodaci unose se na kraju zapisnika i moraju ih ovjeriti osobe koje potpisuju zapisnik.

Članak 85.

(1) Ispitana osoba, osobe koje su obvezno prisutne radnjama u postupku te stranke, branitelj i oštećenik, ako su prisutni, imaju pravo pročitati zapisnik ili zahtijevati da im se pročita. Na to ih je dužna upozoriti osoba koja poduzima radnju, a u zapisniku će se naznačiti je li upozorenje učinjeno i je li zapisnik pročitao. Zapisnik će se uvijek pročitati ako nije bilo zapisničara i to će se naznačiti u zapisniku.

(2) Zapisnik potpisuje ispitana osoba. Ako se zapisnik sastoji od više stranica, ispitana osoba potpisuje svaku stranicu.

(3) Na kraju zapisnika potpisat će se tumač, ako ga je bilo, svjedoci čija je prisutnost obvezna pri poduzimanju radnji, a pri pretrazi i osoba koja se pretražuje ili čiji se dom ili druge prostorije pretražuju, ako je prisutna. Ako zapisnik ne piše zapisničar (članak 82. stavak 2.), zapisnik potpisuju osobe koje su prisutne radnji. Ako takvih osoba nema ili ne mogu shvatiti sadržaj zapisnika, zapisnik potpisuju dva svjedoka, osim ako nije moguće osigurati njihovu prisutnost.

(4) Osoba koja ne zna pisati umjesto potpisa stavlja otisak kažiprsta desne ruke, a zapisničar ispod otiska upisuje njezino ime i prezime. Ako se zbog nemogućnosti da se stavi otisak desnog kažiprsta stavlja otisak kakva drugog prsta ili otisak prsta lijeve ruke, u zapisniku će se naznačiti od kojeg je prsta i s koje ruke uzet otisak.

(5) Ako ispitana osoba nema obje ruke, pročitat će zapisnik, a ako ne zna čitati, zapisnik će joj se pročitati, i to će se zabilježiti u zapisniku. Ako ispitana osoba odbije potpisati zapisnik ili staviti otisak prsta, to će se zabilježiti u zapisniku i navesti razlog odbijanja.

(6) Ako se radnja nije mogla obaviti bez prekida, u zapisniku će se naznačiti dan i sat kad je nastao prekid te dan i sat kad se radnja nastavlja.

(7) Ako je bilo prigovora u svezi sa sadržajem zapisnika, navest će se u zapisniku i ti prigovori.

(8) Zapisnik na kraju potpisuje osoba koja je poduzela radnju i zapisničar.

Članak 86.

(1) Kad je u ovom Zakonu propisano da se na nekom dokazu ne može utemeljiti sudska odluka, sudac istrage će na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti rješenjem izdvojiti taj dokaz iz spisa najkasnije do završetka istrage, odnosno nakon primitka optužnice na potvrđivanje, a prije njezina ispitivanja (članak 344. stavak 4.). Protiv rješenja suca istrage o prijedlogu stranaka ili o izdvajanju dopuštena je posebna žalba. O žalbi odlučuje viši sud.

(2) Nakon pravomoćnosti rješenja izdvojeni se dokazi čuvaju kod tajnika suda odvojeno od ostalih spisa i ne mogu se razgledati niti se njima može služiti u postupku. Zapisnici o izdvojenim dokazima zatvaraju se u poseban omot i čuvaju kod tajnika suda.

(3) Nakon završene istrage, sudac istrage će postupiti prema odredbama stavka 1. i 2. ovog članka i glede svih obavijesti koje su u skladu sa člankom 208. ovog Zakona dali građani, te u odnosu na zapisnik iz članka 206. stavka 9. ovog Zakona. Ako nije provedena istraga, sudac istrage će tako postupiti nakon primitka optužnice na potvrđivanje, a prije njezina ispitivanja (članak 344. stavak 4.).

(4) Ako sudac istrage nije postupio prema stavku 1. do 3. ovog članka, izdvajanje dokaza iz stavka 1. ovog članka, te obavijesti i zapisnika iz stavka 3. ovog članka, provest će sud na način propisan ovim Zakonom.

Članak 87.

(1) Kad je to propisano ovim Zakonom, rasprava, dokazna radnja ili druga radnja snima se uređajima za audio-video ili audio snimanje.

(2) Izvan slučajeva iz stavka 1. ovog članka, tijelo koje provodi dokaznu radnju, uvijek može odrediti da se izvođenje dokazne radnje snimi uređajima za audio ili audio-video snimanje.

(3) O snimanju radnje iz stavka 1. i 2. ovog članka, tijelo koje provodi radnju prethodno će upozoriti osobe koje sudjeluju u radnji, da se radnja snima određenim tehničkim uređajem i da snimka može biti upotrijebljena kao dokaz u postupku.

(4) Snimka mora sadržavati podatke iz članka 83. stavka 1. ovog Zakona, podatke potrebne za identificiranje osobe čija se izjava snima i podatak u kojem svojstvu ta osoba daje izjavu. Kad se snimaju izjave više osoba, mora se osigurati da se iz snimke može jasno razaznati tko je dao koju izjavu. Na zahtjev ispitane osobe snimka će se odmah reproducirati, a ispravci ili objašnjenja te osobe će se snimiti.

(5) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, u zapisnik o dokaznoj radnji, osim podataka iz članka 83. stavka 1. ovog Zakona, unosi se i da je obavljeno tehničko snimanje, tko je snimanje obavio, kojim je uređajem snimanje obavljeno, da je osoba koja se ispituje prethodno upoznata o snimanju, kratki sadržaj danih iskaza i izjava i je li snimka reproducirana te gdje se snimka čuva ako nije priložena spisima predmeta.

(6) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, tijelo iz stavka 2. ovog članka, može odrediti da se snimka u cijelosti ili djelomično prepíše te preda stranci na njezin zahtjev. Prijepis će se

pregledati, ovjeriti potpisom osobe koja je provela radnju i priključiti zapisniku o poduzimanju radnje.

(7) Snimka učinjena prema odredbama stavka 2. do 6. ovog članka, čuva se, dok se čuva i kazneni spis.

(8) Ministar nadležan za pravosuđe donijet će posebne propise kojima će odrediti tehničke uvjete, način snimanja, zaštitu snimke od brisanja ili oštećenja.

Članak 88.

(1) O vijećanju i glasovanju sastavlja se posebni zapisnik.

(2) Zapisnik o vijećanju i glasovanju sadrži tijek glasovanja i odluku koja je donesena.

(3) Zapisnik o vijećanju i glasovanju potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar. Odvojena mišljenja priključit će se zapisniku o vijećanju i glasovanju ako nisu unesena u zapisnik.

(4) Zapisnik o vijećanju i glasovanju zatvorit će se u posebni omot. Taj zapisnik može razgledati samo viši sud kad rješava o pravnom lijeku i u tom slučaju dužan je zapisnik ponovno zatvoriti u posebni omot i na omotu naznačiti da je razgledao zapisnik.

Glava VIII. ROKOVI

Članak 89.

(1) Rokovi predviđeni ovim Zakonom ne mogu se produžiti, osim kad to Zakon izričito dopušta. Ako je riječ o roku koji je ovim Zakonom propisan radi zaštite prava obrane i drugih prava okrivljenika u postupku, taj se rok može skratiti ako to zahtijevaju okrivljenik ili branitelj pisano ili usmeno na zapisnik pred sudom.

(2) Kad je izjava vezana za rok, smatra se da je dana u roku ako je prije nego što rok protekne predana onome tko je ovlašten da je primi.

(3) Kad je izjava predana poštom preporučenom pošiljkom, brzojavom ili drugim telekomunikacijskim sredstvom, dan predaje pošti odnosno dan slanja telekomunikacijskim sredstvom sukladno odredbi članka 79. stavka 2. ovog Zakona smatra se danom predaje onomu komu je dostavljena. Smatra se da pošiljatelj izjave nije propustio rok ako primatelj poslanu izjavu nije dobio na vrijeme zbog pogrešnog rada uređaja za predaju ili prijam poruka, a za koji pošiljatelj nije znao.

(4) Okrivljenik koji se nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru izjavu koja je vezana za rok predat će pritvorskom nadzorniku, ili upravi zatvora, a osoba koja se nalazi na izdržavanju kazne ili u ustanovi radi primjene odgojne mjere, ili je prisilno smještena u psihijatrijskoj ustanovi, takvu će izjavu predati upravi ustanove u kojoj je smještena. Dan i sat predaje takve izjave upravi ustanove smatra se trenutkom predaje tijelu koje je nadležno da je primi.

(5) Ako je podnesak koji je vezan za rok zbog neznanja ili očite pogreške podnositelja, predan ili dostavljen nenadležnom tijelu prije proteka roka, pa nadležnom tijelu stigne nakon proteka roka, uzet će se da je podnesen na vrijeme.

Članak 90.

(1) Rokovi se računaju na sate, dane, mjesece i godine.

(2) Sat ili dan kad su dostava ili priopćenje obavljeno, odnosno u koji pada događaj od kada treba računati trajanje roka ne uračunava se u rok, već se za početak roka uzima prvi sljedeći sat, odnosno dan.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovog članka, rokovi za računanje uhićenja, zadržavanja, pritvora te istražnog zatvora, počinju teći od trenutka lišenja slobode.

(4) Kao dan računaju se dvadeset četiri sata, a mjesec se računa po kalendarskom vremenu.

(5) Rokovi određeni po mjesecima, odnosno godinama završavaju protekom onog dana posljednjeg mjeseca, odnosno godine koji po svom broju odgovara danu kad je rok počeo (sukladno stavku 2. ovog članka). Ako nema tog dana u posljednjem mjesecu, rok završava posljednjeg dana tog mjeseca, a ako se zbrajaju dani, kao mjesec se računa trideset dana.

(6) Ako posljednji dan roka pada na državni blagdan ili u subotu ili u nedjelju, ili u koji drugi dan kad državno tijelo nije radilo, rok istječe protekom prvog sljedećeg radnog dana.

Članak 91.

Ako je dopis od kojega teče rok dostavljen i okrivljeniku i njegovu branitelju, ali u različite dane, rok se računa od kasnijeg dana.

Članak 92.

(1) Okrivljeniku koji iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje žalbe protiv presude ili protiv rješenja, sud će dopustiti povrat u prijašnje stanje radi podnošenja žalbe ako u roku od osam dana nakon prestanka uzroka zbog kojega je propustio rok podnese molbu za povrat u prijašnje stanje i ako istovremeno s molbom preda i žalbu. Isto će dopustiti sud i branitelju okrivljenika koji u slučaju iz članka 174. stavka 2. ovog Zakona nije iskoristio svoje pravo na žalbu.

(2) Nakon proteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

Članak 93.

(1) O povratu u prijašnje stanje odlučuje sud koji je donio presudu ili rješenje koje se pobija žalbom.

(2) Protiv rješenja kojim se dopušta povrat u prijašnje stanje žalba nije dopuštena.

(3) Kad je podnesena žalba protiv rješenja kojim se ne dopušta povrat u prijašnje stanje, sud je dužan tu žalbu, zajedno sa žalbom protiv presude ili protiv rješenja o primjeni odgojne mjere

ili o oduzimanju predmeta, te s odgovorom na žalbu i svim spisima, dostaviti višem sudu na rješavanje.

Članak 94.

Molba za povrat u prijašnje stanje u pravilu ne zadržava izvršenje presude, odnosno rješenja o primjeni odgojne mjere ili o oduzimanju predmeta, ali sud nadležan za rješavanje molbe može donijeti odluku da se s izvršenjem zastane do donošenja odluke o molbi.

Glava IX.

MJERE OSIGURANJA PRISUTNOSTI OKRIVLJENIKA I DRUGE MJERE OPREZA

1. Zajednička odredba

Članak 95.

(1) Sud i druga državna tijela pri odlučivanju o mjerama osiguranja prisutnosti okrivljenika i drugim mjerama opreza po službenoj dužnosti paze da se ne primjenjuje teža mjera ako se ista svrha može postići blažom mjerom.

(2) Sud i druga državna tijela po službenoj će dužnosti ukinuti mjere iz stavka 1. ovog članka, ili ih zamijeniti blažim mjerama ako su prestali zakonski uvjeti za njihovu primjenu, ili ako su nastupili uvjeti da se ista svrha može postići blažom mjerom.

(3) O uhićenju, primjeni pritvora i istražnog zatvora okrivljenik ima pravo zahtijevati da se obavijesti obitelj ili druga bliska osoba (članak 7. stavak 2. točka 4.).

2. Poziv okrivljeniku

Članak 96.

Prisutnost okrivljenika pri obavljanju radnji u kaznenom postupku osigurava se njegovim pozivanjem. Poziv okrivljeniku upućuje se prema članku 175. ovog Zakona.

3. Dovođenje

Članak 97.

(1) Dovedbeni nalog izdaje sud:

1) ako je doneseno rješenje o istražnom zatvoru,

2) ako uredno pozvani okrivljenik ne dođe, a svoj izostanak ne opravda,

3) ako se nije mogla obaviti uredna dostava poziva, a iz okolnosti očito proizlazi da okrivljenik izbjegava primiti poziv,

4) u slučaju iz članka 129. stavka 2. ovog Zakona.

(2) O izdavanju dovedbenog naloga sud odlučuje u roku od dvanaest sati od primitka zahtjeva.

(3) Dovedbeni nalog iznimno, pod uvjetima iz članka 208. stavka 3. ovog Zakona, mogu izdati državni odvjetnik, ili policija.

(4) Dovedbeni nalog izdaje se u pisanom obliku i sadrži: ime i prezime okrivljenika kojeg treba dovesti te druge potrebne podatke koji su poznati, naziv kaznenog djela koje mu se stavlja na teret uz navođenje odredaba Kaznenog zakona, razlog zbog kojeg se nalaže dovođenje, službeni pečat tijela i potpis osobe koja izdaje nalog.

(5) Dovedbeni nalog izvršava policija. Osoba kojoj je povjereno izvršenje naloga, predaje nalog okrivljeniku i poziva ga da pođe s njim. Ako okrivljenik to odbije, dovest će se prisilno.

(6) Policija može bez dovedbenog naloga u svoje službene prostorije dovesti okrivljenika kojem treba uručiti poziv prema članku 169. stavku 3. ovog Zakona. O predaji poziva sastavit će se službena zabilješka s naznakom vremena dovođenja osobe, predaje poziva ili razloga odbijanja primitka te vremena napuštanja službenih prostorija.

(7) Policija može bez dovedbenog naloga radi provjere prebivališta, boravišta, ili drugih razloga važnih za uspješno vođenje postupka, u svoje službene prostorije dovesti okrivljenika protiv kojeg je određeno jamstvo. Dovedeni okrivljenik može se zadržati do šest sati. O zadržavanju će se sastaviti službena zabilješka s naznakom vremena dovođenja osobe, poduzetim radnjama ili mjerama te vremena napuštanja službenih prostorija. Službena zabilješka se odmah dostavlja državnom odvjetniku, a nakon podizanja optužnice sudu.

4. Mjere opreza

Članak 98.

(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 123. ovog Zakona zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, sud i državni odvjetnik će, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, obrazloženim rješenjem odrediti primjenu jedne ili više takvih mjera. Pritom će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom.

Odredbom članka 19. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Mjere opreza jesu:

1) zabrana napuštanja boravišta,

2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,

3) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,

4) zabrana približavanja određenoj osobi,

5) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,

- 6) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,
- 7) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- 8) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom.

(3) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti stan te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim ili izvanbračnim drugom, roditeljima, djecom, posvojenikom ili posvojiteljem, osim ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog na štetu neke od tih osoba. Zabrana obavljanja poslovne aktivnosti može obuhvatiti i zakonitu profesionalnu djelatnost ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog u okviru te djelatnosti.

(4) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na nesmetano općenje s braniteljem.

(5) Mjere opreza mogu biti naložene prije i tijekom kaznenog postupka. Prije podizanja optužnice mjere opreza određuje, produljuje i ukida rješenjem državni odvjetnik. Nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti presude, te mjere određuje, produljuje i ukida sud pred kojim se vodi postupak.

Odredbom članka 19. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

(6) Mjere opreza mogu trajati dok za to postoji potreba, a najdulje do pravomoćnosti presude. Trajanje mjera opreza nije ograničeno rokovima trajanja istražnog zatvora. Svaka dva mjeseca državni odvjetnik prije podizanja optužnice, odnosno sud koji vodi postupak, ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produljiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Mjera će se ukinuti i prije proteka roka od dva mjeseca ako je za nju prestala potreba ili ako više nema zakonskih uvjeta za njezinu primjenu.

Odredbom članka 19. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

(7) Protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida mjera opreza stranke mogu izjaviti žalbu, koja ne zadržava izvršenje mjere. O žalbi do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage.

Odredbom članka 19. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 7.

Članak 99.

(1) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabrane napuštanja boravišta, nadležno tijelo će odrediti mjesto u kojem okrivljenik mora boraviti dok traje mjera opreza i granice izvan kojih se ne smije udaljavati.

(2) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja, nadležno tijelo će odrediti mjesto ili područje te udaljenost ispod koje im se okrivljenik ne smije približiti.

(3) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza obvezom okrivljenika da se redovito javlja određenoj osobi ili državnom tijelu, nadležno tijelo će odrediti službenu osobu kojoj se okrivljenik mora javljati, rok u kojemu se mora javljati i način vođenja evidencije o javljanju okrivljenika.

(4) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabranom približavanja određenoj osobi, nadležno tijelo će odrediti razdaljinu ispod koje se okrivljenik ne smije približiti određenoj osobi.

(5) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabranom uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom, nadležno tijelo će zabraniti uspostavljanje ili održavanje izravne ili neizravne veze s određenom osobom.

(6) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabranom poduzimanja određene poslovne aktivnosti, nadležno tijelo će potanje odrediti vrstu i predmet poslovne aktivnosti.

(7) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza privremenim oduzimanjem putne i druge isprave za prijelaz državne granice, nadležno tijelo navest će osobne podatke, tijelo koje je izdalo ispravu, broj i datum izdavanja.

(8) U rješenju kojim se nalaže mjera opreza privremenim oduzimanjem dozvole za upravljanje motornim vozilom, nadležno tijelo navest će podatke o toj dozvoli (osobni podaci, tijelo koje je izdalo dozvolu, broj, datum, vrsta vozila i drugo).

Članak 100.

(1) Rješenje kojim nalaže mjeru opreza nadležno tijelo dostavlja i tijelu koje izvršava mjeru opreza.

(2) Mjeru opreza zabrane napuštanja boravišta, zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja, zabrane približavanja određenoj osobi i zabrane uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom, privremenog oduzimanja putne i druge isprave za prijelaz državne granice, te privremenog oduzimanja dozvole za upravljanje motornim vozilom koju je odredio sud ili državni odvjetnik, izvršava policija.

(3) Mjeru opreza obveze okrivljenika da se povremeno javlja određenoj osobi ili državnom tijelu izvršava policija ili drugo državno tijelo označeno u rješenju kojemu se okrivljenik mora javljati.

(4) Mjeru opreza zabrane poduzimanja poslovnih aktivnosti izvršava tijelo nadležno za nadzor nad poslovnom aktivnosti.

(5) Ministar nadležan za pravosuđe, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove i ministra nadležnog za obranu, donosi propise kojima se uređuje način izvršenja mjera opreza.

Članak 101.

(1) Tijelo koje je naložilo mjeru opreza može naložiti provjeru njezinog izvršavanja i zatražiti izvješće od policije ili drugog tijela koje ju izvršava. Tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah će provesti naložene provjere i odmah o tome obavijestiti nadležno tijelo.

(2) O postupanju okrivljenika protivno zabrani ili neispunjavanju obveze naložene mjerom opreza, tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah obavještava nadležno tijelo.

(3) Osobi različitoj od okrivljenika sudac istrage može posebnim rješenjem zabraniti aktivnosti kojima se narušavaju mjere opreza prema okrivljeniku. Ako ta osoba postupi protivno rješenju, kaznit će se novčanom kaznom do 50.000,00 kuna.

5. Jamstvo

Članak 102.

(1) Istražni zatvor određen iz razloga navedenih u članku 123. stavku 1. točki 1. do 3. ovog Zakona, može se ukinuti ako okrivljenik ili tko drugi za njega dade jamstvo, a sam okrivljenik obeća da se neće kriti i da bez odobrenja neće napustiti svoje boravište, da neće ometati kazneni postupak i da neće počinuti novo kazneno djelo.

(2) U rješenju o određivanju istražnog zatvora, sud može odrediti visinu jamstva koja može zamijeniti istražni zatvor. Jamstvo uvijek glasi na svotu novca koja se određuje s obzirom na težinu kaznenog djela, osobne okolnosti te imovno stanje okrivljenika.

Odredbom članka 20. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Ako ocijeni da jamstvo ne može zamijeniti istražni zatvor sud će navesti okolnosti zbog kojih nalazi da je isključena zamjena istražnog zatvora jamstvom.

Odredbom članka 20. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Uz jamstvo sud može odrediti jednu ili više mjera opreza kao uvjet jamstva.

Članak 103.

(1) Sud će rješenjem odrediti jamčevinu koja se sastoji u polaganju gotovog novca, vrijednosnih papira, dragocjenosti ili drugih pokretnina veće vrijednosti koje se lako mogu unovčiti i čuvati ili u stavljanju hipoteke za iznos jamstva na nekretnine osobe koja daje jamstvo.

(2) Protiv odluke o visini jamstva stranke imaju pravo žalbe u roku od tri dana. Nakon što rješenje o određivanju visine jamstva postane pravomoćno te okrivljenik dade obećanje iz članka 102. stavka 1. ovog Zakona, a jamčevina bude položena, sud će donijeti rješenje o ukidanju istražnog zatvora u kojem će navesti osnovu zbog koje je protiv okrivljenika bio određen istražni zatvor i uvjete kojih se okrivljenik mora pridržavati.

Članak 104.

(1) Policija nadzire postupa li okrivljenik u skladu s uvjetima određenima rješenjem o jamstvu. O okolnostima koje upućuju na mogućnost okrivljenikovog kršenja uvjeta jamstva policija odmah obavještava sud.

(2) Ako okrivljenik postupi protivno uvjetima rješenja o određivanju jamstva, rješenjem će se odrediti naplata iznosa jamstva u korist proračuna, a protiv okrivljenika će se odrediti istražni zatvor. Tako sud može odlučiti, na prijedlog državnog odvjetnika, i ako postoji ozbiljna vjerojatnost da će okrivljenik postupiti protivno uvjetima rješenja o jamstvu.

Odredbom članka 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

Članak 105.

(1) Visina jamčevine može se izmijeniti rješenjem ako to opravdavaju naknadno utvrđene okolnosti.

(2) Ako se utvrdi da je okrivljenik prikrrio prave okolnosti odlučne za odmjeravanje jamčevine, ili ako se utvrdi postojanje razloga za istražni zatvor različitih od onih zbog kojih je bio određen istražni zatvor koji je zamijenjen jamstvom, a visina danog jamstva nije primjerena novim okolnostima, protiv okrivljenika će se odrediti istražni zatvor, a nakon zatvaranja okrivljenika, jamstvo će se ukinuti, položena jamčevina, dragocjenosti, vrijednosni papiri ili druge pokretnine vratit će se, a hipoteka će se brisati. Tim rješenjem može se odrediti nova visina jamstva koje bi zamijenilo istražni zatvor.

(3) Jamstvo se ukida i kad kazneni postupak pravomoćno završi rješenjem o obustavi postupka ili presudom.

(4) Ako je presudom izrečena kazna zatvora, jamstvo se ukida kad osuđenik stupi na izdržavanje kazne.

6. Uhićenje

Članak 106.

(1) Svatko smije spriječiti bijeg osobe zatečene u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Zatečena u kaznenom djelu je osoba koju netko opazi u radnji kaznenog djela, odnosno osoba koja je neposredno nakon kaznenog djela zatečena pod okolnostima koje upućuju na to da je počinila kazneno djelo.

(3) Osoba spriječena u bijegu predaje se policiji i može se zadržati do dolaska policije.

Članak 107.

Policija je ovlaštena uhititi:

- 1) osobu protiv koje izvršava dovedbeni nalog te rješenje o pritvoru ili istražnom zatvoru,
- 2) osobu za koju postoje osnove sumnje da je počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, kad postoji neki od razloga za određivanje istražnog zatvora iz članka 123. ovog Zakona,
- 3) osobu zatečenu u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti.

Odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjena točka 2.

Članak 108.

(1) Prilikom uhićenja, uhićena osoba se mora odmah upoznati s razlozima uhićenja te mora biti poučena o pravima iz članka 7. stavka 2. ovog Zakona, osim ako to, s obzirom na okolnosti, nije nikako moguće.

(2) Ako se uhićenje provodi na temelju dovedbenog naloga, nalog mora biti pročitan i uručen uhićeniku prilikom oduzimanja slobode, osim ako to s obzirom na okolnosti uhićenja nije nikako moguće.

(3) Prilikom uhićenja smije se upotrijebiti samo ona sila na koju policiju ovlašćuje posebni zakon.

(4) O uhićenju će se odmah obavijestiti:

1) osoba iz članka 7. stavka 2. točke 4. ovog Zakona, osim ako se uhićenik tome protivi,

2) nadležno tijelo socijalne skrbi ako je potrebno poduzeti mjere za zbrinjavanje djece i drugih članova obitelji uhićenika o kojima se on brine,

3) branitelja ako uhićenik zahtijeva.

Odredbom članka 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodana točka 3.

Članak 109.

(1) Policijski službenik mora uhićenika u roku navedenom u stavku 2. ovog članka dovesti u pritvorsku policijsku jedinicu određenu posebnim zakonom i predati pritvorskom nadzorniku ili ga pustiti na slobodu. Zakašnjenje se mora posebno obrazložiti.

Odredbom članka 8. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Rok u kojem uhićenik mora biti doveden u pritvorsku jedinicu i predan pritvorskom nadzorniku ili pušten na slobodu teče od trenutka uhićenja, a iznosi dvadeset i četiri sata.

Odredbom članka 8. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) Pritvorski nadzornik će sastaviti zapisnik u koji će unijeti osobne podatke uhićenika prema članku 272. stavku 1. ovog Zakona. Podaci o uhićeniku, trenutku i razlozima uhićenja se unose u evidenciju uhićenih osoba u Informacijskom sustavu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, odmah po dovođenju uhićenika. Pritvorski nadzornik obavještava državnog odvjetnika odmah po prijemu uhićenika. Obavijest se unosi u pritvorski zapisnik uhićenika.

(4) Pritvorski nadzornik će sastaviti posebni zapisnik o oduzimanju predmeta od uhićenika. Ako se radi o predmetima koji mogu poslužiti kao dokaz, zapisnik i oduzete predmete predat će državnom odvjetniku posebno pazeći da se predmeti ne unište ili ne ugrozi njihova uporaba u dokaznom postupku. Primjerak zapisnika pritvorski nadzornik predaje i policijskom službeniku koji je doveo uhićenika.

(5) Državni odvjetnik je dužan ispitati uhićenika, najkasnije šesnaest sati nakon predaje pritvorskom nadzorniku.

Odredbom članka 8. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 5.

(6) Pritvorski nadzornik će uhićenika i pritvorenika odmah pustiti na slobodu:

1) ako to naloži državni odvjetnik,

2) ako uhićenik nije ispitan u roku iz stavka 5. ovog članka,

3) ako je pritvor ukinut.

O puštanju uhićenika i pritvorenika na slobodu pritvorski nadzornik će unijeti bilješku u zapisnik i evidenciju iz stavka 3. ovog članka.

Odredbom članka 8. stavka 4. i 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., brisana točka 2. točke 3. i 4. postaju točke 2. i 3.

(7) O puštanju uhićenika na slobodu u slučajevima iz stavka 6. točke 2. ovoga članka, pritvorski nadzornik će odmah obavijestiti višeg državnog odvjetnika.

Odredbom članka 8. stavka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 7.

Odredbom članka 23. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 109.

Članak 110.

(1) Pritvorski nadzornik nalaže pretragu uhićenika prilikom njegova dovođenja u pritvorsku policijsku jedinicu. Prema potrebi naložit će liječnički pregled uhićenika.

(2) Predmeti i tragovi koji bi mogli poslužiti kao dokaz ili koji mogu poslužiti za ugrožavanje sigurnosti ili ugrožavanje tijeka postupka, privremeno će se oduzeti uz potvrdu.

Članak 111.

(1) Pritvorski nadzornik će dovedenog uhićenika upozoriti na njegova prava iz članka 7. stavka 2. ovog Zakona.

(2) Pritvorski nadzornik će uhićeniku koji je strani državljanin priopćiti da ima pravo na komunikaciju s konzularnim predstavnikom svoje države.

(3) Ako je uhićenik strani državljanin, a Republika Hrvatska s njegovom državom ima međunarodni ugovor prema kojem je propisano uzajamno obavještanje o uhićenju, odmah će se obavijestiti nadležno tijelo strane države, osim ako je uhićenik izbjeglica iz rasnih, nacionalnih, političkih ili vjerskih razloga, ili ako traži politički azil i protivi se takvom obavještanju.

(4) Pritvorski nadzornik u pritvorski zapisnik unosi zabilješku o poukama koje su uhićeniku priopćene prema odredbama ovog Zakona te o njegovim zahtjevima u skladu s odredbama ovog članka. Zabilješku potpisuje i uhićenik.

(5) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi propise o prijamu i postupanju s uhićenikom i pritvorenikom u pritvorskoj policijskoj jedinici.

7. Pritvor

Članak 112.

(1) Državni odvjetnik pisanim i obrazloženim rješenjem određuje pritvor protiv uhićenika ako utvrdi da postoje osnove sumnje da je uhićenik počinio kazneno djelo za koje se kazneni progon poduzima po službenoj dužnosti, a postoje neki od razloga za istražni zatvor iz članka 123. stavka 1. točke 1. – 4. ovog Zakona, a pritvor je potreban radi utvrđivanja istovjetnosti, provjere alibija te prikupljanja podataka o dokazima. Protiv rješenja o pritvoru pritvorenik se može žaliti u roku od 6 sati. O žalbi odlučuje sudac istrage u roku od 8 sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Odredbom članka 9. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Pritvor iz stavka 1. ovog članka, može trajati najdulje četrdeset i osam sati od trenutka uhićenja. Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može obrazloženim rješenjem produžiti pritvor za daljnjih četrdeset i osam sati ako je to neophodno radi prikupljanja dokaza o kaznenom djelu za koje je propisana kazna zatvora iznad dvanaest godina. Protiv rješenja suca istrage o produženju pritvora pritvorenik se može žaliti u roku od šest sati. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvanaest sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja. Pritvorenik može žalbu izjaviti na zapisnik.

Odredbom članka 24. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Pritvor će se odmah ukinuti ako su prestali razlozi zbog kojih je pritvor bio određen.

Odredbom članka 24. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Državni odvjetnik nakon što je ispitao uhićenika, može pisanim nalogom naložiti policiji da u roku od dvadeset i četiri sata od trenutka predaje uhićenika pritvorskom nadzorniku, dovede uhićenika sucu istrage radi postupanja prema članku 118. ovog Zakona. U tom slučaju državni odvjetnik ne donosi rješenje o pritvoru.

(5) Ako u roku od dvadeset i četiri sata od trenutka predaje pritvorskom nadzorniku, protiv okrivljenika nije određen pritvor ili okrivljenik nije doveden sucu istrage prema stavku 1. ovog članka, ima se pustiti na slobodu.

Odredbom članka 9. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodani stavci 3. i 4.

Članak 113.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi propise o evidenciji pritvorenika u pritvorskoj policijskoj jedinici.

Odredbom članka 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., brisani stavci 1. i 2.

Članak 114.

Pritvorenik ima pravo slobodno, neometano i bez nadzora razgovarati s braniteljem, osim u slučaju iz članka 75. stavka 2. i članka 76. stavak 2. ovog Zakona.

Članak 115.

(1) Tijekom trajanja pritvora pritvoreniku se mora osigurati neprekidan odmor u trajanju od najmanje osam sati u svakih dvadeset četiri sata.

(2) Pritvorski nadzornik skrbi za potrebnu medicinsku pomoć i njegu pritvorenika.

Članak 116.

Konzularni i diplomatski predstavnici mogu, u skladu s međunarodnim pravom, posjećivati svoje državljane koji su pritvoreni, razgovarati s njima te im pomoći u uzimanju branitelja.

Članak 117.

Policijska može radi utvrđivanja istovjetnosti uhićenika postupiti prema članku 211. ovog Zakona.

Članak 118.

(1) Po nalogu državnog odvjetnika policija će pritvorenika kod kojeg postoje razlozi za određivanje istražnog zatvora prije isteka roka za pritvor iz članka 112. stavka 2. ovog Zakona, ili u roku iz članka 112. stavka 4. ovog Zakona, dovesti sucu istrage radi održavanja ročišta za određivanje istražnog zatvora ili puštanja na slobodu. Pritvorski nadzornik prethodno dostavlja pritvorski zapisnik državnom odvjetniku, a na zahtjev suca istrage ili državnog odvjetnika i zapisnike, predmete i druge podatke o radnjama poduzetim prema članku 110. ovog Zakona. Državni odvjetnik mora biti prisutan na tom ročištu.

Odredbom članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Na temelju naloga suca istrage pritvorenik će se zadržati u pritvoru do održavanja ročišta za odlučivanje o istražnom zatvoru, a najdulje dvanaest sati od trenutka dovođenja sucu istrage.

Odredbom članka 26. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) **Brisan.**

Odredbom članka 26. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., brisan stavak 3.

8. Istražni zatvor u domu

Članak 119.

(1) Kad postoje okolnosti iz članka 123. stavka 1. točke 1. do 4. ovog Zakona, sud može odrediti istražni zatvor u domu ako je za ostvarenje svrhe istražnog zatvora dovoljna zabrana okrivljeniku da se udaljuje iz doma.

(2) Prije određivanja istražnog zatvora u domu sud će zatražiti od okrivljenika pisanu suglasnost punoljetnih osoba koje borave u domu okrivljenika o primjeni tehničkih sredstava nadzora iz stavka 3. ovog članka.

(3) Rješenje o istražnom zatvoru u domu sadrži zabranu okrivljeniku da se udaljuje iz doma. Tim rješenjem sud može odrediti primjenu tehničkih sredstava nadzora kojim se osigurava provođenje istražnog zatvora u domu. Prema potrebi, sud može naložiti mjeru opreza.

Odredbom članka 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Osobi u istražnom zatvoru u domu, sud može iznimno odobriti da se za određeno vrijeme udalji iz doma ako:

1) je to neophodno potrebno radi liječenja osobe, ili

2) to nalažu posebne okolnosti uslijed kojih bi mogle nastupiti teške posljedice po život, zdravlje ili imovinu.

(5) Ako se osoba u istražnom zatvoru u domu udalji iz doma protivno zabrani suda, ili na drugi način ometa provođenje istražnog zatvora u domu, protiv te osobe odredit će se istražni zatvor. O tome će se osoba upozoriti u rješenju o određivanju.

Članak 120.

Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, na istražni zatvor u domu se odgovarajuće primjenjuju odredbe o istražnom zatvoru.

Članak 121.

(1) Istražni zatvor u domu nadzire ministarstvo nadležno za pravosuđe u skladu s posebnim zakonom.

Odredbom članka 28. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

Odredbom članka 11. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) U prostoru istražnog zatvora u domu ministarstvo nadležno za pravosuđe ima ovlasti propisane ovim Zakonom (članak 135. do 143.) i drugim propisima. Evidenciju o nadzoru nad istražnim zatvorom u domu vodi ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Odredbom članka 28. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

Odredbom članka 11. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o evidenciji i izvršavanju istražnog zatvora u domu.

9. Istražni zatvor

a) Opće odredbe o istražnom zatvoru

Članak 122.

(1) Čim prestanu razlozi zbog kojih je istražni zatvor određen, on se mora ukinuti i zatvorenika se mora pustiti na slobodu.

(2) Pri odlučivanju o istražnom zatvoru, posebno o njegovu trajanju, vodit će se posebno računa o razmjeru između težine počinjenog kaznenog djela, kazne koja se, prema podacima kojima raspolaže sud, može očekivati u postupku i potrebe određivanja i trajanja istražnog zatvora. Protiv trudne žene, osobe s tjelesnim nedostacima koje joj onemogućuju ili bitno otežavaju kretanje te osobe koja je navršila 70 godina života, istražni zatvor se, može iznimno odrediti.

(3) U predmetu u kojemu je određen istražni zatvor postupa se osobito žurno (članak 11. stavak 2.).

b) Osnove za određivanje istražnog zatvora

Članak 123.

(1) Istražni zatvor se može odrediti ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo i ako:

1) je u bijegu ili osobite okolnosti upućuju na opasnost da će pobjeći (krije se, ne može se utvrditi njezina istovjetnost i slično),

2) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za kazneni postupak ili da će ometati kazneni postupak utjecajem na svjedoke, vještake, sudionike ili prikrivače,

3) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo, ili da će počinuti teže kazneno djelo za koje je prema zakonu moguće izreći kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, kojim prijeti,

4) je istražni zatvor nužan radi neometanog odvijanja postupka zbog posebno teških okolnosti počinjenja kaznenog djela za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora,

5) okrivljenik koji je uredno pozvan izbjegava doći na raspravu.

Odredbom članka 29. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 4.

(2) Istražni zatvor se neće odrediti na temelju odredbe stavka 1. točke 2. ovog članka, ako je okrivljenik okolnosno i detaljno priznao djelo i krivnju.

(3) Pri izricanju presude uvijek će se odrediti ili produžiti istražni zatvor protiv okrivljenika kojem je izrečena kazna zatvora od pet godina ili teža kazna.

(4) Ako je prvostupanjskom presudom izrečena kazna zatvora do pet godina, istražni zatvor se nakon izricanja presude ne može odrediti ili produžiti po stavku 1. točki 4. ovog članka.

(5) Istražni zatvor se, usprkos postojanju okolnosti iz stavka 1. ovog članka, neće odrediti ili produžiti ako je već isteklo najdulje vrijeme trajanja istražnog zatvora (članak 133.).

Odredbom članka 29. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

c) Rješenje o određivanju i produženju istražnog zatvora

Članak 124.

(1) Istražni zatvor se određuje i produžuje pisanim rješenjem nadležnog suda.

(2) Izreka rješenja o istražnom zatvoru sadrži, osim podataka iz članka 272. stavka 1. ovog Zakona, i:

1) ako se provodi istraga, naznaku naloga o provođenju istrage povodom kojega je doneseno rješenje o istražnom zatvoru,

2) zakonsku osnovu za istražni zatvor,

3) rok na koji je određen istražni zatvor,

4) odredbu o uračunavanju vremena za koje je osoba koja se zatvara bila lišena slobode prije donošenja rješenja o istražnom zatvoru s naznakom trenutka uhićenja,

5) visinu jamstva koje može zamijeniti istražni zatvor.

Odredbom članka 30. stavaka 1., 2. i 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena uvodna rečenica stavka 2., kao i točke 1. i 3.

(3) U obrazloženju rješenja o istražnom zatvoru će se određeno i potpuno izložiti činjenice i dokazi iz kojih proizlazi postojanje osnovane sumnje da je okrivljenik počinio kazneno djelo i razloga iz članka 123. stavka 1. ovog Zakona, razloga zbog kojih sud smatra da se svrha istražnog zatvora ne može ostvariti drugom blažom mjerom, kao i razloga visine jamstva.

(4) Rješenje o određivanju istražnog zatvora predaje se zatvoreniku odmah po zatvaranju. Primitak rješenja i trenutak primitka zatvorenik potvrđuje potpisom.

d) Ukidanje istražnog zatvora i opoziv rješenja o istražnom zatvoru

Članak 125.

(1) Sud će ukinuti istražni zatvor i okrivljenik će biti pušten na slobodu:

1) čim su prestali razlozi zbog kojih je istražni zatvor određen ili produljen,

2) ako daljnji istražni zatvor ne bi bio u razmjeru s težinom počinjenog kaznenog djela,

3) ako se ista svrha može ostvariti drugom blažom mjerom,

4) kad to prije podizanja optužnice predlaže državni odvjetnik,

5) ako državni odvjetnik i nakon prethodne obavijesti višem državnom odvjetniku neopravdano u zakonskim rokovima ne poduzima radnje u postupku,

6) kad sud izrekne presudu kojom se okrivljenik oslobađa od optužbe ili se optužba odbija ili je okrivljeniku izrečena novčana kazna, uvjetna osuda ili sudska opomena, ili kazna zatvora u trajanju kraćem ili jednakom dotadašnjem trajanju istražnog zatvora,

7) kad isteknu rokovi trajanja istražnog zatvora,

8) kad je istražni zatvor određen prema članku 123. stavku 1. točki 2. ovog Zakona, ako je okrivljenik okolnosno i detaljno priznao djelo i krivnju, ili čim budu prikupljeni, odnosno izvedeni dokazi zbog čijeg je osiguranja taj zatvor određen, a najkasnije do završetka rasprave.

Odredbom članka 31. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 3.

(2) Prije ukidanja istražnog zatvora na temelju članka 123. stavak 1. točka 3. ovog Zakona, obavijestit će se putem policije žrtva kaznenog djela.

Odredbom članka 31. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Prije donošenja odluke o ukidanju istražnog zatvora određenog na temelju stavka 1. točke 5. ovog članka, sud će obavijestiti višeg državnog odvjetnika o nepravovremenom poduzimanju radnji i odrediti rok u kojemu se radnja ima provesti. Ako nakon isteka roka nije radnja poduzeta, postupit će se prema stavku 1. točki 5. ovog članka.

Odredbom članka 31. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Članak 126.

Sud koji je odredio ili produljio istražni zatvor rješenjem će opozvati odluku o istražnom zatvoru, ako nakon njezinog donošenja, a prije zatvaranja okrivljenika, utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je istražni zatvor bio određen ili zakonski uvjeti za njegovo određivanje. Ako je za okrivljenikom bila raspisana tjeratica, sud će nakon pravomoćnosti rješenja o opozivu naložiti njezino povlačenje.

e) Sudbena vlast nadležna za određivanje, produljenje i ukidanje istražnog zatvora

Članak 127.

(1) Istražni zatvor do podnošenja optužnice određuje sudac istrage na prijedlog državnog odvjetnika, a ukida ga na prijedlog okrivljenika, državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti.

(2) O prijedlogu državnog odvjetnika da se odredi istražni zatvor, sudac istrage odlučuje odmah, a najkasnije u roku od dvanaest sati od podnošenja prijedloga. Kad se sudac istrage ne složi s prijedlogom državnog odvjetnika za određivanje istražnog zatvora, donosi rješenje kojim se prijedlog odbija te ako je okrivljenik u pritvoru naložit će da se odmah pusti na slobodu. Protiv tog rješenja državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od četrdeset i osam sati.

Odredbom članka 32. stavka 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Ako što drugo nije propisano posebnim zakonom prije podnošenja optužnice, o produljenju istražnog zatvora odlučuje sudac istrage na prijedlog državnog odvjetnika.

Odredbom članka 32. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Nakon podnošenja optužnice, istražni zatvor do potvrđivanja optužnice određuje, produljuje i ukida optužno vijeće. Nakon potvrđivanja optužnice, do pravomoćnosti presude, istražni zatvor određuje, produljuje i ukida raspravni sud u zasjedanju, a izvan zasjedanja vijeće, osim u slučaju iz stavka 5. ovog članka.

(5) Kad odlučuje o žalbi protiv presude, istražni zatvor određuje, produljuje i ukida vijeće koje odlučuje o žalbi.

(6) Kad sud koji, odlučujući o izvanrednim pravnim lijekovima, ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovni postupak, odredit će istražni zatvor ako postoje razlozi iz članka 123. ovog Zakona, a nisu protekli rokovi iz članka 130. i 133. ovog Zakona.

Članak 128.

Nakon predaje optužnice, a do pravomoćnosti presude, okrivljenik i njegov branitelj mogu sudu predložiti ukidanje istražnog zatvora. O prijedlogu odlučuje rješenjem sud koji vodi postupak. Protiv rješenja suda kojim se odbija prijedlog za ukidanje istražnog zatvora žalba nije dopuštena.

f) Ročište za odlučivanje o istražnom zatvoru

Članak 129.

(1) O određivanju, produljenju i ukidanju istražnog zatvora odlučuje sud na nejavnom usmenom ročištu. Ako državni odvjetnik predlaže ukidanje istražnog zatvora sud će odmah po primitku prijedloga o ukidanju istražnog zatvora, rješenjem ukinuti istražni zatvor bez određivanja i provođenja ročišta. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.

Odredbom članka 12. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Na ročište iz stavka 1. ovog članka, pozivaju se državni odvjetnik i branitelj okrivljenika. Državni odvjetnik i branitelj moraju o ročištu biti obaviješteni u primjerenom roku. Okrivljenik će na ročište biti doveden, osim ako je nedostupan ili je raspravno nesposoban. Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom (članak 118. stavak 1.) sjednica vijeća održat će se i ako uredno pozvani državni odvjetnik i branitelj ne dođu na sjednicu, ili ako branitelj nije uredno primio poziv zbog toga jer je promijenio boravište ne obavijestivši o tome sud, ili zbog toga što mu dostava nije bila moguća zbog njegove nedostupnosti.

Odredbom članka 33. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

Odredbom članka 12. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) Obje stranke će na ročištu izložiti svoja stajališta o istražnom zatvoru, a prema potrebi i o visini jamstva. Prvo govori državni odvjetnik, zatim okrivljenik i njegov branitelj. Obje stranke imaju pravo na odgovor. Sud određuje koji će se dokazi izvesti i njihov redoslijed. Sud može na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti izvesti dokaze koje smatra potrebnima za donošenje odluke o istražnom zatvoru i jamstvu. Stranke mogu svjedocima postavljati pitanja i stavljati primjedbe na provedene dokaze. Okrivljenik i njegov branitelj imaju pravo zadnji govoriti. Odluku o istražnom zatvoru sud usmeno objavljuje na završetku ročišta.

(4) Na ročištu za odlučivanje o istražnom zatvoru u istrazi državni odvjetnik će prethodno suca istrage obavijestiti o tijeku istrage radi ocjene pravovremenosti poduzimanja radnji.

(5) Ako sud donese odluku o određivanju ili produljenju istražnog zatvora, poučit će okrivljenika o pravu na žalbu i o pravu da predloži ukidanje istražnog zatvora u skladu s odredbom članka 128. ovog Zakona.

(6) O ročištu se sastavlja zapisnik koji se prilaže spisu predmeta zajedno s rješenjem kojim je odlučeno o istražnom zatvoru.

(7) Sud i nakon donošenja rješenja o određivanju ili produljenju istražnog zatvora, kad odlučuje o bilo kojem pitanju, po službenoj dužnosti pazi postoje li razlozi za istražni zatvor.

g) Trajanje istražnog zatvora

Članak 130.

(1) Istražni zatvor određen rješenjem suca istrage ili vijeća može trajati najdulje mjesec dana od dana lišenja slobode.

(2) Iz opravdanih razloga sudac istrage na prijedlog državnog odvjetnika može produljiti istražni zatvor i to prvi puta za još najviše dva mjeseca, a zatim, za kaznena djela za koja se vodi redoviti kazneni postupak, ili kad je to propisano posebnim zakonom, za još najviše tri mjeseca.

(3) Istekom roka na koji je istražni zatvor određen, odnosno produljen ili istekom roka iz stavka 2. ovog članka, zatvorenik se ima pustiti na slobodu.

Odredbom članka 13. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 3.

Članak 131.

(1) Ako se u vrijeme podnošenja optužnice sudu okrivljenik nalazi u istražnom zatvoru, optužno vijeće će odmah, a najkasnije u roku od četrdeset i osam sati po podnošenju optužnice održati ročište iz članka 129. ovog Zakona i odlučiti o istražnom zatvoru, te ga svojim rješenjem produljiti ili ukinuti.

(2) Nakon podnošenja optužnice istražni zatvor može trajati do pravomoćnosti presude, a nakon pravomoćnosti presude najdulje do pravomoćnosti rješenja o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora.

(3) U rješenju o istražnom zatvoru nakon podnošenja optužnice ne određuje se rok trajanja istražnog zatvora, ali će sud svaka dva mjeseca, do izricanja nepravomoćne presude, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o istražnom zatvoru, ispitivati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu istražnog zatvora, te ga rješenjem produljiti ili ukinuti. Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje. Ako se okrivljenik u trenutku donošenja nepravomoćne presude nalazi u istražnom zatvoru, vijeće će prilikom donošenja presude ispitati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu istražnog zatvora te će ga rješenjem ukinuti ili produljiti.

(4) Ukupno trajanje istražnog zatvora do podizanja optužnice, računajući i vrijeme uhićenja i pritvora, ne može prijeći šest mjeseci, osim ako posebnim zakonom nije propisano drukčije. Nakon podnošenja nove optužnice prema članku 356. ovog Zakona primijenit će se odredbe stavka 2. ovog članka.

Članak 132.

Istražni zatvor određen prema članku 123. stavku 1. točki 5. ovog Zakona može trajati najdulje mjesec dana. Taj zatvor može se ponovno odrediti iz iste osnove u istom trajanju, ako okrivljenik i nakon ukidanja istražnog zatvora dalje izbjegava dolazak na raspravu.

Članak 133.

(1) Do donošenja presude suda prvog stupnja istražni zatvor može trajati najdulje:

- 1) tri mjeseca ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora do tri godine,
- 2) šest mjeseci ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora do pet godina,
- 3) dvanaest mjeseci ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora do osam godina,
- 4) dvije godine ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora preko osam godina,
- 5) tri godine ako se za kazneno djelo može izreći kazna dugotrajnog zatvora.

(2) U predmetima u kojima je donesena nepravomoćna presuda, ukupno trajanje istražnog zatvora do njezine pravomoćnosti produljuje se za jednu šestinu u slučajevima iz stavka 1. točke 1. do 3. ovog članka, a za jednu četvrtinu u slučajevima iz stavka 1. točke 4. i 5. ovog članka.

(3) Kad je presuda ukinuta, u postupku za kaznena djela iz stavka 1. točke 1. do 3. ovog članka, ukupno trajanje istražnog zatvora iz stavka 1. i 2. ovog članka, produljuje se za daljnjih šest mjeseci, a za kaznena djela iz stavka 1. točke 4. i 5. ovog članka za još jednu godinu.

(4) Ako je protiv drugostupanjske presude dopuštena žalba, ukupno trajanje istražnog zatvora iz stavka 1. i 2. ovog članka, produljuje se za još šest mjeseci.

(5) Okrivljenik koji se nalazi u istražnom zatvoru, a presuda kojom mu je izrečena kazna zatvora je postala pravomoćna, ostat će u tom zatvoru do upućivanja na izdržavanje kazne, a najdulje do isteka trajanja izrečene kazne.

h) Žalba protiv rješenja o određivanju, ukidanju ili produljenju istražnog zatvora

Članak 134.

(1) Žalbu protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida istražni zatvor mogu podnijeti okrivljenik, njegov branitelj i državni odvjetnik u roku od tri dana. Protiv rješenja vijeća drugostupanjskog suda kojim se određuje, produljuje ili ukida istražni zatvor, žalba nije dopuštena, osim kad vijeće tog suda odlučujući prema članku 127. stavku 5. ovog Zakona odredi istražni zatvor okrivljeniku protiv kojega istražni zatvor nije bio određen. O žalbi odlučuje Vrhovni sud u roku od tri dana.

(2) Žalba protiv rješenja o određivanju, produljenju ili ukidanju istražnog zatvora ne zadržava njegovo izvršenje.

i) Izvršenje istražnog zatvora i postupanje sa zatvorenicima

Članak 135.

(1) Istražni zatvor se izvršava prema odredbama ovog Zakona i na njemu utemeljenih propisa.

(2) Okrivljenik protiv kojeg je određen istražni zatvor iz osnova navedenih u članku 551. stavku 1. ovog Zakona, bit će odlukom upravitelja zatvora upućen u bolnicu za osobe lišene slobode ili odgovarajuću psihijatrijsku ustanovu koja je dužna primiti okrivljenika i pružiti mu potrebnu zdravstvenu skrb, uz sva prava koja okrivljenik ima prema odredbama ove Glave i drugih propisa o izvršavanju istražnog zatvora.

(3) Na poslovima izvršavanja istražnog zatvora mogu raditi samo oni djelatnici ministarstva nadležnog za pravosuđe koji imaju potrebna znanja i vještine i stručnu spremu predviđenu propisima.

(4) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o zatvorima u kojima se izvršava istražni zatvor, te o uvjetima koje moraju ispunjavati djelatnici koji izvršavaju istražni zatvor.

Članak 136.

(1) Istražni zatvor se mora izvršavati tako da se ne vrijeđa osoba i dostojanstvo zatvorenika. Ovlašteni djelatnici pravosudne policije i straže pri izvršavanju istražnog zatvora smiju upotrijebiti prisilna sredstva samo pod zakonom određenim uvjetima i na propisan način, ako na drugi način nije moguće provesti mjere izvršenja istražnog zatvora kojima zatvorenik pruža aktivni ili pasivni otpor.

(2) Zatvorenikova prava i slobode mogu biti ograničeni samo u mjeri potrebnoj da se ostvari svrha radi kojeg je određen istražni zatvor, spriječi bijeg zatvorenika i počinjenje kaznenog djela te otkloni opasnost po život i zdravlje ljudi.

(3) Uprava zatvora prikuplja, obrađuje i pohranjuje podatke o zatvorenicima. Zbirka tih podataka sadržava:

- 1) podatke o istovjetnosti zatvorenika i njegovu psihofizičkom stanju,
- 2) podatke o primitku u istražni zatvor, trajanju, produljenju i ukinuću istražnog zatvora,
- 3) podatke o radu koji zatvorenik obavlja,
- 4) podatke o ponašanju zatvorenika i primijenjenim stegovnim mjerama,
- 5) druge podatke koje određuje ministar nadležan za pravosuđe.

(4) Podaci iz stavka 3. ovog članka, pohranjuju se i upotrebljuju dok traje istražni zatvor. Osim središnjoj evidenciji o zatvorenicima koju vodi ministarstvo nadležno za pravosuđe, ti se podaci daju na pisani zahtjev tijelima kaznenog postupka i pojedincu na kojega se odnose.

(5) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propis o evidenciji podataka iz stavka 4. ovog članka.

Članak 137.

Zatvorenici se smještaju u prostorije odgovarajuće veličine koje udovoljavaju potrebnim zdravstvenim uvjetima. U istu prostoriju ne smiju biti smještene osobe različita spola. U pravilu, zatvorenici se neće smjestiti u istu prostoriju s osobama koje izdržavaju kaznu zatvora. Zatvorenik se neće smjestiti zajedno s osobama koje bi na njega mogle štetno djelovati ili s osobama s kojima bi druženje moglo štetno utjecati na vođenje postupka.

Članak 138.

(1) Zatvorenici imaju pravo na osmosatni neprekidni odmor u vremenu od dvadeset četiri sata. Osim toga, njima će se osigurati kretanje na slobodnom zraku najmanje dva sata dnevno.

(2) Zatvorenik smije kod sebe imati predmete osobne uporabe, higijenske potrepštine, o svom trošku nabavljati knjige, novine i druge tiskovine, sredstva za praćenje javnih medija te imati druge predmete u količini i veličini koja ne ometa boravak u prostoriji i ne remeti kućni red. Prilikom primitka u zatvor od zatvorenika će se nakon osobne pretrage oduzeti predmeti u svezi s kaznenim djelom, a ostali predmeti koje okrivljenik ne smije imati u zatvoru prema njegovoj će se uputi pohraniti i čuvati ili predati osobi koju odredi zatvorenik.

Članak 139.

(1) Po odobrenju suca istrage odnosno predsjednika vijeća i pod njegovim nadzorom ili nadzorom osobe koju on odredi, zatvorenika imaju pravo posjećivati, u okviru kućnog reda, njegovi srodnici, a na njegov zahtjev, liječnik i druge osobe. Pojedini se posjeti mogu zabraniti ako bi zbog toga mogla nastati šteta za vođenje postupka.

(2) Sudac istrage odnosno predsjednik vijeća odobrit će konzularnom službeniku strane zemlje posjet zatvoreniku koji je državljanin te zemlje, sukladno kućnom redu zatvora.

(3) Zatvorenik se smije dopisivati s osobama izvan zatvora sa znanjem i pod nadzorom suca istrage, a nakon podignute optužnice, sa znanjem i pod nadzorom predsjednika vijeća. Zatvoreniku se može zabraniti odašiljanje i primanje pisama i drugih pošiljaka, ali ne i odašiljanje molbe, pritužbe ili žalbe.

(4) Zatvoreniku će sudac istrage, ili predsjednik vijeća, odobriti da o svom trošku sukladno kućnom redu pod nadzorom uprave zatvora, obavlja telefonske razgovore s određenom osobom. Uprava zatvora u tu svrhu zatvorenicima osigurava javni telefonski priključak koji zatvoreniku omogućava telefoniranje najmanje jednom dnevno u primjerenom trajanju.

(5) Zatvorenik ima pravo razgovarati s braniteljem, slobodno, neometano i bez nadzora osim u slučaju iz članka 75. stavka 2. i članka 76. stavka 2. ovog Zakona.

Članak 140.

(1) Za stegovne prijestupe zatvorenika sudac istrage, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća može, na prijedlog upravitelja zatvora, izreći stegovnu kaznu ograničenja posjeta i

dopisivanja. To se ograničenje ne odnosi na veze zatvorenika s braniteljem ili susrete s konzularnim službenikom.

(2) Stegovni prijestupi su sve teže povrede koje se odnose na:

- 1) fizičke napade na druge zatvorenike, djelatnike ili službene osobe, odnosno njihovo vrijeđanje,
- 2) izrađivanje, primanje, unošenje, krijumčarenje predmeta za napad ili bijeg,
- 3) unošenje u zatvor ili pripremanje u zatvoru opojnih sredstava ili alkohola,
- 4) unošenje u zatvor sredstava koja su protivna pravilima o izvršavanju kazne zatvora,
- 5) povrede propisa o sigurnosti na radu, protupožarnoj zaštiti te sprječavanju posljedica prirodnih nepogoda,
- 6) namjerno prouzrokovanje veće materijalne štete,
- 7) nedolično ponašanje pred drugim zatvorenicima ili službenim osobama.

(3) Protiv rješenja o stegovnoj mjeri dopuštena je žalba u roku od dvadeset četiri sata. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(4) Prisilne mjere prema zatvoreniku mogu se poduzeti u slučajevima koji su propisani pravilima o policijskim ovlastima i o izvršavanju kazne zatvora. O primjeni prisilnih mjera prema zatvoreniku uprava zatvora bez odgode izvješćuje suca istrage, suca pojedinca ili predsjednika vijeća.

Odredbom članka 34. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 141.

(1) Nadzor nad izvršenjem istražnog zatvora obavlja predsjednik nadležnog suda.

(2) Predsjednik suda ili sudac kojega on odredi dužan je najmanje jedanput tjedno obići zatvorenike i ako je potrebno, i bez prisutnosti pravosudnog policajca, ispitati kako se zatvorenici hrane, kako zadovoljavaju ostale potrebe i kako se s njima postupa. Predsjednik suda, odnosno sudac kojeg on odredi, dužan je poduzeti potrebne mjere da se otklone nepravilnosti uočene pri obilasku zatvora.

(3) Predsjednik suda i sudac istrage ili predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac pred kojim se vodi postupak, neovisno o nadzoru iz stavka 2. ovog članka, mogu u svako doba obilaziti zatvorenike, s njima razgovarati i od njih primiti pritužbe.

(4) Ako tijekom pregleda ili povodom pritužbe zatvorenika, sudac iz stavka 2. ovog članka, utvrdi da je istekao rok trajanja istražnog zatvora određen u rješenju o istražnom zatvoru ili da ne postoji zakonita odluka o oduzimanju slobode, odmah će odrediti zatvorenikovo puštanje na slobodu.

(5) Zatvorenik koji smatra da mu se nezakonito prikraćuje ili ograničava njegovo pravo, može se obratiti predsjedniku suda, koji će prema potrebi poduzeti mjere iz stavka 2. ovoga članka.

Odredbom članka 35. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 5.

Članak 142.

Konzularni i diplomatski predstavnici mogu u skladu s međunarodnim pravom, posjećivati svoje državljane koji su u istražnom zatvoru, razgovarati s njima te im pomoći u uzimanju branitelja.

Članak 143.

Ministar nadležan za pravosuđe propisat će kućni red u zatvorima kojim će se pobliže urediti izvršavanje istražnog zatvora u skladu s odredbama ovog Zakona.

j) Očevidnik istražnog zatvora

Članak 144.

(1) Ministarstvo nadležno za pravosuđe vodi evidenciju o osobama protiv kojih je određen istražni zatvor i koje su lišene slobode na temelju rješenja o istražnom zatvoru (očevidnik istražnog zatvora).

(2) Sud će svako rješenje o određivanju, produljenju i ukidanju istražnog zatvora te o stavljanju rješenja o istražnom zatvoru izvan snage dostaviti elektronskim putem ministarstvu nadležnom za pravosuđe.

(3) Ministarstvo nadležno za pravosuđe osigurava stalnu dostupnost podataka iz očevidnika istražnog zatvora sudu i državnom odvjetništvu.

(4) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propis o očevidniku istražnog zatvora.

Odredbom članka 35. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Glava X.

TROŠKOVI KAZNENOG POSTUPKA

Članak 145.

(1) Troškovi kaznenog postupka su izdaci od započinjanja do njegova završetka, izdaci za dokazne radnje prije početka kaznenog postupka, te izdaci za pružanje pravne pomoći.

(2) Troškovi kaznenog postupka obuhvaćaju:

- 1) troškove za svjedoke, vještake, tumače i stručne osobe, troškove tehničkog snimanja, troškove prepisivanja zvučnih snimki i troškove očevida, troškove kopiranja ili snimanja spisa ili dijela spisa,
- 2) podvozne troškove okrivljenika,
- 3) izdatke za dovođenje okrivljenika ili uhićene osobe,
- 4) podvozne i putne troškove službenih osoba,
- 5) troškove liječenja okrivljenika koji nema pravo na zdravstvenu zaštitu dok se nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru ili zdravstvenoj ustanovi na temelju odluke suda te troškove porođaja,
- 6) paušalnu svotu,
- 7) nagradu i nužne izdatke branitelja, nužne izdatke privatnog tužitelja i oštećenika kao tužitelja i njihovih zakonskih zastupnika te nagradu i nužne izdatke njihovih opunomoćenika,
- 8) nužne izdatke oštećenika i njegova zakonskog zastupnika te nagradu i nužne izdatke njegova opunomoćenika.

Odredbom članka 14. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjena točka 1.

(3) Paušalna svota utvrđuje se u okviru svota određenih posebnim propisom s obzirom na složenost i trajanje izvida i kaznenog postupka.

(4) Troškovi iz stavka 2. točke 1. do 5. ovog članka, osim onih koji su nastali u tijelima koja se financiraju iz državnog proračuna te nužni izdaci postavljenog branitelja i postavljenog opunomoćenika oštećenika kao tužitelja u postupku zbog kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, isplaćuju se iz sredstava tijela koje vodi kazneni postupak, a naplaćuju kasnije od osoba koje su ih dužne naknaditi prema odredbama ovog Zakona. Troškovi kopiranja ili snimanja spisa ili dijela spisa naplaćuju se od osobe na čiji se zahtjev obavlja kopiranje ili snimanje.

Odredbom članka 14. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 4.

(5) Troškovi za prevođenje na jezike manjina u Republici Hrvatskoj koji nastanu primjenom odredaba Ustava i Zakona o pravu pripadnika manjina u Republici Hrvatskoj na uporabu svog jezika neće se naplaćivati od osoba koje su prema odredbama ovog Zakona dužne naknaditi troškove kaznenog postupka.

Članak 146.

U presudi i rješenju kojim se obustavlja kazneni postupak odlučit će se tko će snositi troškove postupka.

Članak 147.

(1) Okrivljenik, oštećenik, oštećenik kao tužitelj, privatni tužitelj, branitelj, zakonski zastupnik, opunomoćenik, svjedok, vještak, tumač i stručna osoba bez obzira na ishod kaznenog postupka, podmiruju troškove svog dovođenja, odgode dokazne radnje ili rasprave i druge troškove postupka koje su prouzročili svojom krivnjom te razmjerni dio paušalne svote.

(2) O troškovima iz stavka 1. ovog članka, sud donosi posebno rješenje.

Članak 148.

(1) Kad sud okrivljenika proglasi krivim, izreći će u presudi da je dužan naknaditi troškove kaznenog postupka.

(2) Osoba koja je okrivljena za više kaznenih djela neće se osuditi na naknadu troškova u svezi s djelima za koja je oslobođena optužbe ako se ti troškovi mogu izdvojiti iz ukupnih troškova.

(3) U presudi kojom je više okrivljenika proglašeno krivima sud će odrediti koliki će dio troškova podmiriti svaki od njih, a ako to nije moguće, odlučit će da svi okrivljenici solidarno podmire troškove. Plaćanje paušalne svote odredit će se za svakog okrivljenika pojedinačno.

(4) Ako nedostaju podaci o visini troškova, posebno rješenje o visini troškova donijet će sudac istrage, sudac pojedinac ili predsjednik vijeća kad se ti podaci pribave. Zahtjev s podacima o visini troškova može se podnijeti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana dostave pravomoćne presude ili rješenja osobi koja ima pravo postaviti takav zahtjev.

(5) U odluci kojom rješava o troškovima sud može okrivljenika osloboditi obveze da naknadi u cijelosti ili djelomično troškove kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točka 1. do 6. ovog Zakona te nagradu i nužne izdatke postavljenog branitelja ako bi njihovim plaćanjem bilo dovedeno u pitanje uzdržavanje okrivljenika ili osoba koje je on dužan uzdržavati. Ako se te okolnosti utvrde nakon donošenja odluke o troškovima, predsjednik vijeća može posebnim rješenjem osloboditi okrivljenika dužnosti naknade troškova kaznenog postupka.

Članak 149.

(1) Kad se obustavi kazneni postupak ili kad se donese presuda kojom se okrivljenik oslobađa optužbe ili kojom se optužba odbija, izreći će se u rješenju, odnosno presudi da troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 1. do 5. ovog Zakona te nužni izdaci okrivljenika i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret proračunskih sredstava, osim u slučajevima određenim u stavku 2. do 5. ovog članka.

(2) Osoba koja je svjesno podnijela lažnu prijavu podmirit će troškove kaznenog postupka.

(3) Privatni tužitelj i oštećenik kao tužitelj obvezni su naknaditi troškove kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 1. do 6. ovog Zakona, nužne izdatke okrivljenika te nužne izdatke i nagradu njegovu branitelja ako je postupak završen presudom kojom se okrivljenik oslobađa optužbe, ili presudom kojom se optužba odbija, ili rješenjem o obustavi postupka, osim ako je postupak obustavljen, odnosno ako je donesena presuda kojom se optužba odbija zbog smrti okrivljenika ili zato što je nastupila zastara kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju oštećenika kao tužitelja ili privatnog tužitelja. Ako je postupak obustavljen zbog odustajanja od tužbe ili kaznenog progona, okrivljenik i

privatni tužitelj ili oštećenik kao tužitelj mogu se nagoditi o svojim međusobnim troškovima. Ako ima više privatnih tužitelja ili oštećenika kao tužitelja, troškove će solidarno podnositi svi.

(4) Oštećenik koji je odustao od prijedloga za kazneni progon pa zbog toga bude obustavljen postupak, snosi troškove kaznenog postupka ako okrivljenik nije izjavio da će ih platiti.

(5) Kad sud odbije optužbu zbog nenadležnosti, odluku o troškovima donijet će nadležni sud.

Članak 150.

(1) Nagradu i nužne izdatke branitelja i opunomoćenika privatnog tužitelja ili oštećenika dužna je platiti zastupana osoba, bez obzira na to tko je prema odluci suda dužan podmiriti troškove kaznenog postupka, osim ako prema odredbama ovog Zakona nagrada i nužni izdaci branitelja padaju na teret proračunskih sredstava. Ako je okrivljeniku branitelj bio postavljen, nagrada i nužni izdaci branitelja isplatit će se branitelju iz proračunskih sredstava. Tako će se postupiti i ako je oštećeniku kao tužitelju bio postavljen opunomoćenik.

(2) Opunomoćenik koji nije odvjetnik nema pravo na nagradu, već samo na nužne izdatke.

Članak 151.

O dužnosti plaćanja troškova koji nastanu kod višeg suda odlučuje konačno taj sud prema odredbama članka 145. ovog Zakona.

Članak 152.

Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o naknadi troškova u kaznenom postupku.

Glava XI. IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEV

Članak 153.

(1) Imovinskopravni zahtjev koji je nastao zbog počinjenja kaznenog djela raspraviti će se na prijedlog ovlaštenih osoba u kaznenom postupku, ako se time ne bi znatno odugovlačio taj postupak.

(2) Imovinskopravni zahtjev se može odnositi na zahtjev koji se može podnijeti u parnici.

Članak 154.

(1) Prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku može podnijeti osoba koja je ovlaštena da takav zahtjev ostvaruje u parnici.

(2) Kad prijedlog iz stavka 1. ovog članka podnosi žrtva kaznenog djela, navest će u prijedlogu je li ostvarila naknadu ili podnijela zahtjev prema članku 43. stavku 2. ovog Zakona.

Članak 155.

(1) Prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku podnosi se tijelu kojem se podnosi kaznena prijava ili sudu koji vodi postupak.

(2) Prijedlog iz stavka 1. ovog članka, može se podnijeti najkasnije do završetka dokaznog postupka pred prvostupanjskim sudom.

(3) Osoba ovlaštena na podnošenje prijedloga dužna je određeno naznačiti svoj zahtjev i podnijeti dokaze.

(4) Ako ovlaštena osoba nije stavila prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku do podizanja optužbe, izvijestit će se da taj prijedlog može staviti do završetka dokaznog postupka.

Članak 156.

(1) Ovlaštena osoba (članak 154.) može do završetka dokaznog postupka odustati od prijedloga za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku i ostvarivati ga u parnici. U slučaju odustajanja od prijedloga, takav se prijedlog ne može ponovno staviti.

(2) Ako je imovinskopravni zahtjev nakon stavljenog prijedloga, a prije završetka dokaznog postupka prešao po pravilima imovinskog prava na drugu osobu, pozvat će se ta osoba da se očituje ostaje li pri prijedlogu. Ako se uredno pozvani ne odazove, smatrat će se da je odustao od stavljenog prijedloga.

Članak 157.

Tijelo koje vodi postupak ispitat će okrivljenika o činjenicama navedenim u prijedlogu i ispitati okolnosti koje su važne za utvrđivanje imovinskopravnog zahtjeva.

Članak 158.

(1) O imovinskopravnom zahtjevu odlučuje sud.

(2) U presudi kojom okrivljenika proglašava krivim sud može oštećeniku dosuditi imovinskopravni zahtjev u cijelosti ili mu može imovinskopravni zahtjev dosuditi djelomično, a za ostatak uputiti ga u parnicu. Ako podaci kaznenog postupka ne daju pouzdanu osnovu ni za potpuno niti za djelomično presuđenje, sud će oštećenika s imovinskopravnim zahtjevom uputiti u parnicu.

(3) Kad sud donese presudu kojom se okrivljenik oslobađa optužbe ili kojom se optužba odbija ili kad rješenjem obustavi kazneni postupak, uputit će oštećenika da imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici. Kad se sud proglasi nenadležnim, uputit će oštećenika da imovinskopravni zahtjev može podnijeti u kaznenom postupku koji će početi ili nastaviti nadležni sud.

Članak 159.

(1) Pravomoćnu presudu kojom je odlučeno o imovinskopravnom zahtjevu može sud u kaznenom postupku izmijeniti samo povodom izvanrednog pravnog lijeka.

(2) Izvan tog slučaja, osuđenik, odnosno njegovi nasljednici mogu samo u parnici zahtijevati da se pravomoćna presuda kaznenog suda kojom je odlučeno o imovinskopravnom zahtjevu izmijeniti, ako postoje uvjeti za obnovu postupka prema odredbama koje važe za parnični postupak.

Članak 160.

(1) Na prijedlog ovlaštene osobe mogu se u kaznenom postupku prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak odrediti privremene mjere osiguranja imovinskopavnog zahtjeva nastalog zbog počinjenja kaznenog djela.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka donosi u istrazi sudac istrage. Nakon podignute optužnice rješenje donosi optužno vijeće, a na raspravi sud koji vodi raspravu. Žalba na rješenje o privremenoj mjeri ne zadržava njegovo izvršenje.

Članak 161.

(1) Stvari koje nedvojbeno pripadaju oštećeniku, a ne služe za utvrđivanje činjenice u kaznenom postupku, predat će se oštećeniku i prije završetka postupka.

(2) Ako se više oštećenika spori o vlasništvu stvari, uputit će se na parnicu, a sud će u kaznenom postupku odrediti samo čuvanje stvari kao privremenu mjeru osiguranja.

(3) Stvari koje se imaju upotrijebiti za utvrđivanje činjenica oduzet će se privremeno i nakon završetka postupka vratiti vlasniku. Ako je takva stvar prijeko potrebna vlasniku, ona mu se može vratiti i prije završetka postupka uz obvezu da je na zahtjev donese.

Članak 162.

(1) Ako oštećenik ima zahtjev prema trećoj osobi zato što se kod nje nalaze stvari pribavljene kaznenim djelom ili zato što je ona zbog kaznenog djela došla do imovinske koristi, može sud u kaznenom postupku, na prijedlog ovlaštene osobe, a prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak, odrediti privremene mjere osiguranja i prema toj trećoj osobi. Odredbe članka 160. stavka 2. ovog Zakona vrijede i u tom slučaju.

(2) U presudi kojom se okrivljenik proglašava krivim sud će ili ukinuti mjere iz stavka 1. ovog članka, ako već prije toga nisu ukinute, ili će oštećenika uputiti na parnicu, s tim da će se te mjere ukinuti ako parnica ne bude pokrenuta u roku koji odredi sud.

Glava XII.

ODLUKE, DOSTAVA, RAZGLEDAVANJE SPISA I PREDMETA, KAZNENA EVIDENCIJA, OSOBNI PODACI, PRONAĐENE I ODUZETE STVARI

1. Donošenje i proglašavanje odluka

Članak 163.

(1) U kaznenom postupku odluke se donose u obliku presude, rješenja i naloga.

(2) Presudu donosi sud, a rješenja i naloge donose i druga tijela koja sudjeluju u kaznenom postupku.

Članak 164.

(1) Odluke vijeća donose se nakon usmenog vijećanja i glasovanja. Odluka je donesena kad je za nju glasovala većina članova vijeća.

(2) Predsjednik vijeća upravlja vijećanjem i glasovanjem te glasuje posljednji. On je dužan brinuti se da se sva pitanja svestrano i potpuno razmotre.

(3) Ako se glasovi razdijele na više od dva mnijenja tako da niti jedno nema za sebe većinu glasova, pitanja će se razdvojiti i glasovanje će se ponavljati dok se ne postigne većina. Ako se na taj način ne postigne većina, odluka će se donijeti tako da će se glasovi koji su za okrivljenika najpovoljniji pribrojiti glasovima koji su od njih manje povoljni, sve dok se ne postigne potrebna većina.

(4) Članovi vijeća ne mogu odbiti glasovati o pitanjima koja postavi predsjednik vijeća, ali član vijeća koji je glasovao da se okrivljenik oslobodi ili da se presuda ukine i ostao u manjini nije dužan glasovati o sankciji. Ako ne glasuje, uzet će se kao da je pristao na glas koji je za okrivljenika najpovoljniji.

(5) Na zahtjev člana vijeća koji je izdvojio glas, njegovo pisano obrazloženje izdvojenog glasa priložit će se pisanoj odluci.

Članak 165.

(1) Pri odlučivanju najprije se glasuje je li sud nadležan, je li potrebno dopuniti postupak te o drugim prethodnim pitanjima. Kad se donese odluka o prethodnim pitanjima, prelazi se na rješavanje o glavnoj stvari.

(2) Pri odlučivanju o glavnoj stvari najprije će se glasovati je li okrivljenik počinio kazneno djelo i je li kriv za to kazneno djelo, a nakon toga glasovat će se o kazni, drugim kaznenim sankcijama, troškovima kaznenog postupka, imovinskopravnim zahtjevima i ostalim pitanjima o kojima treba donijeti odluku.

(3) Ako je ista osoba optužena za više kaznenih djela, glasovat će se o krivnji i kazni za svako djelo, a nakon toga o jedinstvenoj kazni za sva djela.

Članak 166.

(1) Vijećanje i glasovanje obavljaju se u nejavnom zasjedanju.

(2) U prostoriji u kojoj se obavlja vijećanje i glasovanje mogu biti prisutni samo članovi vijeća i zapisničar.

(3) Podaci o tijeku vijećanja i glasovanju su tajni, osim u slučaju iz članka 164. stavka 5. ovog Zakona.

Članak 167.

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, odluke se priopćuju osobama s pravnim interesom usmenim proglašavanjem ako su prisutne, a dostavom ovjerenog prijepisa ako su odsutne.

(2) Ako je odluka usmeno proglašena, to će se naznačiti u zapisniku ili na spisu. Ako osoba koja ima pravo žalbe izjavi da se neće žaliti, ovjereni prijepis usmeno priopćene odluke neće joj se dostaviti, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(3) Prijepisi odluka protiv kojih je dopuštena žalba dostavljaju se s uputom o pravu na žalbu.

Članak 168.

(1) Pisano rješenje ili nalog moraju imati uvod i izreku, a rješenje i obrazloženje.

(2) Uvod rješenja ili naloga uvijek sadrži:

1) naziv tijela,

2) ime, prezime i svojstvo službene osobe koja je donijela odnosno osoba koje su donijele rješenje ili nalog,

3) ime i prezime zapisničara ako je odluka donesena u zasjedanju,

4) ime i prezime okrivljenika te identifikacijski broj građana,

5) kazneno djelo koje je predmet postupka,

6) datum donošenja rješenja ili naloga.

(3) Izreka rješenja ili naloga sadrži zakonsku osnovu odlučivanja i odluku.

(4) U obrazloženju rješenja iznijet će se utvrđene činjenice i razlozi za primjenu zakonskih odredaba.

(5) Rješenja protiv kojih je dopuštena žalba dostavljaju se s uputom o pravu na žalbu.

2. Dostava

Članak 169.

(1) Odluke i dopisi (pozivi i druga pismena) dostavljaju se putem:

1) službene osobe državnog tijela koje sudjeluje u kaznenom postupku,

2) pošte,

3) javne ili privatne organizacije koja je posebnom odlukom ministra nadležnog za pravosuđe ovlaštena za poslove dostave u kaznenom postupku,

4) pretinaca kod suda,

5) telekomunikacijskim sredstvom.

(2) Dostava odluka, dopisa može se obaviti i neposredno u tijelu kaznenog postupka ako se primatelj tamo zatekne.

(3) U slučaju propisanim ovim Zakonom, policija na zahtjev suda ili državnog odvjetnika pronalazi osobe čija je adresa nepoznata i uručuje im poziv (članak 97. stavak 6.).

(4) Ministar nadležan za pravosuđe propisuje:

1) uvjete koje mora ispunjavati organizacija za obavljanje dostave iz stavka 1. ovog članka i nadzire njihovu primjenu,

2) tehničke uvjete sustava razmjene telekomunikacijskih poruka radi osiguranja njihove funkcionalnosti i mogućnosti provjere njihovog primitka.

Članak 170.

(1) Tijelo koje je sastavilo odluku i dopis šalje ga osobi kojoj je upućen (primatelj) na adresu njezinog prebivališta ili boravišta ili adresu zaposlenja, a može se poslati i na drugu adresu na kojoj se primatelj može zateći.

(2) Odluka i dopisi državnom tijelu dostavljaju se predajom u njegovu pisarnicu ili slanjem telekomunikacijskim sredstvom.

(3) Odluke i dopisi odvjetnicima dostavljaju se i ulaganjem u pretince kod suda ili slanjem telekomunikacijskim sredstvom.

(4) Na dostavu dopisa telekomunikacijskim sredstvom primjenjuju se odredbe članka 79. i 169. stavka 4. točke 2. ovog Zakona.

(5) Odluke i dopisi upućen pravnoj osobi dostavlja se na adresu njezinog sjedišta ili sjedišta njene podružnice.

(6) Vojnim osobama, pripadnicima policije i pravosudne policije dopis se može dostaviti i preko njihova zapovjedništva ili voditelja ustrojstvene jedinice.

(7) Osobama kojima je oduzeta sloboda odluka i dopis se dostavlja u sudu ili preko uprave ustanove u kojoj su smještene.

(8) Osobama koje u Republici Hrvatskoj imaju pravo imuniteta po međunarodnom pravu odluka i dopis se dostavlja preko ministarstva nadležnog za vanjske poslove ako međunarodnim ugovorima nije što drugo predviđeno.

(9) Odluka i dopis državljanima Republike Hrvatske u stranoj državi, ako se ne primjenjuje postupak propisan odredbama o međunarodnoj pravnoj pomoći, dostavlja se posredovanjem diplomatskog ili konzularnog poslanstva Republike Hrvatske u stranoj državi, uz uvjet da se strana država ne protivi takvu načinu dostave. Ovlašteni djelatnik diplomatskog ili

konzularnog poslanstva potpisuje dostavnicu kao dostavljač, ako je dopis uručen u samom poslanstvu, a ako je dopis dostavljen poštom, to potvrđuje na dostavnici.

(10) Osobama uključenima u program zaštite svjedoka prema ovom Zakonu i drugim propisima odluka i dopis se dostavlja preko tijela koje provodi zaštitu.

Članak 171.

(1) Odluka i dopis se predaje neposredno osobi kojoj je upućen, koja je dužna primiti ga. Ako se ta osoba ne zatekne na adresi prebivališta ili boravišta, dostavljač će ga predati kojem od njenih odraslih članova domaćinstva, koji su dužni primiti dopis. Ako se oni ne zateknu u stanu, dopis će se predati nadstojniku ili susjedu, ako oni na to pristanu. Time se smatra da je dopis dostavljen.

(2) Ako se odluka i dopis dostavlja osobi na poslu, a ona se tamo ne zatekne, dopis će se ostaviti osobi ovlaštenoj za primanje pošte koja ga je dužna primiti, ili osobi koja je zaposlena na istome mjestu, ako ona pristane primiti dopis. Time se smatra da je dopis dostavljen.

(3) Ako se utvrdi da je osoba kojoj se odluka i dopis ima dostaviti odsutna i da joj ga osobe iz stavka 1. i 2. ovog članka zbog toga ne bi mogle predati na vrijeme, dostavljač će se raspitati gdje se primatelj nalazi te će dopis vratiti pošiljatelju uz naznaku adrese na kojoj bi se dopis mogao uručiti primatelju. Dostavljač će ostaviti obavijest o pokušanoj dostavi na adresi na kojoj je dostava imala biti obavljena. Ostavljanje obavijesti se ne smatra urednom dostavom.

Članak 172.

(1) Prilikom primitka odluke i dopisa primatelj će potpisati dostavnicu na kojoj će sam naznačiti dan i sat primitka. Dostavnicu će potpisati i dostavljač.

(2) Ako primatelj ne zna pisati ili se nije u stanju potpisati, dostavljač će ga potpisati, naznačiti dan primitka i staviti napomenu zašto je potpisao primatelja.

(3) Ako primatelj ili osoba koja je dužna primiti odluku i dopis (članak 171. stavak 1. i 2.) odbije primiti dopis ili potpisati dostavnicu, dostavljač će dopis ostaviti na mjestu na kojem je zatekao primatelja i to će zabilježiti na dostavnici te će naznačiti dan, sat i mjesto ostavljanja dopisa. Time je dostava obavljena.

Članak 173.

(1) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, poziv svjedoku i vještaku radi ispitivanja do potvrđivanja optužnice, te u kaznenom postupku dostavljaju stranke. Tijelo koje ima provesti radnju prethodno određuje vrijeme i mjesto provođenja radnje.

Odredbom članka 37. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

Odredbom članka 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Tajnik suda će, nakon što mu stranka predoči dokaze o sadržaju i uručanju poziva svjedoku i vještaku koji se nisu odazvali na njezin uredan poziv ili dokaze o nemogućnosti

uručenja, izdati sudski poziv na ročište ili raspravu, s upozorenjem o posljedicama nedolaska. Tako će tajnik suda postupiti i na temelju naloga suda u drugim slučajevima.

Odredbom članka 37. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Pozivanje kao svjedoka maloljetnika koji nije navršio šesnaest godina života obavlja se preko njegovih roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, osim ako to nije moguće zbog potrebe da se hitno postupa ili zbog drugih opravdanih okolnosti.

(4) Ako se oštećeniku, privatnom tužitelju, oštećeniku kao tužitelju, njegovom zakonskom zastupniku i opunomoćeniku poziv ne može dostaviti na dosadašnju adresu, ili je očito da primatelj izbjegava primitak poziva, poziv će se istaknuti na oglasnu ploču i internetsku stranicu tijela pred kojim se vodi kazneni postupak, i protekom roka od osam dana smatra se da je dostava uredna.

(5) Sud će sudionika u postupku, kazniti novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna ako izbjegava primitak dopisa.

Članak 174.

(1) Ako se odluka i dopis ima dostaviti branitelju okrivljenika, a okrivljenik ima više branitelja, dostavit će se onom koga su oni odredili, a ako oni to nisu učinili, dostavit će se jednome od njih.

(2) Kada se okrivljeniku sudi u odsutnosti, odluke i dopisi se dostavljaju njegovom branitelju i time se smatra da su uredno dostavljeni.

(3) Ako žrtva, oštećenik, oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj imaju pravnog savjetnika, zakonskog zastupnika ili opunomoćenika, dopisi će se dostaviti samo savjetniku, zastupniku ili opunomoćeniku, a ako ih ima više, samo jednom od njih.

Članak 175.

(1) Poziv okrivljeniku radi ispitivanja prije podizanja optužnice, upućuje državni odvjetnik. Ako se okrivljenik neopravdano ne odazove pozivu, državni odvjetnik će predložiti sucu istrage izdavanje dovedbenog naloga.

(2) Pozivanje se obavlja dostavom zatvorenog pisanog poziva koji sadrži: naziv tijela koje poziva, ime i prezime okrivljenika, naziv kaznenog djela koje mu se stavlja na teret, mjesto gdje okrivljenik treba doći, dan i sat kad treba doći, naznaku da se poziva u svojstvu okrivljenika i upozorenje da će u slučaju nedolaska biti prisilno doveden, službeni pečat tijela i potpis osobe koja upućuje poziv. U pozivu okrivljenik će se poučiti da je dužan odmah izvijestiti tijelo koje vodi postupak o promjeni adrese, te o namjeri da promijeni boravište i upozoriti na posljedice koje propisuje ovaj Zakon ako tako ne postupi.

(3) Kad se okrivljenik prvi put poziva, dostavit će mu se uz poziv i pouka o pravima (članak 239.).

(4) Poziv okrivljeniku za dokazno ročište, ročište sjednice optužnog vijeća, pripremno ročište i raspravu, izdaje tajnik suda i šalje okrivljeniku, na temelju naloga suda.

(5) Ako se okrivljenik neopravdano ne odazove pozivu iz stavka 4. ovog članka, tajnik suda će o dostavi poziva izvijestiti tijelo suda koje provodi radnju, radi nalažanja mjera osiguranja okrivljenikove prisutnosti.

Odredbom članka 38. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

(6) Ako se okrivljeniku ne može dostaviti dopis, zato što nije prijavio promjenu adrese ili je očito da na drugi način izbjegava primitak, dopis će, osim poziva za raspravu i presude u slučajevima iz stavka 7. ovog članka, biti istaknut na oglasnoj ploči i internetskoj stranici suda, pa će se nakon proteka roka od osam dana uzeti da je dostava uredna.

Odredbom članka 38. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

(7) Ako okrivljeniku koji nema branitelja treba dostaviti presudu kojom mu je izrečena kazna zatvora ili presudu kojom je izrečen kazneni nalog, a presuda se ne može dostaviti na njegovu dosadašnju adresu, sud će okrivljeniku postaviti branitelja po službenoj dužnosti koji će obavljati tu dužnost dok se ne sazna nova adresa okrivljenika. Postavljenom branitelju odredit će se potreban rok za upoznavanje sa spisima koji ne može biti kraći od osam dana, a nakon toga će se presuda dostaviti postavljenom branitelju i postupak nastaviti.

(8) Ako je okrivljenik opunomoćio branitelja za primitak dopisa, poziva, optužnih akata i odluka od čije dostave teče žalbeni rok (članak 77.), dostava se smatra urednom danom predaje pošiljke odvjetničkom uredu branitelja ili danom slanja pošiljke tom uredu putem telekomunikacijskog sredstva. Presuda kojom je okrivljenik osuđen na kaznu zatvora uvijek se dostavlja i okrivljeniku.

Članak 176.

(1) Poziv za dokazno ročište, ročište pred optužnim vijećem i raspravu može se i usmeno dati osobi koja se nalazi pred tijelom koje postupa. Poziv predan na taj način zabilježiti će se u zapisniku ili službenoj zabilješci, koje će pozvana osoba potpisati, osim ako je taj poziv zabilježen u zapisniku. Pozvana osoba bit će upozorena na posljedice nedolaska.

(2) Poziv za osobe koje sudjeluju u postupku, osim za okrivljenika, može se predati sudioniku u postupku koji pristane uručiti ga onomu komu je upućen, ako tijelo postupka smatra da je na taj način zajamčeno njegovo dostavljanje. Nalog suda o predaji poziva radi uručivanja osobi koja sudjeluje u postupku je obvezatan za tužitelja i branitelja u odnosu na osobe čije su ispitivanje predložile.

(3) O pozivu za raspravu ili drugom pozivu te o odluci o odgodi rasprave ili drugih određenih radnji mogu se osobe iz stavka 1. ovog članka, izvijestiti telekomunikacijskim sredstvom, ako se prema okolnostima može pretpostaviti da će obavijest upućenu na taj način primiti osoba kojoj je upućena.

(4) O pozivu i predaji odluke obavljenim na način propisan u stavku 2. i 3. ovog članka sastavit će se službena zabilješka u spisu.

(5) Za osobu koja je prema stavku 2. ili 3. ovog članka bila obaviještena, odnosno kojoj je odluka upućena, mogu nastupiti štetne posljedice propisane za propuštanje samo ako se utvrdi da je pravovremeno primila poziv i da je bila poučena o posljedicama propusta.

Članak 177.

(1) Tajnik suda nadzire otpremanje sudskih odluka, dopisa i poziva, provjerava jesu li uredno dostavljeni primateljima, te u slučaju potrebe nalaže njihovu ponovnu otpremu. Strankama na njihov zahtjev izdaje sudske pozive.

(2) O nedostacima u otpremi i dostavljanju dopisa koje sam ne može otkloniti, tajnik suda izvijestit će suca istrage ili predsjednika vijeća ili suca koji vodi postupak te prema potrebi predsjednika suda radi poduzimanja mjera potrebnih za učinkovitu dostavu.

3. Izvršenje odluka

Članak 178.

Presuda i rješenje postaju pravomoćni kad se više ne mogu pobijati žalbom ili kad žalba nije dopuštena.

Članak 179.

(1) Pravomoćna presuda izvršava se kad je uredno dostavljena i kad za njezino izvršenje ne postoje zakonske smetnje. Ako nije podnesena žalba ili su se stranke odrekle ili odustale od žalbe, presuda je izvršna protekom roka za žalbu, odnosno od dana odricanja ili odustajanja od podnesene žalbe.

(2) Tajnik suda dostavlja ovjereni prijepis presude s potvrdom o izvršnosti tijelu koje je nadležno za izvršenje i skrbi o pravovremenom poduzimanju radnji potrebnih za izvršenje.

(3) Ako je djelatna vojna osoba, državni službenik ili namještenik Oružanih snaga Republike Hrvatske osuđen na kaznu, tajnik suda će ovjereni prijepis pravomoćne presude dostaviti ministarstvu nadležnom za obranu, a ako je pričuvni časnik ili dočasnik osuđen na kaznu, dostavit će ovjereni prijepis pravomoćne presude tijelu nadležnom za poslove obrane u kojemu se osuđenik vodi u vojnoj evidenciji.

(4) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, rješenja se izvršavaju kad postanu pravomoćna. Nalozi se izvršavaju odmah ako tijelo koje je nalog izdalo ne odredi drukčije.

(5) Rješenja i naloge, ako nije drukčije propisano, izvršavaju tijela koja su ih donijela.

Članak 180.

(1) Izvršenje kazni, sigurnosnih i odgojnih mjera propisuje se posebnim zakonom.

(2) Ako se pojavi sumnja u dopuštenost izvršenja sudske odluke ili u računanje kazne, ili ako u pravomoćnoj presudi nije odlučeno o uračunavanju pritvora, istražnog zatvora ili prije izdržane kazne, ili to uračunavanje nije pravilno obavljeno, odlučit će o tome posebnim

rješenjem predsjednik prvostupanjskog vijeća. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, osim ako je sud drukčije odredio.

(3) Ako se pojavi sumnja u tumačenje sudske odluke, o tome na način iz stavka 2. ovog članka, odlučuje sud koji je donio pravomoćnu odluku.

Članak 181.

(1) Osobu kojoj je presudom naloženo plaćanje troškova kaznenog postupka ili od koje je oduzeta imovinska korist, tajnik suda će nakon ovršnosti presude pozvati da dostavi dokaz o ispunjenju obveze u roku određenom presudom.

Odredbom članka 39. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako je sud rješenjem odlučio o troškovima kaznenog postupka ili o oduzimanju predmeta, te se odluke izvršavaju prema odredbama stavka 5. i 6. ovog članka.

(3) Kad je odluka kojom je odlučeno o imovinskopravnom zahtjevu postala pravomoćna i ovršna, oštećenik može zahtijevati od suda koji je odlučio u prvom stupnju da mu izda ovjereni prijepis odluke s naznakom da je odluka ovršna.

(4) Ako presudom nije određen rok za dobrovoljno ispunjenje obveze, obveza mora biti ispunjena u roku od petnaest dana od pravomoćnosti presude. Protekom tog roka presuda u navedenom dijelu postaje ovršna.

(5) Ako osoba iz stavka 1. ovog članka, ne ispuni obvezu u roku, tajnik suda dostavit će presudu s potvrdom ovršnosti nadležnom državnom odvjetniku. Državni odvjetnik pokrenut će po službenoj dužnosti ovrhu radi naplate navedenih troškova kaznenog postupka koji se naplaćuju u korist proračunskih sredstava i oduzimanja imovinske koristi. Troškovi ovrhe predujmaju se iz proračunskih sredstava suda koji provodi ovrhu.

Odredbom članka 39. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

(6) Ako su od osobe iz stavka 1. ovog članka, bili privremeno oduzeti novac ili druge vrijednosti koje se nalaze kod suda, tajnik suda naložit će naplatu dužnog iznosa iz tog novca ili drugih vrijednosti prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak. Iz tog iznosa prvo se naplaćuje imovinskopravni zahtjev zatim oduzeta imovinska korist, te troškovi postupka. Ako se iz oduzetog novca ili drugih vrijednosti ne mogu u cijelosti naplatiti sve tražbine, za nenaplaćeni dio postupit će se sukladno odredbi stavka 1. i 2. ovog članka.

(7) **Brisan.**

Odredbom članka 39. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., brisan stavak 7.

(7) Ako je u presudi izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta, sud koji je izrekao prvostupanjsku presudu odlučit će hoće li se takvi predmeti prodati prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak ili će se predati kriminalističkom muzeju, odnosno drugoj ustanovi ili će se uništiti. Novac dobiven prodajom predmeta unosi se u proračunska sredstva.

Odredbom članka 39. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavak 8. postao stavak 7.

(9) Brisan.

(10) Brisan.

Odredbom članka 39. stavka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., brisani stavci 9. i 10.

Članak 182.

Kad novčana kazna, izrečena prema odredbama ovog Zakona nije uplaćena u cijelosti ili djelomično u određenom roku, sud će je zamijeniti zatvorom koji će se odrediti odgovarajućom primjenom odredaba Kaznenog zakona.

4. Razgledavanje spisa i predmeta koji služe kao dokaz

Članak 183.

(1) Svakomu, u čijemu je to opravdanom interesu, može se dopustiti razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje pojedinih kaznenih spisa u skladu sa zakonom.

Odredbom članka 40. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Zakonom se propisuje tajnost u postupku. Razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje spisa u kojima je postupanje tajno, dopušteno je u skladu s ovim Zakonom, samo osobama koje mogu sudjelovati u tom postupku. Podaci o maloljetniku koji sudjeluje u postupku predstavljaju tajnu. Osobni podaci okrivljenika osim imena i prezimena do potvrđivanja optužnice, te osobni podaci žrtve, oštećenika ili svjedoka, osim imena i prezimena, također su tajni. Tijelo i osoba koja je upoznata s tajnim podacima dužna ih je čuvati kao tajnu.

Odredbom članka 40. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Ako postoji bojazan iz članka 294. stavka 1. ovog Zakona sudac istrage će na odgovarajući način (prijepisom zapisnika ili službene zabilješke bez podataka o istovjetnosti osobe, njihovim izdvajanjem u posebni omot i slično) zaštititi tajnost podataka tih osoba koji su u spisu.

Odredbom članka 40. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Osoba koja je dopustila razgledavanje spisa upozorit će osobu kojoj je razgledavanje spisa dopušteno da je dužna čuvati kao tajnu podatke iz stavka 1. i 2. ovog članka i upozoriti je da je odavanje tajne kazneno djelo. To će se zabilježiti na spisima koji se razgledavaju, uz potpis osobe koja je upozorena.

(5) Kad je postupak u tijeku, razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje spisa dopušta tijelo koje vodi postupak.

Odredbom članka 40. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

(6) Kad je postupak završen, razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje spisa dopušta predsjednik suda ili službena osoba koju on odredi. Odobrenje za razgledavanje, prepisivanje, preslikavanje i snimanje državnoodvjetničkog spisa daje nadležni državni odvjetnik sukladno odredbama Zakona o državnom odvjetništvu.

Odredbom članka 40. stavka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

Članak 184.

(1) Privatni tužitelj ima pravo razgledavanja i preslikavanja spisa i predmeta.

(2) Pravo razgledavanja, prepisivanje, preslikavanje i snimanje spisa i predmeta koji se imaju uporabiti kao dokaz, ako zakonom nije propisano drukčije ima:

1) okrivljenik i branitelj, nakon što je nalog o istrazi upisan u odgovarajući upisnik, ili nakon što je protiv osumnjičenika podnesena kaznena prijava ili je obavljena pretraga osumnjičenika, njegova doma ili drugih prostorija koje koristi ili pokretne stvari koju koristi, ili je od osumnjičenika privremeno oduzet predmet, izvršeno prepoznavanje, uzimanje otisaka prstiju i drugih dijelova tijela od osumnjičenika, ili je od osumnjičenika uzet uzorak biološkog materijala ili određeno vještačenje, pod uvjetom da je osumnjičenik prethodno ispitan, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom,

2) žrtva, oštećenik i opunomoćenik nakon što su žrtva i oštećenik ispitan.

Odredbom članka 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena uvodna rečenica stavka 2.

Odredbom članka 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjena točka 1.

(3) Sud može državnom odvjetniku, na njegov obrazložen zahtjev, dostaviti kazneni spis radi razgledavanja. Ako je u tijeku rok za izjavu redovitog pravnog lijeka ili ako to zahtijevaju druge okolnosti, sud će odrediti rok u kojem državni odvjetnik ima vratiti spise.

5. Kaznena evidencija

Članak 185.

(1) Kaznenu evidenciju ustrojava i vodi ministarstvo nadležno za pravosuđe na način koji sudovima i državnim odvjetništvima osigurava u realnom vremenu neposredan pristup podacima.

(2) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o evidenciji podataka iz kaznene evidencije.

(3) Ministar nadležan za socijalnu skrb donosi propise o evidenciji odgojnih mjera.

6. Prikupljanje, korištenje i zaštita osobnih podataka za potrebe kaznenog postupka

Članak 186.

(1) Policija, državno odvjetništvo i sud prikupljaju, pohranjuju i obrađuju osobne podatke građana koji su važni za svrhe kaznenog postupka, vodeći računa o tome da je to primjereno naravi potrebe za takvim podacima u konkretnom slučaju. Za svaku zbirku osobnih podataka ta tijela uspostavljaju i vode evidenciju prema posebnim propisima.

(2) Osobni podaci prikupljeni za potrebe kaznenog postupka mogu se dostavljati tijelima državne uprave sukladno posebnom zakonu, a drugim pravnim osobama samo ako državno odvjetništvo ili sud utvrdi da su im ti podaci potrebni u skladu sa zakonom propisanom svrhom. Prilikom dostave, te će se pravne osobe upozoriti da su dužne primijeniti mjere zaštite podataka osoba na koju se podaci odnose.

(3) Osobni podaci iz stavka 1. ovog članka, mogu se, u skladu s propisima, upotrijebiti u drugim kaznenim postupcima, u drugim postupcima za kažnjive radnje u Republici Hrvatskoj, u postupcima međunarodne kaznenopravne pomoći i međunarodne policijske suradnje.

(4) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o automatiziranim zbirkama osobnih podataka za potrebe državnog odvjetništva i sudova.

Članak 187.

(1) Netočni podaci ili podaci prikupljeni suprotno odredbama članka 186. i 188. ovog Zakona moraju se bez odgode ispraviti ili izbrisati. Točnost podataka prikupljenih u evidencijama automatiziranih sustava obrade provjerava se svakih pet godina.

(2) Ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, osobni podaci o okrivljenikovoju istovjetnosti izbrisati će se iz automatiziranih zbirki podataka:

1) pet godina od izvršenja kazne izrečene pravomoćnom presudom ili isteka roka kušnje u uvjetnoj osudi,

2) tri godine od donošenja pravomoćne oslobađajuće presude,

3) dvije godine od donošenja odluke o izricanju kaznenopravne sankcije maloljetniku.

(3) Umjesto brisanja, sud može odrediti da se u automatiziranu zbirku iz stavka 2. ovog članka, unese odredba o zabrani njihovog priopćavanja ako bi se oni mogli izbrisati samo uz nerazmjerne poteškoće ili troškove.

(4) Osobni podaci prikupljeni isključivo na temelju utvrđivanja istovjetnosti, tjelesnog pregleda ili molekularno-genetske analize mogu se nakon kaznenog postupka, sukladno propisima, koristiti samo radi otkrivanja ili sprječavanja kaznenog djela.

(5) Kao dokaz u predmetima za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), kažnjavanja za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 155.) i terorizma (članak 169.), mogu se iznimno upotrijebiti

samo osobni podaci koji služe za utvrđivanje istovjetnosti okrivljenika, prikupljeni od strane sigurnosno obavještajnih službi.

Odredbom članka 42. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

Članak 188.

(1) Ako zakonom nije drukčije propisano, državno odvjetništvo ili sud će osobi, na njezin zahtjev, dostaviti obavijest o tome jesu li njezini osobni podaci bili predmetom prikupljanja, pohrane i obrade za potrebe kaznenog postupka. Obavijest se ne može dostaviti prije isteka roka od godine dana nakon donošenja naloga o provođenju istrage.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, na poslove s osobnim podacima za potrebe kaznenog postupka odgovarajuće se primjenjuju odredbe posebnog zakona.

7. Postupanje s pronađenim i oduzetim stvarima

Članak 189.

(1) Predmeti veće vrijednosti koji su tijekom kaznenog postupka bili pronađeni ili privremeno oduzeti vratit će se vlasniku čim se ustanovi da ne postoje razlozi za njihovo oduzimanje. Ako je predmet podložen kvaru ili je njegovo čuvanje vezano sa znatnim troškovima, može se i ranije prodati, a ranijem vlasniku predat će se novac dobiven prodajom.

(2) Ako vlasnik ne preuzme predmete ili novac iz stavka 1. ovog članka, u roku koji mu odredi tijelo koje je donijelo odluku o vraćanju predmeta, predmeti odnosno novac unose se u proračunska sredstva.

(3) Predmeti manje vrijednosti vratit će se vlasniku, ako on to zatraži u roku od godine dana nakon pravomoćnog okončanja kaznenog postupka. Ako vlasnik u tom roku ne zatraži povrat predmeta, predmeti će se predati kriminalističkom muzeju ili uništiti.

(4) Ako vlasnik nije poznat, predmeti odnosno novac iz prethodnih stavaka vratit će se posjedniku. Ako su predmeti veće vrijednosti, a ne zna se raniji posjednik, tijelo koje vodi postupak opisat će stvar i opis objaviti na oglasnoj ploči i internetskoj stranici tog tijela. U oglasu će se pozvati vlasnik da se javi u roku od tri mjeseca od dana objave oglasa jer će se stvar inače prodati. Novac dobiven prodajom unosi se u proračunska sredstva.

Članak 190.

(1) Privremeno oduzeti predmeti čije čuvanje bi bilo opasno ili povezano s nerazmjernim teškoćama, a čije je oduzimanje propisano kaznenim ili drugim posebnim zakonom, mogu se uništiti.

(2) Prije postupanja prema stavku 1. ovog članka provest će se nužne dokazne radnje.

(3) Uništavanje takvih predmeta određuje nalogom sud, na prijedlog državnog odvjetnika.

Glava XIII. PRAVNA POMOĆ

Članak 191.

(1) Policija, istražitelj, državni odvjetnik i sud mogu za potrebe vođenja kaznenog postupka zahtijevati pomoć od sudova, istražitelja, državnih odvjetništava, tijela državne uprave i drugih državnih tijela. Ta tijela će zahtjevu udovoljiti u najkraćem roku, a moguće zapreke priopćiti bez odgode. Prema potrebi njima se može dostaviti preslika dijela kaznenog spisa.

(2) Tijela državne uprave i druga državna tijela mogu zahtjev iz stavka 1. ovog članka, odbiti obrazloženom odlukom ako bi njegovo ispunjenje povrijedilo obvezu čuvanja tajnog podatka dok nadležno tijelo nije ukinulo tu obvezu.

(3) Osobne podatke prikupljene prema ovom Zakonu policija, državno odvjetništvo i sudovi mogu u skladu sa zakonom, dostavljati tijelima državne uprave uključujući i sigurnosne službe te njihovim nadzornim tijelima.

(4) O započinjanju kaznenog postupka (članak 17.) protiv državnog službenika ili namještenika sud će u roku od osam dana izvijestiti čelnika tijela ili ustanove.

Članak 192.

(1) Izvan slučajeva posebno propisanih ovim Zakonom, sud može pisanim nalogom odrediti da se dokazno ročište provede uz pomoć zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu (audio-video konferencija).

(2) Nalog sadrži mjesto i vrijeme poduzimanja audio-video konferencije te imena i adrese osoba čije se ispitivanje traži. Pozivi svjedoku i okrivljeniku šalju se prema odredbama članka 175. stavka 1. i 2. ovog Zakona.

(3) U nalogu se može odrediti da osoba koja drži predmete koji se prema Kaznenom zakonu imaju oduzeti ili koji mogu poslužiti za utvrđivanje činjenica u kaznenom postupku te predmete na zahtjev suda pokaže tijekom audio-video konferencije, a nakon nje preda sudu prema odredbama članka 261. ovog Zakona.

Članak 193.

(1) Sud koji je zatražio izdavanje naloga može nakon utvrđivanja podataka iz članka 192. stavka 2. neposredno postavljati pitanja ispitivanoj osobi. Stranke mogu biti prisutne audio-video konferenciji te u njoj sudjelovati sukladno odredbama članka 292. stavka 3. ovog Zakona. Okrivljeniku koji je u pritvoru ili istražnom zatvoru na prikladan će se način omogućiti praćenje audio-video konferencije te postavljanje pitanja preko suda i iznošenje primjedaba.

Odredbom članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Audio-video konferenciji mora biti prisutna i stručna osoba koja rukuje uređajima.

Članak 194.

(1) O audio-video konferenciji tijelo koji vodi postupak sastavlja zapisnik u kojem se navodi vrijeme i mjesto radnje, osobe koje su bile prisutne, vrstu i stanje tehničkog uređaja za vezu na daljinu te stručne osobe koja je rukovala uređajem. Zapisnik može voditi sudski savjetnik ili sudački vježbenik.

(2) Tijelo koje vodi postupak može udovoljiti zamolbi inozemnog tijela u pogledu oblika i sadržaja audio-video konferencije, te drugim posebnim zahtjevima inozemnog tijela u skladu s propisima posebnog zakona ili međunarodnog ugovora.

(3) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o nabavci i održavanju zatvorenih tehničkih uređaja za audio-video konferenciju u sudovima.

Članak 195.

Državni odvjetnik ili policija mogu alibi i druge važne činjenice za pokretanje i vođenje kaznenog postupka provjeriti upotrebom telefonske veze koja ispitivanim osobama omogućava istodobnu komunikaciju (telefonska konferencija).

Članak 196.

(1) Zapisnik o telefonskoj konferenciji mora sadržavati podatke o istovjetnosti osoba u telefonskoj komunikaciji, podatak u kojem svojstvu osoba daje izjavu te, ovisno o tome svojstvu, odgovarajuće osobne podatke.

(2) Snimka telefonske konferencije iz stavka 1. ovog članka, može se upotrijebiti kao dokaz u kaznenom postupku:

1) ako je osoba koja je ispitana kao svjedok upozorena prema članku 288. stavku 3. ovog Zakona i upozorena o snimanju, te pristala da se snimka upotrijebi kao dokaz,

2) ako je okrivljenik bio prethodno poučen o pravima prema članku 239. stavku 1. i članku 275. stavku 3. ovog Zakona,

3) ako je ispitivanju okrivljenika bio prisutan branitelj.

Glava XIV.

POSEBNE PRETPOSTAVKE ZA KAZNENI PROGON I ZAPOČINJANJE KAZNENOG POSTUPKA

Članak 197.

(1) Kad progon za kazneno djelo ovisi o oštećenikovu prijedlogu za progon, državni odvjetnik ne može naložiti provođenje istrage niti podignuti optužnicu dok oštećenik ne stavi prijedlog.

(2) Kad je za kazneni progon potrebno odobrenje nadležnog državnog tijela, ovlaštenu tužitelj ne može naložiti provođenje istrage niti podignuti optužnicu ili privatnu tužbu ako ne podnese dokaz da je odobrenje dano.

(3) Kad je zakonom određeno da državno odvjetništvo poduzima kazneni progon na temelju pisanog zahtjeva ili suglasnosti određenih osoba, pisani se zahtjev može podnijeti ili suglasnost dati u roku iz članka 48. stavka 1. ovog Zakona.

(4) Odredbom stavka 1. ovog članka, ne ograničava se pravo i dužnost državnog odvjetnika i policije da provodi izvide kaznenih djela prema odredbama posebnog zakona.

Članak 198.

(1) Kad je kazneni postupak pokrenut protiv stranca, sud i druga državna tijela postupaju prema odredbama odgovarajuće konzularne konvencije koja je na snazi u Republici Hrvatskoj.

(2) Obavijest o određivanju pritvora, kućnog zatvora i istražnog zatvora protiv državnog službenika ili namještenika dostavit će se rukovoditelju tijela ili ustanove prema posebnom propisu.

(3) O pokretanju istrage protiv vojnih osoba i državnih službenika i namještenika na službi u oružanim snagama Republike Hrvatske te o određivanju pritvora, kućnog zatvora i istražnog zatvora državni odvjetnik će obavijestiti ministarstvo nadležno za obranu. Na isti način će sud postupiti kad je potvrđena optužnica ili donesena nepravomoćna presuda.

(4) Policija će obavijestiti ministarstvo nadležno za kulturu o izvidima koje poduzima kada se kazneno djelo odnosi na zaštićena kulturna dobra, arhivsku gradivo ili umjetnička djela od važnosti za hrvatsku ili svjetsku kulturnu baštinu. Tako će postupiti i državni odvjetnik kad donese nalog o provođenju istrage, ili podigne optužnicu te sud kada nastupi pravomoćnost presude koja se odnosi na takva kaznena djela.

Članak 199.

Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, kad se u tijeku postupka utvrdi da je okrivljenik umro, nalogom će kazneni postupak prije potvrđivanja optužnice obustaviti državni odvjetnik, a nakon toga rješenjem sud.

Članak 200.

(1) Glede osoba koje po međunarodnom pravu u Republici Hrvatskoj uživaju imunitet od kaznenog progona, primjenjuju se pravila međunarodnog prava.

(2) U slučaju sumnje jesu li u pitanju osobe koje uživaju pravo imuniteta po pravilima međunarodnog prava sud će se obratiti za objašnjenje ministarstvu nadležnom za vanjske poslove.

Članak 201.

Pod uvjetima predviđenim međunarodnim ugovorom i posebnim zakonom može se provesti zajednička istraga za kaznena djela predviđena tim ugovorom i posebnim zakonom.

Glava XV. ZNAČENJE ZAKONSKIH IZRAZA

Članak 202.

(1) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Odredbom članka 43. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako nije drukčije propisano, pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1) *osumnjičenik* je osoba protiv koje je podnesena kaznena prijava ili se provode izvidi, ili se vodi istraga, ili poduzimaju dokazne radnje prije početka kaznenog postupka,

Odredbom članka 43. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 1.

2) *okrivljenik* je osoba protiv koje je podignuta optužnica koja još nije potvrđena, osoba protiv koje je podnesena privatna tužba te osoba protiv koje je presudom izdan kazneni nalog,

3) *optuženik* je osoba protiv koje je optužnica potvrđena ili je povodom privatne tužbe određena rasprava,

4) *osuđenik* je osoba za koju je pravomoćnom presudom utvrđeno da je kriva za određeno kazneno djelo,

5) izrazi pod točkom 1. do 3. odnose se i na pravnu osobu prema posebnom zakonu.

Odredbom članka 43. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 5.

(3) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, odredbe o *okrivljeniku*, primjenjuju se na osumnjičenika, okrivljenika, optuženika i osuđenika te na osobe protiv kojih se vode posebni postupci predviđeni ovim ili drugim zakonom.

Odredbom članka 43. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) *Uhićenje* je prisilno zadržavanje neke osobe pod sumnjom da je počinila kazneno djelo.

(5) *Uhićenik* je osoba prema kojoj je primijenjena mjera uhićenja.

(6) *Pritvorenik* je osoba protiv koje se primjenjuje mjera pritvora.

(7) *Pritvorski nadzornik* je policijski službenik određen posebnim zakonom.

(8) *Osoba u kućnom zatvoru* je osoba protiv koje se primjenjuje mjera kućnog zatvora

(9) *Zatvorenik* je osoba protiv koje se primjenjuje mjera istražnog zatvora.

(10) *Žrtva kaznenog djela* je osoba koja zbog počinjenja kaznenog djela trpi fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda.

(11) *Oštećenik* je osim žrtve i druga osoba čije je kakvo osobno ili imovinsko pravo povrijeđeno ili ugroženo kaznenim djelom, a sudjeluje u svojstvu oštećenika u kaznenom postupku.

(12) *Stranke* su tužitelj i okrivljenik.

(13) *Oštećenik kao tužitelj* je osoba koja je preuzela progon od državnog odvjetnika koji nije pokrenuo ili je odustao od kaznenog progona.

(14) *Privatni tužitelj* je osoba koja je podnijela privatnu tužbu radi progona kaznenih djela za koja se progoni po privatnoj tužbi.

(15) *Tužitelj* je državni odvjetnik, oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj.

(16) *Opunomoćenik* je odvjetnik kojega može zamijeniti odvjetnički vježbenik prema ovom Zakonu.

(17) *Branitelj* je odvjetnik, kojega može zamijeniti odvjetnički vježbenik prema ovom Zakonu.

(18) *Savjetnik* je osoba određena zakonom.

Odredbom članka 43. stavka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodani novi stavci 16., 17. i 18.

(19) *Europski sud za ljudska prava* je sud prema članku 19. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine – Međunarodni ugovori 18/1997., 6/1999., 8/1999.).

(20) Sud Europske unije je sud iz članaka 13. i 19. Ugovora o Europskoj uniji i članka 251. do 281. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Odredbom članka 18. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 20.

(21) *Sud* je, ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, sudbeno tijelo koje donosi odluku provodi radnju ili pred kojim se vodi postupak.

(22) *Istražitelj* je osoba koja je prema posebnom propisu donesenom na osnovi zakona ovlaštena provoditi dokazne i druge radnje.

Odredbom članka 43. stavka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavci 16., 17. i 18., postali stavci 19., 20., 21. i 22.

(23) *Policija* je policijski službenik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove ili ovlaštena osoba ministarstva nadležnog za obranu u okviru prava i dužnosti propisanih posebnim zakonima te inozemni policijski službenik koji u skladu s međunarodnim pravom, na temelju

pisanog odobrenja ministra nadležnog za unutarnje poslove, poduzima radnje u području Republike Hrvatske, na njezinom brodu ili zrakoplovu.

(24) *Prikriveni istražitelj* je policijski službenik koji sudjeluje u posebnoj dokaznoj radnji prema ovom Zakonu.

(25) *Pouzdanik* je građanin koji sudjeluje u posebnoj dokaznoj radnji prema ovom Zakonu.

Odredbom članka 43. stavka 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., iza dosadašnjeg stavka 20. koji je postao stavak 23., dodaju se novi stavci 24. i 25.

(26) *Banka* označava osim banke i drugu financijsku ustanovu.

(27) *Isprava* je predmet iz članka 89. stavka 24. Kaznenog zakona.

(28) *Snimka* je zapis tehničkim uređajem.

(29) *Osobni podatak* je u smislu ovog Zakona informacija koja se odnosi na određenu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može odrediti.

(30) *Zbirka osobnih podataka* je skup osobnih podataka određenih posebnim zakonom.

(31) *Molekularno-genetska analiza* je u smislu ovog Zakona postupak koji služi za analizu DNK koja tvori osnovni genetski materijal čovjeka i drugih živih bića.

(32) *Elektronički (digitalni) dokaz* je podatak koji je kao dokaz u elektroničkom (digitalnom) obliku pribavljen prema ovom Zakonu.

(33) *Zajednica* je izvanbračna zajednica i istospolna zajednica. Izvanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, je životna zajednica žene i muškarca koji nisu u braku, a koja traje dulje vrijeme, ili takva zajednica koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete. Istospolna zajednica je zajednica koja je uređena zakonom.

Odredbom članka 18. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 33.

(34) *Tijelo koje vodi postupak* u prethodnom je postupku je državni odvjetnik, koji postupa prije podizanja optužnice, te sud koji provodi istragu na zahtjev oštećenika kao tužitelja i tijekom provođenja dokaznog ročišta. Nakon podizanja optužnice ili privatne tužbe, tijelo koje vodi postupak je sud.

Odredbom članka 43. stavka 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavci 21. do 29., postali stavci 26. do 34.

(35) *Zajednička istraga* je postupanje policije, državnog odvjetnika i suda prema međunarodnom ugovoru.

Odredbom članka 18. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodan stavak 35.

Drugi dio
REDOVITI POSTUPAK

Zajednička odredba

Članak 203.

(1) Odredbe o redovitom postupku iz članka 203. do 519. ovog Zakona primjenjuju se u postupku za kaznena djela za koja je zakonom propisana nadležnost županijskog suda.

(2) Odredbe o redovitom postupku primjenjuju se, ako nije drukčije propisano ovim Zakonom i u skraćenom postupku (članak 520. do 548.) te u posebnim postupcima (članak 549. do 569.).

A. Prethodni postupak

Glava XVI.
KAZNENI PROGON

1. Kaznena prijava

Članak 204.

(1) Sva tijela državne vlasti i sve pravne osobe dužne su prijaviti kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, koja su im dojavljena ili za koja su sami saznali.

(2) Podnošenje kaznene prijave od strane policije uređuje se posebnim zakonom.

(3) Podnoseći prijavu, tijela državne vlasti i pravne osobe navest će dokaze koji su im poznati i poduzeti sve da bi se sačuvali tragovi kaznenog djela, predmeti na kojima je ili kojima je počinjeno djelo te drugi dokazi.

(4) Građani su dužni prijaviti kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti.

(5) Zakonom se propisuju slučajevi u kojima je neprijavlivanje kaznenog djela, kazneno djelo.

(6) Podaci o istovjetnosti osobe protiv koje je podnesena kaznena prijava i podaci na temelju kojih se može zaključiti o istovjetnosti te osobe službena su tajna.

Članak 205.

(1) Prijava se podnosi nadležnom državnom odvjetniku pisano, usmeno ili drugim sredstvom.

(2) Ako se prijava podnosi usmeno, prijavitelj će se upozoriti na posljedice lažnog prijavljivanja. O usmenoj prijavi sastavit će se zapisnik, a ako je prijava priopćena telefonom

ili drugim telekomunikacijskim uređajem, osigurava se, kad je to moguće, njezin elektronički zapis i sastavlja službena zabilješka.

(3) Ako je prijava podnesena sudu, policiji ili nenadležnom državnom odvjetniku, oni će prijavu primiti i odmah dostaviti nadležnom državnom odvjetniku.

(4) Državni odvjetnik upisuje kaznenu prijavu u upisnik kaznenih prijava čim je podnesena osim u slučaju iz članka 206. stavka 7. i 8. ovog Zakona.

(5) Ministar nadležan za pravosuđe propisuje način vođenja upisnika kaznenih prijava.

Članak 206.

(1) Nakon ispitivanja prijave i provjere u Informacijskom sustavu Državnog odvjetništva državni odvjetnik odbacit će prijavu obrazloženim rješenjem:

1) ako iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti,

2) ako je nastupila zastara ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem,

3) ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivnju ili kazneni progon,

4) ako ne postoje osnove sumnje da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo,

5) ako podaci u prijavi upućuju na zaključak da prijava nije vjerodostojna.

(2) Protiv rješenja državnog odvjetnika o odbacivanju kaznene prijave žalba nije dopuštena.

(3) Ako drugačije nije propisano ovim Zakonom (članak 521. i 522.) o odbacivanju prijave te o razlozima za to državni odvjetnik, osim ako je odlučio da ne poduzme progon u slučajevima iz članka 212. ovog Zakona, izvijestit će uz pouku iz članka 55. ovog Zakona oštećenika u roku od osam dana, a ako je prijavu podnijela policija ili drugo državno tijelo, izvijestit će podnositelja te na njezin zahtjev osobu protiv koje je prijava podnesena.

Odredbom članka 44. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Ako državni odvjetnik iz same prijave ne može ocijeniti jesu li vjerodostojni navodi prijave ili ako podaci u prijavi ne daju dovoljno osnove da može odlučiti hoće li naložiti provođenje istrage ili poduzeti dokazne radnje ili ako je do državnog odvjetnika samo dopro glas da je počinjeno kazneno djelo, državni odvjetnik će, ako to ne može poduzeti sam ili preko drugih tijela, naložiti policiji da prikupi potrebne obavijesti provođenjem izvida i poduzimanjem drugih mjera radi prikupljanja podataka potrebnih za odlučivanje o pokretanju istrage. U nalogu državni odvjetnik može pobliže odrediti sadržaj izvida ili mjere te naložiti da ga policija odmah obavijesti o poduzetom izvidu ili mjeri. Ako državni odvjetnik naloži prisustvovanje izvidu ili mjeri, policija će ih provesti na način kojim mu se to omogućuje. Policija je dužna postupiti prema nalogu državnoga odvjetnika, a ako državni odvjetnik nije naložio drukčije, o poduzetim izvidima ili mjerama dužna je izvijestiti državnog odvjetnika najkasnije u roku od trideset dana od primitka naloga.

Odredbom članka 44. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

(5) Na zahtjev državnog odvjetnika, policija, ministarstvo nadležno za financije, Državni ured za reviziju i druga državna tijela, organizacije, banke i druge pravne osobe dostavit će podatke koje je od njih zatražio, osim onih koji predstavljaju zakonom zaštićenu tajnu. Državni odvjetnik može od navedenih tijela zahtijevati kontrolu poslovanja pravne i fizičke osobe i u skladu s odgovarajućim propisima privremeno oduzimanje do donošenja presude, novca, vrijednosnih papira, predmeta i dokumentacije koji mogu poslužiti kao dokaz, obavljanje nadzora i dostavu podataka koji mogu poslužiti kao dokaz o počinjenom kaznenom djelu ili imovini ostvorenoj kaznenim djelom, te zatražiti obavijesti o prikupljenim, obrađenim i pohranjenim podacima u vezi neobičnih i sumnjivih novčanih transakcija. U svom zahtjevu državni odvjetnik može pobliže označiti sadržaj tražene mjere ili radnje te zahtijevati da ga se o njoj izvijesti, kako bi mogao biti prisutan njenom provođenju.

(6) Za nepostupanje po zahtjevu sudac istrage može na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika odgovornu osobu kazniti novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a pravnu osobu do 5.000.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne postupi po zahtjevu može se kazniti zatvorom do izvršenja, a najdulje mjesec dana. Sud koji je donio rješenje o određivanju zatvora može opozvati to rješenje ako nakon njegovog donošenja, odgovorna osoba postupi po zahtjevu.

(7) Državni odvjetnik može u svrhu prikupljanja potrebnih obavijesti pozvati podnositelja kaznene prijave i druge osobe za čije izjave smatra da mogu pridonijeti ocjeni o vjerodostojnosti navoda u prijavi. U pozivu se mora naznačiti razlog pozivanja. Ako se osoba koja je pozvana ne odazove postupit će se prema članku 208. stavku 3. ovog Zakona.

(8) Ako kaznena prijava ne sadrži podatke o kaznenom djelu, odnosno ako državni odvjetnik iz same kaznene prijave ne može zaključiti za koje se kazneno djelo prijava podnosi pozvat će podnositelja da u roku od petnaest dana ispravi i dopuni kaznenu prijavu. Ako podnositelj ne postupi prema pozivu za ispravak ili dopunu, državni odvjetnik sastavlja o tome bilješku, kojoj prilaže kaznenu prijavu i poziv za ispravak ili dopunu. Takva kaznena prijava se ne upisuje u upisnik kaznenih prijava, nego u upisnik raznih kaznenih predmeta. Kaznena prijava i poziv se pohranjuju. O tome se u roku od sedam dana od protoka roka za ispravak ili dopunu kaznene prijave, obavještava viši državni odvjetnik koji može naložiti upisivanje kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava.

(9) O pribavljenoj izjavi iz stavka 7. ovog članka, državni odvjetnik sastavlja zapisnik, koji se kao i materijali iz članka 208. stavak 5. ovog Zakona, može upotrijebiti tijekom poduzimanja dokaznih radnji prije podizanja optužnice. Taj zapisnik i materijali se izdvajaju iz spisa prema članku 86. ovog Zakona i ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 9.

(10) Ministar nadležan za pravosuđe propisuje način vođenja upisnika iz stavka 8. ovog članka.

2. Izvidi kaznenih djela

Članak 207.

(1) Kad poduzima izvide kaznenih djela policija postupa prema odredbama posebnog zakona i pravila koja su donesena na temelju tog zakona.

(2) Ako postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, policija ima pravo i dužnost:

1) poduzeti potrebne mjere da se pronađe počinitelj kaznenog djela, da se počinitelj ili sudionik ne sakrije ili ne pobjegne,

2) da se otkriju i osiguraju tragovi kaznenog djela i predmeti koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica te

3) da se prikupe sve obavijesti koje bi mogle biti od koristi za uspješno vođenje kaznenog postupka.

(3) O činjenicama i okolnostima koje su utvrđene prilikom poduzimanja radnji iz stavka 1. i 2. ovog članka, a mogu biti od interesa za kazneni postupak, policija sastavlja službenu zabilježku.

(4) O poduzimanju izvida kaznenih djela policija će obavijestiti državnog odvjetnika odmah, a najkasnije u roku od dvadeset četiri sata nakon poduzimanja radnje.

Članak 208.

(1) Državni odvjetnik može sam provoditi izvide ili provođenje izvida naložiti policiji.

(2) Državni odvjetnik ima pravo i dužnost stalnog nadzora nad provođenjem izvida koji su naloženi policiji. Policija je dužna izvršiti nalog ili zahtjev državnog odvjetnika u provođenju nadzora nad izvidima i za taj rad odgovaraju državnom odvjetniku.

(3) Uz prethodnu obavijest državnom odvjetniku, policija može pozivati građane. Uz prethodnu obavijest državnom odvjetniku, prisilno se može dovesti osumnjičenik koji se nije odazvao pozivu samo ako je u pozivu bio na to upozoren ili iz okolnosti očito proizlazi da odbija primitak poziva. Osoba koja se odazvala pozivu ili je bila prisilno dovedena, a odbije dati obavijesti, ne može se ponovno pozivati zbog istog razloga.

(4) U provođenju izvida policija ne može građane ispitivati u svojstvu okrivljenika, svjedoka ili vještaka. Ako je to potrebno radi otkrivanja drugih kaznenih djela iste osobe, njezinih sudionika ili kaznenih djela drugih osoba, obavijesti se mogu prikupljati i od osoba koje su u pritvoru, istražnom zatvoru ili u drugoj ustanovi za osobe lišene slobode, ali samo ako je to, na temelju pisanog prijedloga državnog odvjetnika, odobrio sudac istrage ili predsjednik vijeća, u prisutnosti suca istrage ili branitelja.

(5) Na temelju provedenih izvida policija, u skladu s posebnim propisom, sastavlja izvješće o provedenim izvidima u kojemu navodi dokaze za koje je saznala. U izvješće se ne unosi sadržaj izjava koje su pojedini građani dali u prikupljanju obavijesti. Uz izvješće se dostavljaju i predmeti, skice, slike, spisi o poduzetim mjerama i radnjama, službene zabilježke, izjave i drugi materijal koji može biti koristan za uspješno vođenje postupka. Ako prethodno nije podnesena kaznena prijava, državni odvjetnik može postupiti prema članku 205. i 206. ovog Zakona.

(6) Ako policija naknadno sazna za nove činjenice, dokaze ili otkrije tragove kaznenog djela, dužna je prikupiti potrebne obavijesti i izvješće o tome odmah dostaviti državnom odvjetniku.

Članak 209.

Pod uvjetima i na način određen posebnim zakonom, izvide kaznenog djela počinjenog na hrvatskom brodu provodi zapovjednik broda. Ako nema posebnih odredaba o načinu provođenja izvida, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog Zakona.

Članak 210.

Policija ima pravo osobe zatečene na mjestu počinjenja kaznenog djela uputiti državnom odvjetniku ili ih zadržati do njegova dolaska, ako bi te osobe mogle dati podatke važne za kazneni postupak i ako je vjerojatno da se njihovo ispitivanje kasnije ne bi moglo obaviti ili bi bilo skopčano sa znatnim odugovlačenjem ili drugim teškoćama. Zadržavanje tih osoba radi upućivanja državnom odvjetniku ili njihovo zadržavanje na mjestu počinjenja kaznenog djela ne može trajati dulje od šest sati od dolaska policije na mjesto događaja.

Članak 211.

(1) Policija može radi utvrđivanja istovjetnosti osumnjičenika, snimati ga, uzimati mu otiske prstiju, te podatke o istovjetnosti unositi u odgovarajuće zbirke.

(2) Radi utvrđivanja istovjetnosti osumnjičenika, po odobrenju državnog odvjetnika policija može objaviti osumnjičeničku fotografiju.

(3) Od osumnjičenika za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora, mogu se i bez privole uzeti neintimni uzorci radi molekularno-genetske analize potrebne u svrhe iz stavka 1. ovog članka.

(4) Ministar nadležan za unutarnje poslove i ministar nadležan za obranu donose propise o ustrojstvu i načinu vođenja zbirke s automatskom obradom podataka za svrhe iz stavka 1. ovog članka.

(5) Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s ministrom nadležnim za zdravstvo, donosi propise o ustrojstvu i načinu vođenja zbirke s automatskom obradom podataka za svrhe iz stavka 3. ovog članka, u smislu članka 327. stavka 7. ovog Zakona.

3. Odbacivanje kaznene prijave i odustajanje od kaznenog progona prema posebnom zakonu

Članak 212.

(1) Glavni državni odvjetnik može pod uvjetima i na način propisan posebnim zakonom, rješenjem odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona tijekom kaznenog postupka ako je to razmjerno težini počinjenih kaznenih djela i značenju iskaza te osobe, važno za otkrivanje i dokazivanje kaznenih djela i članova zločinačke organizacije.

(2) Protiv rješenja Glavnog državnog odvjetnika iz stavka 1. ovog članka, žalba nije dopuštena.

4. Dokazne radnje prije početka postupka

Članak 213.

(1) Državni odvjetnik, ili na temelju njegova naloga istražitelj, može prije pokretanja istrage, kad je istraga obvezna (članak 216. stavak 1.), provesti dokazne radnje za koje postoji opasnost od odgode, a policija može privremeno oduzeti predmete iz članka 261. ovog Zakona kad provodi izvide kaznenih djela.

Odredbom članka 45. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako istraga prema ovom Zakonu nije obvezna, državni odvjetnik, ili na temelju njegova naloga istražitelj, može poduzeti dokazne radnje za koje postoji opasnost od odgode ili koje su svrhovite za odlučivanje o podizanju optužnice.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovog članka, a nakon što je primio pouku o pravima (članak 239.), osumnjičenik može državnom odvjetniku predložiti poduzimanje dokaznih radnji, a sucu istrage provođenje dokaznog ročišta u slučajevima iz članka 236. stavka 2. ovog Zakona.

(4) Ako je protiv osumnjičenika podnesena kaznena prijava ili je obavljena pretraga osumnjičenika, njegova doma ili drugih prostorija koje koristi ili pokretne stvari koju koristi, ili je od osumnjičenika privremeno oduzet predmet, izvršeno prepoznavanje, ili je od osumnjičenika uzet otisak prstiju i drugih dijelova tijela, ili je uzet uzorak biološkog materijala, ili je određeno vještačenje osumnjičenika prema članku 325. ili 326. ovog Zakona, osumnjičenik može od državnog odvjetnika zahtijevati prvo ispitivanje u roku od 30 dana od dana podnošenja kaznene prijave ili obavljanja pretrage osumnjičenika, njegova doma ili drugih prostorija koje koristi ili pokretne stvari koju koristi ili privremenog oduzimanja predmeta od osumnjičenika, obavljanja prepoznavanja osumnjičenika ili uzimanja otisaka prstiju i drugih dijelova tijela od osumnjičenika, uzimanja uzorka biološkog materijala ili određivanja vještačenja osumnjičenika prema članku 325. ili 326. ovog Zakona. Ako državni odvjetnik prihvati prijedlog osumnjičenika, ispitat će ga u tom roku.

(5) Ako državni odvjetnik nije ispitao osumnjičenika u roku iz stavka 4. ovog članka, osumnjičenik po isteku tog roka ima pravo razgledavanja spisa.

Odredbom članka 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodani stavci 4. i 5.

Članak 214.

(1) Ako je počinitelj kaznenog djela nepoznat, državni odvjetnik ili istražitelj može ispitati svjedoke ako je to svrhovito za otkrivanje počinitelja ili ako postoji opasnost od odgode.

(2) O svemu što je poduzeto, istražitelj mora prije, a ako to nije moguće, odmah nakon provedbe radnje izvijestiti državnog odvjetnika.

Članak 215.

(1) Državni odvjetnik može prije početka postupka zahtijevati od suca istrage nalog za poduzimanje posebnih dokaznih radnji (članak 332. do 339.).

(2) Pod uvjetima iz članka 332. stavka 2. ovog Zakona nalog o poduzimanju posebne dokazne radnje, može izdati državni odvjetnik.

(3) Nalog o poduzimanju posebnih dokaznih radnji iz stavka 1. i 2. ovog članka izvršava policija (članak 219. stavak 3.).

Glava XVII. ISTRAGA

1. Pokretanje, tijek i okončanje istrage

Članak 216.

(1) Istraga se mora provesti za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora.

(2) Istraga se može provesti za druga kaznena djela za koja se vodi redoviti kazneni postupak.

(3) U istrazi će se prikupiti dokazi i podaci potrebni da bi se moglo odlučiti hoće li se podignuti optužnica ili obustaviti postupak, te dokazi za koje postoji opasnost da se neće moći ponoviti na raspravi ili bi njihovo izvođenje bilo otežano.

Članak 217.

(1) Državni odvjetnik donosi nalog o provođenju istrage ako postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se ima provesti istraga. Nalog o provođenju istrage državni odvjetnik donosi u roku od devedeset dana od upisa kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava (članak 205. stavak 4.). Izdavanje naloga o provođenju istrage zabilježiti će se u upisniku kaznenih prijava.

Odredbom članka 46. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Nalog o provođenju istrage mora sadržavati opis djela iz kojeg proizlaze zakonska obilježja kaznenog djela, zakonski naziv kaznenog djela, okolnosti iz kojih proizlaze osnove sumnje, ime i prezime i osobne podatke osobe osumnjičenika, ako su poznati, te kratko obrazloženje.

Odredbom članka 46. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) U nalogu o provođenju istrage državni odvjetnik određuje da se istraže određene okolnosti, da se poduzmu pojedine radnje i da se o određenim pitanjima ispituju određene osobe.

(4) Državni odvjetnik može podnijeti sucu istrage obrazloženi prijedlog da se protiv osumnjičenika odredi istražni zatvor ili da se poduzmu druge mjere neophodne za djelotvorno vođenje kaznenog postupka i zaštitu osoba.

Odredbom članka 46. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 218.

(1) Nalog o provođenju istrage se dostavlja osumnjičeniku u roku od osam dana od dana izdavanja, zajedno s poukom o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona, osim ako osumnjičenik nije poznat.

(2) Ako se naknadno utvrdi istovjetnost osumnjičenika, državni odvjetnik dopunit će nalog prema članku 217. stavku 2. ovog Zakona i postupiti prema stavku 1. ovog članka.

(3) Državni odvjetnik može odgoditi dostavu naloga o provođenju istrage do mjesec dana ako bi se dostavom ugrozio život ili tijelo ili imovina velikih razmjera. Razloge za odgodu dostave naloga o provođenju istrage, državni odvjetnik upisuje službenom zabilježskom u upisnik iz članka 205. stavka 4. ovog Zakona.

(4) Ako je prije izdavanja naloga o provođenju istrage obavljena pretraga osumnjičenika ili njegova doma ili drugih prostorija koje koristi, privremeno oduzimanje predmeta od osumnjičenika, prepoznavanje ili vještačenje uz sudjelovanje osumnjičenika, uzimanje otisaka prstiju i drugih dijelova tijela od osumnjičenika, ili je ispitan osumnjičenik, nalog o provođenju istrage mora se osumnjičeniku dostaviti u roku iz stavka 1. ovog članka. Ako su prije dostave naloga provedene druge dokazne radnje, o tim radnjama državni odvjetnik obavještava osumnjičenika uz dostavu naloga.

Odredbom članka 47. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjeni stavci 1., 2. i 4.

(5) Nalog o provođenju istrage državni odvjetnik dostavlja oštećeniku s poukom o pravima iz članka 55. stavka 5. ovog Zakona.

Članak 219.

(1) Istragu provodi državni odvjetnik.

(2) Državni odvjetnik može nalogom povjeriti provođenje dokaznih radnji istražitelju. U nalogu državni odvjetnik određuje istražitelja, s obzirom na predmet istraživanja i posebne propise, radnje koje se imaju provesti, a može dati i druge naloge kojih se istražitelj mora držati. Istražitelj je dužan postupati po nalogu državnog odvjetnika, ako drukčije nije propisano ovim Zakonom.

Odredbom članka 20. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) Posebne dokazne radnje provode se prema članku 332. – 340. ovog Zakona.

(4) Glede osobnih podataka prikupljenih tijekom istrage postupa se prema članku 186. ovog Zakona.

(5) Glede predmeta koji imaju poslužiti kao dokaz postupa se prema članku 269. ovog Zakona.

Članak 220.

(1) Nakon donošenja naloga o provođenju istrage, a kad to ovaj Zakon predviđa i prije toga (članak 213. do 215.), državni odvjetnik poduzima ili nalaže radnje za koje smatra da su potrebne za uspješno vođenje postupka.

(2) Državni odvjetnik ili istražitelj koji poduzima dokaznu radnju obaviti će prema potrebi i druge dokazne radnje koje s tim stoje u svezi ili iz njih proistječu.

(3) Istražitelj prije poduzimanja radnje iz stavka 2. ovog članka, ili ako to nije mogao učiniti, odmah nakon njezina obavljanja, izvješćuje državnog odvjetnika o provedenoj radnji.

Članak 221.

Oštećenik može državnom odvjetniku podnositi prijedloge da se istraga dopuni i druge prijedloge radi ostvarivanja prava propisanih zakonom, te sudjelovati u radnjama u istrazi kad je to propisano ovim Zakonom i ostvarivati prava iz članka 52. ovog Zakona.

Članak 222.

(1) Državni odvjetnik ili istražitelj obavlja dokazne radnje na području svoje nadležnosti. Ako interes istrage zahtijeva, oni mogu pojedine dokazne radnje obaviti i izvan područja nadležnosti, ali su dužni o tome izvijestiti državnog odvjetnika na čijem području se obavlja dokazna radnja.

(2) Na temelju odluke državnog odvjetnika u složenim istražnim predmetima, osim istražitelja sudjeluju državnoodvjetnički savjetnici i stručni suradnici. Oni mogu pripremati provođenje pojedinih dokaznih radnji, primati izjave i prijedloge, te samostalno poduzeti pojedinu dokaznu radnju koju im je državni odvjetnik povjerio. Zapisnik o takvoj radnji državni odvjetnik objavljuje najkasnije četrdeset i osam sati nakon njezina poduzimanja.

(3) Radi razjašnjenja pojedinih tehničkih ili drugih stručnih pitanja koja se postavljaju u svezi s pribavljenim dokazima ili pri poduzimanju dokaznih radnji, državni odvjetnik može zatražiti od odgovarajuće stručne ustanove ili stručne osobe da mu o tim pitanjima dade potrebna objašnjenja o kojima će državni odvjetnik sastaviti zapisnik.

Članak 223.

(1) Državni odvjetnik prekida istragu nalogom ako je okrivljenik zbog zdravstvenih smetnji nesposoban sudjelovati u postupovnim radnjama. Od donošenja rješenja o prekidu, do prestanka zdravstvenih smetnji, okrivljenik mora imati branitelja.

(2) Ako se okrivljenik sam stavio u stanje ili položaj uslijed kojega nije sposoban sudjelovati u postupovnim radnjama, istraga se neće prekinuti. Tijekom postojanja tih okolnosti okrivljenik mora imati branitelja.

(3) Istraga se neće prekinuti u slučaju iz članka 549. stavka 4. ovog Zakona.

(4) Istraga se može prekinuti ako je okrivljenik nepoznat, u bijegu ili inače nije dostižan državnim tijelima.

(5) Prije nego što se istraga prekine, prikupit će se svi dokazi o kaznenom djelu i krivnji okrivljenika do kojih se može doći.

(6) Ako su bile određene mjere osiguranja prisutnosti, državni odvjetnik će sucu istrage bez odgađanja dostaviti nalog o prekidu istrage. Sudac istrage će postupiti prema članku 226. stavak 1. ovog Zakona.

(7) Kad prestanu smetnje koje su prouzročile prekid, državni odvjetnik donosi nalog o nastavku istrage.

(8) Ako tijekom prekida istrage nastupi zastara kaznenog progona, postupi se prema članku 224. stavku 1. točki 3. ovog Zakona.

Članak 224.

(1) Državni odvjetnik obustavlja nalogom istragu:

1) ako djelo koje se stavlja na teret okrivljeniku nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti,

2) ako postoje okolnosti koje isključuju krivnju okrivljenika, osim u slučaju iz članka 549. stavka 3. ovog Zakona,

3) ako je nastupila zastara kaznenog progona ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon,

4) ako nema dokaza da je okrivljenik počinio kazneno djelo.

(2) Nalog o obustavi istrage dostavlja se oštećeniku i okrivljeniku, koji će se odmah pustiti na slobodu ako je u pritvoru ili istražnom zatvoru. Oštećenik će se uz nalog uputiti u smislu članka 55. stavka 5. ovog Zakona.

Članak 225.

(1) Ako je državni odvjetnik odbacio kaznenu prijavu ili je obustavio istragu, oštećenik koji je preuzeo kazneni progon može sucu istrage predložiti provođenje istrage, ili provođenje dokaznog ročišta.

Odredbom članka 48. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Sudac istrage odlučuje o prijedlogu oštećenika kao tužitelja rješenjem. U rješenju kojim određuje pokretanje istrage navode se podaci iz članka 217. stavka 2. i 3. ovog Zakona. Ako ne prihvati prijedlog, sudac istrage rješenjem odbija prijedlog oštećenika za pokretanje istrage.

(3) Ako je prijedlog oštećenika kao tužitelja za provođenje istrage prihvaćen, istragu po nalogu suca istrage, provodi istražitelj. Oštećenik kao tužitelj može biti prisutan radnjama u istrazi i može sucu istrage predlagati da naloži istražitelju provođenje određenih radnji. Ako

ne prihvati prijedlog oštećenika kao tužitelja o provođenju radnji, sudac istrage obavještava oštećenika.

Odredbom članka 48. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Kad sudac istrage ustanovi da je istraga završena, izvijestit će o tome oštećenika kao tužitelja. Sudac istrage će u obavijesti upozoriti oštećenika kao tužitelja o mjestu gdje se nalazi spis i drugi predmeti i vremenu u kojemu ih može razgledati, kao i o pravu da u roku od osam dana može podnijeti optužnicu te o tome obavijestiti suca istrage. Ako oštećenik kao tužitelj u tom roku ne podigne optužnicu, smatrat će se da je odustao od kaznenog progona, pa će sudac istrage postupak rješenjem obustaviti.

Članak 226.

(1) Kad sudac istrage odlučuje o nekom pitanju i ustanovi da postoje razlozi za prekid ili obustavu istrage iz članka 224. stavka 1. točke 1. – 3., donosi rješenje o prekidu odnosno obustavi istrage.

(2) Rješenje o prekidu ili obustavi istrage dostavlja se državnom odvjetniku, oštećeniku kao tužitelju i okrivljeniku, koji će se odmah pustiti na slobodu ako je u istražnom zatvoru.

Odredbom članka 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) Na način određen u stavku 1. ovog članka sudac istrage postupa i kad provodi istragu na zahtjev oštećenika.

Članak 227.

Državni odvjetnik će prije završene istrage pribaviti podatke o okrivljeniku navedene u članku 272. stavku 1. ovog Zakona, ako nedostaju ili ih treba provjeriti, te podatke o prijašnjim osudama okrivljenika, a prema potrebi i spise tih predmeta, a ako okrivljenik još izdržava kaznu ili drugu sankciju koja je vezana za lišenje slobode, podatke o njegovu ponašanju za vrijeme izdržavanja kazne ili druge sankcije.

Članak 228.

(1) Državni odvjetnik ili sudac istrage završava istragu kad su provedene radnje propisane u Zakonu, a stanje stvari je u istrazi dovoljno razjašnjeno da se može podignuti optužnica ili obustaviti postupak.

(2) Nalog o istrazi, odluke, zapisnici o radnjama poduzetim u istrazi i svi drugi spisi koji se mogu upotrijebiti kao dokaz na raspravi unose se u spis istrage prije njezinog završetka.

(3) Završetak istrage upisuje se u upisnik kaznenih prijava.

Članak 229.

(1) Nakon završene istrage državni odvjetnik je dužan u roku od petnaest dana podignuti optužnicu ili obustaviti istragu. Taj rok može viši državni odvjetnik produljiti na prijedlog

državnog odvjetnika najviše za još petnaest dana, a u posebno složenim predmetima za još dva mjeseca.

(2) Ako niti nakon produljenja roka iz stavka 1. ovog članka, optužnica nije podignuta i dostavljena sudu, smatra se da je državni odvjetnik odustao od kaznenog progona. U svakom slučaju smatra se da je državni odvjetnik odustao od kaznenog progona ako optužnica nije podignuta šest mjeseci nakon završetka istrage.

(3) Državni odvjetnik će u roku iz stavka 1. ovog članka, obavijestiti oštećenika o podizanju optužnice ili o obustavi istrage uz pouku iz članka 55. stavka 5. ovog Zakona.

(4) Ako državni odvjetnik ne postupi prema stavku 1. i 2. ovog članka dužan je o razlozima izvijestiti višeg državnog odvjetnika.

Članak 230.

(1) Ako se istraga ne završi u roku od šest mjeseci, državni odvjetnik je dužan izvijestiti višeg državnog odvjetnika o razlozima zbog kojih istraga nije završena.

(2) Viši državni odvjetnik dužan je poduzeti mjere da se istraga završi. U složenim predmetima viši državni odvjetnik može na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika rok iz stavka 1. ovog članka, produljiti za još šest mjeseci. U posebno složenim i teškim predmetima, Glavni državni odvjetnik može na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika rok završetka istrage iz stavka 1. ovog članka, produljiti za dvanaest mjeseci.

(3) Okrivljenik i oštećenik mogu se uvijek obratiti pritužbom višem državnom odvjetniku zbog odugovlačenja postupka i drugih nepravilnosti u tijeku istrage.

(4) Viši državni odvjetnik ispitat će navode u pritužbi, a ako je podnositelj zahtijevao, obavijestit će ga o tome što je poduzeto.

(5) Ako istragu provodi sudac istrage okrivljenik i oštećenik kao tužitelj mogu se obratiti pritužbom predsjedniku suda zbog odugovlačenja postupka i drugih nepravilnosti u tijeku sudske istrage. Ako je podnositelj zahtijevao, predsjednik suda će ga obavijestiti o tome što je poduzeto.

Članak 231.

(1) Postupanje tijekom istrage je tajno.

(2) Tijelo koje poduzima radnju upozorit će osobe koje sudjeluju u dokaznoj radnji da je odavanje tajne kazneno djelo.

(3) Kada za to postoji interes javnosti ili drugi opravdani razlozi, a nije u suprotnosti s interesima istrage niti drugim odredbama ovoga Zakona, tijelo koje vodi istragu može odlučiti da određena dokazna radnja ili dio dokazne radnje nisu tajne.

Odredbom članka 49. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 231.

Članak 232.

Kad sudac istrage ili vijeće odlučuje u tijeku istrage, može zatražiti potrebna objašnjenja od državnog odvjetnika, oštećenika i okrivljenika. Sudac istrage ili vijeće može pozvati državnog odvjetnika, okrivljenika i oštećenika da usmeno izlože svoja stajališta.

Članak 233.

(1) Okrivljenik mora biti ispitan prije okončanja istrage. Ispitivanje okrivljenika provodi se prema članku 272. do 282. ovog Zakona.

(2) Okrivljenika ispituje državni odvjetnik ili po njegovu nalogu istražitelj. Ispitivanje okrivljenika se provodi u prostorijama državnog odvjetnika ili istražitelja.

(3) Pri pozivanju okrivljenika postupit će se prema članku 175. ovog Zakona, a ako okrivljenik nije primio pisanu pouku o pravima, tijelo koje provodi ispitivanje će prije početka ispitivanja postupiti prema članku 273. stavku 1. ovog Zakona.

Članak 234.

(1) Okrivljenik nakon primitka naloga o provođenju istrage može državnom odvjetniku predložiti poduzimanje dokaznih radnji. Ako državni odvjetnik prihvati prijedlog okrivljenika, provest će odgovarajuću dokaznu radnju. Prijedlog za poduzimanje dokazne radnje ne može se podnijeti nakon što je okrivljenik primio obavijest da je istraga završena (članak 228. stavak 3.).

Odredbom članka 22. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako se državni odvjetnik ne složi s prijedlogom okrivljenika dostavlja ga u roku od osam dana sucu istrage i o tome pisano obavještava okrivljenika. Sudac istrage odlučuje o prijedlogu okrivljenika nalogom.

(3) O mjestu i vremenu provođenja dokazne radnje iz stavka 1. ovog članka, obavještava se osumnjičenik i branitelj prije provođenja radnje. Ako je osumnjičenik u istražnom zatvoru, a sudac istrage odluči da prisutnost osumnjičenika nije nužna, radnji može prisustvovati samo branitelj.

(4) Obavijest o provođenju dokazne radnje iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka osumnjičeniku i branitelju se u primjerenom roku može priopćiti putem uređaja za telekomunikacije, o čemu se sastavlja službena zabilješka.

Odredbom članka 22. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodani stavci 3. i 4.

2. Dokazno ročište

Članak 235.

(1) Dokazno ročište provodi sudac istrage na prijedlog državnog odvjetnika, oštećenika kao tužitelja ili okrivljenika.

(2) Na dokaznom ročištu mogu se provesti dokazne radnje iz članka 236. ovog Zakona.

Članak 236.

(1) Dokazno ročište će se provesti ako:

- 1) je potrebno ispitati svjedoka iz članka 292. i 293. ovog Zakona,
- 2) svjedok neće moći biti ispitan na raspravi,
- 3) je svjedok izložen utjecaju koji dovodi u pitanje istinitost iskaza,
- 4) se drugi dokaz neće moći kasnije izvesti.

(2) Dokazno ročište se može provesti ako je potrebno radi donošenja odluke u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Članak 237.

(1) Sudac istrage, ako prihvati prijedlog za održavanje dokaznog ročišta, u roku od četrdeset i osam sati nalogom:

- 1) određuje vrijeme i mjesto održavanja dokaznog ročišta;
- 2) poziva državnog odvjetnika, okrivljenika i njegova branitelja, te oštećenika i druge osobe, osim ako drukčije nije propisano u ovom Zakonu;
- 3) određuje pribavljanje predmeta i osiguranje provođenja radnji.

(2) Ako ne prihvati prijedlog o provođenju dokaznog ročišta, sudac istrage će u roku od četrdeset i osam sati, rješenjem odbiti prijedlog. Protiv tog rješenja predlagatelj ima pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od četrdeset i osam sati.

(3) Ako se na dokaznom ročištu ispituje svjedok iz članka 294. ovog Zakona, sudac istrage će provesti ispitivanje prema članku 297. ovog Zakona.

Članak 238.

(1) Državni odvjetnik mora prisustvovati dokaznom ročištu ako je on predložio to ročište.

(2) Dokaznom ročištu, mogu prisustvovati osumnjičenik, oštećenik kao tužitelj, branitelj i oštećenik, osim ako za radnju koja se provodi, nije drukčije propisano.

(3) Dokazno ročište ne može se provesti bez branitelja ako je obrana obvezna.

(4) Osobe koje sudjeluju na dokaznom ročištu mogu predložiti sucu istrage da radi razjašnjenja stvari postavi određena pitanja svjedoku ili vještaku. Uz dopuštenje suca istrage mogu postavljati pitanja i neposredno.

(5) Ako je na dokaznom ročištu prisutan osumnjičenik, sudac istrage mora pri otvaranju dokaznog ročišta provjeriti je li primio pisanu pouku o pravima (članak 239. stavak 1.). Ako osumnjičenik nije primio tu pouku, sudac istrage će postupiti prema članku 239. stavku 4. ovog Zakona, a ako je kazneni progon preuzeo oštećenik kao tužitelj, uručit će tu pouku osumnjičeniku.

(6) Sudac istrage može tijekom dokaznog ročišta postupiti prema članku 222. stavku 3. ovog Zakona.

Odredbom članka 50. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 238.

3. Pouka o pravima

Članak 239.

(1) Pouka o pravima okrivljenika mora sadržavati obavijest o tome:

1) zašto se okrivljuje i koje su osnove sumnje protiv njega, ako prethodno nije primio nalog o provođenju istrage,

2) da nije dužan iznijeti svoju obranu niti odgovarati na pitanja,

3) da u skladu s odredbom članka 184. stavka 2. točke 1. ovog Zakona ima pravo razgledavanja, prepisivanja, preslikavanja i snimanja spisa i predmeta koji se mogu upotrijebiti kao dokaz,

4) da ima pravo uzeti branitelja po vlastitom izboru ili da će mu se kad to predviđa ovaj Zakon, postaviti branitelj po službenoj dužnosti.

Odredbom članka 51. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 3.

(2) Pouka o pravima se mora dostaviti okrivljeniku uz:

1) nalog o pretrazi ,

2) poziv za prvo ispitivanje,

3) nalog o provođenju istrage,

4) poziv za dokazno ročište,

5) rješenje o istražnom zatvoru,

6) nalog o prepoznavanju,

7) nalog o vještačenju prema osobi okrivljenika.

Odredbom članka 51. stavka 2. i 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena uvodna rečenica i točka 1.

Odredbom članka 23. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodane točke 6. i 7.

(3) Ako državni odvjetnik ili tijelo koje provodi radnju ustanovi da je pouku o pravima okrivljenik ranije primio utvrdit će to službenom zabilježskom u spisu i neće ponovno dostavljati pouku.

Odredbom članka 51. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Odredbom članka 23. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 3.

(4) Kad je to propisano ovim Zakonom, tijelo koje provodi radnju po službenoj dužnosti provjerava je li okrivljenik primio pouku o pravima prije otpočinjanja radnje i ako ustanovi da pouka o pravima nije uručena, zastat će s postupanjem, najprije naložiti uručenje pouke, a tek nakon toga nastaviti s postupkom.

Odredbom članka 51. stavka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Glava XVIII. DOKAZNE RADNJE

1. Pretraga

a) Zajedničke odredbe

Članak 240.

(1) Pretraga je istraživanje predmeta pretrage uporabom osjetila i njihovih pomagala, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Pretraga doma i drugih prostora, sredstva prijevoza i druge pokretne stvari te osobe poduzima se radi pronalaženja počinitelja kaznenog djela, predmeta ili tragova važnih za kazneni postupak, kad je vjerojatno da se oni nalaze u određenom prostoru, kod određene osobe ili na njezinom tijelu.

(3) Propisi o pretrazi ne odnose se na prirodne, javne te napuštene prostore.

Članak 241.

(1) Pretraga osobe mora se provoditi na način kojim se čuva dostojanstvo osobe koja se pretražuje.

(2) Pretraga doma i drugih prostora se mora provoditi tako da se što manje remeti kućni red i uznemiruju građani.

(3) Ako se svrha pretrage doma, drugih prostora i pokretne stvari ne može postići na drugi način, tijelo koje provodi pretragu može rastaviti predmet pretrage prema potrebi i uz pomoć stručne osobe. Pri rastavljanju predmeta pretrage izbjegavat će se nepotrebna oštećenja.

Članak 242.

(1) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, pretragu na zahtjev državnog odvjetnika, sudac istrage određuje pisanim obrazloženim nalogom. Nalog o pretrazi mora sadržavati:

- 1) oznaku predmeta pretrage (osobe, doma, drugih prostora ili pokretnih stvari),
- 2) svrhu pretrage,
- 3) tijelo koje će provesti pretragu.

(2) O zahtjevu za pretragu sudac istrage odlučuje odmah, a najkasnije u roku od četiri sata, od primitka zahtjeva. Ako ne prihvati zahtjev, sudac istrage donosi rješenje. Protiv rješenja suca istrage državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od osam sati. Vijeće donosi odluku o žalbi u roku od dvanaest sati.

(3) Nalog suca istrage iz stavka 1. ovog članka, o pretrazi, izvršava se u roku od tri dana od dana izdavanja. Nakon proteka tog roka, pretraga se više ne može izvršiti na temelju tog naloga. Nalog se bez odgode vraća sucu istrage koji ga poništava bilješkom na nalogu.

(4) Pretragu provode državni odvjetnik, istražitelj ili policija.

(5) Kad istragu provodi sudac istrage, odredit će u nalogu o pretrazi istražitelja koji će provesti pretragu. Istražitelj je dužan provesti pretragu prema nalogu i odmah dostaviti sucu istrage zapisnik i predmete koje je privremeno oduzeo.

Članak 243.

(1) Nalog o pretrazi, osim ako nije drukčije propisano ovim Zakonom, predaje se prije početka pretrage osobi kod koje će se pretraga obaviti ili koju će se pretražiti, odnosno koja raspolaže predmetom pretrage.

(2) Prije početka pretrage pozvat će se osoba iz stavka 1. ovog članka, da dobrovoljno izruči osobu, odnosno predmete koji se traže.

Članak 244.

Pretrazi se može iznimno pristupiti i bez prethodne predaje naloga (članak 243. stavak 1.) i pouke o pravima (članak 239. stavak 1.), odnosno poziva za predaju osobe ili stvari (članak 243. stavak 2.) ako:

- 1) se pretpostavlja oružani otpor;

2) je nužno da se kod sumnje na kaznena djela koja je počinila grupa ili zločinačka organizacija ili čiji su počinitelji povezani s inozemstvom, pretraga obavi iznenada;

3) se pretraga ima obaviti u javnim prostorijama;

4) postoji sumnja da bi prethodno davanje upozorenja omogućilo sakrivanje, uništenje ili oštećenje predmeta ili tragova koji se trebaju oduzeti;

5) postoji sumnja da bi prethodno davanje upozorenja ugrozilo sigurnost osobe koja poduzima pretragu;

6) je vlasnik ili posjednik doma ili pokretne stvari nedostupan.

Odredbom članka 52. stavka 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena uvodna rečenica i točka 3.

Članak 245.

(1) Iznimno, ako se radi o sumnji da su počinjena sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: ubojstva (članak 90.), teškog ubojstva (članak 91.), otmice (članak 125. stavak 2. i 3.), ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), otmice najviših državnih dužnosnika (članak 139.), odavanja državne tajne, (članak 144. stavak 1. i 3.), špijunaže (članak 146. stavak 4.), udruživanja radi činjenja kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 152.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.) za koje je propisana kazna zatvora više od pet godina, krivotvorenja novca (članak 274.) i pranja novca (članak 279.), izbjegavanja carinskog nadzora (članak 298.), udruživanja za počinjenje kaznenih djela (članak 333.), primanja mita (članak 347.) te davanja mita (članak 348.), kao i kaznena djela koja je počinila grupa ili zločinačka organizacija u stjecaju, a pretragu treba poduzeti odmah jer bi odgađanje ugrozilo postizanje ciljeva pretrage, državni odvjetnik može sam naložiti pretragu osobe i sredstva prijevoza pisanim obrazloženim nalogom.

Odredbom članka 53. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Pretraga iz stavka 1. ovog članka, provest će se prema članku 244. ovog Zakona.

Odredbom članka 53. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan novi stavak 2.

(3) Nalog o pretrazi iz stavka 1. ovog članka, zajedno sa zapisnicima o izvršenoj pretrazi državni odvjetnik mora odmah, a najkasnije u roku od osam sati od okončanja pretrage, dostaviti sucu istrage.

(4) Sudac istrage odlučuje rješenjem, o zakonitosti naloga državnog odvjetnika o pretrazi i provedene pretrage, u roku od osam sati od primitka zapisnika. Protiv rješenja suca istrage kojim odbija ovjeriti nalog o pretrazi ili zapisnik o provedenoj pretrazi, državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od četrdeset i osam sati.

Odredbom članka 53. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavci 2. i 3. postali stavci 3. i 4.

Članak 246.

(1) Pretragu može obaviti bez naloga, državni odvjetnik, istražitelj ili policija kad provodi očevid mjesta počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, odmah, a najkasnije osam sati nakon što je kazneno djelo otkriveno, osim ako se radi o pretrazi doma ili prostora iz članka 256. ovog Zakona.

(2) Policija može obaviti pretragu doma ili drugih prostora bez naloga:

1) kad je prema posebnom zakonu ovlaštena ući u tuđi dom ili drugi prostor, a postoje uvjeti iz članka 240. stavka 2. ovog Zakona,

2) ako je to prijeko potrebno radi izvršenja naloga o uhićenju ili radi uhićenja počinitelja kaznenog djela (članak 107. točka 2.) za koje je propisana kazna zatvora najmanje tri godine.

(3) U slučaju pretrage iz stavka 2. ovog članka, ako se pretraga poduzima u domu ili drugim prostorima počinitelja kaznenog djela, pretraga se može poduzeti i radi pronalaženja ili osiguranja dokaza. Ta se pretraga može poduzeti samo u prisutnosti najmanje dva svjedoka.

(4) Policija može bez naloga o pretrazi obaviti pretragu osobe pri izvršenju naloga o dovođenju ili pri uhićenju ako postoji vjerojatnost da ta osoba posjeduje oružje ili oruđe za napad ili ako postoji vjerojatnost da će odbaciti, sakriti ili uništiti predmete ili tragove koje treba od nje oduzeti kao dokaz postupku.

(5) Kad policija obavi pretragu bez naloga, dužna je zapisnik o pretrazi i izvješće odmah predati nadležnom državnom odvjetniku.

Članak 247.

(1) Pretraga se obavlja danju, od sedam do dvadeset dva sata.

(2) Pretraga se može obaviti noću ako:

1) je danju započeta, a nije dovršena,

2) se radi o pretrazi prema članku 245. stavku 1. i 246. ovog Zakona,

3) osoba kod koje se pretraga obavlja ili koja se pretražuje, to sama zatraži što se odmah upisuje u zapisnik o pretrazi uz potpis te osobe.

(3) Sudac istrage može na pisani obrazloženi zahtjev državnog odvjetnika odobriti pretragu izvan vremena iz stavka 1. ovog članka i kad postoji vjerojatnost da će:

1) se traženi predmeti ili tragovi uništiti ili sakriti,

2) se tražena osoba sakriti ili pobjeći,

3) tražena osoba počiniti kazneno djelo,

4) biti ugrožena sigurnost osoba, ako se pretraga ne izvrši izvan vremena iz stavka 1. ovog članka.

Članak 248.

(1) O svakoj pretrazi sastavit će se zapisnik, koji potpisuju osoba kod koje se obavlja pretraga ili osoba koju se pretražuje te osobe čija je prisutnost obvezna. Primjerak zapisnika izdaje se osobi kod koje je obavljena pretraga odnosno osobi koja je pretražena.

(2) U pretrazi oduzet će se privremeno samo oni predmeti i isprave koji su u vezi sa svrhom pretrage kao i predmeti označeni u članku 249. stavku 1. i 2. ovog Zakona.

(3) U zapisnik će se točno opisati predmeti i isprave koji se oduzimaju, a to će se upisati u potvrdu čiji se primjerak odmah izdaje osobi od koje su predmeti, odnosno isprave oduzete.

Članak 249.

(1) Ako se pri pretrazi nađu predmeti koji nisu povezani s kaznenim djelom zbog kojeg je donesen nalog o pretrazi, ali koji upućuju na drugo kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, ti će se predmeti opisati u zapisniku i privremeno oduzeti, a o njihovu oduzimanju izdat će se odmah potvrda. O tome će se odmah izvijestiti državni odvjetnik.

(2) Predmeti će se odmah vratiti ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnove za pokretanje kaznenog postupka, a ne postoji kakva druga zakonska osnova po kojoj bi se ti predmeti imali oduzeti, o čemu se sastavlja zapisnik. Predmeti upotrijebljeni kod pretrage računala i sličnih uređaja vratit će se nakon pretrage njihovim korisnicima, ako nisu potrebni za daljnje vođenje kaznenog postupka.

(3) Osobni podaci pribavljeni pretragom mogu se koristiti samo u svrhe kaznenog postupka i izbrisat će se bez odgode kad ta svrha prestane.

Članak 250.

Zapisnik o pretrazi i dokaz pribavljen pretragom ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

1) je pretraga, suprotno ovom Zakonu, obavljena bez pisanog naloga,

2) je pretraga bez naloga poduzeta suprotno odredbama članka 246. stavka 1. do 3. ovog Zakona,

3) državni odvjetnik nije u roku iz članka 245. stavka 2. ovog Zakona predao sucu istrage nalog i zapisnik o poduzetoj pretrazi,

4) je odbijen zahtjev za ovjeru pisanog naloga državnog odvjetnika o pretrazi ili zapisnika o provedenoj pretrazi (članak 245. stavak 3.),

5) u zapisnik nisu unesene okolnosti zbog kojih je pretragu osobe obavila osoba drugog spola (članak 251. stavak 2.),

- 6) je pretraga provedena protivno odredbama članka 251. stavka 3. i 4. ovog Zakona,
- 7) je pretraga provedena bez osobe koja mora prisustvovati pretrazi (članak 254. stavak 2.),
- 8) je pretraga provedena suprotno uvjetima za zakonitost pretrage propisanim u posebnom zakonu (članak 256.).

b) Pretraga osobe

Članak 251.

- (1) Pretraga osobe obuhvaća pretraživanje odjeće, obuće, površine tijela, pokretnih stvari koje osoba nosi ili su u njezinom posjedu, prostor u kojem je osoba zatečena u vrijeme poduzimanja pretrage i sredstvo prijevoza kojim se koristi u vrijeme pretrage.
- (2) Pretragu osobe obavlja osoba istoga spola, osim ako to s obzirom na okolnosti provođenja pretrage nikako nije moguće. Okolnosti zbog kojih je pretragu obavila osoba drugog spola unose se u zapisnik o pretrazi.
- (3) Pri pretrazi osobe ne smije se ulaziti u tijelo osobe koja se pretražuje, niti se od tijela smiju odvajati nadomjesci dijelova tijela ili pomagala tjelesnih organa pričvršćena uz tijelo (proteze i slično).
- (4) Ako pri pretrazi treba ući u tjelesne šupljine, odvojiti od tijela nadomjeske tjelesnih organa ili ako se pojavi sumnja da pretraga izravno ozbiljno ugrožava zdravlje osobe koja se pretražuje, tijelo koje provodi pretragu zastat će s njezinim provođenjem i u roku od tri sata postupiti prema članku 326. stavku 2. ovog Zakona. Ako se u navedenom roku ne može nastaviti pretragu, izvijestit će se o tome državnog odvjetnika i obustaviti pretraga.

c) Pretraga doma i drugih prostora

Članak 252.

- (1) Pri pretrazi doma pretražuje se jedna ili više prostorno povezanih prostorija koje osoba koristi kao svoj dom, te prostori koje su s domom povezani prostorno i istom svrhom korištenja.
- (2) Pretraga drugih prostora odnosi se na prostore različite od doma koji su označeni u nalogu za pretragu, u kojima se ne može provesti pretraga bez naloga (članak 246. stavak 2. točka 1. i 2.).
- (3) Pretraga doma i drugih prostora obuhvaća i pretragu pokretnih stvari i svih osoba zatečenih u domu i drugim prostorima, kad je to navedeno u nalogu o pretrazi ili kad u odnosu na zatečene osobe postoje uvjeti za pretragu bez naloga.

Članak 253.

- (1) Prije pretrage doma, osoba na koju se odnosi nalog o pretrazi poučit će se da ima pravo izvijestiti branitelja koji može biti prisutan pretrazi.

(2) Tijelo koje provodi pretragu omogućit će toj osobi da uzme branitelja po vlastitom izboru i u tu svrhu zastati s pretragom do dolaska branitelja, a najkasnije do tri sata od kad je osoba izjavila da želi uzeti branitelja. Ako je iz okolnosti vidljivo da izabrani branitelj u tom roku ne može doći, tijelo koje provodi pretragu će omogućiti osobi da uzme branitelja s liste dežurnih odvjetnika koju za područje županije sastavlja Hrvatska odvjetnička komora i dostavlja državnom odvjetniku i nadležnim policijskim upravama uz izvješće sucu istrage. Vrijeme zastajanja s pretragom doma ne računa se u zakonski rok dovođenja iz članka 109. stavka 2. ovog Zakona. Tijelo koje provodi pretragu će u zapisniku o pretrazi naznačiti vrijeme zastajanja.

(3) Ako osoba ne uzme branitelja ili pozvani branitelj u tom roku ne dođe, tijelo može provesti pretragu doma.

Članak 254.

(1) Pretrazi doma ili drugih prostora može biti prisutna osoba koja je u posjedu prostora ili boravi u njemu ili osoba koju te osobe ovlaste da prisustvuje pretrazi.

(2) Pretrazi doma ili drugih prostora moraju biti prisutna najmanje dva punoljetna građanina kao svjedoci.

(3) Svjedoci će se prije početka pretrage upozoriti da paze kako se pretraga obavlja te da imaju pravo prije potpisivanja zapisnika o pretrazi staviti svoje primjedbe ako smatraju da pretraga nije provedena na način propisan u ovom Zakonu ili da sadržaj zapisnika nije točan.

(4) Kad se pretraga obavlja u prostoru državnog tijela, pozvat će se njihov predstavnik koji može biti prisutan pretrazi.

(5) Kad se pretraga obavlja u prostoru druge pravne osobe, pozvat će se njihov predstavnik koji može biti prisutan pretrazi.

Članak 255.

Ako se pretraga mora poduzeti u prostoru vojnog objekta, nalog o pretrazi se predaje vojnoj vlasti koje će odrediti vojnu osobu radi prisustva pretrazi. Pretragu u vojnom objektu u pravilu provodi vojna policija ili u njoj sudjeluje.

Članak 256.

Posebnim zakonom mogu se propisati posebni uvjeti poduzimanja pretrage u određenom prostoru.

d) Pretraga pokretne stvari i bankovnog sefa

Odredbom članka 54. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen naslov iznad članka 257.

Članak 257.

(1) Pretraga pokretnih stvari obuhvaća i pretragu računala i s njim povezanih uređaja, drugih uređaja koji služe prikupljanju, pohranjivanju i prijenosu podataka, telefonskim, računalnim i drugim komunikacijama i nositelja podataka. Na zahtjev tijela koje poduzima pretragu, osoba koja se koristi računalom ili ima pristup računalu ili drugom uređaju ili nositelju podataka, te davatelj telekomunikacijskih usluga, dužni su omogućiti pristup računalu, uređaju ili nositelju podataka, te dati potrebne obavijesti za nesmetanu uporabu i ostvarenje ciljeva pretrage.

(2) Po nalogu tijela koje poduzima pretragu, osoba koja se koristi računalom ili ima pristup računalu i drugim uređajima iz stavka 1. ovog članka, te davatelj telekomunikacijskih usluga, dužni su odmah poduzeti mjere kojima se sprječava uništenje ili mijenjanje podataka. Tijelo koje poduzima pretragu, može provedbu tih mjera naložiti stručnom pomoćniku.

(3) Osobu koja koristi računalu ili ima pristup računalu ili drugom uređaju ili nositelju podataka, te davatelj telekomunikacijskih usluga, a koji ne postupe prema stavku 1. i 2. ovog članka, premda za to ne postoje opravdani razlozi, sudac istrage može na prijedlog državnog odvjetnika kazniti prema odredbi članka 259. stavka 1. ovog Zakona. Odredba o kažnjavanju ne odnosi se na okrivljenika.

Članak 258.

Ako se pretraga mora poduzeti na brodu ili zrakoplovu, nalog o pretrazi će se dostaviti zapovjedniku broda ili zrakoplova koji će biti prisutan pretrazi.

Članak 259.

(1) Kod pretrage prijevoznog sredstva, opasne, otrovne, lako upaljive i slične stvari ili sredstva, osoba koja upravlja ili raspolaze takvom stvari dužna je na zahtjev tijela koje provodi pretragu poduzeti mjere neophodne za sigurno i neometano provođenje pretrage. Za neizvršavanje zahtjeva sudac istrage će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika tu osobu kazniti novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne postupi po zahtjevu može se kazniti zatvorom do izvršenja zahtjeva, a najdulje mjesec dana. Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni i zatvoru ne zadržava izvršenje rješenja. Tijelo koje provodi pretragu prije poduzimanja pretrage upozoriti će osobe iz stavka 1. ovog članka, na posljedice koje proizlaze iz odbijanja postupanja po zahtjevu. Okrivljenik se ne može kazniti.

Odredbom članka 55. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Tijelo koje provodi pretragu iz stavka 1. ovog članka, može radi poduzimanja mjera neophodnih za neometano provođenje pretrage imenovati stručnu osobu.

Članak 260.

(1) Ako je vjerojatno da su u bankovnom sefu predmeti ostvareni kaznenim djelom ili namijenjeni počinjenju kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora najmanje tri godine, a ti su predmeti važni za kazneni postupak ili prema zakonu podliježu prisilnom oduzimanju, državni odvjetnik će podnijeti pisani obrazloženi zahtjev da sud naloži banci omogućavanje pristupa sefu te izdavanje naloga za pretragu (članak 242. stavak 1.). Ako sud zahtjev državnog odvjetnika ocijeni osnovanim, rješenjem će zabraniti raspolaganje predmetima u sefu i odrediti rok u kojem banka mora po njemu postupiti, te izdati nalog za pretragu. Na

odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 242. i 243. ovog Zakona. Prije potvrđivanja optužnice rješenje o zahtjevu državnog odvjetnika donosi sudac istrage, a nakon potvrđivanja optužnice, sud pred kojim se ima održati rasprava. Ako sud prijedlog državnog odvjetnika ocijeni neosnovanim, donosi rješenje kojim odbija zahtjev. Protiv rješenja suca istrage državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od osam sati. Vijeće donosi odluku o žalbi u roku od dvanaest sati.

(2) Osobu koja bez opravdanog razloga ne postupi prema rješenju iz stavka 1. ovog članka, sudac istrage će kazniti prema članku 259. stavku 1. ovog članka.

Odredbom članka 56. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

Odredbom članka 56. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

Odredbom članka 56. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 3.

Odredbom članka 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 260.

2. Privremeno oduzimanje predmeta

Članak 261.

(1) Predmeti koji se imaju oduzeti prema kaznenom zakonu, ili koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica u postupku, privremeno će se oduzeti i osigurati njihovo čuvanje.

(2) Tko drži takve predmete, dužan ih je predati na zahtjev državnog odvjetnika, istražitelja ili policije. Državni odvjetnik, istražitelj ili policija će držatelja predmeta upozoriti na posljedice koje proizlaze iz odbijanja postupanja po zahtjevu.

(3) Osobu koja ne postupi prema zahtjevu za predaju, premda za to ne postoje opravdani razlozi, sudac istrage može na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika kazniti prema članku 259. stavku 1. ovog Zakona.

(4) Mjere iz stavka 2. ovog članka, ne mogu se primijeniti prema okrivljeniku niti osobama koje su oslobođene dužnosti svjedočenja (članak 285.).

Članak 262.

(1) Privremenom oduzimanju ne podliježu:

1) spisi i druge isprave državnih tijela čije bi objavljivanje povrijedilo obvezu tajnosti dok nadležno tijelo ne odluči drukčije,

2) pisana priopćenja okrivljenika branitelju, osim ako okrivljenik ne zahtijeva drukčije,

3) snimke i privatni dnevnik pronađeni kod osoba iz članka 285. stavka 1. točke 1. do 3. ovog Zakona, koje su te osobe snimile ili napisale, a sadrže snimke ili zapise o činjenicama o kojima su te osobe oslobođene dužnosti svjedočenja,

4) zapisi, izvodi iz registara i slične isprave koje se nalaze kod osoba iz članka 285. stavka 1. točka 4. ovog Zakona, sastavljeni o činjenicama koje su u obavljanju svoga zanimanja te osobe saznale od okrivljenika,

5) zapisi o činjenicama koje su sastavili novinari i urednici u sredstvima javnog priopćavanja o izvorima obavijesti i podataka za koje su saznali u obavljanju svoga zanimanja i koji su uporabljeni prilikom uređivanja sredstava javnog priopćavanja, a koji se nalaze u njihovom posjedu ili u uredništvu u kojem su zaposleni.

(2) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i tehničkih snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se:

1) u pogledu branitelja ili osobe oslobođene obveze svjedočenja prema članku 285. stavku 1. ovog Zakona ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji,

2) u pogledu novinara i urednika u sredstvima javnog priopćavanja ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji kaznenog djela, te za kaznena djela iz članka 305. i 305.a Kaznenog zakona,

3) ako se radi o predmetima koji se imaju oduzeti prema zakonu.

Odredbom članka 57. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 2.

(3) O vjerojatnosti pružanja pomoći u kaznenom djelu iz stavka 2. ovog članka, na zahtjev državnog odvjetnika, do podizanja optužnice odlučuje rješenjem sudac istrage. Sudac istrage donosi rješenje u roku od 24 sata nakon podnošenja zahtjeva državnog odvjetnika. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje vijeće. Nakon podizanja optužnice odlučuje sud pred kojim se vodi postupak. Žalba protiv odluke optužnog vijeća i raspravnog suda nije dopuštena.

Odredbom članka 57. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan novi stavak 3.

(4) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se u predmetima kaznenih djela počinjenih na štetu djece i maloljetnika iz članka 117. Zakona o sudovima za mladež.

(5) Državni odvjetnik, istražitelj ili policija, mogu oduzeti predmete prema stavku 1., 2. i 3. ovog članka i kad provode izvide kaznenih djela ili kad istražitelj ili policija izvršavaju nalog suda.

(6) Pri oduzimanju predmeta u zapisniku će se naznačiti gdje je pronađen i opisat će se, a po potrebi i na drugi način osigurati utvrđivanje njegove istovjetnosti. Za privremeno oduzeti predmet izdat će se potvrda.

(7) Predmet oduzet suprotno odredbama stavka 1. ovog članka, ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Odredbom članka 57. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavci 3., 4., 5. i 6, postali stavci 4., 5., 6. i 7.

Članak 263.

(1) Odredbe članka 261. ovog Zakona odnose se i na podatke pohranjene u računalima i s njim povezanim uređajima, te uređajima koji služe prikupljanju i prijenosu podataka, nositelje podataka i na pretplatničke informacije kojima raspolaže davatelj usluga, osim kad je prema članku 262. ovog Zakona, privremeno oduzimanje predmeta zabranjeno.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka, na pisani zahtjev državnog odvjetnika se moraju predati državnom odvjetniku u cjelovitom, izvornom, čitljivom i razumljivom obliku. Državni odvjetnik u zahtjevu određuje rok u kojemu se imaju predati podaci. U slučaju odbijanja predaje, može se postupiti prema članku 259. stavku 1. ovog Zakona.

(3) Podatke iz stavka 1. ovog članka, snimit će u realnom vremenu tijelo koje provodi radnju. Pri pribavljanju, snimanju, zaštiti i čuvanju podataka posebno će se voditi računa o propisima koji se odnose na čuvanje tajnosti određenih podataka (članak 186. do 188.). Prema okolnostima, podaci koji se ne odnose na kazneno djelo zbog kojega se postupa, a potrebni su osobi prema kojoj se provodi mjera, mogu se snimiti na odgovarajuće sredstvo i vratiti toj osobi i prije okončanja postupka.

(4) Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može rješenjem odrediti zaštitu i čuvanje svih računalnih podataka iz stavka 1. ovog članka, dok je to potrebno, a najdulje šest mjeseci. Nakon toga računalni podaci će se vratiti osim:

1) ako nisu uključeni u počinjenje sljedećih kaznenih djela iz Kaznenog zakona: povrede tajnosti, cjelovitosti i dostupnosti računalnih podataka, programa ili sustava (članak 223.), računalnog krivotvorenja (članak 223.a) i računalne prijevare (članak 224.a),

2) ako nisu uključeni u počinjenje drugog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti počinjenog pomoću računalnog sustava,

3) ako ne služe kao dokaz za kazneno djelo za koje se vodi postupak.

(5) Protiv rješenja suca istrage kojim su određene mjere iz stavka 3. ovog članka, osoba koja se koristi računalom i osoba koja je davatelj usluga imaju pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od tri dana. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 264.

(1) Državna tijela mogu uskratiti pokazivanje i predaju svojih spisa i isprava, ako se radi o tajnom podatku prema posebnom zakonu (klasificirani podatak).

(2) Pravne osobe mogu tražiti da se ne objavljuju podaci koji se odnose na njihovo poslovanje.

(3) Odluku o deklasificiranju podatka iz stavka 1. ovog članka donosi državno tijelo na zahtjev državnog odvjetnika ili suda.

(4) Odluku o objavljivanju podataka iz stavka 2. ovog članka donosi rješenjem sudac istrage ili sud pred kojim se vodi rasprava na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika. Žalba protiv rješenja suda pred kojim se vodi rasprava nije dopuštena.

Članak 265.

(1) Ako je uskraćeno davanje podataka koji su bankovna tajna, na obrazloženi zahtjev državnog odvjetnika, sud može izdati rješenje o davanju tih podataka. U rješenju sud određuje rok u kojemu banka mora dati podatke.

(2) Ako je vjerojatno da određena osoba na svojim bankovnim računima prima, drži ili na drugi način raspolaze s prihodima ostvarenim kaznenim djelom, a taj je prihod važan za istragu tog kaznenog djela ili prema zakonu podliježe prisilnom oduzimanju, državni odvjetnik će, obrazloženim zahtjevom sudu, predložiti da naloži banci dostavu državnom odvjetniku podataka o tim računima i prihodima. Zahtjev sadrži podatke o pravnoj ili fizičkoj osobi koja ta sredstva, ili prihode drži, ili s njima raspolaze. Opis prihoda mora sadržavati oznaku valute, ali ne i njezin točan iznos ako nije poznat. U rješenju sud određuje rok u kojemu banka mora po njemu postupiti.

(3) Prije početka i tijekom istrage odluku o zahtjevu državnog odvjetnika iz stavka 1. i 2. ovoga članka, donosi sudac istrage, nakon podizanja optužnice optužno vijeće, a nakon njezine pravomoćnosti sud pred kojim se ima održati rasprava.

(4) Sudac istrage odlučuje o zahtjevu državnog odvjetnika iz stavka 1. i 2. ovog članka rješenjem odmah, a najkasnije u roku od dvanaest sati od primitka zahtjeva. Ako sudac istrage odbije zahtjev, državni odvjetnik može podnijeti žalbu u roku od dvanaest sati. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvadeset četiri sata. Protiv rješenja suda donesenog nakon podizanja optužnice nije dopuštena žalba.

(5) Ako postoje okolnosti iz stavka 2. i 3. ovog članka, na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika, sudac istrage može rješenjem naložiti banci ili drugoj pravnoj osobi da prati platni promet i transakcije na računima određene osobe, te da za vrijeme određeno rješenjem o praćenju platnog prometa redovito izvješćuje državnog odvjetnika.

(6) Mjere praćenja platnog prometa mogu trajati najdulje godinu dana. Čim prestanu razlozi praćenja državni odvjetnik je dužan obavijestiti suca istrage koji rješenjem obustavlja praćenje. Ako državni odvjetnik odustane od kaznenog progona ili ako prikupljeni podaci nisu potrebni za kazneni postupak, uništiti će se podaci o praćenju pod nadzorom suca istrage koji o tome sastavlja posebni zapisnik. Rješenje o praćenju državni odvjetnik dostavlja osobi protiv koje je bilo naloženo, uz optužnicu ili uz odluku o odustajanju od kaznenog progona.

(7) O postupanju prema stavku 1. do 5. ovog članka banka ili druga pravna osoba ne smije davati obavijesti ili podatke.

(8) Za postupanje protivno stavku 1. do 5. ovog članka sudac istrage će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika rješenjem kazniti banku novčanom kaznom do 1.000 000,00 kuna te odgovornu osobu u banci ili drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu do

200.000,00 kuna. Ako i nakon toga ne izvrši nalog može se odgovorna osoba kazniti zatvorom do izvršenja, a najdulje mjesec dana. Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni i zatvoru ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 266.

(1) Na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sud može rješenjem naložiti pravnoj ili fizičkoj osobi da privremeno obustavi izvršenje određene financijske transakcije za koju postoji sumnja da predstavlja kazneno djelo, služi prikrivanju kaznenog djela ili prikrivanju dobiti ostvarene kaznenim djelom.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovog članka sud će odrediti da se financijska sredstva namijenjena za transakciju iz stavka 1. ovog članka i gotovinski iznosi domaće i strane valute koji su privremeno oduzeti prema članku 265. stavku 2. ovog Zakona deponiraju na poseban račun i čuvaju do okončanja postupka, odnosno dok se ne steknu uvjeti za njihovo vraćanje, a najdulje dvije godine. Nakon pravomoćnosti optužnice sud može produljiti trajanje čuvanja najdulje dvije godine.

(3) Prije početka i tijekom istrage odluku donosi sudac istrage, nakon podizanja optužnice optužno vijeće, a nakon njezine pravomoćnosti sud pred kojim se ima održati rasprava. Sudac istrage odlučuje rješenjem o zahtjevu državnog odvjetnika u roku od dvadeset četiri sata od primitka zahtjeva. Ako sudac istrage odbije zahtjev, državni odvjetnik može u roku od dvanaest sati podnijeti žalbu. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvadeset četiri sata. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(4) Pravna ili fizička osoba nikome ne smije davati obavijesti ili podatke o postupanju prema stavku 1. do 3. ovog članka.

Članak 267.

(1) Spisi ili isprave koji se privremeno oduzimaju jer mogu poslužiti kao dokaz, će se popisati. Ako to nije moguće, spisi ili isprave će se staviti u omot i zapečatiti. Osoba od koje se privremeno oduzima spis ili isprava može na omot staviti svoj pečat i potpis.

(2) Omot otvara državni odvjetnik. Pri pregledavanju spisa ili isprave mora se paziti da njihov sadržaj ne saznaju neovlaštene osobe. O otvaranju omota će se sastaviti zapisnik.

(3) Osoba od koje su spisi ili isprava oduzeti pozvat će se da bude na otvaranju omota. Ako se ona ne odazove pozivu ili je odsutna, omot će se otvoriti, spisi ili isprave pregledati i popisati u njezinoj odsutnosti.

Članak 268.

Za neizvršavanje rješenja suda iz članka 265. stavka 1. do 5. i članka 266. stavka 1. do 3. ovog Zakona ili postupanje protivno članku 265. stavka 7. i članku 266. stavku 4. ovog Zakona, kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom do 1.000 000,00 kuna, a odgovorna osoba u pravnoj osobi ili fizička osoba novčanom kaznom u iznosu do 200.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne izvrši odluku može se odgovorna ili fizička osoba kazniti zatvorom do izvršenja odluke, a najdulje mjesec dana. O žalbi protiv rješenja kojim je izrečena novčana kazna ili je određen zatvor, odlučuje vijeće. Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni i zatvoru

ne zadržava izvršenje rješenja. Kažnjavanje ne utječe na kazneni progon za kazneno djelo odavanja tajnih podataka.

Članak 269.

(1) Predmeti koji imaju poslužiti kao dokaz, do podizanja optužnice, čuvaju se u posebnoj prostoriji državnog odvjetništva, a nakon podizanja optužnice u posebnoj prostoriji suda. Iznimno, ako to nije moguće, ti predmeti se čuvaju izvan prostorija državnog odvjetništva ili suda.

(2) Tijelo koje vodi postupak skrbi o nadzoru nad tim predmetima.

(3) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise kojima će odrediti način i uvjete pod kojima se čuvaju predmeti iz stavka 1. ovog članka.

Članak 270.

(1) Privremeno oduzeti predmeti moraju biti vraćeni, osim ako ne podliježu odredbama o oduzimanju prema zakonu ili ako prestanu postojati zakonski razlozi za primjenu mjere iz članka 266. stavka 2. ovog Zakona.

(2) Državni odvjetnik i sud paze po službenoj dužnosti na postojanje razloga za držanje privremeno oduzetih predmeta.

Članak 271.

(1) Na prijedlog državnog odvjetnika mogu se u kaznenom postupku prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak odrediti privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi.

(2) O privremenim mjerama osiguranja do podizanja optužnice, odlučuje sudac istrage, nakon podizanja optužnice, optužno vijeće, a nakon potvrđivanja optužnice raspravni sud. O žalbi protiv odluke suca istrage odlučuje vijeće. Žalba protiv odluke optužnog vijeća i raspravnog suda nije dopuštena.

(3) Zahtjev za naknadu štete zbog neosnovane privremene mjere, ostvaruje se u parnici.

Odredbom članka 58. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 271.

Odredbom članka 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjeni stavci 1., 2. i 3.

3. Ispitivanje okrivljenika

Članak 272.

(1) Kad se okrivljenik prvi put ispituje, pitat će se za ime i prezime, nadimak ako ga ima, ime i prezime roditelja, djevojačko obiteljsko ime majke, gdje je rođen, gdje stanuje, dan, mjesec i godinu rođenja, koje je narodnosti i čiji je državljanin, zanimanje, zvanje, zaposlenost i koje je škole završio, osobni identifikacijski broj, obiteljske prilike, ima li vojni čin, je li odlikovan, kakva je imovna stanja, je li, kad i zašto osuđivan, je li i kad izrečenu kaznu izdržao, vodi li se protiv njega postupak za drugo kazneno djelo, a ako je maloljetan, tko mu je zakonski zastupnik.

(2) Okrivljenik će se poučiti da je dužan odazvati se pozivu i odmah priopćiti svaku promjenu adrese ili namjeru da promijeni adresu, a upozorit će se i na posljedice ako ne postupi prema toj obvezi.

(3) Ako se okrivljenik ne može odazvati pozivu zbog bolesti ili druge neotklonjive smetnje, može se ispitati u mjestu gdje se nalazi ili će se osigurati njegov prijevoz do sudske zgrade ili drugog mjesta gdje se radnja poduzima, ili se njegovo ispitivanje može odgoditi.

(4) Tijelo koje vodi postupak može naložiti tjelesni pregled ili vještačenje radi provjere postojanja okolnosti iz stavka 3. ovog članka.

Odredbom članka 59. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 273.

(1) Tijelo koje provodi ispitivanje upitat će okrivljenika prije prvog ispitivanja je li primio pisanu pouku o pravima (članak 239. stavak 1.), a ako jest, uvjerit će se da je okrivljenik pouku razumio. Ako okrivljenik nije primio pisanu pouku o pravima prethodno će mu se ona uručiti, a ako okrivljenik pouku nije razumio, tijelo koje provodi ispitivanje uz uručenje pouke, poučit će okrivljenika o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona na njemu razumljiv način. Primitak pouke i sve druge radnje u svezi s tim zabilježiti će se u zapisniku.

(2) Okrivljenik, koji je prema stavku 1. ovog članka poučen o pravima, pozvat će se da se izričito izjasni o tome hoće li uzeti branitelja po vlastitom izboru. Izjava okrivljenika unijet će se u zapisnik.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje omogućit će okrivljeniku da uzme branitelja po vlastitom izboru i u tu svrhu zastati s ispitivanjem do dolaska branitelja, a najkasnije do tri sata od kad je okrivljenik izjavio da hoće uzeti branitelja po vlastitom izboru i da hoće njegovu prisutnost ispitivanju. Ako je iz okolnosti vidljivo da izabrani branitelj u tom roku ne može doći, tijelo koje provodi ispitivanje će okrivljeniku omogućiti da uzme branitelja s liste dežurnih odvjetnika koju za područje županije sastavlja tijelo iz članka 253. ovog Zakona i dostavlja sudu, državnom odvjetniku i nadležnim policijskim upravama. Vrijeme zastajanja s ispitivanjem upisuje se u zapisnik o ispitivanju i ne računa se u zakonski rok za dovođenje sucu istrage.

(4) Ako okrivljenik nije uzео branitelja s liste iz stavka 3. ovog članka, a ispitivanje se poduzima za kazneno djelo za koje se provodi redoviti postupak, tijelo koje provodi ispitivanje postupit će prema članku 66. stavku 3. ovog Zakona.

(5) Okrivljenik se o svojim pravima prije početka prvog ispitivanja može posavjetovati s braniteljem što se unosi u zapisnik.

(6) Ako postoji sumnja o tome je li okrivljenik poznaje službeni jezik suda ili postoje okolnosti iz članka 280. ovog Zakona, okrivljenik će se poučiti da će se ispitivanje provesti putem tumača. Tijelo koje provodi ispitivanje osigurat će prije početka ispitivanja sudjelovanje tumača.

Članak 274.

Ako okrivljenik koji se odrekao prava da uzme branitelja, a obrana nije obvezna, na kasnijem ispitivanju izjavi da hoće uzeti branitelja i traži da branitelj bude prisutan ispitivanju, ispitivanje će se odmah prekinuti. U zapisnik će se unijeti razlog prekida radnje. Okrivljeniku će se omogućiti pozivanje branitelja. Tijelo koje provodi ispitivanje zastat će s ispitivanjem dok okrivljenik ne uzme branitelja, a najdulje dva sata od kad je okrivljenik izjavio da hoće uzeti branitelja i da traži njegovu prisutnost ispitivanju. Ako u tom roku branitelj ne pristupi na ročište, ispitivanje će se nastaviti bez branitelja i to će se zabilježiti u zapisniku.

Članak 275.

(1) Prije početka prvog ispitivanja okrivljenik će potpisati da je primio pisanu pouku o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona. Kod svakog daljnjeg ispitivanja okrivljenik će se upozoriti na potpisanu izjavu o tome da je primio pisanu pouku o pravima prije početka prvog ispitivanja i to će se zabilježiti u zapisniku.

(2) Prvo ispitivanje okrivljenika snima se uređajem za audio-video snimanje. Uređajem rukuje stručna osoba. Daljnja ispitivanja se mogu snimati prema odluci tijela koje provodi ispitivanje.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje će osim upozorenja i pouka iz članka 273. stavka 1. ovog Zakona, u zapisnik unijeti i upozorenje da se ispitivanje snima i da snimljene izjave mogu biti upotrijebljene kao dokaz u postupku. Upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava da uzme branitelja snimit će se i unijet u zapisnik.

(4) Tijelo koje provodi ispitivanje navest će podatke koje mora sadržavati zapisnik o ispitivanju okrivljenika (članak 83. stavak 1. i članak 272. stavak 1.), podatke o snimanju iz članka 87. stavka 5. ovog Zakona, a zatim će označiti početak, prekid, nastavak i završetak ispitivanja, te druge okolnosti značajne za tijek ispitivanja.

(5) U zapisnik ispitivanja koje se snima, ne unosi se iskaz okrivljenika.

(6) O ispitivanju se izrađuju tri snimke, od kojih će se jedna zapečatiti i predati sucu istrage na čuvanje. Zapečaćeni omot potpisuje osoba koja je provela ispitivanje, okrivljenik, branitelj ako je prisutan i stručna osoba koja je provela snimanje. Po jedna snimka se odmah predaje državnom odvjetniku i okrivljeniku.

Članak 276.

- (1) Ispitivanje treba obavljati tako da se u potpunosti poštuje osoba okrivljenika.
- (2) Okrivljenik se ispituje usmeno. Pri ispitivanju mu se može dopustiti da se služi svojim zabilješkama.
- (3) Pri ispitivanju treba okrivljeniku, bez obzira želi li odgovarati na postavljena pitanja, omogućiti da se u neometanom izlaganju očituje o svim okolnostima koje ga terete i da iznese sve činjenice koje mu služe za obranu.
- (4) Kad okrivljenik završi iskaz, postaviti će mu se pitanja ako je potrebno da se predoči neki dokaz, popune praznine ili otklone proturječnosti i nejasnoće u njegovu izlaganju.
- (5) Prema okrivljeniku se ne smije upotrijebiti sila, prijetnja, obmana ili druga slična sredstva da bi se došlo do njegove izjave ili priznanja.

Članak 277.

- (1) Okrivljeniku treba postavljati pitanja jasno, razgovijetno i određeno, tako da ih može potpuno razumjeti. U ispitivanju se ne smije polaziti od pretpostavke da je okrivljenik priznao nešto što nije priznao, niti se smiju postavljati pitanja u kojima je već sadržano kako na njih treba odgovoriti.
- (2) Ako se kasniji iskazi okrivljenika razlikuju od ranijih, a osobito ako okrivljenik opozove svoje priznanje, pozvat će se da iznese razloge zašto je dao različite iskaze, odnosno zašto je opozvao priznanje.

Članak 278.

- (1) Okrivljenik može biti suočen sa svjedokom ili drugim okrivljenikom ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama.
- (2) Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik.
- (3) Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.
- (4) O suočenju se vodi zapisnik. Suočenje u istrazi se mora snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku. Ako suočenje nije snimljeno, zapisnik se ne može upotrijebiti kao dokaz.

Članak 279.

- (1) Kad se ispitivanje okrivljenika ne snima uređajem za audio-video snimanje, iskaz okrivljenika unosi se u zapisnik u obliku pripovijedanja. Bitna pitanja i odgovori na njih unijet će se doslovno u zapisnik.
- (2) Okrivljeniku se može dopustiti da svoj iskaz sam kazuje u zapisnik.

Članak 280.

(1) Ispitivanje okrivljenika obavit će se preko tumača u slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

(2) Ako je okrivljenik gluh, postavljat će mu se pitanja pisano, a ako je nijem, pozvat će se da pisano odgovara. Ako se ispitivanje ne može obaviti na taj način, pozvat će se kao tumač osoba koja se s okrivljenikom može sporazumjeti.

(3) Ako tumač nije prisegnut, položiti će prisegu da će vjerno prenijeti pitanja koja se okrivljeniku upućuju i izjave što ih on bude davao.

(4) Odredbe ovog Zakona koje se odnose na vještake na odgovarajući način će se primijeniti na tumače.

Članak 281.

Osim u slučajevima iz članka 6. i 10. ovog Zakona, snimka i zapisnik o ispitivanju okrivljenika ne mogu biti upotrijebljeni kao dokaz u postupku i ako je postupljeno protivno odredbama članka 273. i 275. stavak 1. do 4. i stavka 6. ovog Zakona.

Odredbom članka 60. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 281.

Članak 282.

Ispitivanje okrivljenika može se provesti pod uvjetima i na način određen međunarodnim ugovorom.

4. Ispitivanje svjedoka

Članak 283.

(1) Kao svjedoci pozivaju se osobe za koje je vjerojatno da mogu dati obavijesti o kaznenom djelu, počinitelju i o drugim važnim okolnostima.

(2) Oštećenik, oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj mogu se ispitati kao svjedoci.

(3) Svaka osoba koja se kao svjedok poziva dužna je odazvati se pozivu, a ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, obvezna je i svjedočiti.

Članak 284.

Ne može se ispitati kao svjedok:

1) osoba koja bi svojim iskazom povrijedila zakonom ustanovljenu obvezu čuvanja tajnosti podataka, dok je nadležno tijelo ne oslobodi te obveze,

2) branitelj okrivljenika, osim ako to sam okrivljenik ne zahtijeva,

- 3) okrivljenik u postupku u kojem su primijenjene odredbe članka 25. ovog Zakona,
- 4) vjerski ispovjednik o sadržaju ispovjedi.

Članak 285.

(1) Oslobođeni su obveze svjedočenja:

- 1) osoba s kojom je okrivljenik u braku ili izvanbračnoj zajednici,
- 2) rođaci okrivljenika u uspravnoj lozi, rođaci u pobočnoj lozi do trećega stupnja zaključno te srodnici po tazbini do drugoga stupnja zaključno,
- 3) posvojenik i posvojitelj okrivljenika,
- 4) javni bilježnici, porezni savjetnici, u okviru zakonske obveze čuvanja tajne,
- 5) odvjetnici, liječnici, zubari, psiholozi i socijalni radnici o onome što su u obavljanju svoga zanimanja saznali od okrivljenika,
- 6) novinari i urednici u sredstvima javnog priopćavanja o izvorima obavijesti i podataka za koje su saznali u obavljanju svoga zanimanja i koji su uporabljeni prilikom uređivanja sredstava javnog priopćavanja, osim u postupku zbog kaznenih djela protiv časti i ugleda počinjenih putem sredstava javnog priopćavanja i u slučaju propisanom posebnim zakonom.

Odredbom članka 61. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 6.

- (2) Osobe navedene u stavku 1. točki 4. do 6. ovog članka ne mogu uskratiti iskaz ako postoji zakonska osnova po kojoj su oslobođene dužnosti čuvanja tajne.
- (3) Tijelo koje vodi postupak dužno je osobe spomenute u stavku 1. ovog članka, prije njihova ispitivanja ili čim sazna za njihov odnos prema okrivljeniku, upozoriti da ne moraju svjedočiti. Upozorenje i odgovor unose se u zapisnik.
- (4) Maloljetnik koji s obzirom na dob i duševnu razvijenost nije sposoban shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti ne može se ispitati kao svjedok, ali se saznanja dobivena od njega putem stručnih osoba, rođaka ili drugih osoba koje su s njim bile u kontaktu mogu koristiti kao dokaz.
- (5) Osoba koja ima razloga uskratiti svjedočenje prema jednom od okrivljenika oslobođena je dužnosti svjedočenja i prema ostalim okrivljenicima ako se njezin iskaz prema naravi stvari ne može ograničiti samo na ostale okrivljenike.
- (6) Osobe navedene u stavku 1. točki 1. do 6. ovog članka, osim branitelja, ne mogu uskratiti iskaz ako se radi o kaznenom djelu kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika iz članka 117. Zakona o sudovima za mladež.

Članak 286.

(1) Svjedok nije obvezan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili bliskog rođaka kaznenom progonu, teškoj sramoti ili znatnoj materijalnoj šteti. O tome će tijelo koje vodi postupak poučiti svjedoka.

(2) Ako je svjedok uskratio odgovor na pitanja iz stavka 1. ovog članka jer bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka kaznenom progonu, državni odvjetnik može izjaviti da neće poduzeti kazneni progon i predložiti prekid radnje radi davanja izjave u smislu stavka 4. ovog članka.

(3) Izjavu iz stavka 2. ovog članka državni odvjetnik može dati ako je odgovor na određena pitanja važan za dokazivanje težeg kaznenog djela druge osobe za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od deset ili više godina. Svjedok može prije davanja izjave državnog odvjetnika iz stavka 2. ovog članka radi zaštite svojih prava i interesa imati savjetnika iz reda odvjetnika.

(4) Izjava državnog odvjetnika iz stavka 2. ovog članka mora biti pisana i ovjerena pečatom i potpisom višeg državnog odvjetnika. Državni odvjetnik predaje izjavu svjedoku. Protiv svjedoka i osobe iz stavka 2. ovog članka ne može se poduzeti kazneni progon za kazneno djelo na koje se odnosi izjava, ali se može progoniti za kazneno djelo davanja lažnog iskaza.

Članak 287.

Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, svjedok se poziva dostavom pisanog poziva, u kojem će se navesti ime, prezime, zanimanje pozvanog, vrijeme i mjesto dolaska, kazneni predmet u svezi s kojim se poziva, naznaku da se poziva kao svjedok i upozorenje o posljedicama neopravdanog izostanka.

Članak 288.

(1) Svjedoci se ispituju svaki posebno i bez ostalih svjedoka. Svjedok je dužan odgovore davati usmeno.

(2) Svjedok će se najprije pitati za ime i prezime, ime oca, zanimanje, boravište, mjesto rođenja, godine života, osobni identifikacijski broj i njegov odnos s okrivljenikom i oštećenikom.

(3) Nakon toga svjedok će se upozoriti da je dužan govoriti istinu, da ne smije ništa prešutjeti i da je davanje lažnog iskaza kazneno djelo. Svjedok će se upozoriti i da nije dužan odgovarati na pitanja predviđena u članku 45. stavka 1. točki 3. i članku 286. stavku 1. ovog Zakona i ta će se upozorenja unijeti u zapisnik.

Članak 289.

(1) Nakon općih pitanja svjedok se poziva da iznese sve što mu je o predmetu poznato, a nakon toga će mu se postavljati pitanja radi provjere, dopune i razjašnjenja.

(2) Svjedok će se uvijek pitati otkud mu je poznato ono o čemu svjedoči.

(3) Pri ispitivanju svjedoka nije dopušteno služiti se obmanom niti postavljati takva pitanja u kojima je već sadržano kako bi trebalo odgovoriti, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom (članak 420. stavak 3.).

. Odredbom članka 62. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Svjedok se može suočiti s drugim svjedokom ili okrivljenikom ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama. Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik. Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.

(5) O suočenju se vodi zapisnik. Suočenje se mora snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku. Ako suočenje nije snimljeno, zapisnik se ne može upotrijebiti kao dokaz.

(6) Ako se žrtva kaznenog djela ispituje kao svjedok postupit će se prema članku 16., 43. do 46. i članku 292. stavku 4. ovog Zakona. Odluku o tome donosi tijelo koje provodi ispitivanje. Žalba protiv odluke tijela koje provodi ispitivanje, nije dopuštena.

Odredbom članka 62. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

Članak 290.

(1) Ako se ispitivanje svjedoka obavlja preko tumača ili ako je svjedok gluh ili nijem, ispituje se na način propisan u članku 280. ovog Zakona.

(2) Ispitivanje koje se obavlja preko tumača može se snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku.

Članak 291.

(1) Ako uredno pozvani svjedok ne dođe, a izostanak ne opravda, ili se bez odobrenja ili opravdanog razloga udalji s mjesta gdje treba biti ispitan, može se naložiti da se prisilno dovede.

(2) Ako svjedok dođe, pa nakon što je upozoren na posljedice neće bez zakonskog razloga svjedočiti, sudac istrage njega može, na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika kazniti novčanom kaznom do 50.000,00 kuna, a ako i nakon toga odbije svjedočiti, može se zatvoriti. Zatvor traje dok svjedok ne pristane svjedočiti ili dok njegovo ispitivanje ne postane nepotrebno, ili dok se kazneni postupak ne završi, ali najdulje mjesec dana.

(3) Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovog članka ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 292.

(1) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje djeteta kao svjedoka provodi sudac istrage. Ispitivanje će se provesti bez prisutnosti suca i stranaka u prostoriji gdje se dijete nalazi putem audio-video uređaja kojima rukuje stručni pomoćnik. Ispitivanje se provodi uz pomoć psihologa, pedagoga ili druge stručne osobe, a osim kad to nije protivno

interesima postupka ili djeteta, ispitivanju prisustvuje roditelj ili skrbnik. Stranke mogu postavljati pitanja djetetu – svjedoku prema odobrenju suca istrage putem stručne osobe. Ispitivanje će se snimiti uređajem za audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku. Dijete se može samo iznimno ponovno ispitati, i to na isti način.

Odredbom članka 63. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje maloljetnika kao svjedoka provodi sudac istrage. Pri ispitivanju maloljetnika osobito ako je oštećen kaznenim djelom, postupit će se obzirno da ispitivanje ne bi štetno utjecalo na psihičko stanje maloljetnika. Prema okolnostima, posebno vodeći računa o zaštiti maloljetnika, ispitivanje se može provesti na način propisan u stavku 1. ovog članka.

(3) Svjedoci koji se zbog starosti, zdravstvenog stanja, teških tjelesnih mana ili duševnog stanja, ne mogu odazvati pozivu, mogu se ispitati u svojem stanu ili drugom prostoru u kojemu borave. Te svjedoke se može ispitati putem audio-video uređaja kojima rukuje stručna osoba. Ako to zahtijeva stanje svjedoka, ispitivanje će se provesti tako da mu stranke mogu postavljati pitanja bez prisutnosti u prostoriji gdje se svjedok nalazi. Ispitivanje će se prema potrebi snimiti uređajem za audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku.

Odredbom članka 63. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Na način određen u stavku 3. ovog članka, na njezin zahtjev, provest će se ispitivanje kao svjedoka žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, ili ako je kazneno djelo počinjeno u obitelji.

(5) Ako se ispitivanje svjedoka provodi prema stavku 3. ovog članka postupit će se prema članku 297. stavku 3. ovog Zakona.

Članak 293.

Ispitivanje svjedoka može se provesti pod uvjetima i na način određen međunarodnim ugovorom.

Članak 294.

(1) Kad postoji vjerojatnost da bi svjedok davanjem iskaza ili odgovorom na pojedino pitanje sebe ili njemu blisku osobu izložio ozbiljnoj opasnosti po život, zdravlje, tjelesnu nepovredivost, slobodu ili imovinu većeg opsega (ugroženi svjedok), on može uskratiti iznošenje podataka iz članka 288. stavka 2. ovog Zakona, davanje odgovora na pojedina pitanja ili davanje iskaza u cjelini, dok se ne osigura zaštita svjedoka.

(2) Zaštita svjedoka iz stavka 1. ovog članka sastoji se od posebnog načina ispitivanja i sudjelovanja u postupku (zaštićeni svjedok) i mjera zaštite svjedoka i njemu bliskih osoba izvan postupka. Tijelo koje sudjeluje u postupku dužno je postupati s posebnim obzirom glede zaštite svjedoka.

(3) Posebni način ispitivanja i sudjelovanja zaštićenog svjedoka u postupku uređuju se ovim Zakonom, a može se primijeniti i prije pokretanja istrage.

(4) Zaštita svjedoka i njemu bliskih osoba izvan postupka uređuje se i provodi prema posebnom zakonu.

Članak 295.

(1) Čim sazna za vjerojatnost postojanja okolnosti iz članka 294. stavka 1. ovog Zakona državni odvjetnik će predložiti sucu istrage posebni način sudjelovanja u postupku i posebni način ispitivanja svjedoka. Prijedlog, uz prethodno obavještanje svjedoka, državni odvjetnik podnosi sucu istrage u zapečaćenom omotu s naznakom »ugroženi svjedok – tajna«, a predaje ga osobno ili putem istražitelja.

(2) U prijedlogu će državni odvjetnik označiti posebni način sudjelovanja u postupku (pozivanje svjedoka, pristup na ročište i drugo) i posebni način ispitivanja svjedoka koje predlaže te navesti razloge za to.

(3) Prijedlog iz stavka 1. ovog članka državni odvjetnik može podnijeti sucu istrage i prije podizanja optužnice. Ako okrivljenik predloži ispitivanje zaštićenog svjedoka, državni odvjetnik može podnijeti odgovarajući prijedlog sucu istrage, a ako se ne složi s prijedlogom zatražit će odluku suca istrage.

(4) Sudac istrage odlučuje o prijedlogu državnog odvjetnika rješenjem u roku od dvanaest sati od primitka prijedloga. Protiv rješenja suca istrage kojim odbija prijedlog iz stavka 1. ovog članka, državni odvjetnik može podnijeti žalbu u roku od dvanaest sati. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvadeset četiri sata.

(5) Ako sudac istrage prihvati prijedlog državnog odvjetnika, odredit će rješenjem:

1) pseudonim zaštićenog svjedoka,

2) posebni način sudjelovanja u postupku (pozivanje, pristup sudu i slično),

3) posebni način ispitivanja.

(6) Protiv rješenja suca istrage žalba nije dopuštena.

(7) Podatke o zaštićenom svjedoku koji će se ispitati i sudjelovati u postupku na poseban način, sudac istrage će zapečatiti u posebni omot i predati na čuvanje državnom odvjetniku. To će zabilježiti u spisu koristeći pseudonim svjedoka. Osobe koje u bilo kojem svojstvu saznaju podatke o zaštićenom svjedoku dužne su ih čuvati kao tajnu. Tijelo koje vodi radnju osobno je odgovorno za zaštitu tajnosti podataka.

(8) Zapečaćeni omot s podacima zaštićenog svjedoka može iznimno zatražiti od državnog odvjetnika i otvoriti samo sudac istrage, predsjednik vijeća radi provjere istovjetnosti te drugostupanjski sud kad odlučuje o žalbi protiv presude. Na omotu će se zabilježiti da je otvoren i navesti imena osoba koje su upoznate s njegovim sadržajem. Nakon toga, omot će se ponovo zapečatiti i vratiti državnom odvjetniku.

(9) Nakon što je donio rješenje o posebnom načinu sudjelovanja u postupku i posebnom načinu ispitivanja, sudac istrage određuje dokazno ročište i provodi ispitivanje zaštićenog svjedoka. Kod pozivanja, pristupa zaštićenog svjedoka na ročište, boravka i odlaska s ročišta, sudac istrage i državni odvjetnik mogu naložiti policiji poduzimanje mjera zaštite svjedoka.

Članak 296.

(1) Ako se posebni način ispitivanja zaštićenog svjedoka odnosi samo na prikrivanje podataka, ispitivanje će se provesti pod pseudonimom bez navođenja ostalih podataka iz članka 288. stavak 2. ovog Zakona. U ostalom dijelu, ispitivanje zaštićenog svjedoka provest će se prema općim odredbama ovog Zakona o ispitivanju svjedoka.

(2) Nakon završenog ispitivanja zaštićeni svjedok će potpisati zapisnik pseudonimom.

Članak 297.

(1) Ako se posebni način ispitivanja i sudjelovanja zaštićenog svjedoka u postupku odnosi osim na prikrivanje podataka iz članka 288. stavka 2. ovog Zakona i na prikrivanje izgleda svjedoka, ispitivanje će se obaviti posredstvom audio-video uređaja. Audio-video uređajima rukuje stručna osoba. Lik svjedoka i glas će se tijekom ispitivanja izmijeniti. Svjedok će se tijekom ispitivanja nalaziti u prostoriji koja je prostorno odvojena od prostorije u kojoj se nalaze sudac istrage i druge osobe koje su prisutne ispitivanju. Ispitivanje će se provesti prema članku 292. stavka 3. ovog Zakona.

Odredbom članka 64. stavaka 1., 2. i 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Sudac istrage može odrediti da se ispitivanje zaštićenog svjedoka snimi uređajem za audio-video ili audiosnimanje. Odluku o snimanju i načinu provedbe snimanja sudac istrage će donijeti vodeći posebno računa o zaštiti svjedoka. U tom slučaju sudac istrage ne vodi zapisnik. Snimka će se prepisati u roku od tri dana.

(3) Zaštićeni svjedok prije početka ispitivanja, osim upozorenja i pouka iz članka 288. stavka 3. i članka 289. stavka 1. i 2. ovog Zakona mora biti upozoren prema članku 87. stavku 3. ovog Zakona.

(4) Kad se ispitivanje zaštićenog svjedoka snima, sudac istrage koji provodi ispitivanje navest će u zapisniku rješenje iz članka 295. stavka 4. ovog Zakona, a zatim će postupiti prema članku 87. stavka 5. ovog Zakona posebno vodeći računa o zaštiti svjedoka.

(5) Kad se ispitivanje zaštićenog svjedoka snima, o ispitivanju se izrađuju dvije snimke, od kojih će se jedna odmah zapečatiti i predati sucu istrage na čuvanje. Tu snimku potpisuju sudac istrage, ugroženi svjedok pseudonimom i stručna osoba koja je provela snimanje. Druga snimka se predaje državnom odvjetniku. Državni odvjetnik će izraditi prijepis snimke u roku od petnaest dana i uložiti ga u spis.

Članak 298.

Presuda i ocjena o nezakonitosti dokaza ne može biti utemeljena isključivo na iskazu svjedoka pribavljenog prema članku 296. i 297. ovog Zakona.

Članak 299.

(1) Ako tijekom postupka zaštićeni svjedok izjavi da više ne želi posebni način ispitivanja i sudjelovanja koji su određeni, sudac istrage će izjavu svjedoka uzeti na zapisnik, rješenjem opozvati rješenje iz članka 295. stavka 4. ovog Zakona i dostaviti izjavu i rješenje o opozivu državnom odvjetniku. Raniji iskaz tog svjedoka ostaje u spisu i može se upotrijebiti kao dokaz. Protiv rješenja suca istrage iz stavka 1. ovog članka žalba nije dopuštena.

(2) Svjedoka iz stavka 1. ovog članka ispitat će tijelo koje vodi postupak prema općim pravilima o ispitivanju svjedoka.

Članak 300.

(1) Iskaz svjedoka se ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

1) je kao svjedok ispitana osoba koja se, osim u slučajevima posebno propisanim ovim Zakonom, ne može ispitati kao svjedok (članak 284.),

2) je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava,

3) upozorenje iz članka 285. stavka 3. ovog Zakona i odricanje nije ubilježeno u zapisnik,

4) je kao svjedok ispitan maloljetnik koji ne može shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti (članak 285. stavak 4.),

5) upozorenja iz članka 288. stavka 3. ovog Zakona nisu ubilježena u zapisnik,

6) je povrijeđeno pravo na uskratu odgovora iz članka 45. stavka 1. točke 3. ovog Zakona,

7) u slučaju iz članka 6. stavka 3. ovog Zakona.

Odredbom članka 65. stavka 1., 2., 3. i 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjene su točke 1., 4., 6. i 7.

(2) Ako nije postupljeno prema odredbama članka 295. stavka 4. i 5. ovog Zakona, iskaz zaštićenog svjedoka ne može biti upotrijebljen kao dokaz. O tome na prijedlog stranke ili svjedoka rješenjem odlučuje sudac istrage. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

Odredbom članka 65. stavka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Brisani.

Odredbom članka 65. stavka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., brisan stavak 3.

5. Prepoznavanje

Članak 301.

(1) Prepoznavanje je utvrđivanje istovjetnosti osobe, predmeta, prostora, zvuka, načina kretanja ili drugog obilježja, koje je opažao okrivljenik ili svjedok, koja se utvrđuje usporedbom s drugom osobom, predmetom, prostorom, zvukom, načinom kretanja ili drugim obilježjem. Predmeti koji mogu poslužiti razjašnjenju stvari će se pokazati okrivljeniku, a prema potrebi svjedocima i vještacima.

(2) Prije prepoznavanja upitat će se osoba koja obavlja prepoznavanje, je li joj nakon vremena u kojemu je opažala, a prije prepoznavanja, predmet prepoznavanja bio pokazan u naravi, na fotografiji, računalu, evidenciji, snimci, zbirci podataka ili drugdje, te je li zna druge okolnosti koje mogu utjecati na prepoznavanje. Odgovori će se upisati u zapisnik.

(3) Od osobe koja obavlja prepoznavanje tražit će se da najprije što detaljnije opiše predmet prepoznavanja i da navede okolnosti prema kojima ga razlikuje od drugih predmeta. Ujedno će opisati okolnosti u kojima je opažala i detaljno opisati rezultate prepoznavanja.

(4) Nakon toga će se osobi koja obavlja prepoznavanje pokazati osobu ili drugi predmet prepoznavanja i to zajedno s drugim njemu, nepoznatim osobama i predmetima. Prepoznavanje prostora provodi se tako da osoba najprije što detaljnije opiše prostor, a zatim ga pokaže na snimci i u naravi.

Odredbom članka 66. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

(5) Uz pisani pristanak osobe koja ga obavlja, prepoznavanje se može provesti i putem odgovarajućih tehničkih uređaja i programa koji omogućavaju istovremeno prikazivanje fotografija ili audio-video snimki sukladno stavku 3. ovog članka. Tako provedeno prepoznavanje može se snimiti audio-video uređajem.

(6) Ako okrivljenik obavlja prepoznavanje postupit će se prema članku 273. ovog Zakona. Ako svjedok obavlja prepoznavanje postupit će se prema članku 288. stavak 2. i 3. ovog Zakona.

Odredbom članka 66. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

(7) O prepoznavanju sastavit će se zapisnik i odgovarajuća snimka svih pokazanih predmeta i prostora. Snimanje obavlja stručni pomoćnik.

Članak 302.

Prepoznavanje se može provesti pod uvjetima i na način određen međunarodnim ugovorom.

Članak 303.

(1) Ako postoji opravdana bojazan za sigurnost života ili tijela osobe koja obavlja prepoznavanje ili njoj bliskih osoba, ili ako postoji opravdana bojazan da će osoba čije se prepoznavanje obavlja utjecati na tijek prepoznavanja, tijelo koje provodi prepoznavanje

provest će ga tako da osoba čije se prepoznavanje obavlja, ne može vidjeti ni čuti osobu koja obavlja prepoznavanje.

(2) Građani su dužni na poziv, osobno sudjelovati u prepoznavanju i dati na raspolaganje stvari ili prostor u cilju prepoznavanja, osim ako nemaju opravdani razlog za oslobođenje od te dužnosti. Ako građanin bez opravdanog razloga neće sudjelovati u prepoznavanju, ili ne da stvar ili ne stavi na raspolaganje prostor, kaznit će se novčanom kaznom do 50.000,00 kuna. Stavljanje na raspolaganje prostora ne odnosi se na dom.

6. Očevid

Članak 304.

(1) Očevidom se činjenice u postupku utvrđuju ili razjašnjavaju opažanjem vlastitim osjetilima i njihovim pomagalicama.

(2) Na temelju prethodnog naloga državnog odvjetnika, očevid na mjestu počinjenja kaznenog djela protiv sigurnosti prometa i drugih kaznenih djela za koja se vodi skraćeni postupak, može obaviti istražitelj, osoba iz članka 222. stavka 2. ovog Zakona, ili policija, najkasnije dvanaest sati nakon što je kazneno djelo otkriveno, osim ako se radi o očevidu u domu ili prostoru iz članka 256. ovog Zakona.

Odredbom članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodan stavak 2.

Članak 305.

(1) Radi provjere izvedenih dokaza ili utvrđivanja činjenica koje su važne za razjašnjenje stvari sud, na prijedlog stranke može odrediti rekonstrukciju događaja ili pokus.

(2) Rekonstrukcija se obavlja tako da se ponove radnje ili situacije u uvjetima uz koje se prema izvedenim dokazima događaj odvijao. Ako su u iskazima pojedinih svjedoka ili okrivljenika radnje ili situacije različito prikazane, događaj će se, u pravilu, rekonstruirati posebno sa svakim od njih.

(3) Pokus se poduzima da bi se ispitao utjecaj određene okolnosti na određenu stvar, stanje ili odnos.

(4) Rekonstrukcija i pokus se ne smiju obavljati na način kojim se vrijeđa javni red ili moral ili se dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi.

(5) Pri rekonstrukciji i pokusu mogu se, prema potrebi, ponovno izvesti pojedini dokazi.

Članak 306.

(1) Tijelo koje obavlja očevid, rekonstrukciju ili pokus može zatražiti pomoć stručne osobe kriminalističko-tehničke, prometne ili druge struke, koja će, prema potrebi, poduzeti i pronalaženje, osiguravanje ili opisivanje tragova, obaviti potrebna mjerenja i snimanja, izraditi skice ili prikupiti druge podatke.

(2) Na očevid, rekonstrukciju i pokus može se pozvati i vještak ako bi njegova prisutnost bila korisna za davanje nalaza i mišljenja.

(3) Tijelo koje obavlja očevid, rekonstrukciju ili pokus ovlašteno je za neophodno potrebno vrijeme ograničiti pristup i boravak u prostoru ili u prostorijama u kojima se ili predmetima na kojima se nalaze činjenice koje zahtijevaju provedbu tih radnji.

(4) Kad se očevid, rekonstrukcija ili pokus obavlja na tijelu osobe, postupit će se prema odredbama članka 326. stavka 2. ovog Zakona.

7. Uzimanje otisaka prstiju i otisaka drugih dijelova tijela

Članak 307.

(1) Ako je potrebno utvrditi od koga potječu otisci prstiju ili otisci drugih dijelova tijela, na pojedinim predmetima, ti otisci mogu se uzimati od osoba za koje postoji vjerojatnost da su mogle doći u dodir s tim predmetima.

(2) Otisci iz stavka 1. ovog članka mogu se uzimati i bez privole osobe za koju postoji vjerojatnost da je mogla doći u dodir s pojedinim predmetima.

(3) Otisci iz stavka 1. ovog članka uzimaju se odgovarajućom primjenom pravila koja važe za uzimanje otisaka prstiju prema članku 211. stavku 1. ovog Zakona i pravila uređenih drugim zakonom.

8. Vještačenje

Članak 308.

Vještačenje se određuje kad za utvrđivanje ili ocjenu neke važne činjenice treba pribaviti nalaz i mišljenje od osobe koja raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili vještinom.

Članak 309.

(1) Vještačenje određuje pisanim nalogom tijelo koje vodi postupak. U nalogu će se navesti u svezi s kojim se činjenicama obavlja vještačenje i kome se povjerava. Nalog se dostavlja i strankama.

(2) Ako za određenu vrstu vještačenja postoji stručna ustanova ili državno tijelo, takva vještačenja, osobito složenija, povjeravat će se, u pravilu, takvoj ustanovi ili tijelu. Ustanova, odnosno tijelo određuje jednog ili više stručnjaka koji će obaviti vještačenje.

(3) U pravilu se određuje jednog vještaka, a ako je vještačenje složeno, dva ili više vještaka.

(4) Ako za koju vrstu vještačenja postoje kod suda stalno određeni vještaci, drugi se vještaci mogu odrediti samo ako postoji opasnost od odgode, ili ako su stalni vještaci spriječeni, ili ako to zahtijevaju druge okolnosti.

Članak 310.

- (1) Osoba koja se poziva kao vještak dužna je odazvati se pozivu i dati svoj nalaz i mišljenje.
- (2) Ako vještak koji je uredno pozvan ne dođe, a izostanak ne opravda, ili ako odbije vještačiti, može se kazniti novčanom kaznom do 50.000,00 kuna, a u slučaju neopravdanog izostanka može se i prisilno dovesti. Odluku od kažnjavanju i prisilnom dovođenju donosi sudac istrage. O žalbi protiv rješenja kojim je izrečena novčana kazna odlučuje vijeće.
- (3) Neovisno od odredbe stavka 2. ovog članka, tijelo koje vodi postupak može od vještaka zatražiti da navede rok u kojem će podnijeti nalaz i mišljenje.

Članak 311.

- (1) Za vještaka se ne može uzeti osoba koja ne može biti ispitana kao svjedok ili osoba koja je oslobođena dužnosti svjedočenja, a ni osoba prema kojoj je kazneno djelo počinjeno, a ako je uzeta, njezin nalaz i mišljenje ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.
- (2) Razlog za izuzeće vještaka postoji i u svezi s osobom koja je zajedno s tužiteljem, okrivljenikom ili oštećenikom zaposlena u istom državnom tijelu ili kod istoga poslodavca.
- (3) Za vještaka se, u pravilu, neće uzeti osoba koja je ispitana kao svjedok.

Članak 312.

- (1) Prije početka vještačenja pozvat će se vještak da predmet vještačenja brižljivo prouči, da točno navede sve što zapazi i nađe te da svoje mišljenje iznese nepristrano i u skladu s pravilima znanosti i vještine. On će se posebno upozoriti da je davanje lažnog iskaza kazneno djelo.
- (2) Od vještaka se može tražiti da obeća da će iskazivati istinu. Obećanje glasi: »Obećavam da ću povjerena mi vještačenja obavljati savjesno i prema svom najboljem znanju, a nalaz i mišljenje iznijet ću točno, potpuno i objektivno, sukladno pravilima struke.« Stalno prisegnuti vještak samo će se upozoriti na prisegu.
- (3) Vještaku se može dopustiti da razgleda spise. Vještak može predložiti da se pribave predmeti i podaci koji su od važnosti za davanje nalaza i mišljenja. Ako je prisutan pri očevidu ili drugoj dokaznoj radnji, vještak može predložiti da se razjasne pojedine okolnosti ili da se osobi koja se ispituje postave pojedina pitanja.
- (4) Tijelo koje vodi postupak može prisustvovati radnjama vještaka.

Članak 313.

Ako je za svrhe vještačenja potrebno da se obavi analiza kakve tvari, vještaku će se, ako je to moguće, staviti na raspolaganje samo dio te tvari, a ostatak će se u potrebnoj količini osigurati za slučaj naknadnih ispitivanja.

Članak 314.

(1) Nalaz i mišljenje vještaka unosi se odmah u zapisnik. Vještaku se može odobriti da naknadno podnese pisani nalaz, odnosno mišljenje u roku koji mu odredi tijelo koje vodi postupak, u dovoljnom broju primjeraka za sud i stranke.

(2) Vještak može biti ispitan putem audio-video uređaja kad je to predviđeno međunarodnim ugovorom ili kad se obje stranke suglase o tome.

Članak 315.

(1) Ako se vještačenje povjerava ustanovi ili državnom tijelu, tijelo koje vodi postupak upozorit će da u davanju nalaza i mišljenja ne može sudjelovati osoba iz članka 311. ovog Zakona ili osoba za koju postoje razlozi za izuzeće od vještačenja propisani u ovom Zakonu te na posljedice davanja lažnog nalaza i mišljenja.

(2) Ustanovi, odnosno državnom tijelu stavit će se na raspolaganje materijal potreban za vještačenje, a ako je potrebno, postupit će se prema odredbama članka 313. ovog Zakona.

(3) Ustanova, odnosno državno tijelo dostavlja pisani nalaz i mišljenje potpisan od osoba koje su obavile vještačenje.

(4) Na zahtjev stranke, čelnik državnog tijela ili ustanove, priopćit će imena stručnjaka koji će obaviti vještačenje.

(5) Odredbe članka 312. stavka 1. do 3. ovog Zakona ne primjenjuju se kad je vještačenje povjereno ustanovi ili državnom tijelu. Tijelo koje vodi postupak može tražiti od ustanove ili tijela objašnjenja o danom nalazu i mišljenju.

Članak 316.

(1) U zapisniku o vještačenju ili u pisanom nalazu i mišljenju naznačit će se tko je obavio vještačenje te zanimanje, stručna sprema i specijalnost vještaka.

(2) Nakon završenog vještačenja, kojem nisu bile prisutne, stranke će se izvijestiti da je vještačenje obavljeno i da zapisnik o vještačenju, odnosno pisani nalaz i mišljenje mogu razgledati i preuzeti.

Članak 317.

Ako je nalaz vještaka nejasan, nepotpun ili u proturječnosti sam sa sobom ili s izviđenim okolnostima, a ti se nedostaci ne mogu otkloniti ponovnim ispitivanjem vještaka, obnovit će se vještačenje s istim ili drugim vještakom.

Članak 318.

Ako u mišljenju vještaka ima proturječnosti ili nedostataka ili se pojave osnove sumnje u točnost danog mišljenja, a ti se nedostaci ili sumnja ne mogu otkloniti ponovnim ispitivanjem vještaka, zatražit će se mišljenje drugog vještaka.

Članak 319.

(1) Pregled i obdukcija tijela poduzet će se uvijek kad postoji sumnja ili je očito da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili je u svezi s počinjenjem kaznenog djela. Ako je tijelo već pokopano, odredit će se ekshumacija radi njegova pregleda i obdukcije.

(2) Pri obdukciji tijela poduzet će se potrebne mjere da se ustanovi istovjetnost tijela i u tu će se svrhu posebno opisati podaci o vanjskim i unutarnjim tjelesnim osobinama tijela.

(3) Ekshumaciju može naložiti samo sud.

Članak 320.

(1) Kad se vještačenje ne obavlja u ustanovi, pregled i obdukciju tijela obavlja jedan liječnik, a prema potrebi dva ili više liječnika, koji po mogućnosti trebaju biti sudsko-medicinske struke.

(2) Za vještaka se ne može odrediti liječnik koji je liječio umrloga. On se može ispitati kao svjedok pri obdukciji tijela radi davanja razjašnjenja o tijeku i okolnostima bolesti.

Članak 321.

(1) U svojem mišljenju vještaci će osobito navesti koji je neposredni uzrok smrti, što je taj uzrok izazvalo i kad je smrt nastupila.

(2) Ako je na tijelu nađena kakva ozljeda, utvrdit će se je li tu ozljedu nanio tko drugi i ako jest, onda čime, na koji način, koliko vremena prije nego što je smrt nastupila te je li ona prouzročila smrt. Ako je na tijelu nađeno više ozljeda, utvrdit će se koja je od njih prouzročila smrt, a ako je više ozljeda smrtonosnih, koja je od njih ili koje su svojim skupnim djelovanjem bile uzrokom smrti.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovog članka ima se osobito utvrditi je li smrt prouzročena samom vrstom i općom naravi ozljede ili zbog osobnog svojstva ili osobitog stanja organizma ozlijeđenoga, ili zbog slučajnih okolnosti pod kojima je ozljeda nanesena.

(4) Osim toga utvrdit će se bi li pravodobno pružena pomoć mogla otkloniti smrt.

Članak 322.

(1) Pri pregledu i obdukciji začetka treba posebno utvrditi njegovu starost, sposobnost za izvanmaternični život i uzrok smrti.

(2) Pri pregledu i obdukciji tijela novorođenčeta utvrdit će se posebno je li rođeno živo ili mrtvo, je li bilo sposobno za život, koliko je dugo živjelo te vrijeme i uzrok smrti.

Članak 323.

(1) Ako postoji sumnja o trovanju, uputit će se sumnjive tvari koje su nađene u tijelu ili na drugom mjestu, na vještačenje ustanovi koja obavlja toksikološka ispitivanja.

(2) Pri pregledu sumnjivih stvari vještak će posebno utvrditi vrstu, količinu i djelovanje nađenog otrova, a ako je riječ o pregledu stvari uzetih iz tijela i količinu upotrijebljenog otrova.

Članak 324.

(1) Vještačenje tjelesnih ozljeda obavlja se u pravilu pregledom ozlijeđenoga, a ako to nije moguće ili nije potrebno na temelju medicinske dokumentacije ili drugih podataka u spisima.

(2) Nakon što točno opiše ozljede, vještak će dati mišljenje, osobito o vrsti i težini svake pojedine ozljede i njihovu ukupnom djelovanju s obzirom na njihovu narav ili posebne okolnosti slučaja, kakvo djelovanje te ozljede obično proizvode, a kakvo su u određenom slučaju proizvele, čime su ozljede nanesene i na koji način.

Članak 325.

(1) Ako se pojavi sumnja da je isključena ili smanjena ubrojivost okrivljenika, da je okrivljenik zbog ovisnosti od alkohola ili opojnih droga počinio kazneno djelo ili da je raspravno nesposoban zbog duševnih smetnji, odredit će se vještačenje psihijatrijskim pregledom okrivljenika.

(2) Ako je to nužno za obavljanje vještačenja okrivljenik može rješenjem suda biti prisilno na zadržavanju u zdravstvenoj ustanovi. Prije potvrđivanja optužnice rješenje o prisilnom zadržavanju donosi sudac istrage, a nakon potvrđivanja optužnice sud pred kojim se vodi rasprava. Zadržavanje može trajati najviše mjesec dana. U slučaju potrebe za novim vještačenjem, zadržavanje se može ponoviti samo jednom.

Odredbom članka 67. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Ako je vještačenje određeno radi ocjene okrivljenikove ubrojivosti vještak će ustanoviti je li u vrijeme počinjenja kaznenog djela kod okrivljenika postojala kakva duševna bolest, privremena duševna poremećenost, nedovoljni duševni razvitak ili neka druga teža duševna smetnja, te će odrediti narav, vrstu, stupanj i trajnost duševne smetnje i dati svoje mišljenje o tome kakav je utjecaj takvo duševno stanje imalo na okrivljenikovo shvaćanje značenja svojeg postupanja ili vladanje svojom voljom.

(4) Ako vještak ocijeni da okrivljenik u vrijeme počinjenja djela nije bio u mogućnosti shvatiti značenje svojeg postupanja ili nije mogao vladati svojom voljom, dat će mišljenje o stupnju vjerojatnosti da bi ta osoba zbog duševnih smetnji mogla počiniti teže kazneno djelo, a ako ocijeni da su okrivljenikove mogućnosti shvaćanja značenja svojeg postupanja ili vladanja svojom voljom bile smanjene, dat će mišljenje postoji li opasnost da razlozi za takvo stanje mogu i u budućnosti poticajno djelovati za počinjenje novoga kaznenog djela.

(5) Ako je vještačenje određeno radi ocjene okrivljenikove raspravne sposobnosti, vještak će ustanoviti ima li okrivljenik duševne smetnje i dati svoje mišljenje je li sposoban shvatiti prirodu i svrhu kaznenog postupka, razumjeti pojedine procesne radnje i njihove posljedice, sporazumijevati se s braniteljem i davati mu upute.

(6) Ako se u zdravstvenu ustanovu upućuje okrivljenik koji se nalazi u istražnom zatvoru, sudac istrage obavijestit će tu ustanovu o razlozima zbog kojih je određen istražni zatvor kako bi se poduzele mjere potrebne za osiguranje svrhe istražnog zatvora.

Odredbom članka 67. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

(7) Vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi uračunat će se okrivljeniku u pritvor ili istražni zatvor, odnosno u kaznu ako bude izrečena.

Članak 326.

(1) Tjelesni pregled okrivljenika, poduzet će se i bez njegova pristanka ako je potrebno da se utvrde činjenice važne za kazneni postupak. Tjelesni pregled drugih osoba može se bez njihova pristanka poduzeti samo ako se mora utvrditi nalazi li se određeni trag ili posljedica kaznenog djela na njihovu tijelu.

(2) Tjelesni pregled se provodi i kod pretraga tijekom kojih se ulazi u tjelesne šupljine ili se od tijela odvajaju nadomjesci ili pomagala organa pričvršćeni uz tijelo ili kad to nalažu posebna svojstva ili zdravstveno stanje osobe koja se pretražuje.

(3) Uzimanje krvi i druge liječničke radnje koje se po pravilima medicinske znanosti poduzimaju radi analize i utvrđivanja drugih važnih činjenica za postupak mogu se poduzeti i bez okrivljenikove privole ako zbog toga ne bi nastupila šteta po njegovo zdravlje.

(4) Uzimanje krvi i druge liječničke radnje koje se po pravilima medicinske znanosti poduzimaju radi analize i utvrđivanja drugih važnih činjenica za postupak mogu se poduzeti samo da bi se utvrdilo nalazi li se određeni trag ili posljedica kaznenog djela na tijelu druge osobe i samo uz privolu te osobe. Tijelo koje vodi postupak postupat će pri poduzimanju tih radnji posebno obzirno prema žrtvi iz članka 16. i članka 43. – 46. ovog Zakona, a prethodno će se osoba poučiti da može uskratiti privolu. Ako uskrati privolu radnja se ne smije poduzeti.

Odredbom članka 27. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 4.

(5) Radnje iz stavka 1. i 3. ovog članka poduzimaju se prije podizanja optužnice po nalogu državnog odvjetnika, od dostave optužnice optužnom vijeću po nalogu optužnog vijeća, a nakon pravomoćnosti optužnice po nalogu suda pred kojim se ima provesti rasprava. Radnje iz stavka 2. ovog članka poduzimaju se prije podizanja optužnice na prijedlog državnog odvjetnika po nalogu suca istrage, od dostave optužnice optužnom vijeću po nalogu optužnog vijeća, a nakon pravomoćnosti optužnice po nalogu suda pred kojim se ima provesti rasprava.

Odredbom članka 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

Odredbom članka 27. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 5.

Članak 327.

(1) Tijelo koje vodi postupak može odrediti molekularno – genetsku analizu ako postoji vjerojatnost da će se tom analizom pribaviti podaci korisni za dokazivanje kaznenog djela.

(2) Za svrhu iz stavka 1. ovog članka, tijelo koje vodi postupak će prije i tijekom kaznenog postupka za kazneno djelo za koje je se progoni po službenoj dužnosti, odrediti da se uzmu uzorci biološkog materijala:

1) s mjesta počinjenja i drugog mjesta na kojemu su tragovi kaznenog djela,

2) od okrivljenika,

3) od žrtve,

4) od druge osobe pod uvjetom da se ne radi o biološkom uzorku te osobe, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom.

Odredbom članka 28. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) Ako se radi o osobi koja je oslobođena dužnosti svjedočenja (članak 285.), prije uzimanja uzorka, ta osoba će se poučiti da može uskratiti privolu. Izjavu kojom potvrđuje primitak pouke i daje privolu na uzimanje uzoraka biološkog materijala i njihovu analizu, osoba oslobođena dužnosti svjedočenja će potpisati. Ako uskrati privolu uzorak se ne smije uzimati od te osobe.

(4) Uzimanje uzoraka biološkog materijala s mjesta počinjenja kaznenog djela može naložiti tijelo koje prije početka postupka provodi pretragu, privremeno oduzimanje predmeta, očevid ili drugu dokaznu radnju.

(5) Uzimanje uzoraka biološkog materijala i analiza ne smije biti uporabljena za utvrđivanje zdravstvenog stanja osobe ili karakternih osobina osobe.

(6) Podaci prikupljeni molekularno – genetskom analizom pohranjuju se i čuvaju u pravilu dvadeset godina nakon završetka kaznenog postupka.

(7) Ministar nadležan za pravosuđe u suglasnosti s ministrima nadležnima za zdravstvo, unutarnje poslove i obranu, propisuje uvjete pod kojima se podaci iz stavka 6. ovog članka mogu čuvati duže vrijeme od vremena utvrđenog stavkom 6. ovog članka, uvjete brisanja podataka, način uzimanja uzoraka biološkog materijala, pohranu, obradu, čuvanje te o nadzoru nad pohranom, obradom i čuvanjem.

Članak 328.

(1) Kad je potrebno poduzeti vještačenje poslovnih knjiga, isprava i podataka, tijelo koje vodi postupak dužno je vještacima naznačiti u kojem pravcu i u kojem opsegu treba obavljati vještačenje te koje činjenice i okolnosti treba utvrditi.

(2) Ako je za poduzimanje vještačenja poslovnih knjiga, isprava i podataka trgovačkog društva i drugih pravnih osoba nužno da se najprije sredi njihovo knjigovodstvo ili evidencija podataka, troškovi oko sređivanja knjigovodstva i evidencija podataka padaju na teret trgovačkog društva, odnosno druge pravne osobe.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovog članka donosi tijelo koje vodi postupak, na temelju obrazloženog pisanog izvješća vještaka kojima je naloženo vještačenje poslovnih knjiga, isprava i podataka. U rješenju će se naznačiti i svota koju je trgovačko društvo ili druga pravna osoba dužna položiti sudu kao predujam za troškove oko sređivanja njezina knjigovodstva ili evidencija podataka. Protiv tog rješenja nije dopuštena žalba.

(4) Nakon okončanja radnji iz stavka 2. i 3. ovog članka tijelo koje vodi postupak donosi, na temelju izvješća vještaka, rješenje kojim utvrđuje visinu troškova i određuje da taj iznos podmiri trgovačko društvo ili druga pravna osoba. Trgovačko društvo ili druga pravna osoba mogu podnijeti žalbu protiv odluke o naknadi troškova i visine troškova. O žalbi odlučuje vijeće.

9. Dokaz ispravom

Članak 329.

(1) Isprave koje služe za utvrđivanje činjenica pribavljaju se i čuvaju odgovarajućom primjenom odredaba ove Glave vodeći računa da se isprava ne ošteti ili ne uništi i da se njen sadržaj sačuva u neizmijenjenom obliku. Prema potrebi, tijelo koje vodi postupak, nakon odgovarajuće provjere, izradit će presliku isprave, a izvornik će vratiti podnositelju.

(2) U odnosu na isprave postupa se kao s drugim predmetima koji se imaju upotrijebiti kao dokaz (članak 267. i 269.).

(3) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, dokaz ispravom se izvodi odgovarajućom primjenom članka 306. ovog Zakona. Na prijedlog stranaka, sudac istrage može odrediti da se isprave pregledaju na dokaznom ročištu.

10. Dokaz snimkom

Članak 330.

(1) Snimka koja služi za utvrđivanje činjenica, pribavlja se primjenom odredaba ove Glave.

(2) U odnosu na snimku postupa se kao s drugim predmetima koji se imaju upotrijebiti kao dokaz (članak 267. i 269.), vodeći računa da se snimka ne ošteti ili ne uništi i da se njen sadržaj sačuva u neizmijenjenom obliku. Prema potrebi poduzet će se potrebne mjere da se snimka sačuva u neizmijenjenom obliku ili izradi njezina kopija.

(3) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, sadržaj snimke se utvrđuje njezinim reproduciranjem.

Odredbom članka 69. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Snimku reproducira stručna osoba.

11. Elektronički (digitalni) dokaz

Članak 331.

Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, elektronički dokaz pribavlja se primjenom odredaba članka 257., 262. i 263. ovog Zakona.

12. Posebne dokazne radnje

Članak 332.

(1) Ako se istraga ne može provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće, na pisani obrazloženi zahtjev državnog odvjetnika, sudac istrage može protiv osobe za koju postoje osnove sumnje da je sama počinila ili zajedno s drugim osobama sudjelovala u kaznenom djelu iz članka 334. ovog Zakona, pisanim, obrazloženim nalogom odrediti posebne dokazne radnje kojima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana, i to:

- 1) nadzor i tehničko snimanje telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu,
- 2) presretanje, prikupljanje i snimanje računalnih podataka,
- 3) ulazak u prostorije radi provođenja nadzora i tehničko snimanje prostorija,
- 4) tajno praćenje i tehničko snimanje osoba i predmeta,
- 5) uporabu prikrivenih istražitelja i pouzdanika,
- 6) simuliranu prodaju i otkup predmeta te simulirano davanje potkupnine i simulirano primanje potkupnine,
- 7) pružanje simuliranih poslovnih usluga ili sklapanje simuliranih pravnih poslova,
- 8) nadzirani prijevoz i isporuku predmeta kaznenog djela.

(2) Iznimno, kad okolnosti nalažu da se s izvršenjem radnji započne odmah, nalog iz stavka 1. ovog članka, prije početka istrage na vrijeme od dvadeset četiri sata može izdati državni odvjetnik. Nalog s oznakom vremena izdavanja i obrazloženjem državni odvjetnik mora u roku od osam sati od izdavanja dostaviti sucu istrage. Sudac istrage odmah odlučuje rješenjem o zakonitosti naloga. Ako odobri nalog državnog odvjetnika postupit će prema stavku 1. ovog članka. Ako sudac istrage odbije nalog, državni odvjetnik, može u roku od osam sati podnijeti žalbu. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvanaest sati.

(3) Ako vijeće ne odobri nalog, u rješenju će naložiti da se odmah obustave radnje, a podaci prikupljeni na temelju naloga državnog odvjetnika će se predati sucu istrage koji će ih uništiti. O uništenju podataka sudac istrage sastavlja zapisnik.

(4) Radnje iz točke 1. stavka 1. ovog članka mogu se odrediti i prema osobama za koje postoje osnove sumnje da počinitelju ili od počinitelja kaznenih djela iz članka 334. ovog Zakona prenose priopćenja i poruke u svezi s djelom, odnosno da se počinitelj služi njihovim priključcima na telefon ili drugim telekomunikacijskim uređajem, koje kriju počinitelja kaznenog djela ili mu prikrivanjem sredstava kojima je kazneno djelo počinjeno, tragova kaznenog djela ili predmeta nastalih ili pribavljenih kaznenim djelom ili na drugi način pomažu da ne bude otkriven.

(5) Pod uvjetima iz stavka 1. ovog članka, radnje iz stavka 1. točke 1., 2., 3., 4., 6., 7. i 8. ovog članka, mogu se uz pisani pristanak osobe, primijeniti na sredstva, prostorije i predmete te osobe.

(6) U slučaju kad se ne raspoláže saznanjima o identitetu sudionika kaznenog djela, radnja iz stavka 1. točke 8. ovog članka može se odrediti prema predmetu kaznenog djela.

(7) Izvršenje radnji iz stavka 1. točke 5. i 6. ovog članka ne smije predstavljati poticanje na počinjenje kaznenog djela.

Članak 333.

(1) Snimke, isprave i predmeti pribavljeni provedbom radnji iz članka 332. stavka 1. točke 1. do 8. ovog Zakona, mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

(2) Prikriveni istražitelj i pouzdanik mogu se ispitati kao svjedoci o sadržaju razgovora koje su vodili s osobama prema kojima je određena radnja iz članka 332. stavka 1. točke 5. do 8. ovog Zakona, kao i svim sudionicima kaznenog djela radi čijeg otkrivanja i dokazivanja je ta radnja bila određena, a njihovi iskazi se mogu upotrijebiti kao dokaz u postupku.

(3) Presuda i ocjena o nezakonitosti dokaza ne može se temeljiti isključivo na iskazu svjedoka iz stavka 2. ovog članka.

Članak 334.

(1) Posebne dokazne radnje iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona mogu se odrediti za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona:

1) protiv Republike Hrvatske (Glava XII.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.), protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (Glava XIV.) i protiv oružanih snaga Republike Hrvatske (Glava XXVI.), a za koja je propisana kazna zatvora od pet ili više godina,

2) ubojstva (članak 90.), otmice (članak 125.), podvođenja (članak 195.), dječje pornografije na računalnom sustavu ili mreži (članak 197.a), razbojništva (članak 218. stavak 2.), povrede tajnosti, cjelovitosti i dostupnosti računalnih podatka, programa ili sustava (članak 223.), računalnog krivotvorenja (članak 223.a), računalne prijevare (članak 224.a) prijevare na štetu Europskih zajednica (članak 224.b), iznude (članak 234.), ucjene (članak 235.), teških kaznenih djela protiv opće sigurnosti (članak 271.), krivotvorenja novca (članak 274.), pranja novca (članak 279.), primanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 294.a), davanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 294.b), izbjegavanja carinskog nadzora (članak 298.), sprječavanja dokazivanja (članak 304.), prisile prema pravosudnom dužnosniku (članak 309.),

udruživanja za počinjenje kaznenog djela (članak 333.) kao i za kaznena djela koja je počinila ta grupa ili zločinačka organizacija u stjecaju, nedozvoljenog posjedovanja oružja i eksplozivnih tvari (članak 335.), zlouporabe položaja i ovlasti (članak 337.), zlouporabe obavljanja dužnosti državne vlasti (članak 338.), protuzakonitog posredovanja (članak 343.), primanja mita (članak 347.) i davanja mita (članak 348.),

3) iskorištavanja djece ili maloljetnih osoba za pornografiju (članak 196.), upoznavanja djece s pornografijom (članak 197.), povrede prava autora ili umjetnika izvođača (članak 229.), nedozvoljene uporabe autorskog djela ili izvedbe umjetnika izvođača (članak 230.), povrede prava proizvođača zvučne ili slikovne snimke i prava u svezi s radiodifuzijskim emisijama (članak 231.), povrede prava iz prijavljenog ili zaštićenog izuma (članak 232.), povrede prava industrijskog vlasništva i neovlaštene uporaba tuđe tvrtke (članak 285.), ako su ta djela počinjena uporabom računalnih sustava ili mreža,

4) za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora.

Odredbom članka 70. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 2.

(2) Posebne dokazne radnje iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona mogu se odrediti i za kaznena djela počinjena na štetu djece ili maloljetnika.

Članak 335.

(1) U nalogu iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona navode se raspoloživi podaci o osobi protiv koje se posebne dokazne radnje primjenjuju, činjenice iz kojih proizlazi potreba poduzimanja te rok trajanja koji mora biti primjeren ostvarenju cilja kao i način, opseg i mjesto provođenja radnje. Radnje izvršava policija. Službene i odgovorne osobe koje sudjeluju u postupku odlučivanja i izvršenja radnji iz članka 332. ovog Zakona dužne su kao tajnu čuvati sve podatke koje su saznale u svezi s radnjama.

(2) Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju s davateljem telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj kao i davatelji telekomunikacijskih usluga, dužni su policiji osigurati potrebnu tehničku pomoć. Za postupanje protivno toj obvezi, sudac istrage će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika kazniti davatelja telekomunikacijske usluge novčanom kaznom do 1.000.000,00 kuna te odgovornu osobu u Operativno-tehničkom centru za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju i u davatelju telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne izvrši rješenje može se odgovorna osoba kazniti zatvorom do izvršenja, ali najdulje mjesec dana. O žalbi protiv rješenja kojim je izrečena novčana kazna ili je određen zatvor, odlučuje vijeće. Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni i zatvoru ne zadržava izvršenje rješenja.

(3) Posebne dokazne radnje mogu trajati najdulje šest mjeseci. Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage ih može produljiti iz važnih razloga za još šest mjeseci. U posebno složenim predmetima sudac istrage može produžiti radnje za daljnjih šest mjeseci. Ako odbije prijedlog državnog odvjetnika za produljenje radnje, sudac istrage donosi rješenje protiv kojeg državni odvjetnik može podnijeti žalbu u roku od osam sati. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvanaest sati.

(4) Čim prestanu pretpostavke iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona, sudac istrage je dužan odrediti obustavu poduzetih radnji. Ako državni odvjetnik odustane od kaznenog progona, odnosno ako podaci i obavijesti pribavljeni primjenom poduzetih radnji nisu potrebni za kazneni postupak, uništiti će se pod nadzorom suca istrage, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik.

(5) Nalog iz stavka 1. ovog članka čuva se u posebnom omotu. Nakon prestanka radnje, a ako to probici postupka dopuštaju i prije, nalog se na njezin zahtjev, može dostaviti osobi protiv koje je radnja bila određena.

(6) Ako se prilikom poduzimanja radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona zabilježe podaci i obavijesti koji upućuju na neko drugo kazneno djelo i počinitelja iz članka 334. ovog Zakona, taj dio snimke će se prepisati i dostaviti državnom odvjetniku, i može se upotrijebiti kao dokaz u postupku za to kazneno djelo.

(7) Na razgovore okrivljenika s braniteljem na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 75., 76. i 114. ovog Zakona.

(8) Ako su radnje iz članka 332. ovog Zakona poduzete protivno odredbi članka 332. ovog Zakona, dokazi za koje se iz tako prikupljenih podataka saznalo ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Odredbom članka 71. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 8.

Članak 336.

(1) Državni odvjetnik i sudac istrage će na odgovarajući način (prijepisom zapisnika ili službenih zabilješki bez osobnih podataka, izdavanjem službene zabilješke iz spisa i slično) spriječiti da neovlaštene osobe, te okrivljenik i njegov branitelj ustanove istovjetnost osoba koje su provele radnje iz članka 332. stavka 1. točke 4. i 5. ovog Zakona. Ako se te osobe ispituju kao svjedoci sud će u pravilu postupiti prema odredbama članka 294. do 299. ovog Zakona.

(2) Osobe koje na bilo koji način saznaju podatke o sadržaju radnji ili o osobama koje su sudjelovale u provođenju radnji iz članka 332. ovog Zakona dužne su čuvati te podatke kao tajnu.

Članak 337.

(1) Radnje iz članka 332. ovog Zakona izvršava policija. O tijeku izvršenja radnji policija sastavlja dnevna izvješća i dokumentaciju tehničkog zapisa koju dostavlja državnom odvjetniku, na njegov zahtjev.

(2) Po isteku radnji policija sastavlja posebno izvješće za državno odvjetništvo i suca istrage u kojem navodi:

1. vremenski početak i završetak radnje,
2. broj i identitet osoba obuhvaćenih radnjom.

(3) Dokumentaciju tehničkog zapisa policija izrađuje u dva primjerka. Jedan primjerak čuva u policijskoj arhivi. Drugi primjerak uz posebno izvješće policija dostavlja državnom odvjetniku uz prikupljene snimke i dokumentaciju.

(4) Uporaba prikrivenih istražitelja uključuje pravo prikrivenog istražitelja na ulazak u nečiji dom ako su ispunjeni uvjeti što ih predviđaju zakonski propisi o ulasku policije u dom bez sudske naloga.

(5) Ako osim uvjeta iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona postoje dokazi za osnovanu sumnju da će doći do počinjenja osobito teških kaznenih djela iz članka 334. ovog Zakona ili su neka od njih već počinjena, sudac istrage može na prijedlog državnog odvjetnika rješenjem odrediti da prikriveni istražitelj uz ulazak u tuđi dom, može uporabiti tehnička sredstva za snimanje nejavnih razgovora. Ako sudac istrage odbije prijedlog donosi rješenje. Protiv tog rješenja državni odvjetnik može u roku od osam sati podnijeti žalbu. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvanaest sati.

(6) Primjena radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona prestaje čim prestanu razlozi radi kojih su bile određene. Državni odvjetnik i sud po službenoj dužnosti paze na postojanje razloga iz kojih je radnja određena.

(7) Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za pravosuđe, donosi propise kojima se uređuje način izvršenja radnji iz članka 332. ovog Zakona.

Članak 338.

(1) Snimke, isprave i predmeti pribavljeni provedbom radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona, mogu se koristiti kao dokaz samo u postupku protiv osobe iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona i u slučaju iz članka 335. stavka 6. ovog Zakona.

Odredbom članka 29. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Cjelovita snimka, zapis i dokumentacija čuvaju se zapečaćeni u državnom odvjetništvu. Kad je to s obzirom na okolnosti moguće, na prijedlog državnog odvjetnika, sudac istrage naložit će da se za spis predmeta izdvoje samo oni dijelovi snimke, zapisa i dokumentacije koji se odnose na taj kazneni postupak.

(3) U tu svrhu državni odvjetnik dostavlja sucu istrage obrazloženi prijedlog i cjelovitu snimku koju će sudac istrage vratiti nakon što izdvoji dio snimke koji se odnosi na taj kazneni postupak. Izdvajanje provodi pod nadzorom suca istrage stručni pomoćnik.

(4) Na zahtjev okrivljenika državni odvjetnik će mu odmah omogućiti reprodukciju snimke, ili uvid u zapis ili dokumentaciju. Nakon što je provedena reprodukcija ili uvid u zapis ili dokumentaciju, okrivljenik može na raspravi predložiti da se pojedini dijelovi ili cjelovita snimka, zapis ili dokumentacija reproducira ili pročita.

Odredbom članka 29. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 4.

Članak 339.

(1) Sudac istrage može, na prijedlog državnog odvjetnika naložiti da poštanske i druge prometne organizacije zadrže i njemu, uz potvrdu primitka, predaju pisma, brzojave i druge pošiljke koje su upućene okrivljeniku ili koje on odašilje ako postoje okolnosti zbog kojih se s osnovom može očekivati da će te pošiljke poslužiti kao dokaz u postupku. Nalog sadrži podatke iz članka 335. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Privremeno oduzimanje može trajati najdulje četiri mjeseca, a na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može produljiti trajanje za daljnja dva mjeseca.

(3) Radnja iz stavka 1. ovog članka može biti naložena za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona:

1) protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII.) za koja je propisana kazna zatvora više od pet godina, ubojstva (članak 90.), teškog ubojstva (članak 91.), otmice (članak 125. stavak 2. i 3.), veleizdaje (članak 135.), priznavanja okupacije i kapitulacije (članak 136.), ugrožavanja državne neovisnosti (članak 137.), ubojstva najviših državnih dužnosnika (članak 138.), otmice najviših državnih dužnosnika (članak 139.), protudržavnog terorizma (članak 141.), odavanja državne tajne (članak 144. stavak 1. i 3.), udruživanja radi činjenja kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 152.), pripremanja kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 153.), pranja novca (članak 279.),

2) iskorištavanja djece ili maloljetnih osoba za pornografiju (članak 196.), upoznavanja djece s pornografijom (članak 197.), povrede prava autora ili umjetnika izvođača (članak 229.), nedozvoljena uporabe autorskog djela ili izvedbe umjetnika izvođača (članak 230.), povrede prava proizvođača zvučne ili slikovne snimke i prava u svezi s radiodifuzijskim emisijama (članak 231.), povrede prava iz prijavljenog ili zaštićenog izuma (članak 232.), povrede prava industrijskog vlasništva i neovlaštene uporabe tuđe tvrtke (članak 285.), ako su ta djela počinjena uporabom računalnih sustava, privremeno oduzimanje može trajati najdulje godinu dana,

3) udruživanja za počinjenje kaznenih djela (članak 333.) kao i za kaznena djela koja je počinila ta grupa ili zločinačka organizacija u stjecaju.

(4) Državni odvjetnik može naložiti samo zadržavanje pošiljaka, ali su organizacije navedene u stavku 1. ovog članka obvezne obustaviti zadržavanje ako u roku od tri dana nakon primitka naloga, ne prime rješenje suca istrage.

(5) Zadržane pošiljke otvara državni odvjetnik u prisutnosti dva svjedoka. Pri otvaranju pazit će se da se ne oštete pečati, a omoti će se i adrese sačuvati. O otvaranju će se sastaviti zapisnik.

(6) Ako interesi postupka dopuštaju, sadržaj pošiljke može se priopćiti u cijelosti ili djelomično okrivljeniku, odnosno osobi kojoj je upućena, a može mu se pošiljka i predati. Ako je okrivljenik odsutan, sadržaj pošiljke će se kad za to postoji opravdan interes, priopćiti ili predati kome od njegovih rođaka, a ako njih nema, vratit će se pošiljatelju, ako se to ne protivi interesima postupka ili drugim važnim interesima.

(7) Odredbe stavka 1. do 5. ovog članka ne primjenjuje se na pisma, brzojave i druge pošiljke između okrivljenika i njegova branitelja.

(8) Ako je postupljeno protivno stavku 1. do 5. ovog članka dokazi za koje se saznalo iz tako prikupljenih podataka ne mogu se upotrijebiti u kaznenom postupku.

Odredbom članka 30. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjena točka 1.

Članak 340.

(1) Policija može osobne podatke građana, pohranjene u zbirkama i drugim registrima sravnjivati s policijskim evidencijama, registrima i zbirkama s automatskom obradom podataka ako postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti. Tako prikupljene obavijesti će se, uz izvješće državnom odvjetniku, izbrisati iz navedenih evidencija čim prestanu biti potrebne za uspješno vođenje kaznenog postupka, ali najkasnije u roku od dvanaest mjeseci od dana njihove pohrane. Taj rok može sudac istrage na prijedlog državnog odvjetnika iznimno produljiti za tri mjeseca ako je vjerojatno da će se na taj način uspješno okončati raspisana potraga za određenom osobom ili predmetima.

(2) Ako sudac istrage odbije prijedlog iz stavka 1. ovog članka odlučuje rješenjem. Protiv tog rješenja državni odvjetnik može podnijeti žalbu.

Glava XIX. OPTUŽIVANJE

1. Podizanje, sadržaj i predaja optužnice

Članak 341.

(1) Optužnicu podiže državni odvjetnik nakon što je završena istraga.

(2) Optužnicu podiže državni odvjetnik bez provođenja istrage ako prikupljeni podaci koji se odnose na kazneno djelo i počinitelja za koje Zakon ne propisuje obvezatno provođenje istrage daju dovoljno osnova za podizanje optužnice.

(3) Prije podizanja optužnice osumnjičenik mora biti ispitan, osim ako je u optužnici predloženo suđenje u odsutnosti (članak 402.). Glede pozivanja i ispitivanja osumnjičenika, primjenjuju se odredbe o pozivanju i ispitivanju okrivljenika.

Članak 342.

(1) Optužnica sadrži:

1) ime i prezime okrivljenika s osobnim podacima (članak 272. stavak 1.) kao i podacima o tome nalazi li se i otkad u istražnom zatvoru ili se nalazi na slobodi, a ako je prije podizanja optužnice pušten na slobodu, koliko je proveo u pritvoru i istražnom zatvoru,

2) opis djela iz kojeg proistječu zakonska obilježja kaznenog djela, vrijeme i mjesto počinjenja kaznenog djela, predmet na kojemu je i sredstvo kojim je počinjeno kazneno djelo te ostale okolnosti potrebne da se kazneno djelo što točnije odredi,

3) zakonski naziv kaznenog djela, s navođenjem odredaba Kaznenog zakona koje se na prijedlog tužitelja imaju primijeniti,

4) dokaze na kojima se temelji optužnica,

5) obrazloženje u kojem će se opisati stanje stvari.

(2) Državni odvjetnik će uz optužnicu, osim dokaza navedenih u stavku 1. točki 4. ovog članka, dostaviti i popis dokaza kojima raspolaže, a ne namjerava ih izvoditi pred sudom, ako ukazuju na nedužnost i na manji stupanj krivnje okrivljenika ili predstavljaju olakotne okolnosti.

(3) Državni odvjetnik nije dužan obavijestiti okrivljenika o:

1) identitetu zaštićenog svjedoka,

2) dokazima čije bi otkrivanje povrijedilo obvezu čuvanja isprava s oznakom tajnosti.

(4) Ako se okrivljenik nalazi na slobodi, u optužnici se može predložiti da se odredi istražni zatvor, a ako se nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru, može se predložiti da se pusti na slobodu.

(5) Jednom optužnicom može se obuhvatiti više kaznenih djela ili više okrivljenika samo ako se prema odredbama članka 25. ovog Zakona može provesti jedinstven postupak i donijeti jedna presuda.

Članak 343.

Optužnica se dostavlja sucu istrage nadležnog suda u onoliko primjeraka koliko ima okrivljenika i branitelja i jedan primjerak za sud. Državni odvjetnik uz optužnicu dostavlja spis istrage, ako je provedena (članak 228. stavak 2.), te zapisnike o provedenim dokaznim radnjama ako istraga nije provedena, ili su dokazne radnje provedene prije pokretanja istrage.

2. Prethodno ispitivanje i odgovor na optužnicu

Članak 344.

(1) Sudac istrage ispitat će bez odgode, a ako je okrivljenik lišen slobode, u roku od četrdeset i osam sati je li:

1) optužnicu podnio ovlašteni tužitelj,

2) optužnica podignuta nakon što su ispunjeni zakonski uvjeti (članak 341. i 356. stavak 3.),

3) optužnica propisno sastavljena (članak 342.),

4) se u spisu nalaze dokazi koji se prema članku 86. ovog Zakona imaju izdvojiti iz spisa,

5) optužnica podignuta u roku iz članka 229. stavka 2. i članka 365. stavka 2. ovog Zakona.

Odredbom članka 72. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 4.

(2) Sudac istrage će rješenjem odbaciti optužnicu koju nije podnio ovlaštenu tužitelj i koja je podignuta iako nisu ispunjeni zakonski uvjeti ili nakon proteka roka iz članka 229. stavka 2. i članka 365. stavka 2. ovog Zakona. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

(3) Ako sudac istrage ustanovi da optužnica ima nedostatke u odnosu na sastojke iz članka 342. stavka 1. točke 1. do 5. ovog Zakona, vratit će je tužitelju da u roku od tri dana ispravi nedostatke. Iz opravdanih razloga, na zahtjev tužitelja, sudac istrage može produljiti taj rok za daljnja tri dana, osim ako je okrivljenik lišen slobode. Ako državni odvjetnik propusti taj rok, sudac istrage će izvijestiti višeg državnog odvjetnika. Protiv rješenja o vraćanju optužnice i rješenja o produljenju roka žalba nije dopuštena. Ako oštećenik kao tužitelj propusti spomenuti rok, smatrat će se da je odustao od progona i postupak će se obustaviti.

(4) Ako sudac istrage ustanovi da u spisu postoje dokazi koji se prema članku 86. ovog Zakona imaju izdvojiti iz spisa, donijet će rješenje o njihovom izdvajanju iz spisa. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

(5) Izdvojeni dokazi ne mogu se razgledati ni upotrijebiti pri odlučivanju o optužnici niti u kaznenom postupku.

Članak 345.

(1) Propisno sastavljenu optužnicu sudac istrage dostavlja okrivljeniku koji je na slobodi bez odgode, a ako je lišen slobode u roku od dvadeset četiri sata od okončanja ispitivanja optužnice prema članku 344. ovog Zakona. Uz optužnicu sudac istrage dostavlja okrivljeniku pouku o pravu na odgovor, te pouku o pravu na branitelja iz članka 72. stavka 1. ovog Zakona. Ako okrivljenik ima branitelja optužnica se dostavlja i branitelju.

Odredbom članka 73. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

Odredbom članka 31. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako se optužnica odnosi na kazneno djelo iz članka 66. stavak 2. točka 5. ovog Zakona, optužnica se dostavlja i branitelju.

Odredbom članka 73. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Ako je protiv osumnjičenika sud odredio istražni zatvor, optužnica se predaje okrivljeniku pri njegovu zatvaranju, zajedno s rješenjem kojim se određuje istražni zatvor.

(4) Ako se okrivljenik kojemu je određen istražni zatvor ne nalazi u zatvoru suda kod kojeg će se održati rasprava, sudac istrage odredit će da se okrivljenik odmah dovede u taj zatvor, gdje će mu se predati optužnica i pouka o pravu na odgovor.

Članak 346.

(1) Okrivljenik ima pravo podnijeti pisani odgovor na optužnicu u roku od osam dana od primitka optužnice.

(2) Odgovor na optužnicu može podnijeti i branitelj bez posebne okrivljenikove ovlasti, ali ne i protiv njegove volje.

(3) Okrivljenik se može odreći prava na podnošenje odgovora na optužnicu.

Članak 347.

Optužnicu sa spisom istrage i odgovorom na optužnicu, ako je podnesen, sudac istrage bez odgode dostavlja optužnom vijeću.

3. Postupak pred optužnim vijećem

Članak 348.

(1) Po primitku optužnice predsjednik optužnog vijeća nalogom određuje dan, sat i mjesto održavanja sjednice optužnog vijeća. Sjednica se održava u roku od petnaest dana ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako je na slobodi. U posebno složenim predmetima sjednica optužnog vijeća se ima održati u roku od mjesec dana ako je okrivljenik lišen slobode ili u roku od tri mjeseca ako je na slobodi.

Odredbom članka 74. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, oštećenik, okrivljenik i branitelj ako ga ima. Pozvane osobe će predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti.

(3) Okrivljenik će se u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća i u slučaju obvezne obrane održati iako se branitelj nije odazvao.

(4) Okrivljenik se može odreći prava na sjednicu optužnog vijeća i pisanom izjavom zahtijevati suđenje. Pisana izjava mora biti dostavljena vijeću najkasnije tri dana prije dana održavanja sjednice. Vijeće u tom slučaju potvrđuje optužnicu i odmah ju dostavlja sa spisom sudskoj pisarnici.

Odredbom članka 74. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 349.

(1) Prije početka sjednice predsjednik optužnog vijeća provjerava jesu li svi pozvani došli na sjednicu.

(2) Ako na sjednicu ne dođe državni odvjetnik, okrivljenik ili njegov branitelj, a dostava poziva nije uredno iskazana, sjednica će se odgoditi. Ako na sjednicu ne dođe oštećenik kao tužitelj, iako je uredno pozvan, a ni njegov opunomoćenik, vijeće će rješenjem obustaviti postupak.

(3) Ako se okrivljeniku poziv nije mogao uručiti zbog neprijavljivanja sudu promjene adrese, sjednica će se održati i u njegovoj odsutnosti.

Odredbom članka 75. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Sjednici optužnog vijeća mogu prisustvovati samo pozvane osobe.

Odredbom članka 75. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 350.

(1) Predsjednik vijeća otvara sjednicu navođenjem optužnice o kojoj se raspravlja te provjerava osobne podatke okrivljenika osim podataka o ranijoj osuđivanosti, a posebno provjerava je li okrivljenik primio i razumio pouku o pravima, a ako nije, naložit će državnom odvjetniku da dostavi okrivljeniku pouku o pravima.

Odredbom članka 76. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Državni odvjetnik, ako je prisutan, ukratko iznosi rezultate prethodnih istraživanja i dokaze na kojima se zasniva optužnica i koji opravdavaju njezino podizanje. Oštećenik ili njegov opunomoćenik mogu obrazložiti imovinskopravni zahtjev, upozoriti na dokaze o krivnji optuženika, te predložiti privremene mjere osiguranja imovinskopravnog zahtjeva (članak 160.).

(3) Okrivljenik i branitelj, ako su prisutni, mogu upozoriti na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na moguće propuste u istrazi i na nezakonite dokaze. U odgovoru se okrivljenik i branitelj mogu očitovati o tome koji dio optužbe osporavaju.

(4) Okrivljenik može dati izjavu da je kriv po svim ili nekim točkama optužbe.

Odredbom članka 76. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

(5) Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj mogu na navode protivne stranke uzvratiti samo jednom. Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj izlažu i obrazlažu svoje zaključke služeći se podacima koji su sadržani u spisu .

Odredbom članka 76. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

(6) Ako stranke predlažu određivanje ili ukidanje istražnog zatvora u sjednici optužnog vijeća postupit će se prema članku 129. stavku 2. – 5. ovog Zakona.

(7) Ako vijeće smatra da može donijeti odluku, proglašava raspravljanje na sjednici zaključenim.

Članak 351.

(1) Ako vijeće ustanovi da u spisu postoje dokazi koji se prema članku 86. ovog Zakona imaju izdvojiti iz spisa, a to nije učinio sudac istrage (članak 344. stavak 4.), donijet će rješenje o njihovu izdvajanju iz spisa. Protiv tog rješenja dopuštena je žalba.

(2) Ako vijeće posumnja u zakonitost pojedinog dokaza, a bez izvođenja dodatnih dokaza o tome ne može donijeti odluku, odgodit će ročište i odmah zakazati novo na kojem će izvesti dokaze važne za utvrđivanje činjenica o zakonitosti dokaza (prethodno suđenje o zakonitosti dokaza), te najprije odlučiti o zakonitosti dokaza, a zatim donijeti odluku o optužnici.

(3) Izdvojeni dokazi ne mogu se razgledati ni upotrijebiti pri odlučivanju u kaznenom postupku.

Članak 352.

Okrivljenik u sjednici obavještava tužitelja o dokazima koje će izvesti o postojanju alibija ili o neubrojivosti.

Članak 353.

(1) O novim dokazima koji su naknadno otkriveni u prethodnom postupku obavijestit će se protivna stranka najkasnije u roku od osam dana od saznanja za njihovo postojanje.

(2) Ako bi obavještavanje o pojedinom dokazu važnom za obranu moglo nanijeti štetu istrazi u drugom postupku koji se vodi protiv istog ili drugih okrivljenika, vijeće će na prijedlog državnog odvjetnika rješenjem odobriti odgodu obavještavanja.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovog članka vijeće će donijeti i ako postoje okolnosti iz članka 294. ovog Zakona.

(4) Odgoda o obavještavanju o dokazima iz stavka 2. ovog članka mora prestati prije završetka dokaznog postupka, dok odgoda iz stavka 3. ovog članka može trajati do odluke o položaju svjedoka.

4. Odlučivanje o potvrđivanju optužnice

Članak 354.

(1) Ako vijeće ustanovi da je optužnica osnovana, donijet će rješenje kojim potvrđuje optužnicu.

(2) Rješenje o potvrđivanju optužnice dostavlja se strankama, branitelju i oštećeniku, a optužnica s tim rješenjem i spisima sudskoj pisarnici.

Odredbom članka 77. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Sud će o potvrđivanju optužnice obavijestiti ministarstvo nadležno za pravosuđe koje o tome vodi evidenciju. Ako je protiv optuženika potvrđena druga optužnica, ministarstvo će o tim optužnicama obavijestiti nadležne sudove.

(4) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise o vođenju evidencije iz stavka 3. ovog članka.

Članak 355.

(1) Vijeće će rješenjem odbaciti optužnicu u odnosu na sve ili pojedine točke optužnice ako ustanovi da:

1) djelo koje je predmet optužbe nije kazneno djelo,

2) postoje okolnosti koje isključuju okrivljenikovu krivnju,

3) nema zahtjeva ovlaštenog tužitelja ili prijedloga, odnosno odobrenja ovlaštene osobe, ako je to po zakonu potrebno, ili da postoje okolnosti koje isključuju kazneni progon,

4) nema dovoljno dokaza da je okrivljenik osnovano sumnjiv za djelo koje je predmet optužbe, odnosno da je proturječje između prikupljenih dokaza očito takvo da bi na raspravi izricanje osuđujuće presude bilo nemoguće.

Odredbom članka 33. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjena uvodna rečenica stavka 1.

(2) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovog članka, nije vođena istraga, vijeće će rješenjem odbaciti optužnicu.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovog članka stranke i oštećenik mogu podnijeti žalbu. O žalbi odlučuje viši sud.

Odredbom članka 78. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Članak 356.

(1) Ako vijeće ustanovi da u odnosu na cijelu optužnicu postoje nedostaci u prethodnom postupku ili da činjenični opis djela ne proizlazi iz ranije pribavljenih dokaza, ili da je potrebno bolje razjašnjenje stvari, rješenjem vraća optužnicu tužitelju s navođenjem razloga iz kojih nije potvrđena.

(2) Ako vijeće ustanovi da samo u odnosu na pojedine dijelove optužnice postoje nedostaci u prethodnom postupku ili da činjenični opis djela ne proizlazi iz ranije pribavljenih dokaza, ili

da je potrebno bolje razjašnjenje stvari, rješenjem će razdvojiti postupak i potvrditi optužnicu u dijelu za koji to nalazi osnovanim.

(3) Ako vijeće nije potvrdilo optužnicu u cijelosti ili dijelu, državni odvjetnik je dužan u roku osam dana od dostave rješenja donijeti nalog za dopunu istrage ili poduzimanje dokazne radnje odnosno odustati od kaznenog progona. Na zahtjev državnog odvjetnika optužno vijeće može produljiti taj rok za daljnjih osam dana, ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a petnaest dana ako je na slobodi.

(4) Državni odvjetnik dužan je o razlozima propuštanja roka iz stavka 3. ovog članka izvijestiti višega državnog odvjetnika. Ako u daljnjem roku od osam dana nije postupljeno prema stavku 3. ovog članka, smatrat će se da je državni odvjetnik odustao od kaznenog progona.

(5) Državni odvjetnik će nakon dopune istrage novu optužnicu dostaviti na ponovno ispitivanje (članak 343. do 355.).

(6) Vijeće će ispitujući optužnicu odlučiti i o prijedlozima za spajanje ili razdvajanje postupka.

Članak 357.

(1) Rješenja vijeća iz članka 356. ovog Zakona moraju biti obrazložena, ali tako da se unaprijed ne utječe na rješavanje pitanja koja će biti predmet raspravljanja na raspravi.

(2) Pri donošenju rješenja iz članka 356. ovog Zakona vijeće nije vezano za pravnu ocjenu djela koju je tužitelj naveo u optužnici.

Članak 358.

Ako se protiv rješenja vijeća žalio samo oštećenik i žalba se prihvati, smatrat će se da je izjavom žalbe preuzeo kazneni progon.

5. Očitovanje okrivljenika o krivnji i pregovaranje o sankciji

Članak 359.

Ako se okrivljenik pred vijećem izjasnio da je kriv (članak 350. stavak 4.), a nije postignut sporazum o sankciji, vijeće će potvrditi optužnicu i odmah je sa spisom dostaviti sudskoj pisarnici radi određivanja rasprave, osim ako ne postoje razlozi za obustavu postupka iz članka 355. ovog Zakona.

Članak 360.

(1) Stranke mogu pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanja o sankciji. Okrivljenik tijekom pregovora o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanja o sankciji mora imati branitelja.

(2) Vijeće može odgoditi sjednicu za najviše petnaest dana kako bi stranke okončale pregovore.

(3) Ako su prije početka sjednice ili tijekom sjednice optužnog vijeća državni odvjetnik i okrivljenik i branitelj potpisali izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, predaju izjavu vijeću odmah nakon otvaranja sjednice.

(4) Izjava iz stavka 3. ovog članka sadrži:

- 1) opis kaznenog djela koje je predmet optužbe,
- 2) izjavu okrivljenika o priznanju krivnje za to kazneno djelo,
- 3) sporazum o vrsti i mjeri kazne ili druge sankcije odnosno mjere,
- 4) sporazum o troškovima kaznenog postupka,
- 5) očitovanje okrivljenika o podnesenom imovinskopravnom zahtjevu,
- 6) potpis stranaka i branitelja.

(5) Nakon potpisivanja izjave iz stavka 3. ovog članka, državni odvjetnik obavještava o tome žrtvu ili oštećenika.

6. Donošenje presude na temelju sporazuma stranaka

Članak 361.

(1) Nakon što primi pisanu izjavu o sporazumu stranaka iz članka 360. stavka 3. ovog Zakona, vijeće će utvrditi da su stranke suglasne u odnosu na sadržaj zahtjeva i to unijeti u zapisnik.

(2) Vijeće će, nakon toga odlučiti o prihvaćanju sporazuma. Ako prihvati sporazum, okrivljeniku će presudom izreći kaznu te drugu sankciju ili mjeru iz članka 360. stavka 4. točka 3. ovog Zakona.

(3) Vijeće neće prihvatiti sporazum stranaka iz članka 360. stavka 3. ovog Zakona ako s obzirom na okolnosti, njegovo prihvaćanje nije u skladu s odmjeravanjem kazne propisanim zakonom ili sporazum inače nije zakonit. Vijeće rješenjem protiv kojeg žalba nije dopuštena, odbija sporazum i nastavlja s ispitivanjem optužnice.

(4) Nakon donošenja rješenja iz stavka 3. ovog članka, vijeće će optužnicu s raspravnim spisom dostaviti sudskoj pisarnici radi određivanja rasprave, osim ako ne postoje razlozi za odbacivanje optužnice iz članka 355. ovog Zakona.

Odredbom članka 34. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 4.

Članak 362.

(1) Stranke mogu odustati od prijedloga sporazuma do donošenja presude.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka prijedlog sporazuma i svi ostali podaci koji se odnose na njega, izdvajaju se rješenjem iz spisa i predaju tajniku suda i ne mogu se razgledati ni upotrijebiti kao dokaz u kaznenom postupku.

Članak 363.

(1) Presuda na temelju sporazuma stranaka mora imati sadržaj iz članka 455. ovog Zakona.

(2) Presuda iz stavka 1. ovog članka se odmah objavljuje, a pisano sastavlja i dostavlja strankama u roku od osam dana od objave. U obrazloženju se navodi sporazum na temelju kojeg je donesena presuda.

(3) Presudom iz stavka 1. ovog članka se uz kaznu zatvora i mjeru upozorenja, može izreći i sigurnosna mjera iz članka 75., 76., 77., 79. i 80. Kaznenog zakona, te sigurnosne mjere iz Zakona o kaznenoj odgovornosti pravnih osoba i mjeru oduzimanja imovinske koristi.

(4) Vijeće može u izreci o troškovima kaznenog postupka (članak 145.) odrediti da se okrivljenik u cijelosti oslobađa troškova.

Članak 364.

(1) Presuda iz članka 361. stavka 2. ovog Zakona ne može se pobijati žalbom zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji, oduzimanju imovinske koristi, troškovima kaznenog postupka i imovinskopравnim zahtjevima.

(2) Presuda iz članka 361. stavka 2. ovog Zakona ne može se pobijati žalbom zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 470.), osim ako je optuženik za dokaze o isključenju protupravnosti i krivnje saznao nakon donošenja presude.

7. Povlačenje i izmjena optužnice

Članak 365.

(1) Državni odvjetnik može povući optužnicu prije nego što je potvrđena.

(2) Ako je državni odvjetnik povukao optužnicu, može podići novu izmijenjenu optužnicu pod uvjetima iz članka 341. ovog Zakona. Takva optužnica mora biti podignuta najkasnije dvanaest mjeseci od prvog povlačenja optužnice ako je optužnica podignuta za kazneno djelo za koje se vodi redoviti postupak, a šest mjeseci ako je optužnica podignuta za kazneno djelo za koje se vodi skraćeni postupak.

Odredbom članka 79. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) O razlozima povlačenja optužnice državni odvjetnik dužan je izvijestiti višega državnog odvjetnika.

Odredbom članka 79. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 3.

8. Upućivanje na suđenje

Članak 366.

(1) Odmah nakon potpunog ili djelomičnog potvrđivanja optužnice optužno vijeće, uz sudjelovanje stranaka ako su prisutne, sastavlja raspravni spis.

(2) Raspravni spis uz optužnicu sadrži:

1) kaznenu prijavu,

2) imovinskopravni zahtjev oštećenika,

3) zapisnike, snimke i druge isprave o provedenim dokaznim radnjama prije podizanja optužnice koji su važni za raspravu,

4) zapisnike o radnjama provedenim na dokaznom ročištu koji su važni za raspravu,

5) isprave i zapisnike o dokaznim radnjama pribavljene putem međunarodne pravne pomoći,

6) izvadak iz kaznene evidencije i evidencije o drugim kažnjivim djelima,

7) predmete kojima je kazneno djelo počinjeno ili koji su nastali počinjenjem kaznenog djela ili naznaku gdje se nalaze,

8) zapisnik s ročišta za potvrđivanje optužnice,

9) odluke i podatke o mjerama osiguranja prisutnosti i drugim mjerama za osiguranje tijeka postupka,

10) bilješke istraživanja obrane.

Odredbom članka 80. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 3.

(3) Stranke imaju pravo stavljati prigovore na uvrštenje pojedinih isprava, zapisnika i predmeta u raspravni spis. O prigovoru odlučuje rješenjem vijeće na ročištu. Žalba protiv tog rješenja nije dopuštena.

Odredbom članka 80. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Stranke se, uz suglasnost vijeća, mogu sporazumjeti o unošenju u raspravni spis i drugih sastojaka.

(5) Ako što drugo nije propisano ovim Zakonom, stranke i branitelj imaju pravo razgledati i prepisivati raspravni spis u pisarnici suda.

Članak 367.

- (1) Rješenje vijeća o potvrđivanju optužnice se s optužnicom i raspravnim spisom bez odgode dostavlja pisarnici nadležnog suda.
- (2) Spisi pribavljeni na sjednici optužnog vijeća, kao i dijelovi spisa istrage koji nisu uvršteni u raspravni spis vraćaju se državnom odvjetniku zajedno sa zapisnikom sjednice vijeća.
- (3) Okrivljenik i branitelj imaju pravo razgledati i prepisivati spise iz stavka 2. ovog članka u pisarnici državnog odvjetnika.

B. Rasprava i presuda

Glava XX.

PRIPREME ZA RASPRAVU I OKONČANJE KAZNENOG POSTUPKA PRIJE OTVARANJA RASPRAVE

1. Uvodne odredbe

Članak 368.

- (1) Predsjednik vijeća, odmah nakon primitka optužnice i raspravnog spisa započinje pripreme za raspravu.
- (2) Pripreme za raspravu obuhvaćaju održavanje pripremnog ročišta za raspravu, određivanje rasprave i donošenje drugih odluka koje se odnose na upravljanje postupkom.
- (3) Protiv odluka koje donosi predsjednik vijeća u tijeku priprema za raspravu, žalba nije dopuštena, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 369.

- (1) O ispitivanju svjedoka ili vještaka čije ispitivanje su stranke predložile, a ne mogu doći na raspravu zbog bolesti ili zbog drugih opravdanih razloga odlučuje predsjednik vijeća. Svjedoka ili vještaka ispitat će predsjednik vijeća ili sudac istrage na čijem se području svjedok odnosno vještak nalazi. O vremenu i mjestu ispitivanja obavijestit će se stranke, branitelj i oštećenik.

Odredbom članka 81. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

- (2) Ako je optuženik lišen slobode, o potrebi njegove prisutnosti ispitivanju svjedoka ili vještaka, odlučuje predsjednik vijeća.
- (3) Kad su stranke i oštećenik prisutni ispitivanju imaju prava kao i kod odgovarajuće radnje prije podizanja optužnice .

Odredbom članka 81. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

2. Pripremno ročište

Članak 370.

(1) Na pripremno ročište odgovarajuće se primjenjuju odredbe o raspravi, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Pripremno ročište nije javno, a mogu mu prisustvovati samo pozvane osobe.

Članak 371.

(1) Pripremno ročište se provodi pred predsjednikom vijeća. Predsjednik vijeća određuje pripremno ročište najkasnije u roku od mjesec dana ako je optuženik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako nije određen istražni zatvor, računajući od primitka potvrđene optužnice u sudsku pisarnicu. Ako predsjednik vijeća ne odredi pripremno ročište u tom roku, obavijestit će o tome predsjednika suda koji će poduzeti mjere da se pripremno ročište odmah odredi.

Odredbom članka 82. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako u postupku za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora do petnaest godina predsjednik vijeća obzirom na navode u optužnici i prirodu predloženih dokaza smatra da nije potrebno održavanje pripremnog ročišta, donosi nalog kojim određuje raspravu. Predsjednik vijeća neće održati pripremno ročište ako su stranke postigle sporazum u smislu članka 360. stavka 3. ovog Zakona.

(3) Ako predsjednik vijeća ustanovi da u spisu postoje dokazi koji se prema članku 86. ovog Zakona imaju izdvojiti iz spisa, a to nije učinio sudac istrage (članak 344. stavak 4.) ni optužno vijeće (članak 351.) donijet će rješenje o njihovu izdvajanju iz spisa te ih predati tajniku suda. Izdvojeni dokazi ne mogu se razgledati ni upotrijebiti u kaznenom postupku. Protiv rješenja predsjednika vijeća o izdvajanju dokaza iz spisa, dopuštena je posebna žalba. O žalbi odlučuje viši sud.«

Odredbom članka 82. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Članak 372.

(1) Na pripremno ročište pozvat će se optuženik, njegov branitelj, tužitelj i oštećenik odnosno njihovi zakonski zastupnici i opunomoćenici, a po potrebi i tumač.

Odredbom članka 83. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) U pozivu za pripremno ročište stranke će biti upozorene da na pripremnom ročištu mogu predložiti nove dokaze koji mogu poslužiti za utvrđivanje činjenica, ako su za te dokaze saznale nakon potvrđivanja optužnice.

(3) Ako je potrebno da se za pripremno ročište pribave spisi, isprave ili predmeti koji se nalaze kod suda ili kod kojeg drugog državnog tijela, predsjednik vijeća će na prijedlog stranaka naložiti da se ti predmeti ili isprave pravovremeno pribave.

Članak 373.

(1) Kad je predsjednik vijeća utvrdio da su na pripremno ročište došle sve pozvane osobe, provjerit će podatke o istovjetnosti optuženika u optužnici, osim podataka o prijašnjoj osuđivanosti.

(2) Predsjednik vijeća će prisutnog oštećenika, koji još nije podnio imovinskopravni zahtjev poučiti u smislu članka 47. ovog Zakona.

Članak 374.

(1) Prije izlaganja optužbe stranke će izvijestiti predsjednika vijeća o sadržaju sporazuma iz članka 360. ovog Zakona za sve ili pojedine točke optužbe.

(2) Predsjednik vijeća će u zapisnik unijeti sporazum stranaka iz stavka 1. ovog članka te postupiti prema članku 361. do 364. ovog Zakona.

(3) Ako su se stranke sporazumjele o dijelu optužnice, postupak za ta djela će se razdvojiti sukladno članku 26. ovog Zakona. Za preostali dio optužnice provest će se pripremno ročište.

Odredbom članka 84. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Članak 375.

(1) Predsjednik vijeća otvara pripremno ročište prema članku 350. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Državni odvjetnik izlaže dio optužnice iz kojeg proistječu zakonska obilježja kaznenog djela, zakonski naziv kaznenog djela i navodi dokaze koji potvrđuju optužnicu, a može predložiti izricanje određene vrste i mjere kaznenopravne sankcije. Ako je riječ o optužbi oštećenika kao tužitelja predsjednik vijeća može ukratko izložiti njezin sadržaj.

(3) Ako je oštećenik prisutan, može podnijeti imovinskopravni zahtjev, a ako nije prisutan, podneseni zahtjev pročitat će predsjednik vijeća.

Članak 376.

(1) Predsjednik vijeća uvjerit će se da je optuženik razumio optužnicu i pozvat će ga da se očituje o optužbi. Optuženik može ostati kod ranijeg očitovanja ili iznijeti novo očitovanje, posebno ako je naknadno saznao za dokaze u svezi djela i krivnje (članak 372. stavak 2.)

(2) Predsjednik vijeća pozvat će optuženika koji poriče optužbu da on ili njegov branitelj, točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga.

Članak 377.

(1) Predsjednik vijeća pozvat će stranke i oštećenika da obrazlože dokazne prijedloge koje namjeravaju izvesti na raspravi. Pri tome će predsjednik vijeća upozoriti stranke i oštećenika da se na raspravi neće izvesti oni dokazi za koje su znale ali ih, bez opravdanog razloga, nisu na pripremnom ročištu predložile.

Odredbom članka 85. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Svaka stranka očitovat će se o prijedlozima suprotne stranke i oštećenika.

(3) Predsjednik vijeća će postupiti prema članku 431. stavak 1. točka 1. ovog Zakona u odnosu na činjenice koje protivna stranka ne osporava, te iz razloga predviđenih u članku 351. ovog Zakona.

Odredbom članka 85. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Članak 378.

(1) Ako je predsjedniku vijeća dostavljena potvrđena optužnica u odnosu na koju se optuženik očitovao krivim, predlaganje dokaza za raspravu ograničit će se samo na one dokaze koje se odnose na odluku o kaznenim sankcijama.

(2) Ako se optuženik očitovao krivim samo u odnosu na neke točke optužbe i predsjednik vijeća smatra da se u odnosu na njih može postupiti u smislu stavka 1. ovog članka, predsjednik vijeća može u odnosu na te točke optužbe razdvojiti postupak.

(3) Ako se jedan suoptuženik u odnosu na neke točke optužbe koja se odnosi na više suoptuženika očitovao krivim, a drugi se očitovao da se ne smatra krivim, provest će se za sve suoptuženike rasprava te donijeti jedna presuda.

Članak 379.

Na pripremnom ročištu predsjednik vijeća može, uz suglasnost stranaka, ukinuti istražni zatvor ili ga zamijeniti blažom mjerom. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.

3. Obustava kaznenog postupka

Članak 380.

(1) Predsjednik vijeća obustavit će rješenjem kazneni postupak i dostaviti rješenje strankama i oštećeniku:

1) ako je tužitelj odustao od optužbe,

2) ako je nesporno utvrđeno postojanje smetnji za nastavak postupka iz članka 452. točke 2., 4., 5. i 6. ovog Zakona.

(2) Predsjednik vijeća će u slučaju obustave postupka iz stavka 1. točke 1. ovog članka upozoriti oštećenika prema članku 55. ovog Zakona.

4. Određivanje rasprave

Članak 381.

(1) Predsjednik vijeća prije završetka pripremnog ročišta, nalogom određuje vrijeme i mjesto održavanja rasprave te koji će se svjedoci i vještaci pozvati na raspravu, kao i pribavljanje drugih dokaza. Iznimno, ako postoje posebne prepreke, predsjednik vijeća može odgoditi određivanje rasprave do mjesec dana i o tome obavijestiti predsjednika suda.

(2) Ako pripremno ročište nije održano (članak 371. stavak 2.), predsjednik vijeća odredit će raspravu najkasnije u roku od dva mjeseca od zaprimanja potvrđene optužnice te vrijeme i mjesto održavanja rasprave, koji će se svjedoci i vještaci pozvati na raspravu, kao i pribavljanje drugih dokaza. Ako u tom roku ne odredi raspravu, predsjednik vijeća obavijestit će predsjednika suda o razlozima iz kojih rasprava nije određena. Predsjednik suda prema potrebi poduzet će mjere da se rasprava odredi.

Članak 382.

(1) Rasprava se provodi u sjedištu suda i u sudskoj zgradi.

(2) Ako su u pojedinim slučajevima prostorije u sudskoj zgradi neprikladne za održavanje rasprave, predsjednik suda može odrediti da se rasprava drži u drugoj zgradi.

(3) Rasprava se može održati i u drugome mjestu na području nadležnog suda ako to na obrazloženi prijedlog predsjednika suda dopusti predsjednik višeg suda.

Članak 383.

(1) Na raspravu poziva se tužitelj i oštećenik te njihovi zakonski zastupnici i opunomoćenici, optuženik i njegov branitelj, a po potrebi i tumač.

(2) Svjedoke i vještake koje su predložile, pozivaju stranke. Na pozivanje svjedoka i vještaka primjenjuju se odredbe članka 175. do 177. ovog Zakona.

(3) Optuženik se poziva prema članku 372. stavku 1. i 2. ovog Zakona. Poziv optuženiku mora se dostaviti tako da između dostave poziva i dana rasprave ostane dovoljno vremena za pripremu obrane, a najmanje osam dana. Na zahtjev optuženika ili na prijedlog tužitelja, a uz privolu optuženika, taj se rok može skratiti.

(4) Branitelj se poziva prema članku 174. stavku 1. ovog Zakona.

(5) Oštećenika koji se ne poziva kao svjedok sud će izvijestiti u pozivu da će se rasprava održati i bez njega, a da će se izjava o imovinskopravnom zahtjevu pročitati. Oštećenik će se upozoriti i na to da će se, ako ne dođe, smatrati da nije voljan nastaviti kazneni progon ako državni odvjetnik odustane od optužbe.

(6) Oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj upozorit će se u pozivu da će se ako na raspravu ne dođu, a ne pošalju opunomoćenika, smatrati da su odustali od optužbe.

(7) Optuženika će se u pozivu upozoriti na posljedice nedolaska na raspravu (članak 402. i 404.).

Članak 384.

Ako se očekuje da će rasprava dulje trajati, na zahtjev predsjednika vijeća, predsjednik suda će odrediti jednog ili dva suca, odnosno suca porotnika (dopunski sudac ili dopunski sudac porotnik) da budu na raspravi, kako bi zamijenili članove vijeća u slučaju njihove spriječenosti.

Članak 385.

Predsjednik vijeća može nalogom iz važnih razloga, na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti, odgoditi raspravu.

Članak 386.

Predsjednik vijeća obustavit će rješenjem kazneni postupak ako postoje okolnosti iz članka 380. ovog Zakona i dostaviti rješenje strankama i oštećeniku, uz obavijest o tome osobama koje su pozvane na raspravu.

Glava XXI. RASPRAVA

1. Javnost rasprave

Članak 387.

(1) Rasprava je javna.

(2) Raspravi mogu biti prisutne punoljetne osobe.

(3) Osobe koje prisustvuju raspravi, osim pravosudnog policajca, ne smiju nositi oružje ili opasno oruđe.

Članak 388.

(1) Vijeće će isključiti javnost za cijelu raspravu ili njezin dio:

1) radi zaštite djeteta ili maloljetnika,

2) na zahtjev žrtve iz članka 45. ovog Zakona, tijekom njezina ispitivanja kao svjedoka.

(2) Od otvaranja zasjedanja pa do završetka rasprave vijeće može u svako doba, po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranaka, ali uvijek nakon njihova ispitivanja, isključiti javnost za cijelu raspravu ili njezin dio ako je to potrebno radi:

- 1) zaštite sigurnosti i obrane Republike Hrvatske,
- 2) zaštite tajne, kojoj bi štetila javna rasprava,
- 3) zaštite javnog reda i mira,
- 4) zaštite osobnog ili obiteljskog života optuženika , žrtve, oštećenika ili drugog sudionika u postupku.

Odredbom članka 86. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 4.

Članak 389.

- (1) Isključenje javnosti ne odnosi se na stranke, žrtvu, oštećenika, njihove zastupnike i branitelja.
- (2) Vijeće može dopustiti da raspravi s koje je javnost isključena prisustvuju pojedine službene osobe, znanstveni i javni radnici, a na zahtjev optuženika može to dopustiti i njegovu bračnom, odnosno izvanbračnom drugu i njegovim bliskim srodnicima.
- (3) Predsjednik vijeća upozorit će osobe koje prisustvuju raspravi iz koje je javnost isključena da su dužne kao tajnu čuvati sve ono što su na raspravi saznale i da je odavanje tajne kazneno djelo.

Članak 390.

- (1) Odluku o isključenju javnosti donosi vijeće rješenjem, koje mora biti obrazloženo i javno objavljeno.
- (2) Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka ne zadržava izvršenje.

2. Upravljanje raspravom

Članak 391.

- (1) Prilikom ulaska sudaca u sudnicu i prilikom njihovog izlaska iz sudnice, svi prisutni, na poziv ovlaštene osobe, ustaju.
- (2) Stranke i drugi sudionici postupka dužni su ustati kad se obraćaju sudu, osim ako za to postoje opravdane prepreke.
- (3) Odredba stavka 2. ovog članka ne odnosi se na dijete.

Članak 392.

- (1) Predsjednik, članovi vijeća i zapisničar, te dopunski suci i suci porotnici moraju neprekidno biti na raspravi.

(2) Dužnost je predsjednika vijeća da utvrdi je li vijeće sastavljeno prema zakonu i postoje li razlozi iz kojih se članovi vijeća i zapisničar moraju izuzeti (članak 32. stavak 1.).

Članak 393.

(1) Predsjednik vijeća upravlja raspravom.

(2) Dužnost je predsjednika vijeća da se skrbi za svestrano raspravljanje o predmetu i otklanjanje svega što odugovlači postupak, a ne služi razjašnjenju spornih pitanja i utvrđenju činjenica važnih za pravilnost odluka.

(3) Predsjednik vijeća odlučuje o prijedlozima stranaka ako o njima ne odlučuje vijeće.

(4) O prijedlogu o kojemu ne postoji suglasnost stranaka i o suglasnim prijedlozima stranaka koje predsjednik ne prihvati odlučuje vijeće. Vijeće također odlučuje o prigovoru protiv mjera predsjednika vijeća koje se odnose na upravljanje raspravom.

(5) Rješenja vijeća uvijek se objavljuju i unose u zapisnik.

Članak 394.

Predsjednik vijeća može odrediti da se odstupi od redovnog tijeka raspravljanja zbog posebnih okolnosti, a osobito zbog broja optuženika, broja kaznenih djela i opsega dokaznog materijala. U zapisnik o raspravi unijet će se razlozi zašto se rasprava ne održava prema zakonom utvrđenom redoslijedu.

Članak 395.

(1) Dužnost je predsjednika vijeća brinuti se o održavanju reda u sudnici i dostojanstvu suda. On može odmah nakon otvaranja zasjedanja upozoriti osobe koje prisustvuju raspravi da se pristojno ponašaju i ne ometaju rad suda. Predsjednik vijeća može odrediti pretragu osoba koje prisustvuju raspravi.

(2) Vijeće može naložiti da se iz zasjedanja uklone sve osobe koje kao slušatelji prisustvuju raspravi ako se mjerama za održavanje reda propisanim u ovom Zakonu ne bi moglo osigurati neometano održavanje rasprave.

(3) U sudnici se, osim za potrebe suda, ne smiju obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja tehničkim uređajima. Iznimno, predsjednik višeg suda može odobriti filmsko ili televizijsko, a predsjednik suda fotografsko snimanje.

(4) Stranke i branitelj smiju tonski snimati tijekom rasprave s koje nije isključena javnost pod uvjetom da ne ometaju tijekom rasprave i da prethodno o tome izvijeste predsjednika vijeća. Osobni podaci o optuženiku, oštećeniku ili svjedoku koji su tako snimljeni predstavljaju tajnu i smiju se koristiti samo za potrebe kaznenog postupka.

Odredbom članka 87. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 396.

(1) Ako optuženik, branitelj, oštećenik, zakonski zastupnik, opunomoćenik, svjedok, vještak, tumač ili druga osoba ometa red ili se ne pokorava nalogima predsjednika vijeća za održavanje reda, predsjednik vijeća će je opomenuti ili novčano kazniti do 50.000,00 kn. Ako ta osoba nastavi ometati red i ne pokoravati se nalogima predsjednika vijeća, predsjednik vijeća može naložiti njezino udaljenje iz sudnice.

(2) Optuženik može biti udaljen iz sudnice za određeno vrijeme, a na ponovljeno narušavanje i sve dok traje dokazni postupak. Prije završetka dokaznog postupka predsjednik vijeća pozvat će optuženika i izvijestiti ga o tijeku rasprave. Ako bi optuženik nastavio narušavati red i vrijeđati dostojanstvo suda, predsjednik vijeća ga može ponovno udaljiti iz zasjedanja. U tom slučaju će se rasprava dovršiti bez prisutnosti optuženika, a presudu će mu pripočeti predsjednik ili sudac član vijeća u prisutnosti zapisničara.

(3) Branitelju ili opunomoćeniku koji poslije kazne nastavi narušavati red predsjednik vijeća može uskratiti daljnju obranu, odnosno zastupanje na raspravi i u tom slučaju stranka će se pozvati da uzme drugog branitelja, odnosno opunomoćenika. Ako je nemoguće da optuženik ili oštećenik to učine odmah bez štete za svoje prohibitke ili ako se u slučaju obvezne obrane ne može odmah postaviti drugi branitelj ili opunomoćenik, rasprava će se prekinuti ili odgoditi, a branitelju, odnosno opunomoćeniku naložit će se plaćanje troškova koji su nastali zbog prekida ili odgode.

Odredbom članka 88. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Ako je oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj ili njihov zakonski zastupnik udaljen iz sudnice, rasprava će se nastaviti i bez njega, ali će ih sud upozoriti da mogu uzeti opunomoćenika.

(5) Ako državni odvjetnik ili osoba koja ga zamjenjuje narušava red, predsjednik vijeća izvijestit će o tome višeg državnog odvjetnika, a može i prekinuti raspravu i od višeg državnog odvjetnika zatražiti da odredi drugu osobu da zastupa optužnicu.

(6) Kad odvjetnika ili odvjetničkog vježbenika koji narušava red sud kazni, izvijestit će o tome Hrvatsku odvjetničku komoru.

Članak 397.

(1) Sud može u tijeku postupka kazniti novčanom kaznom do 50.000,00 kuna branitelja, opunomoćenika ili zakonskog zastupnika, oštećenika kao tužitelja ili privatnog tužitelja ako su njegovi postupci očito upravljani na odugovlačenje kaznenog postupka. Rješenje o kažnjavanju može se pobijati posebnom žalbom koja zadržava izvršenje.

(2) O kažnjavanju odvjetnika, odnosno odvjetničkog vježbenika sud će izvijestiti Hrvatsku odvjetničku komoru.

(3) Ako državni odvjetnik ne podnosi sudu prijedloge pravovremeno ili druge radnje u postupku poduzima s velikim zakašnjenjem i time prouzroči odugovlačenje postupka, sud će o tome izvijestiti višega državnog odvjetnika.

Članak 398.

(1) Protiv rješenja o kazni iz članka 396. ovog Zakona dopuštena je žalba. Vijeće može opozvati svoje rješenje.

(2) Protiv drugih odluka koje se odnose na održavanje reda i upravljanje raspravom žalba nije dopuštena.

Članak 399.

(1) Ako optuženik na raspravi počini kazneno djelo, postupit će se prema odredbi članka 442. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Ako tijekom rasprave u zasjedanju druga osoba počini kazneno djelo, vijeće može prekinuti raspravu i prema usmenoj optužbi tužitelja suditi o počinjenom kaznenom djelu odmah, a može za to djelo suditi nakon završetka započete rasprave.

(3) Ako postoje osnove sumnje da je svjedok ili vještak na raspravi dao lažni iskaz, ne može se za to djelo odmah suditi. U takvu slučaju predsjednik vijeća može narediti da se o iskazu svjedoka, odnosno vještaka sastavi poseban zapisnik, koji će se dostaviti državnom odvjetniku. Taj će zapisnik potpisati ispitani svjedok, odnosno vještak.

(4) Ako se počinitelju kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ne može odmah suditi, ili ako je za suđenje nadležan viši sud, izvijestit će se o tome nadležni državni odvjetnik radi daljnjeg postupka.

3. *Pretpostavke za održavanje rasprave*

Članak 400.

Predsjednik vijeća otvara zasjedanje, objavljuje sastav vijeća i predmet rasprave te utvrđuje jesu li došle sve pozvane osobe, pa ako nisu, provjerava jesu li im pozivi dostavljeni i jesu li svoj izostanak opravdale.

Članak 401.

(1) Ako na raspravu, koja je određena na temelju optužnice državnog odvjetnika, ne dođe državni odvjetnik ili osoba koja ga zamjenjuje, rasprava će se odgoditi. O razlozima odgode obavijestit će se viši državni odvjetnik.

(2) Ako na raspravu ne dođe oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj, iako su uredno pozvani, a ni njihov opunomoćenik, vijeće će rješenjem obustaviti postupak.

Članak 402.

(1) Ako je optuženik uredno pozvan, a ne dođe na raspravu niti svoj izostanak opravda, predsjednik vijeća će naložiti da se prisilno dovede. Ako se dovođenje ne bi moglo odmah obaviti, predsjednik vijeća će odlučiti da se rasprava odgodi i naložiti da se optuženik na iduću raspravu prisilno dovede. Ako do privođenja optuženik opravda izostanak, predsjednik

vijeća opozvat će nalog o prisilnom dovođenju. Vijeće može naložiti da optuženik snosi troškove koji su nastali odgodom rasprave.

(2) Kada zbog nedolaska optuženika ili njegovog branitelja ne postoje uvjeti za održavanje rasprave, predsjednik vijeća može odrediti da se prisutni svjedok ili vještak ispita i bez vođenja rasprave ako se tome optužba i obrana ne protive.

(3) Optuženiku se može suditi u odsutnosti samo ako postoje osobito važni razlozi da mu se sudi, a:

1) nije moguće suđenje u stranoj državi,

2) nije moguće izručenje,

3) optuženik je u bijegu.

(4) Rješenje o suđenju u odsutnosti donosi sud nakon pribavljenog mišljenja tužitelja. Žalba zadržava izvršenje rješenja, ako je rješenje doneseno protivno mišljenju tužitelja.

Članak 403.

Ako na raspravu ne dođe branitelj koji je uredno pozvan, a ne izvijesti sud o razlogu spriječenosti, čim je za taj razlog saznao, ili ako branitelj bez odobrenja napusti raspravu, sud ga može kazniti novčanom kaznom do 50.000,00 kn i odrediti da troškovi odgode padaju na teret branitelja, te o izricanju novčane kazne obavijestiti Hrvatsku odvjetničku komoru.

Članak 404.

(1) Ako postoje uvjeti za odgodu rasprave zbog nedolaska optuženika ili zbog njegove raspravne nesposobnosti, odnosno zbog odsutnosti branitelja, sud pred kojim se ima održati rasprava može odlučiti da se rasprava održi ako bi se prema dokazima koji se nalaze u spisima očito morala donijeti presuda kojom se optužba odbija.

(2) Ako se optuženik sam stavio u položaj ili stanje uslijed kojeg nije mogao sudjelovati na raspravi, održat će se rasprava u njegovoj odsutnosti. Sud donosi rješenje o održavanju rasprave u odsutnosti optuženika nakon ispitivanja liječnika vještaka. Rješenje se može donijeti prije započinjanja rasprave. Žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja. Čim prestanu razlozi uslijed kojih optuženik nije mogao biti prisutan na raspravi, a rasprava nije okončana, nastavit će se u njegovoj prisutnosti, a sudac će optuženiku priopćiti dotadašnji tijek i sadržaj rasprave.

Odredbom članka 89. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Ako se postupak vodi za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora do dvanaest godina, a optuženik koji je uredno pozvan nije pristupio, ili mu se poziv ne može uručiti jer je promijenio adresu, a o tome nije obavijestio sud ili očigledno izbjegava poziv, sud može odlučiti da se rasprava provede u odsutnosti optuženika ako je optuženik bio prethodno upozoren da mu se može suditi u odsutnosti i ako se očitovao o optužnici u prisutnosti branitelja.

Odredbom članka 89. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan novi stavak 3.

(4) Na raspravi prema stavku 2. i 3. ovoga članka, optuženik mora imati branitelja. Branitelj može u korist optuženika davati izjave i primati priopćenja o svim pitanjima koja se odnose na vođenje postupka i odlučivanje o glavnoj stvari.

Odredbom članka 89. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen dosadašnji stavak 3. koji je postao stavak 4.

Članak 405.

(1) Ako se svjedok ili vještak unatoč urednom pozivu upućenom od stranke koja ga predlaže ne odazove raspravi, stranka može zahtijevati da mu poziv uputi sud. Ako svjedok ili vještak pozvan od suda, unatoč urednom pozivu neopravdano izostane s rasprave, predsjednik vijeća će naložiti da se na iduću raspravu prisilno dovede i kazniti svjedoka novčanom kaznom do 50.000,00 kuna. Vijeće može u opravdanom slučaju opozvati odluku o kazni.

(2) Rasprava može početi i bez prisutnosti pozvanog svjedoka ili vještaka. U tom će slučaju vijeće tijekom rasprave odlučiti treba li zbog odsutnosti svjedoka ili vještaka raspravu prekinuti ili odgoditi.

4. Odgoda i prekid rasprave

Članak 406.

(1) Izvan slučajeva posebno predviđenih u ovom Zakonu, rasprava će se odgoditi rješenjem vijeća ako se u tijeku rasprave utvrdi da je optuženik raspravno nesposoban ili ako postoje druge smetnje da se rasprava uspješno provede.

(2) U rješenju kojim se odgađa rasprava odredit će se, kad je to moguće, dan i sat kad će se rasprava nastaviti.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovog članka žalba nije dopuštena.

Članak 407.

(1) Rasprava koja je odgođena mora iznova započeti ako se izmijenio sastav vijeća.

(2) Ako se rasprava koja je bila odgođena drži pred istim vijećem, ona će se nastaviti, a predsjednik vijeća ukratko će iznijeti tijek prijašnje rasprave, ali u tom slučaju vijeće može odrediti da rasprava počne iznova.

(3) Rasprava mora iznova početi i svi se dokazi moraju ponovno izvesti ako se rasprava drži pred drugim predsjednikom vijeća. Isto vrijedi i u slučaju ako je odgoda trajala dulje od tri mjeseca.

Članak 408.

(1) Izvan slučajeva posebno propisanih u ovom Zakonu, predsjednik vijeća može prekinuti raspravu radi odmora, ili zbog proteka radnog vremena, ili radi toga da se u kratkom vremenu osiguraju određeni dokazi, ili radi pripremanja optužbe ili obrane.

(2) Prekinuta rasprava nastavlja se uvijek pred istim vijećem.

(3) Ako se rasprava ne može nastaviti pred istim vijećem ili ako je prekid rasprave trajao dulje od petnaest dana, postupit će se prema odredbama članka 407. stavka 3. ovog Zakona.

5. Zapisnik o raspravi

Članak 409.

(1) O postupanju na raspravi se vodi zapisnik u koji se mora unijeti u bitnom cijeli tijekom rasprave, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom.

(2) Predsjednik vijeća može nakon saslušanja stranaka odrediti da se tijekom rasprave snimi. U tom slučaju, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, zapisnik tvore prijepis audio ili audio-video snimke rasprave i zapisnik o tijeku rasprave. Audio ili audio-video snimka rasprave prepisuje se u roku od tri radna dana, a prijepis pregledava i ovjerava predsjednik vijeća i ulaže ga u spis kao sastavni dio zapisnika o raspravi.

Odredbom članka 90. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(3) Za audio ili audio-video snimanje tijeka rasprave odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 87. stavka 3. i članka 395. stavka 4. ovog Zakona.

Odredbom članka 90. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

(4) Predsjednik vijeća uvijek može, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, naložiti da se u zapisnik doslovno upišu izjave koje smatra osobito važnim.

(5) Ako je potrebno, osobito ako se u zapisnik doslovno unose izjave neke osobe, predsjednik vijeća može narediti da se taj dio zapisnika odmah pročita, a pročitat će se uvijek ako to zahtijeva stranka, branitelj ili osoba čija se izjava unosi u zapisnik.

Članak 410.

(1) Zapisnik mora biti završen sa zaključenjem zasjedanja. Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.

(2) Stranke imaju pravo pregledati završeni zapisnik i njegove priloge, dati primjedbe u svezi sa sadržajem i tražiti ispravak zapisnika.

(3) Ispravke pogrešno upisanih imena, brojeva i drugih očitih pogrešaka u pisanju može naložiti predsjednik vijeća na prijedlog stranaka ili ispitanе osobe ili po službenoj dužnosti. Druge ispravke i dopune zapisnika može naložiti samo vijeće.

(4) Primjedbe i prijedlozi stranaka u svezi sa zapisnikom te ispravci i dopune obavljene u zapisniku moraju se zabilježiti u nastavku završenog zapisnika. U nastavku zapisnika zabilježit će se i razlozi zbog kojih pojedini prijedlozi i primjedbe nisu prihvaćeni. Predsjednik vijeća i zapisničar potpisuju i nastavak zapisnika.

Članak 411.

(1) U uvodu zapisnika mora se naznačiti sud pred kojim se održava rasprava, mjesto i vrijeme zasjedanja, ime i prezime predsjednika vijeća, članova vijeća i zapisničara, prisutnih tužitelja, optuženika i branitelja, oštećenika i njegova zakonskog zastupnika ili opunomoćenika, tumača, kazneno djelo koje je predmet raspravljanja te je li rasprava javna ili je javnost isključena.

(2) Zapisnik mora osobito sadržavati podatke o tome koja je optužnica na raspravi pročitana, odnosno usmeno izložena, kakvo je očitovanje okrivljenika s pripremnog ročišta odnosno je li ono promijenjeno i je li tužitelj izmijenio ili proširio optužbu, kakve su prijedloge podnijele stranke i kakve je odluke donosio predsjednik vijeća ili vijeće, koji su dokazi izvedeni, jesu li pročitani zapisnici i drugi podnesci, jesu li reproducirane zvučne ili druge snimke i kakve su primjedbe dale stranke u svezi s izvedenim dokazima. Ako je s rasprave isključena javnost, u zapisniku se mora naznačiti da je predsjednik vijeća upozorio prisutne na posljedice ako neovlašteno otkriju ono što su na toj raspravi saznali kao tajnu.

(3) Iskazi optuženika, svjedoka i vještaka unose se u zapisnik tako da se prikaže njihov bitni sadržaj. Ti se iskazi unose u zapisnik samo ako sadrže odstupanje ili dopunu njihovih prijašnjih iskaza. Na zahtjev stranke predsjednik vijeća naložit će da se djelomično ili u cijelosti pročita zapisnik o njezinu prijašnjem iskazu.

(4) Na zahtjev stranke u zapisnik će se unijeti i pitanje, odnosno odgovor koji je vijeće odbilo kao nedopušten.

(5) U zapisniku o tijeku rasprave koji se vodi usporedno sa zvučnim ili drugim snimanjem unijet će se prema ocijeni predsjednika vijeća važne izjave stranaka, a po potrebi i bitni dijelovi iskaza optuženika, svjedoka ili vještaka.

Članak 412.

(1) U zapisnik o raspravi unosi se izreka presude (članak 459. stavak 3.) uz naznaku je li presuda javno objavljena. Izreka presude u zapisniku je izvornik.

(2) Ako je doneseno rješenje o istražnom zatvoru mora se izreka tog rješenja unijeti u zapisnik o raspravi.

6. Početak rasprave i uvodni govori stranaka

Članak 413.

(1) Kad je predsjednik vijeća utvrdio da su na raspravu došle sve pozvane osobe, ili kad je vijeće odlučilo da se rasprava održi u odsutnosti neke od pozvanih osoba, pozvat će predsjednik vijeća optuženika i od njega uzeti osobne podatke (članak 272. stavak 1.) osim podataka o prijašnjoj osuđivanosti da bi se uvjerio u njegovu istovjetnost.

(2) Predsjednik vijeća će utvrditi je li optuženik primio i razumio pisanu pouku o pravima (članak 239. stavak 1.). Ako optuženik nije primio pouku o pravima, predsjednik vijeća će postupiti prema članku 350. stavku 1. ovog Zakona, a ako je pouku primio ali ju nije razumio, poučiti će ga na prikladan način o njegovim pravima.

Članak 414.

(1) Nakon što se utvrdi optuženikova istovjetnost, predsjednik vijeća uputit će svjedoke i vještake na mjesto koje je za njih određeno, gdje će pričekati dok ne budu pozvani radi ispitivanja. U slučaju potrebe predsjednik vijeća može nakon ispitivanja zadržati vještake da prate tijek rasprave.

(2) Predsjednik vijeća će poduzeti prikladne mjere za zaštitu žrtve od utjecaja drugih osoba (prostorna izdvojenost prije ispitivanja i slično).

(3) Svi optuženici ostaju u sudnici tijekom cijele rasprave.

(4) Brisani.

Odredbom članka 91. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., brisan stavak 4.

(4) Ako se oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj imaju ispitati kao svjedoci, neće se udaljiti iz zasjedanja.

(5) Predsjednik vijeća može poduzeti potrebne mjere da spriječi dogovaranje između svjedoka, vještaka i stranaka.

Odredbom članka 91. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavci 5. i 6. postali stavci 4. i 5.

Članak 415.

(1) Rasprava započinje čitanjem optužnice. Ako je oštećenik prisutan, a još nije stavio imovinskopravni zahtjev, upozorit će ga predsjednik vijeća da može staviti prijedlog za ostvarivanje tog zahtjeva u kaznenom postupku i poučiti ga o pravima iz članka 47. ovog Zakona. Ako oštećenik nije prisutan, a postavio je imovinskopravni zahtjev, predsjednik vijeća pročitat će taj zahtjev.

Odredbom članka 92. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Nakon toga, predsjednik vijeća upitat će optuženika je li razumio optužbu. Ako se predsjednik vijeća uvjeri da optuženik nije razumio optužbu, ponovno će mu izložiti njezin sadržaj na način na koji je optuženik može najlakše razumjeti.

(3) Nakon toga predsjednik vijeća objavit će kakvo je očitovanje o optužbi i imovinskopravnom zahtjevu optuženik ranije iznio.

Odredbom članka 92. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Članak 416.

Predsjednik vijeća će pozvati optuženika da se očituje o pojedinoj točki optužbe i imovinskopravnom zahtjevu. Ako se optuženik ne očituje o optužbi smatrat će se da poriče optužbu ili pojedinu točku optužbe.

Odredbom članka 35. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 416.

Članak 417.

(1) Nakon očitovanja optuženika o optužnici i imovinskopravnom zahtjevu predsjednik vijeća poziva stranke da održe uvodne govore. Prvo govori tužitelj, a nakon njega branitelj, odnosno optuženik. Oštećenik može nakon govora tužitelja iznijeti i obrazložiti imovinskopravni zahtjev. Branitelj može izjaviti da će svoj govor održati nakon izvođenja dokaza koje je predložio tužitelj.

(2) U svojim govorima stranke mogu iznijeti koje odlučne činjenice namjeravaju dokazivati, izložiti dokaze koje će izvesti, odrediti pravna pitanja o kojima će raspravljati odnosno koje sporne činjenice zahtijevaju razjašnjenje potrebno da bi se utvrdilo činjenično stanje važno za odluku. U uvodnom govoru tužitelj ne smije iznositi činjenice ranije osuđivanosti optuženika. Stranka se u uvodnom govoru ne može izjašnjavati o navodima i ponuđenim dokazima protivne stranke.

(3) Predsjednik vijeća može uvodne govore stranaka ograničiti na određeno vrijeme, a u odnosu na te govore ima prava i dužnosti iz članka 447. ovog Zakona.

7. Dokazni postupak

Članak 417.a

(1) Optuženika koji se očitovao da se u odnosu na sve točke optužbe smatra krivim, predsjednik vijeća uputit će da može odmah iskazivati o svim okolnostima koje ga terete i iznijeti sve činjenice koje mu idu u korist te se prelazi na ispitivanje optuženika.

(2) Optuženik će u slobodnom izlaganju iznijeti svoj iskaz, nakon čega mu se mogu postavljati pitanja. Pitanja prvi postavlja branitelj, a zatim tužitelj. Nakon njih predsjednik vijeća i članovi vijeća mogu postavljati pitanja optuženiku radi otklanjanja praznina, proturječnosti i nejasnoća u iskazu. Oštećenik, njegov zakonski zastupnik ili opunomoćenik, suoptuženici i vještaci mogu neposredno postavljati pitanja optuženiku uz odobrenje predsjednika vijeća.

(3) Predsjednik vijeća će zabraniti pitanje ili odgovor na već postavljeno pitanje ako je ono nedopušteno (članak 277. stavak 1.) ili se ne odnosi na predmet. Ako predsjednik vijeća zabrani postavljanje određenog pitanja ili davanje odgovora, stranke mogu zahtijevati da o tome odluči vijeće.

(4) Izjava optuženika prema odredbi stavka 1. ovog članka ne oslobađa sud dužnosti da izvodi i druge dokaze. Ako je optuženikovo priznanje na raspravi potpuno i sukladno prije pribavljenim dokazima, sud će u dokaznom postupku izvesti samo one dokaze koji se odnose na odluku o kazni i drugoj sankciji.

(5) Ako se optuženik očituje da se u odnosu na sve ili pojedine točke optužbe ne smatra krivim, ispitat će se na završetku dokaznog postupka, osim ako on drukčije zahtijeva.

Odredbom članka 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodan članak 417.a.

Članak 418.

(1) Dokazivanje obuhvaća sve činjenice za koje sud i stranke smatraju da su važne za pravilno presuđenje.

(2) Suoptuženike koji su se očitovali da se u odnosu na sve točke optužbe smatraju krivim, ispitat će se na početku dokaznog postupka, oni koji zahtijevaju da ih se ispita prije završetka dokaznog postupka, ispitat će se čim to zahtijevaju, a oni koji su se očitovali na sve ili pojedine točke optužbe da se ne smatraju krivim ispitat će se na završetku dokaznog postupka, osim ako drukčije ne zahtijevaju.

(3) Optuženik koji se prema odredbi članka 416. stavak 5. ovog Zakona treba ispitati na kraju dokaznog postupka može sudjelovati u izvođenju pojedinih dokaza na raspravi i prije njegova ispitivanja.

(4) Ako se oštećenik koji je prisutan treba ispitati kao svjedok, njegovo će se ispitivanje obaviti prije ispitivanja ostalih svjedoka.

(5) Podaci iz kaznene evidencije kao i drugi podaci o osuđivanosti za kažnjive radnje mogu se pročitati kao zadnji dokazi prije ispitivanja optuženika na završetku dokaznog postupka, osim ako vijeće odlučuje o mjerama osiguranja prisutnosti optuženika i drugim mjerama opreza.

Odredbom članka 93. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

Članak 419.

(1) Stranke imaju pravo pozivati svjedoke i vještake te izvoditi dokaze. Vijeće može odlučiti da se izvedu dokazi koji nisu predloženi ili od kojih je predlagatelj odustao samo ako smatra da ti dokazi upućuju na postojanje razloga isključenja protupravnosti ili krivnje ili na činjenicu o kojoj ovisi odluka o kaznenopravnim sankcijama.

(2) Ako pripremno ročište nije održano, predsjednik vijeća pozvat će stranke i oštećenika da obrazlože dokazne prijedloge koje namjeravaju izvesti na raspravi. Predsjednik vijeća će upozoriti stranke i oštećenika da se neće izvesti oni dokazi za koje su do početka rasprave znale ali ih, bez opravdanog razloga, nisu odmah predložile.

(3) Dokazi se na raspravi izvode sljedećim redom:

1) dokazi optužbe,

- 2) dokazi obrane,
- 3) dokazi optužbe kojima se pobijaju navodi obrane,
- 4) dokazi obrane kao odgovor na pobijanje,
- 5) dokazi suda,
- 6) dokazi o činjenicama odlučnim za izricanje kaznenopravne sankcije.

(4) Svaka stranka očitovat će se o prijedlozima suprotne stranke i oštećenika.

(5) Stranke određuju redoslijed dokaza koje namjeravaju izvesti i obavještavaju sud o vremenu potrebnom za njihovo izvođenje. Predsjednik vijeća može iz opravdanih razloga odrediti drukčiji redoslijed izvođenja dokaza.

Odredbom članka 94. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

Odredbom članka 37. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 419.

Članak 420.

(1) Prije ispitivanja, svjedoka će predsjednik vijeća upozoriti prema članku 288. stavku 3., a vještaka prema članku 312. stavku 1. ovog Zakona.

(2) Svjedoka i vještaka najprije ispituje stranka koja ga je predložila (glavno ispitivanje), zatim protivna stranka (unakrsno ispitivanje), nakon čega svjedoka i vještaka može ponovno ispitati stranka koja ga je pozvala (dodatno ispitivanje).

(3) Svjedoka i vještaka o okolnostima o kojima je pozvan radi svjedočenja, odnosno vještačenja ispituje stranka koja ga je pozvala. Pitanja protivne stranke svjedoku i vještaku u pravilu se ograničavaju i odnose samo na okolnosti o kojima je svjedok ili vještak iskazao tijekom glavnog ispitivanja. Predsjednik vijeća može dopustiti pitanja o okolnostima o kojima svjedok ili vještak nije iskazivao tijekom glavnog ispitivanja ako su te okolnosti usko povezane s okolnostima iznesenima tijekom glavnog ispitivanja ili ako su usmjerena na utvrđivanje vjerodostojnosti svjedoka. Pitanja na dodatnom ispitivanju mogu se odnositi samo na pitanja postavljena tijekom unakrsnog ispitivanja.

(4) Pitanja koja navode na odgovor koji se želi čuti (sugestivna pitanja) ne mogu se postavljati pri glavnom ispitivanju, osim ako je potrebno razjasniti iskaze svjedoka ili vještaka, ili u odnosu na osobne ili opće podatke o svjedoku ili vještaku koji nisu sporni, kao i u odnosu na okolnosti koje služe osvježanju pamćenja svjedoka ili vještaka pod uvjetom da ne utječu na vjerodostojnost iskaza.

(5) Sugestivna pitanja dopuštena su prilikom unakrsnog ispitivanja. Kad stranka pozove svjedoka ili vještaka koji je već bio ispitan po prijedlogu suprotne stranke ili kad svjedok ili vještak izbjegava odgovor, sud može dopustiti postavljanje sugestivnih pitanja.

(6) Stranke i branitelj mogu odmah nakon postavljanja pitanja iznijeti prigovor nedopuštenosti pitanja. O tom prigovoru sud odlučuje odmah nakon što je iznesen.

(7) Sud može tijekom glavnog, unakrsnog i dodatnog ispitivanja svjedoku i vještaku postaviti pitanja radi razjašnjenja nejasnoća, ali ta pitanja ne smiju biti sugestivna.

(8) Oštećenik, zakonski zastupnik i opunomoćenik imaju pravo postavljati pitanja svjedoku i vještaku nakon tužitelja.

(9) Predsjednik vijeća skrbi da ispitivanje i izvođenje dokaza ostane u okvirima predmeta raspravljanja, da bude učinkovito i ekonomično te da se vještaci i svjedoci zaštite od napada na njihovu osobnu nepovredivost.

(10) U slučaju iz članka 419. stavka 1. ovog Zakona kada vijeće odluči da se izvedu dokazi koji nisu predloženi ili od kojih je predlagatelj odustao, ispitivanje svjedoka ili vještaka provodi najprije sud, zatim tužitelj, oštećenik te optuženik.

Odredbom članka 95. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan novi stavak 1.

Odredbom članka 95. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavci 1. do 6. postali stavci 2. do 7.

Odredbom članka 95. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 8.

Odredbom članka 38. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 420.

Članak 421.

(1) Predsjednik vijeća će zabraniti pitanje ili odgovor na pitanje koje je već postavljeno te ako je to pitanje po njegovoj ocjeni nedopušteno ili nevažno za predmet. Ako predsjednik vijeća zabrani postavljanje određenog pitanja ili davanje odgovora, stranke mogu zahtijevati da o tome odluči vijeće.

(2) Vijeće će odbiti izvođenje dokaza:

1) za koje su stranke znale do potvrđivanja optužnice ili okončanja pripremnog ročišta, ali ih bez opravdanog razloga nisu predložile (članak 377. stavak 1.),

Odredbom članka 96. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjena točka 1.

Odredbom članka 39. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjena uvodna rečenica u stavku 2.

2) ako je nezakonit ili se odnosi na činjenicu koja se po zakonu ne može dokazivati (nedopušteni prijedlog),

3) ako činjenica koju bi izvođenjem dokaza trebalo utvrditi nije važna za odlučivanje, odnosno ako ne postoji povezanost između činjenice koju stranka želi utvrditi i odlučnih činjenica ili se ta povezanost zbog pravnih razloga ne može ustanoviti (nevažni prijedlog),

4) ako postoje razlozi za sumnju da se s dokazom neka važna činjenica uopće ne bi mogla utvrditi ili bi se to moglo učiniti sa velikim poteškoćama, (neprikladni prijedlog),

5) ako je predloženo izvođenje dokaza očigledno usmjereno na znatno odugovlačenje postupka (prijedlog koji odugovlači postupak).

(3) Rješenje kojim se odbija izvođenje dokaza mora biti obrazloženo. Vijeće ga može izmijeniti ili opozvati u tijeku postupka.

Članak 422.

(1) U postupku se ne mogu upotrijebiti kao dokazi činjenice koje se odnose na ranije spolno ponašanje žrtve i njene seksualne sklonosti.

(2) Iznimno, dopušteno je dokazivati da sperma, drugi materijalni tragovi ili ozljede opisane u medicinskoj dokumentaciji potječu od druge osobe, a ne od optuženika.

Članak 423.

(1) Pri ispitivanju svjedoka i vještaka na raspravi primjenjivat će se odredbe koje važe za odgovarajuću dokaznu radnju, osim ako odredbama ove Glave nije drukčije propisano.

(2) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, svjedok koji nije ispitan neće biti prisutan izvođenju dokaza.

(3) Dijete i maloljetnik ispitan će se kao svjedok prema članku 292. stavku 1. i 2. ovog Zakona.

(4) Svjedok iz članka 294. stavka 1. ovog Zakona ispitan će se prema članku 297. ovog Zakona. Prijedlog za ispitivanje podnosi državni odvjetnik u optužnici ili na raspravi.

(5) Protiv odluke vijeća o prihvaćanju prijedloga državnog odvjetnika za ispitivanje svjedoka iz članka 294. ovog Zakona koji je prvi put podnesen na raspravi, optuženik može podnijeti posebnu žalbu. O žalbi odlučuje viši sud.

Članak 424.

Brisan.

Odredbom članka 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., brisan članak 424.

Članak 425.

(1) Prije ispitivanja vještaka predsjednik vijeća upozorit će ga u smislu članka 312. ovog Zakona, a posebno na dužnost odgovaranja na pitanja.

(2) Vijeće može odlučiti da vještak prije vještačenja obeća da će iskazati istinu. Obećanje se daje prema članku 312. stavku 2. ovog Zakona. Stalno prisegnuti postavljeni vještak samo će se upozoriti na položenu prisegu.

(3) Vještaku će se tijekom ispitivanja dopustiti korištenje bilješki i potrebne dokumentacije.

Članak 426.

Ako je svjedok ili vještak na prijašnjem ispitivanju tijekom dokazne radnje ili ranije rasprave naveo činjenice kojih se više ne sjeća ili ako odstupa od svojeg iskaza, predčit će mu se prijašnji iskaz, odnosno upozorit će se na odstupanje i upitat će se zašto sada iskazuje drukčije, a prema potrebi, pročitat će se njegov prijašnji iskaz ili dio tog iskaza.

Članak 427.

(1) Ispitani svjedoci i vještaci ostaju u sudnici ako ih predsjednik vijeća nakon ispitivanja stranaka sasvim ne otpusti ili ne naloži da se privremeno udalje iz sudnice.

(2) Na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti predsjednik vijeća može naložiti da se ispitani svjedoci i vještaci udalje iz sudnice i da se kasnije ponovno pozovu i još jednom ispituju u prisutnosti ili odsutnosti drugih svjedoka i vještaka.

Članak 428.

Ako se na raspravi sazna da svjedok ili vještak ne može doći pred sud ili mu je dolazak znatno otežan, vijeće može na prijedlog stranke koja je pozvala svjedoka ili vještaka, ako smatra da je njegov iskaz važan, naložiti da ga izvan rasprave ispita predsjednik vijeća ili sudac član vijeća, ili da se ispitivanje obavi preko suca istrage na čijem se području svjedok, odnosno vještak nalazi.

Članak 429.

(1) Obavljanje očevida ili rekonstrukciju izvan rasprave, vijeće može povjeriti predsjedniku vijeća ili sucu članu vijeća, odnosno sucu istrage.

(2) Stranke i oštećenik izvijestit će se uvijek kad će se i na kojem mjestu ispitati svjedok, odnosno obaviti očevid ili rekonstrukcija. Ako je optuženik lišen slobode, o potrebi njegove prisutnosti tim radnjama odlučuje vijeće.

Članak 430.

Ako drukčije nije propisano u ovom Zakonu, dokazi pregledom isprava, reproduciranjem snimke i elektronički dokaz izvode se na način uređen u članku 329. do 331. ovog Zakona.

Članak 431.

(1) Zapisnici o iskazima svjedoka, suokrivljenika ili već osuđenih sudionika u kaznenom djelu, te zapisnici ili drugi dopisi o nalazu ili mišljenju vještaka pribavljeni tijekom dokazne radnje ili ranije rasprave mogu se prema odluci vijeća pročitati samo:

- 1) ako se odnose na činjenicu koju stranka nije osporavala;
- 2) ako su ispitane osobe umrle, duševno oboljele ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred sud nemoguć ili znatno otežan zbog starosti, bolesti ili drugih važnih uzroka,
- 3) ako svjedoci ili vještaci bez zakonskih razloga neće iskazivati na raspravi,
- 4) ako je svjedok ili vještak ispitan prema članku 402. stavku 2. ovog Zakona,
- 5) ako su stranke suglasne da se umjesto neposrednog ispitivanja svjedoka, odnosno vještaka koji nije prisutan, bez obzira je li bio pozvan ili ne, pročita zapisnik o njegovu prijašnjem ispitivanju,
- 6) ako je svjedok ili vještak ispitan na raspravi pred istim predsjednikom vijeća.

Odredbom članka 97. stavka 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodana nova točka 1., a dosadašnje točke od 1. do 5. postale točke 2. do 6.

(2) Zapisnici o prijašnjem ispitivanju osoba koje su oslobođene dužnosti svjedočenja (članak 285.) ne smiju se pročitati ako te osobe nisu uopće pozvane na raspravu ili su na raspravi izjavile da neće svjedočiti. Vijeće će odlučiti da se ti zapisnici izdvoje iz spisa i odvojeno čuvaju. Tako će vijeće postupiti i u svezi s drugim dokazima na kojima se ne može temeljiti sudska odluka, ako nisu prije toga izdvojeni. Protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dopuštena je posebna žalba, osim ako sud ne odluči odmah nastaviti s raspravom, u kojem slučaju se izdvojeni dijelovi spisa zatvaraju u poseban omot koji se prilaže spisu, a može ih razgledati samo viši sud, ako je to potrebno radi odluke o žalbi protiv presude, što će se zabilježiti na omotu.

Odredbom članka 97. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Nakon pravomoćnosti rješenja izdvojeni zapisnici i obavijesti zatvaraju se u poseban omot i predaju tajniku suda radi čuvanja odvojeno od ostalih spisa i ne mogu se razgledati niti koristiti u postupku. Izdvajanje zapisnika iz stavka 2. ovog članka mora se obaviti prije završetka dokaznog postupka.

(4) Razlozi zbog kojih se čita zapisnik navest će se u zapisniku o raspravi, a pri čitanju priopćit će se je li svjedok ili vještak dao obećanje da će iskazivati istinito ili je ranije, već bio prisegnut.

Članak 432.

(1) Kad ovaj Zakon propisuje da se uz snimku vodi zapisnik samo s određenim podacima, reproducirat će se snimka i pročitati zapisnik.

(2) Vijeće može uvijek odlučiti da se na raspravi, uz čitanje zapisnika, reproducira snimka ispitivanja.

Članak 433.

Nakon ispitivanja svakog svjedoka ili vještaka i nakon čitanja isprave ili izvođenja drugog dokaza, upitat će predsjednik vijeća stranke i oštećenika imaju li primjedbe na provedeni dokaz.

Članak 434.

(1) Prije ispitivanja optuženika koji se u skladu s odredbom članka 416. stavka 5. ovog Zakona ispituje na kraju dokaznog postupka, predsjednik vijeća upitat će stranke i oštećenika imaju li prijedloge za dopunu dokaznog postupka dokazima za koje su saznali naknadno.

(2) Ako nitko nema prijedloga za dopunu postupka ili je prijedlog odbijen (članak 421.), pristupit će se ispitivanju optuženika.

(3) Optuženika prvi ispituje branitelj, a zatim tužitelj te oštećenik. Predsjednik vijeća može u svakom trenutku radi razjašnjenja nejasnoća postaviti pitanje optuženiku.

Članak 435.

(1) Kad optuženik pri ispitivanju odstupi od svojega prijašnjeg iskaza danog tijekom dokazne radnje ili ranije rasprave, predsjednik vijeća upozorit će ga na odstupanje i upitati ga zašto sada iskazuje drukčije, a po potrebi, pročitat će se njegov prijašnji iskaz ili dio tog iskaza.

(2) Kad optuženik pri ispitivanju na raspravi ne želi iskazivati ili odgovarati na pojedino pitanje, pročitat će se njegovi prijašnji iskazi ili njihov dio.

Članak 436.

Pri ispitivanju optuženika predsjednik vijeća će zabraniti pitanje ili odgovor na već postavljeno pitanje, ako je ono nedopušteno (članak 276. stavak 5. i članak 277. stavak 1.), ili se ne odnosi na predmet. Ako predsjednik vijeća zabrani postavljanje određenog pitanja ili davanje odgovora, stranke mogu zahtijevati da o tome odluči vijeće.

Članak 437.

(1) Kad se završi ispitivanje prvog optuženika, pristupit će se redom ispitivanju ostalih optuženika, ako ih ima. Svaki optuženik ima pravo postavljati pitanja ostalim suoptuženicima te iznositi primjedbe na njihove iskaze.

(2) Ako se iskazi pojedinih suoptuženika o istoj okolnosti razlikuju, predsjednik vijeća može suočiti suoptuženike.

Članak 438.

Vijeće može iznimno odlučiti da se optuženik privremeno udalji iz sudnice ako suoptuženik ili svjedok odbija dati iskaz u njegovoj prisutnosti ili ako okolnosti pokazuju da u njegovoj prisutnosti neće govoriti istinu. Nakon povratka optuženika u zasjedanje pročitat će mu se iskaz suoptuženika, odnosno svjedoka. Optuženik ima pravo postavljati pitanja suoptuženiku,

odnosno svjedoku, a predsjednik vijeća upitat će ga ima li što primijetiti na njihov iskaz. Po prijedlogu stranaka sud može obaviti suočenje.

Članak 439.

Optuženik se može u tijeku rasprave dogovarati sa svojim braniteljem, ali o tome kako će odgovarati na postavljeno pitanje ne može se savjetovati ni sa svojim braniteljem ni s kim drugim.

Članak 440.

(1) Nakon ispitivanja optuženika prema odredbama članka 434. stavka 1. ovog Zakona, stranke mogu predložiti dokaze, za dopunu dokaznog postupka, ako za postojanje tih dokaza, do ispitivanja optuženika, nisu znale.

(2) Ako nije predloženo izvođenje dokaza, ili vijeće odbije dokazni prijedlog iz stavka 1. ovog članka, a sud nije odlučio postupiti u smislu članka 419. stavka 1. ovog Zakona, predsjednik vijeća će objaviti da je dokazni postupak završen.

8. Izmjena i proširenje optužbe

Članak 441.

(1) Ako tužitelj u tijeku rasprave utvrdi da izvedeni dokazi pokazuju da se izmijenilo činjenično stanje izloženo u potvrđenoj optužnici, on može do završetka dokaznog postupka usmeno izmijeniti optužnicu.

(2) Radi izmjene optužnice ili pripreme obrane stranke mogu zatražiti prekid rasprave.

(3) Ako vijeće dopusti prekid rasprave radi izmjene optužnice, odredit će rok u kojem tužitelj treba podnijeti izmijenjenu optužnicu. Primjerak izmijenjene optužnice dostavit će se optuženiku. Ako tužitelj u ostavljenom roku ne podnese izmijenjenu optužnicu, vijeće će nastaviti raspravu na temelju prijašnje optužnice.

(4) Izmijenjena optužnica ne dostavlja se sudu nadležnom za njezino potvrđivanje, osim ako vijeće ne odluči drukčije. Ako vijeće odluči dostaviti izmijenjenu optužnicu sudu nadležnom za potvrđivanje optužnice, pa ona bude potvrđena, nova rasprava održat će se u pravilu pred istim vijećem.

(5) Ako državni odvjetnik izmijeni optužnicu na način da se radi o kaznenom djelu za koje je nadležno vijeće u širem sastavu, dopunit će se vijeće i rasprava početi iznova.

(6) Nakon izmjene ili podnošenja nove optužnice, optuženik će se očitovati o njezinoj osnovanosti prema članku 415. stavku 3. ovog Zakona.

Odredbom članka 98. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

Članak 442.

(1) Ako optuženik u tijeku rasprave u zasjedanju počini kazneno djelo ili ako se u tijeku rasprave otkrije prije počinjeno optuženikovo kazneno djelo, vijeće će u pravilu prema optužbi ovlaštenog tužitelja, koja može biti i usmeno iznesena, proširiti raspravu i na to djelo.

(2) Radi pripremanja obrane sud može u takvu slučaju odgoditi raspravu, a može nakon ispitivanja stranaka odlučiti da se za djelo iz stavka 1. ovog članka posebno sudi, u kojem slučaju će optužnicu za novo kazneno djelo dostaviti sucu istrage nadležnom za njezino potvrđivanje.

9. Završni govori stranaka

Članak 443.

Nakon završenoga dokaznog postupka predsjednik vijeća daje riječ strankama. Prvo govori tužitelj, zatim oštećenik, branitelj, pa optuženik. Predsjednik vijeća može, nakon njihova saslušanja, odrediti vrijeme trajanja završnog govora.

Članak 444.

Tužitelj će u svojem govoru iznijeti svoju ocjenu dokaza izvedenih na raspravi, nakon toga će izložiti svoje zaključke o činjenicama važnim za odluku te staviti i obrazložiti svoj prijedlog o krivnji optuženika, o odredbama kaznenog zakona koje bi se imale primijeniti, kao i o olakotnim i otegotnim okolnostima koje bi trebalo uzeti u obzir pri odmjeravanju kazne. Tužitelj može predložiti vrstu i mjeru kazne te izricanje sudske opomene ili uvjetne osude i drugih kaznenopravnih sankcija.

Članak 445.

Oštećenik ili njegov opunomoćenik mogu u svojem govoru obrazložiti imovinskopравни zahtjev i upozoriti na dokaze o krivnji optuženika.

Članak 446.

(1) Branitelj ili sam optuženik izložiti će u svojem govoru obranu i mogu se osvrnuti na navode tužitelja i oštećenika.

(2) Poslije branitelja optuženik ima pravo sam govoriti, očitovati se o tome prihvaća li obranu branitelja i dopuniti je.

(3) Tužitelj i oštećenik imaju pravo odgovoriti na obranu, a branitelj, odnosno optuženik osvrnuti se na te odgovore.

(4) Posljednju riječ ima optuženik.

Članak 447.

(1) Predsjednik vijeća može, nakon prethodnog upozorenja, prekinuti osobu koja prekorači odobreno vrijeme govora ili u svojem govoru vrijeđa javni red i moral ili vrijeđa drugoga ili se upušta u ponavljanja ili izlaganja koja očito nemaju veze s predmetom. U zapisniku o raspravi mora se navesti da je govor bio prekinut i zašto je bio prekinut.

(2) Kad optužbu zastupa više osoba ili obranu više branitelja, izlaganja se ne mogu ponavljati. Zastupnici optužbe, odnosno obrane prema međusobnom sporazumu odabrat će pitanja o kojima će govoriti.

(3) Nakon završnih govora predsjednik vijeća dužan je upitati želi li još tko što izjaviti, te zaključiti raspravu.

Glava XXII. PRESUDA

1. Izricanje presude

Članak 448.

(1) Ako sud, nakon vijećanja i glasovanja utvrdi da postoje zakonski uvjeti, izriče presudu.

(2) Presuda se izriče i javno objavljuje u ime Republike Hrvatske.

Članak 449.

(1) Presuda se može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u podnesenoj, odnosno na raspravi izmijenjenoj ili proširenoj optužnici.

(2) Sud nije vezan za prijedloge tužitelja o pravnoj ocjeni djela, ali optuženika ne može proglasiti krivim za kazneno djelo teže od onog koje mu je optužbom stavljeno na teret.

(3) Odredbe članka 448. do 462. ovog Zakona odnose se na sve presude, osim ako za pojedine presude zakonom, nije što drugo posebno propisano.

Članak 450.

(1) Sud temelji presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na raspravi.

(2) Sud je dužan savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u svezi s ostalim dokazima te na temelju takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana.

2. Vrste presuda

Članak 451.

(1) Presudom se optužba odbija ili se optuženik oslobađa optužbe ili se proglašava krivim.

(2) Ako optužba obuhvaća više kaznenih djela, u presudi će se izreći za koje djelo se optužba odbija ili se optuženik oslobađa optužbe ili se proglašava krivim.

Članak 452.

Presudu kojom se optužba odbija sud će izreći ako:

- 1) za suđenje nije stvarno nadležan,
- 2) je postupak vođen bez zahtjeva ovlaštenog tužitelja,
- 3) je tužitelj tijekom rasprave odustao od optužbe,
- 4) nije bilo potrebnog prijedloga za progon ili odobrenja za progon ili ako je ovlaštena osoba, odnosno državno tijelo odustalo od prijedloga, odnosno odobrenja,
- 5) je optuženik za isto djelo već pravomoćno osuđen, oslobođen optužbe ili je postupak protiv njega rješenjem pravomoćno obustavljen, a ne radi se o rješenju o obustavi postupka iz članka 500. ovog Zakona,
- 6) je optuženik oprostom, odnosno pomilovanjem oslobođen kaznenog progona ili se kazneni progon ne može poduzeti zbog zastare, ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon.

Članak 453.

Presudu kojom se optuženik oslobađa optužbe sud će izreći ako:

- 1) djelo za koje se optužuje po zakonu nije kazneno djelo,
- 2) ima okolnosti koje isključuju krivnju,
- 3) nije dokazano da je optuženik počinio djelo za koje se optužuje.

Članak 454.

U izreci presude kojom se optužba odbija i presude kojom se optuženik oslobađa optužbe, navest će se činjenični i zakonski opis te naziv kaznenog djela koje je optuženiku stavljeno na teret, a za koje se optužba odbija ili se optuženika oslobađa optužbe, odluka o troškovima kaznenog postupka i o imovinskopравnom zahtjevu ako je bio postavljen.

Članak 455.

(1) Presudu kojom se optuženik proglašava krivim sud će izreći ako nedvojbeno utvrdi da je optuženik počinio kazneno djelo za koje je optužen.

(2) U presudi u kojoj se optuženik proglašava krivim sud će izreći:

- 1) za koje se djelo proglašava krivim, uz naznaku činjenica i okolnosti koje čine obilježja kaznenog djela te onih o kojima ovisi primjena određene odredbe kaznenog zakona,
- 2) zakonski opis i naziv kaznenog djela i koje su odredbe kaznenog zakona primijenjene,

3) na kakvu se kaznu osuđuje optuženik ili se prema odredbama kaznenog zakona oslobađa kazne ili mu se kazna zatvora zamjenjuje radom za opće dobro na slobodi,

4) odluku o uvjetnoj osudi,

5) odluku o sigurnosnim mjerama i o oduzimanju imovinske koristi,

6) odluku o uračunavanju pritvora, istražnog zatvora i izdržane kazne,

7) odluku o troškovima kaznenog postupka, o imovinskopravnom zahtjevu te o tome da se pravomoćna presuda ima objaviti u sredstvima javnog priopćavanja.

(3) Ako je optuženik osuđen na novčanu kaznu, u presudi će se naznačiti rok u kojem se novčana kazna ima platiti kao i visina dnevnog dohotka i ukupan broj dnevnih dohodaka te iznos novčane kazne izrečene pravnoj osobi.

(4) U slučaju stjecaja kaznenih djela sud će u izreku presude unijeti kazne utvrđene za svako pojedino kazneno djelo, a nakon toga jedinstvenu kaznu koja je izrečena za sva djela u stjecaju.

3. Objava presude

Članak 456.

(1) Nakon što je sud izrekao presudu, predsjednik vijeća odmah će presudu objaviti. Ako sud ne može nakon rasprave istog dana izreći ili objaviti presudu, odgodit će objavu presude najviše za tri radna dana i odrediti vrijeme i mjesto objave presude.

(2) Predsjednik vijeća će u prisutnosti stranaka, njihovih zakonskih zastupnika, opunomoćenika i branitelja javno pročitati izreku presude.

(3) Objava će se obaviti i kad stranka, zakonski zastupnik, opunomoćenik ili branitelj nije prisutan. Vijeće može narediti da optuženiku koji nije prisutan, presudu usmeno priopći predsjednik vijeća ili da mu se presuda samo dostavi.

(4) Ako je javnost na raspravi bila isključena, izreka presude uvijek će se pročitati u javnom zasjedanju. Vijeće će odlučiti hoće li isključiti javnost pri objavi cjeline ili dijela razloga presude.

(5) Svi prisutni saslušat će čitanje izreke presude stojeći.

Članak 457.

(1) Nakon objave presude predsjednik vijeća iznijet će ukratko razloge presude. Ako je optuženiku izrečena uvjetna osuda, predsjednik vijeća će ga upozoriti na značenje uvjetne osude i na uvjete kojih se mora držati.

(2) Predsjednik vijeća poučit će stranke o pravu na žalbu te o pravu na odgovor na žalbu i upozorit će stranke da do pravomoćnog završetka postupka o svakoj promjeni adrese obavijeste sud.

4. Izrada i dostava pisane presude

Članak 458.

- (1) Objavljena presuda mora se napisati i otpremiti u roku od mjesec dana nakon objave. Taj se rok produljuje za petnaest dana ako je rasprava trajala dulje od tri dana uzastopce, odnosno za još petnaest dana ako je rasprava trajala dulje od osam dana i nije morala iznova započeti.
- (2) Ako se optuženik nalazi u istražnom zatvoru, pisana presuda mora biti poslana u rokovima koji su za polovinu kraći od rokova iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Rokovi za pisanu izradu presude iz stavka 1. i 2. ovog članka mogu se iznimno prekoračiti ako ih se predsjednik vijeća koje je sudilo u kaznenom predmetu iz nepredvidivih ili neotklonjivih razloga nije mogao pridržavati te o tome obavijestio predsjednika suda.
- (4) Presudu potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.
- (5) Pisana presuda s uputom o pravu na žalbu dostavit će se tužitelju, optuženiku i njegovu branitelju, oštećeniku ako ima pravo na žalbu, osobi čiji je predmet oduzet tom presudom te pravnoj osobi prema kojoj je izrečeno oduzimanje imovinske koristi.
- (6) Oštećeniku koji nema pravo na žalbu, pisana presuda dostavit će se u slučaju iz članka 56. stavka 2. ovog Zakona s uputom o pravu na traženje povrata u prijašnje stanje. Pravomoćna presuda dostavit će se oštećeniku ako on to zahtijeva.
- (7) Ako je sud primjenom odredaba o odmjeravanju jedinstvene kazne za kaznena djela u stjecaju izrekao kaznu uzimajući u obzir i presude koje su donijeli i drugi sudovi, dostavit će pisanu presudu po njezinoj pravomoćnosti i tim sudovima.

Članak 459.

- (1) Pisana presuda mora potpuno odgovarati presudi koja je objavljena. Presuda mora imati uvod, izreku i obrazloženje.
- (2) Uvod presude sadrži: naznaku da se presuda izriče u ime Republike Hrvatske, naziv suda, ime i prezime predsjednika i članova vijeća i zapisničara, ime i prezime optuženika, kazneno djelo za koje je optužen, naznaku tužitelja i optužnog akta, dan rasprave i je li rasprava bila javna, je li optuženik bio prisutan na raspravi, imena i prezimena tužitelja, branitelja, zakonskog zastupnika i opunomoćenika koji su bili prisutni na raspravi te dan donošenja i dan objave izrečene presude.
- (3) Izreka presude sadrži osobne podatke o optuženiku (članak 272. stavak 1.) i odluku kojom se optuženik proglašava krivim za djelo za koje je optužen ili kojom se oslobađa optužbe za to djelo ili kojom se optužba odbija.
- (4) U obrazloženju presude sud će iznijeti razloge za svaku točku presude.
- (5) Sud će samo navesti činjenice koje stranke nisu osporile, a izložiti iz kojih je razloga sporne činjenice našao dokazanima ili nedokazanima, dajući pri tome ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, kojim se razlozima vodio pri rješavanju pravnih pitanja, a osobito pri

utvrđivanju postoji li kazneno djelo i krivnja optuženika i pri primjeni određenih odredaba kaznenog zakona na optuženika i njegovo djelo.

Odredbom članka 99. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 5.

(6) Ako je optuženik osuđen na kaznu, u obrazloženju će se navesti koje je okolnosti sud uzeo u obzir pri odmjeravanju kazne, kojim se razlozima vodio kad je ustanovio da kaznu treba ublažiti ili optuženika osloboditi od kazne ili izreći uvjetnu osudu, zamijeniti kaznu zatvora radom za opće dobro na slobodi, ili da treba izreći sigurnosnu mjeru ili oduzimanje imovinske koristi. Ako je sud izrekao novčanu kaznu u dnevnim dohotcima, u obrazloženju će posebno iznijeti dokaze i okolnosti važne za odluku o visini i broju dnevnih dohodaka, te svoju ocjenu optuženikovih osobnih i imovinskih prilika.

Odredbom članka 99. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 6.

(7) Ako se optuženik o svim točkama optužbe očitovao na način da se smatra krivim, obrazloženje presude sadržavat će samo podatke iz prethodnog stavka.

(8) Ako se optuženik oslobađa optužbe, u obrazloženju će se navesti iz kojih se razloga navedenih u članku 453. ovog Zakona to čini.

(9) U obrazloženju presude kojom se optužba odbija sud se neće upuštati u ocjenu stvari, nego će se ograničiti samo na razloge za odbijanje optužbe.

Članak 460.

Kad se stranke i oštećenik koji ima pravo žalbe protiv presude odreknu prava na žalbu protiv presude kojom je optuženiku izrečena novčana kazna, uvjetna osuda ili sudska opomena, pisana presuda neće sadržavati obrazloženje.

Članak 461.

(1) Kad sud izrekne kaznu zatvora, optuženik koji se nalazi u istražnom zatvoru može rješenjem predsjednika vijeća biti upućen na izdržavanje te kazne i prije pravomoćnosti presude ako on to zahtijeva.

(2) Optuženik može zahtjev iz stavka 1. ovog članka dati na zapisnik, kojom prigodom će biti upozoren da će u kaznionici ili zatvoru u pravima i obvezama biti izjednačen sa zatvorenicima. Zapisnik će zatvor dostaviti predsjedniku vijeća.

(3) Pri odlučivanju o zahtjevu iz stavka 1. ovog članka sud će imati u vidu propise o izvršavanju kazne zatvora.

Članak 462.

(1) Pogreške u imenima i brojevima te druge očite pogreške ili propusti u pisanju i računanju, nedostatke u obliku i nesuglasnosti napisane presude s izvornikom ispraviti će, posebnim rješenjem, predsjednik vijeća na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti.

(2) Ako postoji nesuglasje između napisane presude i njezina izvornika glede podataka iz članka 455. stavka 2. ovog Zakona, rješenje o ispravku dostavit će se osobama navedenim u članku 458. ovog Zakona.

(3) U slučajevima iz prethodnih stavaka, rok za žalbu protiv presude teče od dana dostave rješenja o ispravku protiv kojega posebna žalba nije dopuštena.

C. Pravni lijekovi

Glava XXIII. REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI

1. Žalba protiv presude prvostupanjskog suda

a) Pravo na podnošenje žalbe

Članak 463.

(1) Protiv prvostupanjske presude ovlaštene osobe mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude.

(2) U složenim predmetima za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora od petnaest godina ili dugotrajni zatvor, stranke i branitelj mogu odmah nakon objave presude zatražiti produljenje roka za žalbu, o čemu će predsjednik vijeća odlučiti rješenjem. Predsjednik vijeća odlučuje u zahtjevu stranke odmah, a može ovisno o složenosti predmeta, produljiti rok za žalbu najdulje za petnaest dana. Žalba protiv rješenja predsjednika vijeća nije dopuštena.

(3) Ako je presuda dostavljena i optuženiku i njegovu branitelju, ali u različite dane, žalbeni rok računat će se od kasnijeg dana.

(4) Pravodobno podnesena žalba ovlaštene osobe odgađa izvršenje presude.

Članak 464.

(1) Žalbu mogu podnijeti stranke, branitelj i oštećenik.

(2) U korist optuženika žalbu mogu podnijeti i njegov bračni i izvanbračni drug, rođak u uspravnoj liniji, zakonski zastupnik, posvojitelj, posvojenik, brat, sestra i hranitelj. Žalbeni rok i u tom slučaju teče od dana kad je optuženiku, odnosno njegovu branitelju dostavljen prijepis presude.

(3) Državni odvjetnik može podnijeti žalbu i na štetu i u korist optuženika.

(4) Oštećenik može pobijati presudu zbog odluke suda o njegovim troškovima kaznenog postupka i odluke o imovinskopravnom zahtjevu, ali ako je državni odvjetnik preuzeo progon od oštećenika kao tužitelja, oštećenik može podnijeti žalbu zbog svih osnova zbog kojih se presuda može pobijati.

(5) Žalbu može podnijeti i osoba čiji je predmet oduzet ili od koje je oduzeta imovinska korist pribavljena kaznenim djelom.

(6) Branitelj i osobe iz stavka 2. ovog članka mogu podnijeti žalbu i bez posebne ovlasti optuženika, ali ne i protiv njegove volje, osim ako je optuženiku izrečena kazna dugotrajnog zatvora.

(7) Žalbu zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 470.) ne može podnijeti optuženik koji se u odnosu na sve točke optužbe izjasnio da se smatra krivim, osim ako je optuženik za dokaze o isključenju protupravnosti ili krivnje saznao nakon donošenja presude ili se radi o činjenicama odlučnim za izbor vrste i mjere kaznenopravne sankcije.

(8) Žalbu zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na određenu činjenicu ne može podnijeti niti stranka koja nije osporavala tu činjenicu.

Odredbom članka 100. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan novi stavak 8.

(9) Presuda donesena na temelju sporazuma stranaka može se pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. ovog Zakona i zbog povrede kaznenog zakona iz članka 469. ovog Zakona.

Odredbom članka 100. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dosadašnji stavak 8. postao stavak 9.

Članak 465.

(1) Optuženik se može odreći prava na žalbu samo nakon što mu je presuda dostavljena. Optuženik se i prije toga može odreći prava na žalbu ako su se tužitelj i oštećenik, kad imaju pravo podnijeti žalbu zbog svih osnova odrekli prava na žalbu, osim ako bi optuženik po presudi imao izdržavati kaznu oduzimanja slobode. Do donošenja drugostupanjske odluke optuženik može odustati od već podnesene žalbe. Optuženik može odustati i od žalbe koju su podnijeli njegov branitelj ili osobe navedene u članku 464. stavku 2. ovog Zakona.

(2) Tužitelj i oštećenik mogu se odreći prava na žalbu od objave presude pa do proteka roka za podnošenje žalbe, a mogu do donošenja odluke drugostupanjskog suda odustati od već podnesene žalbe.

(3) Odricanje i odustajanje od žalbe ne mogu se opozvati.

b) Sadržaj žalbe

Članak 466.

(1) Žalba treba sadržavati:

1) oznaku presude protiv koje se podnosi,

2) osnove za pobijanje presude (članak 467.),

3) obrazloženje žalbe,

4) prijedlog da se pobijana presuda potpuno ili djelomično ukine ili preinači,

5) potpis osobe koja podnosi žalbu.

(2) Ako je žalbu podnio optuženik ili druga osoba iz članka 464. stavka 2. ovog Zakona, a optuženik nema branitelja, ili ako je žalbu podnio oštećenik, oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj koji nema opunomoćenika, a žalba nije sastavljena sukladno odredbama stavka 1. ovog članka, prvostupanjski sud pozvat će žalitelja da u određenom roku dopuni žalbu pisanim podneskom ili na zapisnik kod toga suda. Ako se žalitelj tom pozivu ne odazove, sud će odbaciti žalbu ako ne sadrži podatke iz stavka 1. točke 2., 3. i 5. ovog članka, a ako žalba ne sadrži podatak iz stavka 1. točke 1. ovog članka, odbacit će se ako se ne može utvrditi na koju se presudu odnosi. Ako je žalba podnesena u korist optuženika, sud će je dostaviti drugostupanjskom sudu ako se može utvrditi na koju se presudu odnosi, a ako se to ne može utvrditi, sud će žalbu odbaciti.

(3) Ako je žalbu podnio oštećenik, oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj koji ima opunomoćenika ili državni odvjetnik, a žalba ne sadrži podatke iz stavka 1. točke 2., 3. i 5. ovog članka ili ako žalba ne sadrži podatak iz stavka 1. točke 1. ovog članka, a ne može se utvrditi na koju se presudu odnosi, sud će žalbu odbaciti. Žalbu s tim nedostacima podnesenu u korist optuženika koji ima branitelja sud će dostaviti drugostupanjskom sudu ako se može utvrditi na koju se presudu odnosi, a ako se to ne može utvrditi, sud će žalbu odbaciti.

(4) U žalbi se ne mogu iznositi nove činjenice i novi dokazi, osim ako je žalitelj za njih saznao nakon zaključenja rasprave. Pozivajući se na nove činjenice, žalitelj je dužan navesti dokaze kojima bi se te činjenice imale dokazati, a pozivajući se na nove dokaze, dužan je navesti činjenice koje tim dokazima želi dokazati.

c) Žalbene osnove

Članak 467.

Presuda se može pobijati zbog:

- 1) bitne povrede odredaba kaznenog postupka,
- 2) povrede kaznenog zakona,
- 3) pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja,
- 4) odluke o kaznenim sankcijama, oduzimanju imovinske koristi, troškovima kaznenog postupka, imovinsko-pravnim zahtjevima te zbog odluke o objavi presude u sredstvima javnog priopćavanja.

Članak 468.

(1) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako:

- 1) je sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude sudjelovao sudac ili sudac porotnik koji nije sudjelovao na raspravi ili koji je pravomoćnom odlukom izuzet od suđenja,

2) je na raspravi sudjelovao sudac ili sudac porotnik koji se morao izuzeti (članak 32. stavak 1.),

3) je rasprava održana bez osobe čija je prisutnost na raspravi po zakonu obvezna ili ako je optuženiku, branitelju, oštećeniku kao tužitelju ili privatnom tužitelju, protivno njegovu zahtjevu, uskraćeno da se na raspravi služi svojim jezikom i da na svojem jeziku prati tijek rasprave (članak 8.),

4) je protivno zakonu donesena odluka o isključenju javnosti s rasprave,

5) je sud povrijedio propise kaznenog postupka o pitanju postoji li optužba ovlaštenog tužitelja ili prijedlog oštećenika, odnosno odobrenje nadležnog tijela,

6) je presudu donio sud koji zbog stvarne nenadležnosti nije mogao suditi u toj stvari ili ako je sud nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti,

7) sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe,

8) je na raspravi optuženik koji se na ispitivanju o osnovanosti optužbe očitovao da se u odnosu na sve ili pojedine točke optužbe ne smatra krivim bez zahtjeva u smislu članka 416. stavak 5. ovog Zakona ispitan prije završetka dokaznog postupka,

9) je optužba prekoračena (članak 449. stavak 1.),

10) je presudom povrijeđena odredba članka 13. ovog Zakona,

11) se presuda ne može ispitati jer je izreka presude nerazumljiva, proturječna sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema uopće razloga ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi potpuno nejasni ili u znatnoj mjeri proturječni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju tih isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika.

(2) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10.).

(3) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji i ako sud pri pripremanju rasprave ili u tijeku rasprave ili pri donošenju presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog Zakona ili je na raspravi povrijedio pravo obrane, a to je utjecalo ili moglo utjecati na presudu.

Članak 469.

Povreda kaznenog zakona postoji ako je kazneni zakon povrijeđen u pitanju:

1) je li djelo za koje se optuženik progoni kazneno djelo,

2) ima li okolnosti koje isključuju krivnju,

3) ima li okolnosti koje isključuju kazneni progon, a osobito je li nastupila zastara kaznenog progona ili je progon isključen zbog amnestije ili pomilovanja ili je stvar već pravomoćno presuđena,

4) je li glede kaznenog djela koje je predmet optužbe primijenjen zakon koji se ne može primijeniti,

5) je li odlukom o kazni, uvjetnoj osudi ili sudskoj opomeni, odnosno odlukom o sigurnosnoj mjeri ili o oduzimanju imovinske koristi prekoračena ovlast koju sud ima po zakonu,

6) jesu li povrijeđene odredbe o uračunavanju pritvora, istražnog zatvora i izdržane kazne.

Članak 470.

(1) Presuda se može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenoga činjeničnog stanja.

(2) Pogrešno utvrđeno činjenično stanje postoji ako je sud kakvu odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio, odnosno kad sadržaj isprava, zapisnika o izvedenim dokazima ili tehničkih snimki ozbiljno dovodi u sumnju pravilnost ili pouzdanost utvrđenja odlučne činjenice.

(3) Nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji ako sud kakvu odlučnu činjenicu nije utvrdio.

Članak 471.

(1) Presuda se može pobijati zbog odluke o kazni, uvjetnoj osudi i sudskoj opomeni kad tom odlukom nije prekoračena zakonska ovlast (članak 469. točka 5.), ali sud nije pravilno odmjerio kaznu s obzirom na okolnosti koje utječu na to da kazna bude veća ili manja i zbog toga što je sud primijenio ili nije primijenio odredbe o ublažavanju kazne, o oslobođenju od kazne, o uvjetnoj osudi ili sudskoj opomeni iako su za to postojali zakonski uvjeti.

(2) Odluka o sigurnosnoj mjeri ili o oduzimanju imovinske koristi može se pobijati ako ne postoji povreda zakona iz članka 469. točke 5. ovog Zakona, ali je sud nepravilno donio tu odluku ili nije izrekao sigurnosnu mjeru, odnosno oduzimanje imovinske koristi iako su za to postojali zakonski uvjeti. Zbog istih razloga može se pobijati odluka o troškovima kaznenog postupka.

(3) Odluka o imovinskopravnom zahtjevu te odluka o objavi presude u sredstvima javnog priopćavanja može se pobijati kad je sud o tim pitanjima donio odluku suprotno zakonskim propisima.

d) Postupak o žalbi

Članak 472.

(1) Žalba se podnosi sudu koji je izrekao prvostupanjsku presudu u dovoljnom broju primjeraka za sud te za protivnu stranku i branitelja radi davanja odgovora.

(2) Nepravodobnu (članak 463.) i nedopuštenu (članak 464.) žalbu odbacit će rješenjem predsjednik vijeća prvostupanjskog suda.

Članak 473.

Primjerak žalbe dostavit će prvostupanjski sud protivnoj stranci, koja može podnijeti odgovor na žalbu. Žalbu će sa spisom prvostupanjski sud dostaviti drugostupanjskom sudu koji će razmotriti odgovor na žalbu zaprimljen do sjednice vijeća.

Članak 474.

(1) Kad spisi povodom žalbe stignu drugostupanjskom sudu, tajnik suda dostavit će spise nadležnom državnom odvjetniku, ako se radi o kaznenom djelu za koje se progoni na zahtjev državnog odvjetnika. Državni odvjetnik je dužan razgledati i bez odgode vratiti spis sudu pri čemu se može očitovati o osnovanosti žalbe. Spis će se dostaviti sucu izvjestitelju. Predsjednik vijeća ne može biti izvjestitelj.

Odredbom članka 101. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Kad državni odvjetnik vrati spis, predsjednik vijeća će odrediti sjednicu vijeća. O sjednici vijeća obavijestit će se državni odvjetnik.

(3) Sudac izvjestitelj može prema potrebi od prvostupanjskog suda pribaviti izvješće o povredama odredaba kaznenog postupka, a može preko tog suda ili suca istrage suda na čijem se području radnja ima obaviti ili na drugi način provjeriti navode žalbe u svezi s novim dokazima i novim činjenicama ili od drugih tijela ili pravnih osoba pribaviti potrebna izvješća ili spise.

(4) Ako sudac izvjestitelj utvrdi da se u spisima nalaze zapisnici i obavijesti predviđeni u članku 86. ovog Zakona, dostavit će spise prvostupanjskom sudu prije održavanja sjednice drugostupanjskog vijeća, da predsjednik prvostupanjskog vijeća donese rješenje o njihovom izdvajanju iz spisa i kad rješenje postane pravomoćno, da postupi prema članku 86. stavak 2. ovog Zakona .

Odredbom članka 101. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 475.

(1) Drugostupanjski sud donosi odluku u sjednici vijeća.

(2) O sjednici vijeća izvijestit će se optuženik i njegov branitelj, oštećenik kao tužitelj ili privatni tužitelj koji je u roku predviđenom za žalbu ili u odgovoru na žalbu zahtijevao da bude izviješten o sjednici. Predsjednik vijeća ili vijeće može odlučiti da se o sjednici vijeća izvijeste stranke i kad nisu to zahtijevale ili da se o sjednici izvijesti i stranka koja to nije zahtijevala, ako bi njihova prisutnost bila korisna za razjašnjenje stvari.

(3) Ako je optuženik u istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne i ima branitelja, osigurati će se prisutnost optuženika samo ako predsjednik vijeća ili vijeće smatraju da je to svrhovito.

(4) Sjednica vijeća počinje izvješćem suca izvjestitelja o stanju stvari. Stranka koja je prisutna sjednici izložiti će u vremenu koje za to odredi predsjednik vijeća najvažnije dijelove žalbe odnosno odgovora na žalbu. Vijeće može od stranaka koje su prisutne na sjednici zatražiti

potrebna objašnjenja u svezi sa žalbenim navodima, a stranke mogu predložiti da se radi dopune izvješća pročitaju pojedini spisi.

(5) Sjednica se može održati i u odsutnosti stranaka koje su o njoj bile uredno izviještene, ako optuženik nije izvijestio sud o promjeni boravišta ili stana, može se održati sjednica vijeća iako on o sjednici nije bio izviješten.

(6) Sa sjednice vijeća javnost se može isključiti samo uz uvjete propisane ovim Zakonom (članak 388. do 390.).

(7) Zapisnik o sjednici vijeća priključuje se spisima prvostupanjskog i drugostupanjskog suda.

(8) Rješenja iz članka 472. stavka 2. ovog Zakona mogu se donijeti i bez obavijesti strankama o sjednici vijeća.

e) Granice ispitivanja prvostupanjske presude

Članak 476.

(1) Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i iz osnova iz kojih se pobija (članak 467.). Po službenoj dužnosti drugostupanjski sud mora uvijek ispitati:

1) postoji li povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 1., 5., 6., 9. do 11., stavka 2. ovog članka i je li rasprava protivno odredbama ovog Zakona održana u odsutnosti optuženika i njegova branitelja,

2) je li na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon.

(2) Ako žalba podnesena u korist optuženika ne sadrži podatke iz članka 466. stavka 1. točke 3. ovog Zakona, ograničit će se drugostupanjski sud na ispitivanje povreda iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka te na ispitivanje odluke o kazni.

(3) U povodu žalbe tužitelja može se prvostupanjska presuda ukinuti ili preinačiti i u korist optuženika.

Članak 477.

Brisan.

Odredbom članka 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., brisan članak 477.

Članak 478.

Žalba zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povrede kaznenog zakona podnesena u korist optuženika sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o kaznenoj sankciji i oduzimanju imovinske koristi.

Članak 479.

Ako drugostupanjski sud u povodu bilo čije žalbe utvrdi da su razlozi zbog kojih je donio odluku u korist optuženika od koristi i za kojeg od suoptuženika koji nije podnio žalbu ili je nije podnio u tom smislu, postupit će po službenoj dužnosti kao da takva žalba postoji.

f) Odluke drugostupanjskog suda o žalbi

Članak 480.

(1) Drugostupanjski sud može odbaciti žalbu kao nepravovremenu ili nedopuštenu, ili odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu, ili ukinuti tu presudu i uputiti predmet prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, ili preinačiti prvostupanjsku presudu.

(2) O svim žalbama protiv iste presude drugostupanjski sud odlučuje jednom odlukom.

Članak 481.

(1) Žalba se odbacuje rješenjem kao nepravovremena ako se utvrdi da je podnesena nakon roka za podnošenje žalbe.

(2) Žalba se odbacuje rješenjem kao nedopuštena ako se utvrdi da je žalbu podnijela osoba koja nije ovlaštena na podnošenje žalbe ili osoba koja se odrekla žalbe ili odustala od žalbe ili ako žalba po zakonu nije dopuštena.

Članak 482.

Drugostupanjski sud presudom će odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu kad utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija niti povrede zakona iz članka 476. stavka 1. ovog Zakona.

Odredbom članka 42. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 482.

Članak 483.

(1) Drugostupanjski sud će, prihvaćajući žalbu ili po službenoj dužnosti, rješenjem ukinuti prvostupanjsku presudu i uputiti predmet prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku ako utvrdi da postoji bitna povreda odredaba kaznenog postupka, osim slučajeva iz članka 486. stavka 1. ovog Zakona, ili ako smatra da zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja treba naložiti novu raspravu pred prvostupanjskim sudom.

(2) Na štetu optuženika ne može se ukinuti prvostupanjska presuda zbog razloga iz članka 468. stavka 1. točke 8. ovog Zakona.

(3) Drugostupanjski sud će po službenoj dužnosti ukinuti prvostupanjsku presudu kojom se optuženik proglašava krivim donesenu prema članku 402. stavka 3. ovog Zakona ako je lišen slobode.

Članak 484.

(1) Drugostupanjski sud može naložiti da se nova rasprava pred prvostupanjskim sudom održi pred potpuno izmijenjenim vijećem. Drugostupanjski sud, kad za to postoje osobito važni razlozi, može uputiti predmet drugom stvarno nadležnom prvostupanjskom sudu iz svoje nadležnosti.

(2) Drugostupanjski sud može i samo djelomično ukinuti prvostupanjsku presudu ako se pojedini dijelovi presude mogu izdvojiti bez štete za pravilno suđenje.

(3) Ako se optuženik nalazi u istražnom zatvoru, drugostupanjski sud ispitat će postoje li još razlozi za istražni zatvor i donijeti rješenje o produljenju ili ukidanju istražnog zatvora te ga odmah dostaviti prvostupanjskom sudu. Protiv tog rješenja nije dopuštena žalba.

Članak 485.

Ako drugostupanjski sud pri razmatranju žalbe ustanovi da je za suđenje u prvom stupnju stvarno nadležan, ukinut će prvostupanjsku presudu, predmet uputiti nadležnom vijeću i o tome izvijestiti prvostupanjski sud.

Članak 486.

(1) Drugostupanjski sud će, prihvaćajući žalbu ili po službenoj dužnosti, presudom preinačiti prvostupanjsku presudu ako utvrdi da su odlučne činjenice u prvostupanjskoj presudi pravilno utvrđene i da se s obzirom na utvrđeno činjenično stanje po pravilnoj primjeni zakona ima donijeti drukčija presuda, a prema stanju stvari i u slučaju povreda iz članka 468. stavka 1. točka 5., 9. i 10. ovog Zakona.

(2) Ako su se zbog preinačenja prvostupanjske presude stekli uvjeti da se odredi, odnosno ukine istražni zatvor, drugostupanjski sud će o tome donijeti posebno rješenje, protiv kojeg nije dopuštena žalba, osim ako drukčije nije propisano ovim Zakonom.

Članak 487.

(1) U obrazloženju presude, odnosno rješenja, drugostupanjski sud treba ocijeniti žalbene razloge i iznijeti povrede zakona koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

(2) Kad se prvostupanjska presuda ukida zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, u obrazloženju treba navesti koje su odredbe povrijeđene i u čemu se povrede sastoje.

(3) Kad se prvostupanjska presuda ukida zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenoga činjeničnog stanja, dužan je navesti u čemu su nedostaci u utvrđivanju činjeničnog stanja, posebno u odlučivanju o prijedlozima stranaka da se pribave i izvedu pojedini dokazi, odnosno zašto su novi dokazi i činjenice važni za donošenje pravilne odluke.

Članak 488.

(1) Drugostupanjski sud vratit će sve spise prvostupanjskom sudu s dovoljnim brojem ovjerenih prijepisa svoje odluke radi predaje strankama i drugim zainteresiranim osobama.

(2) Ako je optuženik u istražnom zatvoru, drugostupanjski sud dužan je svoju odluku sa spisima dostaviti prvostupanjskom sudu najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kad je primio spise od tog suda.

Članak 489.

(1) Prvostupanjski sud kojem je predmet upućen na suđenje uzet će za osnovu prijašnju optužnicu. Ako je prvostupanjska presuda djelomično ukinuta, taj će sud za osnovu uzeti samo onaj dio optužbe koji se odnosi na ukinuti dio presude.

(2) Na novoj raspravi stranke mogu isticati nove činjenice i iznositi nove dokaze.

(3) Prvostupanjski sud dužan je izvesti sve postupovne radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je upozorio drugostupanjski sud u svojoj odluci.

(4) Pri izricanju nove presude prvostupanjski sud vezan je zabranom iz članka 13. ovog Zakona.

(5) Ako je optuženik u istražnom zatvoru, postupit će vijeće prvostupanjskog suda prema odredbi članka 127. stavka 4. ovog Zakona.

2. Žalba protiv presuda drugostupanjskog suda

Članak 490.

(1) Protiv drugostupanjske presude dopuštena je žalba trećestupanjskom sudu samo ako je:

1) drugostupanjski sud izrekao kaznu dugotrajnog zatvora ili je potvrdio prvostupanjsku presudu kojom je izrečena takva kazna;

2) drugostupanjski sud preinačio prvostupanjsku presudu kojom je optuženik oslobođen optužbe i izrekao presudu kojom se optuženik proglašava krivim.

(2) O žalbi protiv drugostupanjske presude rješava trećestupanjski sud u sjednici vijeća prema odredbama koje su propisane za drugostupanjski postupak.

(3) Odredbe članka 479. ovog Zakona primijenit će se i na suoptuženika koji nije imao pravo podnijeti žalbu protiv drugostupanjske presude.

3. Žalba protiv rješenja

Članak 491.

(1) Protiv rješenja državnog odvjetnika, suca istrage i drugih rješenja prvostupanjskog suda, stranke i osobe čija su prava povrijeđena mogu podnijeti žalbu uvijek kad u ovom Zakonu nije propisano da žalba nije dopuštena.

(2) Protiv rješenja vijeća donesenog prije i u tijeku istrage, te u postupku ispitivanja optužnice, nije dopuštena žalba, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(3) Rješenja koja se donose radi pripremanja rasprave i presude mogu se pobijati samo u žalbi na presudu.

(4) Protiv rješenja Vrhovnog suda žalba nije dopuštena.

Članak 492.

(1) Žalba se podnosi tijelu koje je donijelo rješenje.

Odredbom članka 102. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, žalba protiv rješenja podnosi se u roku od tri dana od dana dostave rješenja.

Članak 493.

Ako u ovom Zakonu nije drukčije propisano, podnošenjem žalbe protiv rješenja odgađa se izvršenje rješenja protiv kojeg je podnesena žalba.

Članak 494.

(1) O žalbi protiv rješenja odlučuje sud u sjednici vijeća.

(2) O žalbi protiv rješenja suca istrage ili suca pojedinca odlučuje vijeće istog suda, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Odredbom članka 103. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Rješavajući o žalbi, sud može rješenjem:

1) odbaciti žalbu kao nepravovremenu ili kao nedopuštenu,

2) odbiti žalbu kao neosnovanu ili

3) prihvatiti žalbu ili povodom žalbe rješenjem preinačiti ili ukinuti i prema potrebi predmet uputiti na ponovno odlučivanje.

(4) Ispitujući žalbu, sud će po službenoj dužnosti paziti je li rješenje donijelo ovlašteno tijelo i je li povrijeđen kazneni zakon na štetu okrivljenika.

Odredbom članka 103. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

Članak 495.

Ako što drugo nije propisano, na postupak o žalbi protiv rješenja primjenjivat će se odredbe članka 463. i 465. stavka 3., članka 466. do 472., članka 474. stavka 1., 3. i 4. te članka 479. ovog Zakona.

Odredbom članka 104. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 495.

Članak 496.

Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, odredbe članka 459. i 495. ovog Zakona primijenit će se i na sva ostala rješenja koja se donose na temelju ovog Zakona.

Glava XXIV. IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI

1. Obnova kaznenog postupka

Članak 497.

(1) Kazneni postupak koji je dovršen pravomoćnim rješenjem ili pravomoćnom presudom može se na zahtjev ovlaštene osobe obnoviti samo u slučajevima i uz uvjete propisane u ovom Zakonu.

(2) Kazneni postupak u kojem je osoba osuđena u odsutnosti (članak 402. stavak 3. i 4.), a nastupila je mogućnost da joj se ponovno sudi u njezinoj prisutnosti, obnovit će se i izvan uvjeta predviđenih u članku 498. i 501. ovog Zakona, ako osuđenik ili njegov branitelj podnesu zahtjev za obnovu postupka u roku od jedne godine od dana kada je postao dostupan sudbenoj vlasti Republike Hrvatske.

Odredbom članka 43. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 2.

(3) U rješenju kojim se dopušta obnova kaznenog postupka prema odredbi stavka 1. ovog članka, sud će odrediti da se osuđeniku dostavi optužnica ako mu prije nije dostavljena, a može odrediti da se stvar vrati u stanje istrage, odnosno da se provede istraga ako je nije bilo.

(4) Nakon proteka roka iz stavka 2. ovog članka obnova kaznenog postupka dopuštena je samo uz uvjete predviđene u članku 498. i 501. ovog Zakona.

Članak 498.

(1) Pravomoćna presuda može se preinačiti i bez obnove kaznenog postupka ako:

1) je u dvjema presudama ili u više presuda protiv istog osuđenika izrečeno više kazni, a nisu primijenjene odredbe o odmjeravanju jedinstvene kazne za djela u stjecađu,

2) je pri izricanju jedinstvene kazne primjenom odredaba o stjecaju uzeta kao utvrđena i kazna koja je već obuhvaćena u kazni izrečenoj prema odredbama o stjecaju u kakvoj prijašnjoj presudi,

3) se pravomoćna presuda kojom je za više kaznenih djela izrečena jedinstvena kazna ne bi mogla u jednom dijelu izvršiti zbog amnestije, pomilovanja ili iz drugih razloga.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka, sud će novom presudom preinačiti prijašnje presude glede odluka o kazni i izreći jedinstvenu kaznu. Za donošenje nove presude nadležan je prvostupanjski sud koji je sudio u stvari u kojoj je izrečena najstroža vrsta kazne, a kod istovrsnih kazni, sud koji je izrekao najveću kaznu, a ako su kazne jednake, sud koji je posljednji izrekao kaznu.

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 2. ovog članka, preinačit će svoju presudu sud koji je pri izricanju jedinstvene kazne pogrešno uzeo u obzir kaznu koja je već obuhvaćena u kakvoj prijašnjoj presudi.

(4) U slučaju iz stavka 1. točke 3. ovog članka, prvostupanjski sud preinačit će prijašnju presudu glede kazne i izreći novu kaznu ili će utvrditi koliko se od kazne izrečene prijašnjom presudom ima izvršiti.

(5) Novu presudu donosi sud u sjednici vijeća na prijedlog državnog odvjetnika, ako je postupak vođen na njegov zahtjev ili na zahtjev osuđenika, a nakon ispitivanja protivne stranke.

(6) Ako su u slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka, pri izricanju kazne uzete u obzir i presude drugih sudova, ovjereni prijepis nove pravomoćne presude dostavit će se i tim sudovima.

Članak 499.

Ako je optužba odbačena zato što nije bilo zahtjeva ovlaštenog tužitelja ili nije bilo potrebnog prijedloga za progon ili odobrenja, odnosno ako je iz istih razloga postupak pravomoćno obustavljen, sud će na zahtjev ovlaštenog tužitelja dopustiti obnovu čim prestanu razlozi zbog kojih su donesene navedene odluke.

Članak 500.

(1) Ako je postupak pravomoćno obustavljen prije podnošenja optužnice, na zahtjev ovlaštenog tužitelja može se dopustiti obnova postupka ako se podnesu novi dokazi na temelju kojih se sud može uvjeriti da su se stekli uvjeti za ponovno pokretanje postupka.

(2) Kazneni postupak pravomoćno obustavljen do početka rasprave može se obnoviti kad je državni odvjetnik odustao od progona, a oštećenik progon nije preuzeo, ako se dokaže da je do odustanka došlo zbog kaznenog djela zlouporabe službenog položaja državnog odvjetnika ili zbog kaznenog djela prisile prema pravosudnom dužnosniku. Glede dokazivanja kaznenog djela državnog odvjetnika primjenjivat će se odredbe članka 501. stavka 2. ovog Zakona.

(3) Ako je postupak obustavljen zbog toga što je oštećenik kao tužitelj odustao od progona ili što se po zakonu smatra da je odustao, oštećenik kao tužitelj ne može tražiti obnovu postupka.

Članak 501.

(1) Kazneni postupak završen pravomoćnom presudom može se obnoviti u korist osuđenika bez obzira je li prisutan, ako:

1) se dokaže da je presuda utemeljena na lažnoj ispravi, snimci ili lažnom iskazu svjedoka, vještaka ili tumača,

2) se dokaže da je do presude došlo zbog kaznenog djela državnog odvjetnika, suca, suca porotnika, istražitelja ili druge osobe koja je obavljala dokazne radnje,

3) se iznesu nove činjenice ili se podnesu novi dokazi koji su sami za sebe ili u svezi s prijašnjim dokazima prikladni da prouzroče oslobođenje osobe koja je bila osuđena ili njezinu osudu po blažem kaznenom zakonu,

4) je osoba za isto djelo više puta osuđena ili ako je više osoba osuđeno zbog istog djela koje je mogla počinuti samo jedna osoba ili neke od njih,

5) se u slučaju osude za produljeno kazneno djelo ili za drugo kazneno djelo koje na temelju zakona obuhvaća više istovrsnih radnji iznesu nove činjenice ili podnesu novi dokazi koji pokazuju da osuđenik nije učinio radnju koja je obuhvaćena djelom iz osude, a postojanje tih činjenica moglo bi bitno utjecati na odmjeravanje kazne.

(2) U slučajevima iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka, mora se pravomoćnom presudom dokazati da su navedene osobe proglašene krivim za ta kaznena djela. Ako se postupak protiv tih osoba ne može provesti zbog toga što su umrle ili što postoje okolnosti koje isključuju kazneni progon, činjenice iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka mogu se utvrditi i drugim dokazima.

Članak 502.

(1) Odredbe o obnovi kaznenog postupka će se primijeniti i u slučaju kada je podnesen zahtjev za izmjenu pravomoćne sudske odluke na temelju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske (dalje: Ustavni sud) kojom je poništen ili ukinut propis na temelju kojeg je bila donesena pravomoćna osuda ili ukoliko Ustavni sud utvrdi da je presuda utemeljena na povredi prava i sloboda propisanih Ustavom ili međunarodnim ugovorom.

(2) Odredbe o obnovi kaznenog postupka će se primijeniti i u slučaju kada je podnesen zahtjev za izmjenu pravomoćne sudske odluke na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava kojom je u odnosu na okrivljenika utvrđena povreda prava i sloboda iz Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(3) Zahtjev za obnovom postupka na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava može se podnijeti u roku od trideset dana od datuma konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava.

Odredbom članka 44. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen članak 502.

Članak 503.

(1) Kazneni postupak može se iznimno obnoviti na štetu okrivljenika ako je postupak dovršen pravomoćnom presudom kojom se optužba odbija ako:

1) je do presude kojom se optužba odbija došlo zbog stvarne nenadležnosti suda, a ovlašteni tužitelj pokrene postupak pred nadležnim sudom i istodobno zatraži obnovu postupka,

2) je postupak vođen bez ovlaštenog tužitelja i zbog toga donesena presuda kojom se optužba odbija, a ovlašteni tužitelj zatraži obnovu postupka,

3) je presuda donesena jer je tužitelj od početka do završetka rasprave odustao od optužbe, a dokaže da je do odustajanja došlo zbog kaznenog djela zlouporabe službenog položaja državnog odvjetnika ili zbog kaznenog djela prisile prema pravosudnom dužnosniku,

4) nije bilo potrebnog prijedloga ili odobrenja za vođenje postupka pa je zbog toga došlo do presude kojom se optužba odbija, a prijedlog ili odobrenje naknadno budu dani.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka obnova postupka nije dopuštena ako je proteklo više od mjesec dana od kada je tužitelj saznao za okolnosti na kojima može utemeljiti svoj zahtjev za obnovu postupka.

(3) U slučaju obnove postupka iz razloga navedenog u stavku 1. točki 3. ovog članka primijenit će se odredba članka 501. stavka 2. ovog Zakona.

(4) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka vijeće suda koji odlučuje o zahtjevu za obnovu postupka, uputit će po pravomoćnosti rješenja kojim se obnova postupka dopušta, predmet sudu koji je stvarno nadležan.

Članak 504.

(1) Zahtjev za obnovu kaznenog postupka mogu podnijeti stranke i branitelj, a nakon smrti osuđenika, državni odvjetnik i osobe navedene u članku 464. stavku 2. ovog Zakona.

(2) Zahtjev za obnovu kaznenog postupka mogu podnijeti stranke i branitelj i u slučaju iz članka 501. stavka 1. točke 3. ovog Zakona i ako je okrivljenik suđen u odsutnosti (članak 402. stavak 3. i 4.), bez obzira je li osuđenik prisutan.

(3) Zahtjev se može podnijeti i nakon što je osuđenik izdržao kaznu i bez obzira na zastaru, oprost ili pomilovanje.

(4) Ako sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o obnovi postupka sazna da postoji razlog za obnovu kaznenog postupka, obavijestit će o tome osuđenika, odnosno osobu koja je ovlaštena da podnese zahtjev.

Članak 505.

(1) O zahtjevu za obnovu kaznenog postupka odlučuje vijeće suda koji je u prijašnjem postupku sudio u prvom stupnju.

(2) U zahtjevu se mora navesti po kojoj se zakonskoj osnovi traži obnova i kojim se dokazima potkrepljuju činjenice na kojima se zahtjev temelji. Ako zahtjev ne sadrži te podatke, sud će pozvati podnositelja da u određenom roku zahtjev dopuni.

(3) Pri rješavanju o zahtjevu u vijeću neće sudjelovati sudac koji je sudjelovao u donošenju presude u prijašnjem postupku osim u slučaju iz članka 498. ovog Zakona.

Odredbom članka 105. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 3.

Članak 506.

(1) Sud će rješenjem zahtjev odbaciti ako na temelju samog zahtjeva i spisa prijašnjeg postupka utvrdi da je zahtjev podnijela neovlaštena osoba, ili da nema zakonskih uvjeta za obnovu postupka, ili da su činjenice i dokazi na kojima se zahtjev temelji već bili izneseni u prijašnjem zahtjevu za obnovu postupka koji je odbijen pravomoćnim rješenjem suda, ili da činjenice i dokazi očito nisu prikladni da se na temelju njih dopusti obnova, ili da podnositelj zahtjeva nije postupio prema članku 505. stavku 2. ovog Zakona.

(2) Ako sud ne odbaci zahtjev, dostavit će prijepis zahtjeva protivnoj stranci, koja ima pravo u roku od osam dana odgovoriti na zahtjev. Kad sudu stigne odgovor na zahtjev ili kad protekne rok za davanje odgovora, predsjednik vijeća će sam ili preko suca istrage izvidjeti činjenice i pribaviti dokaze na koje se poziva u zahtjevu i u odgovoru na zahtjev.

(3) Nakon provedenih izvida sud će rješenjem odmah odlučiti o zahtjevu za obnovu postupka sukladno članku 500. ovog Zakona. U ostalim slučajevima, kad su u pitanju kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, predsjednik vijeća odredit će da se spisi pošalju državnom odvjetniku, koji će bez odgode vratiti spise sa svojim mišljenjem.

Članak 507.

(1) Kad državni odvjetnik vrati spise, sud će, ako ne odredi da se izvidi dopune, na temelju rezultata izvida, zahtjev prihvatiti i dopustiti obnovu kaznenog postupka ili će zahtjev odbiti ako novi dokazi nisu prikladni da dovedu do obnove kaznenog postupka.

(2) Ako sud ustanovi da razlozi iz kojih je dopustio obnovu postoje i za kojeg suoptuženika koji nije podnio zahtjev, postupit će po službenoj dužnosti kao da takav zahtjev postoji.

(3) U rješenju kojim se dopušta obnova kaznenog postupka sud će odlučiti da se odmah odredi nova rasprava ili da se stvar vrati u postupak optuživanja.

(4) Ako sud smatra, s obzirom na podnesene dokaze, da osuđenik u obnovljenom postupku može biti osuđen na takvu kaznu da bi se uračunavanjem već izdržane kazne imao pustiti na slobodu, ili da može biti oslobođen optužbe, ili da optužba može biti odbijena, odredit će da se izvršenje presude odgodi, odnosno prekine.

(5) Kad rješenje kojim se dopušta obnova kaznenog postupka postane pravomoćno, obustavit će se izvršenje kazne i sud će, na prijedlog državnog odvjetnika, odrediti istražni zatvor ako postoje uvjeti iz članka 123. ovog Zakona.

Članak 508.

(1) Za novi postupak koji se vodi na temelju rješenja kojim je dopuštena obnova kaznenog postupka važe iste materijalnopravne odredbe kao i za prvi postupak, osim odredaba o zastari. U novom postupku sud nije vezan za rješenja donesena u prijašnjem postupku.

(2) Ako se novi postupak obustavi do početka rasprave, sud će rješenjem o obustavi postupka ukinuti i prijašnju presudu.

(3) Kad sud u novom postupku donese presudu, izreći će da se prijašnja presuda djelomično ili u cijelosti stavlja izvan snage ili da se ostavlja na snazi. U kaznu koju odredi novom presudom sud će optuženiku uračunati izdržanu kaznu, a ako je obnova određena samo za neko od djela za koja je osuđenik bio osuđen, sud će izreći novu jedinstvenu kaznu prema odredbama Kaznenog zakona.

(4) Sud je u novom postupku uvijek vezan zabranom propisanom u članku 13. ovog Zakona.

2. Zahtjev za zaštitu zakonitosti

Članak 509.

(1) Protiv pravomoćnih sudskih odluka Glavni državni odvjetnik može podignuti zahtjev za zaštitu zakonitosti ako je povrijeđen zakon.

(2) Glavni državni odvjetnik će podignuti zahtjev za zaštitu zakonitosti protiv sudske odluke donesene u postupku na način koji predstavlja kršenje temeljnih ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, međunarodnim pravom ili zakonom.

(3) Zahtjev za zaštitu zakonitosti ne može se podignuti protiv odluke s kojom je odlučeno o zahtjevu za zaštitu zakonitosti.

Članak 510.

(1) O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud.

(2) Ako Glavni državni odvjetnik do odluke Vrhovnog suda, odustane od zahtjeva za zaštitu zakonitosti, zahtjev će se rješenjem odbaciti.

(3) O zahtjevu se odlučuje u sjednici vijeća. Prije nego što predmet bude iznesen na odlučivanje, sudac izvjestitelj može prema potrebi pribaviti obavijesti o istaknutim povredama zakona.

(4) O sjednici će se uvijek izvijestiti glavni državni odvjetnik.

(5) Vrhovni sud može riješiti da se izvršenje pravomoćne presude prekine ili odgodi do odluke o zahtjevu za zaštitu zakonitosti.

Odredbom članka 106. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 510.

Članak 511.

- (1) Pri odlučivanju o zahtjevu za zaštitu zakonitosti sud će se ograničiti samo na ispitivanje povreda zakona na koje se poziva Glavni državni odvjetnik.
- (2) Ako sud ustanovi da razlozi iz kojih je donio odluku u korist osuđenika postoje i za kojeg od suoptuženika glede kojeg nije podignut zahtjev za zaštitu zakonitosti, postupit će se po službenoj dužnosti kao da takav zahtjev postoji.
- (3) Ako je zahtjev za zaštitu zakonitosti podignut u korist osuđenika, sud je pri donošenju odluke vezan zabranom propisanom članku 13. ovog Zakona.

Članak 512.

Sud će presudom odbiti zahtjev za zaštitu zakonitosti kao neosnovan ako utvrdi da ne postoji povreda zakona koju ističe Glavni državni odvjetnik.

Članak 513.

- (1) Kad sud utvrdi da je zahtjev za zaštitu zakonitosti osnovan, donijet će presudu kojom će, prema naravi povrede zakona, ili preinačiti pravomoćnu odluku, ili ukinuti u cijelosti ili djelomično odluke prvostupanjskog suda i višeg suda ili samo odluku višeg suda i predmet vratiti na ponovnu odluku ili suđenje prvostupanjskom sudu ili višem sudu.
- (2) Ako je zahtjev za zaštitu zakonitosti podignut na štetu okrivljenika, a sud ustanovi da je osnovan, utvrdit će samo da postoji povreda zakona, ne dirajući u pravomoćnu odluku.
- (3) Ako drugostupanjski sud prema odredbama ovog Zakona nije bio ovlašten otkloniti povredu zakona koja je počinjena u presudi prvostupanjskog suda, a sud koji rješava o zahtjevu za zaštitu zakonitosti podignutom u korist okrivljenika utvrdi da je zahtjev osnovan i da radi otklanjanja počinjene povrede zakona treba ukinuti ili preinačiti prvostupanjsku odluku, ukinut će ili preinačiti i drugostupanjsku odluku iako njome nije povrijeđen zakon.

Članak 514.

- (1) Ako je pravomoćna presuda ukinuta i predmet vraćen na ponovno suđenje, za osnovu će se uzeti prijašnja optužnica ili onaj njezin dio koji se odnosi na ukinuti dio presude.
- (2) Sud je dužan izvesti sve postupovne radnje i raspraviti sva pitanja na koja ga je upozorio Vrhovni sud.
- (3) Pred prvostupanjskim, odnosno drugostupanjskim sudom stranke mogu isticati nove činjenice i podnositi nove dokaze.
- (4) Sud je pri donošenju nove odluke vezan zabranom propisanom u članku 13. ovog Zakona.
- (5) Ako je pored odluke nižeg suda ukinuta i odluka višeg suda, predmet se dostavlja nižem sudu preko višeg suda.

3. Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude

Članak 515.

(1) Okrivljenik koji je pravomoćno osuđen na kaznu zatvora ili maloljetničkog zatvora, ili mu je određen prisilni smještaj prema članku 554. stavku 1. ovog Zakona, može podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude zbog povrede zakona u slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

(2) Okrivljenik koji se nije koristio redovitim pravim lijekom protiv presude ne može podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude, osim ako je drugostupanjskom presudom umjesto oslobođenja od kazne, uvjetne osude, sudske opomene ili novčane kazne izrečena kazna zatvora, odnosno umjesto odgojne mjere kazna maloljetničkog zatvora.

(3) Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude ne može se podnijeti protiv presude Vrhovnog suda.

Članak 516.

O zahtjevu za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude odlučuje Vrhovni sud.

Članak 517.

(1) Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude može se podnijeti zbog:

1) povrede kaznenog zakona na štetu osuđenika predviđene u članku 469. točki 1. do 4. ovog Zakona ili zbog povrede iz točke 5. toga članka ako se prekoračenje ovlasti odnosi na odluku o kazni, sigurnosnu mjeru ili oduzimanje imovinske koristi,

2) povrede odredaba kaznenog postupka predviđenih u članku 468. stavku 1. točki 1., 5., 9. i 10., ili zbog sudjelovanja u odlučivanju u drugom, odnosno trećem stupnju suca ili suca porotnika koji se morao izuzeti (članak 32. stavak 1.), ili zbog toga što je okrivljeniku, protivno njegovu zahtjevu, uskraćeno da na raspravi upotrebljava svoj jezik (članak 8.),

3) povrede prava okrivljenika na obranu na raspravi ili zbog povrede odredaba kaznenog postupka u žalbenom postupku, ako je ta povreda mogla utjecati na presudu.

(2) Povrede iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka mogu se isticati samo ako su bile istaknute u žalbi protiv prvostupanjske presude ili su počinjene u drugostupanjskom postupku.

Članak 518.

(1) Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude mogu podnijeti osuđenik i branitelj u roku od mjesec dana od primitka pravomoćne presude prema članku 463. stavku 3. ovog Zakona.

(2) Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude podnosi se prvostupanjskom sudu.

(3) Zahtjev koji je podnesen nepravovremeno ili ga je podnijela neovlaštena osoba ili je podnesen u slučaju osude na kaznu ili mjeru zbog koje se zahtjev ne može podnijeti (članak

515. stavak 1.) ili po zakonu nije dopušten (članak 515. stavak 2. i 3.), odbacit će rješenjem predsjednik vijeća prvostupanjskog suda ili Vrhovni sud.

(4) Tajnik suda dostavit će primjerak zahtjeva sa spisima Glavnom državnom odvjetniku, koji može u roku od petnaest dana od dana primitka zahtjeva podnijeti odgovor na zahtjev.

(5) Prvostupanjski sud ili Vrhovni sud može, s obzirom na sadržaj zahtjeva, riješiti da se odgodi, odnosno prekine izvršenje pravomoćne presude. Žalba protiv takva rješenja prvostupanjskog suda ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 519.

Što se tiče zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude, primjenjivat će se odredbe članka 509. stavka 2. i 3., članka 511. do 513. stavka 1. i 2. i članka 514. ovog Zakona.

Treći dio SKRAĆENI POSTUPAK

Glava XXV. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 520.

U postupku pred općinskim sudom primjenjuju se odredbe članka 521. do 548. ovog Zakona (skraćeni postupak). Ako nema posebnih pravila primjenjuju se odredbe o redovitom postupku.

Članak 521.

(1) Osim kad mu je to dopušteno prema posebnom zakonu, državni odvjetnik može rješenjem odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona iako postoji osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti i za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina ako je:

1) s obzirom na okolnosti vjerojatno da će se u kaznenom postupku protiv okrivljenika primijeniti članak 58. Kaznenog zakona,

2) protiv okrivljenika u tijeku izvršenje kazne ili sigurnosne mjere, a pokretanje kaznenog postupka za drugo kazneno djelo nema svrhe s obzirom na težinu, narav djela i pobude iz kojih je ono počinjeno, te na rezultate koje je kaznenopravna sankcija ostvarila na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela,

3) okrivljenik izručen ili predan stranoj državi ili međunarodnom kaznenom sudu radi provođenja postupka za drugo kazneno djelo,

4) okrivljenik prijavljen za više kaznenih djela kojima je ostvario bića dvaju ili više kaznenih djela, ali je svrhovito da se počinitelj osudi samo za jedno, jer pokretanje kaznenog postupka

za druga kaznena djela ne bi imalo bitnog utjecaja na izricanje kazne ili drugih sankcija počinitelju.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka državni odvjetnik će osim okrivljeniku, dostaviti oštećeniku i podnositelju kaznene prijave, uz pouku oštećeniku da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici. Protiv rješenja državnog odvjetnika žalba nije dopuštena.

Članak 522.

(1) Državni odvjetnik može, nakon prethodno pribavljene suglasnosti žrtve ili oštećenika, rješenjem odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona, iako postoji osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti i za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina ako okrivljenik preuzme obvezu:

1) izvršenja kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom,

2) uplate određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe, odnosno u fond za naknadu štete žrtvama kaznenih djela,

3) isplate dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza,

4) obavljanja rada za opće dobro na slobodi,

5) podvrgavanja odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima,

6) podvrgavanju psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije.

(2) Državni odvjetnik će, u rješenju odrediti rok u kojem okrivljenik mora ispuniti preuzete obveze prema stavku 1. ovog članka, koji ne smije prelaziti godinu dana.

Odredbom članka 107. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Rješenje iz stavka 1. ovog članka državni odvjetnik će dostaviti osim okrivljeniku oštećeniku i podnositelju kaznene prijave, uz pouku oštećeniku da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici. Protiv rješenja državnog odvjetnika žalba nije dopuštena.

Članak 523.

(1) Sudac pojedinac će rješenjem prekinuti kazneni postupak ako u slučajevima iz članka 521. i 522. ovog Zakona državni odvjetnik izjavi da uvjetno odustaje od kaznenog progona.

Odredbom članka 108. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Sudac pojedinac će u slučajevima iz članka 521. i 522. ovog Zakona nakon odustajanja državnog odvjetnika od optužbe, rješenjem obustaviti kazneni postupak.

Odredbom članka 108. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

Članak 524.

(1) Skraćeni kazneni postupak pokreće se na temelju optužnice državnog odvjetnika, odnosno oštećenika kao tužitelja ili na temelju privatne tužbe.

(2) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, optužnica mora imati sadržaj iz članka 342. ovog Zakona, a uz to sadrži vrstu i mjeru kaznenopravne sankcije čije se izricanje traži. Optužnica koja se odnosi na kazneno djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do osam godina, sadrži samo kratke razloge.

(3) Privatna tužba mora imati sadržaj iz članka 342. stavka 1. točke 1. – 4. ovog Zakona, uz podatke o svjedoku i vještaku i drugom dokazu, koje se predlaže izvesti na raspravi.

Članak 525.

(1) Kad sudac pojedinac ili predsjednik vijeća (sudac) primi optužnicu ili privatnu tužbu, prethodno će ispitati je li sud nadležan i postoje li uvjeti za odbacivanje optužnice (članak 344.) odnosno privatne tužbe i ako postoje, donijet će rješenje o odbacivanju optužnice ili privatne tužbe. Rješenje se dostavlja državnom odvjetniku, oštećeniku kao tužitelju ili privatnom tužitelju, te okrivljeniku.

(2) Ako ne donese rješenje iz stavka 1. ovog članka, sudac će postupiti prema članku 345. do 347. ovog Zakona.

(3) Ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, rok za odgovor na optužnicu je tri dana od primitka optužnice.

Članak 526.

(1) Ako se optužnica odnosi na kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora iznad osam godina, postupit će se prema članku 348. do 367. ovog Zakona.

(2) Ako se optužnica odnosi na kazneno djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do osam godina, optužno vijeće ispituje optužnicu u sjednici vijeća bez sudjelovanja stranaka. Ako ocijeni optužnicu osnovanom, donijet će rješenje kojim potvrđuje optužnicu i sastaviti raspravni spis.

(3) Rješenje o potvrđivanju optužnice iz stavka 1. ovog članka, zajedno s raspravnim spisom vijeće bez odgode dostavlja pisarnici nadležnog suda.

(4) Sudac određuje raspravu najkasnije u roku od mjesec dana, a ako je određen istražni zatvor, u roku od petnaest dana.

Članak 527.

(1) Ako je podignuta privatna tužba, a sudac ne donese rješenje iz članka 525. stavka 1. ovog Zakona, odredit će raspravu u roku od mjesec dana od primitka privatne tužbe.

(2) Prije određivanja rasprave za kaznena djela iz nadležnosti suca pojedinca za koja se progoni po privatnoj tužbi, sudac pojedinac može pozvati samo privatnog tužitelja i okrivljenika na ročište radi prethodnog razjašnjenja stvari, ako smatra da bi to bilo korisno za brži završetak postupka. Okrivljeniku se uz poziv dostavlja i privatna tužbe.

(3) Ako ne dođe do izmirenja stranaka i povlačenja privatne tužbe, ili odbacivanja tužbe, sudac pojedinac može odmah otvoriti raspravu na što će se posebno upozoriti privatni tužitelj i okrivljenik pri dostavi poziva.

(4) Ako sudac pojedinac ne otvori raspravu donijet će odluku o tome koje dokaze će izvesti na raspravi i odredit će raspravu.

(5) Na područjima na kojima djeluju mirovna vijeća, sud može stranke uputiti tim vijećima radi pokušaja mirenja ako obje stranke imaju prebivalište na području mirovnog vijeća. Sud će odrediti rok u kojem će se pokušati mirenje, a nakon proteka tog roka ili ako mirenje ne uspije, postupak će se nastaviti.

Članak 528.

(1) Nakon određivanja rasprave sud se ne može po službenoj dužnosti proglasiti mjesno nenadležnim.

(2) Prigovor mjesne nenadležnosti optuženik može staviti najkasnije do početka rasprave.

Članak 529.

(1) Ako se rasprava ima provesti pred sucem pojedincem pripremno ročište se ne provodi.

(2) Ako se rasprava ima provesti pred vijećem, predsjednik vijeća može održati pripremno ročište prema članku 370. do 379. ovog Zakona.

Članak 530.

(1) Tijekom rasprave sud može postupiti prema članku 374. ovog Zakona.

(2) Optuženiku će se u pozivu naznačiti da na raspravu može doći s dokazima za svoju obranu ili da dokaze pravovremeno predloži sudu kako bi se mogli pribaviti za raspravu.

(3) U pozivu će se optuženik upozoriti da će se rasprava održati i u njegovoj odsutnosti ako za to postoje zakonski uvjeti (članak 531. stavak 2.). Optuženik će se upozoriti da se, u slučaju kad obrana nije obvezna, zbog nedolaska branitelja na raspravu ili uzimanja branitelja tek na raspravi, rasprava neće odgoditi.

Članak 531.

(1) Rasprava se može održati bez prisutnosti stranaka u slučaju iz članka 404. ovog Zakona.

(2) U postupku za kazneno djelo za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do osam godina, rasprava se može održati bez prisutnosti optuženika koji je bio uredno pozvan, ali nije pristupio bez opravdanih razloga ili je očito da izbjegava poziv, uz uvjet da njegova prisutnost nije nužna i da je prije toga bio ispitan ili se očitovao o optužbi.

Članak 532.

(1) Rasprava se drži u sjedištu suda. U hitnim slučajevima, osobito kad treba obaviti očevid ili kad je to potrebno zbog lakšeg provođenja dokaznog postupka, može se uz odobrenje predsjednika suda, rasprava održati i u mjestu gdje je kazneno djelo počinjeno ili gdje se ima obaviti očevid, ako su ta mjesta na području tog suda.

(2) Sudac koji je postupao prema članku 525. i 526. ovog Zakona nije izuzet da na raspravi sudjeluje kao predsjednik vijeća ili kao sudac pojedinac.

Članak 533.

(1) Sud pred kojim se vodi rasprava će odrediti da se rasprava snimi audio ili audio-vizualnim uređajem.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka u zapisnik o raspravi unose se:

1) dokazi koji su izvedeni,

2) odluke suda,

3) izjave stranaka koje sud ocijeni posebno važnim.

(3) Zapisnik može voditi sudski savjetnik ili sudački vježbenik. Ako zapisnik vodi sudski savjetnik ili sudački vježbenik, postupit će se prema članku 82. stavka 3. ovog Zakona.

(4) Snimka rasprave prepisat će se i priložiti spisu ako rasprava bude odgođena. Prijepis pregledava i ovjerava predsjednik vijeća ili sudac pojedinac.

(5) Ako sud nije u mogućnosti provesti snimanje prema stavku 1. do 3. ovog članka, postupat će prema općim propisima o sastavljanju zapisnika.

(6) Ministar nadležan za pravosuđe donosi propise kojima će pobliže urediti tehničke uvjete, način snimanja te zaštitu snimke od brisanja i oštećenja.

Članak 534.

(1) Rasprava će se odgoditi ako ne dođe državni odvjetnik koji je uredno pozvan. U tom slučaju sud će postupiti prema članku 401. stavku 1. ovog Zakona.

(2) Rasprava se može održati ako i ne dođe privatni tužitelj koji ima prebivalište izvan područja suda kojem je podnesena privatna tužba ako je sudu stavio prijedlog da se rasprava održi u njegovoj odsutnosti.

Članak 535.

(1) Rasprava počinje objavom sadržaja optužnice ili privatne tužbe. Započeta rasprava dovršit će se po mogućnosti bez prekidanja.

(2) Optuženik će se ispitati na početku dokaznog postupka neovisno od toga kakav je stav zauzeo prema optužbi.

(3) Ako se postupak vodi pred sućem pojedincem, optuženiku, svjedoku i vještaku pitanja prvi postavlja sudac. Nakon toga pitanja postavljaju stranke i to tako da optuženika najprije ispituje branitelj ako ga ima, a svjedoke i vještake ona stranka koja ih je predložila.

Odredbom članka 45. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 3.

(4) Ako se optuženik očitovao krivim u odnosu na sve točke optužbe, na kraju svog iskaza očitovat će se je li suglasan s predloženom vrstom i mjerom kaznenopravne sankcije. Do ovog očitovanja optuženika, državni odvjetnik može izmijeniti vrstu i mjeru kaznenopravne sankcije iz optužnice.

(5) Ako se optuženik očitovao krivim u odnosu na sve točke optužbe, a sud nakon ispitivanja optuženika njegovo priznanje ocijeni sukladnim do tada prikupljenim dokazima, u nastavku dokaznog postupka izvest će samo dokaze koji se odnose na odluku o kaznenopravnim sankcijama.

(6) Ako se optuženik u slučaju iz stavka 4. ovog članka suglasi i s vrstom i mjerom predložene kaznenopravne sankcije, sud u presudi ne smije izreći drugu vrstu kaznenopravne sankcije niti veću mjeru kazne od predložene.

Članak 536.

Ako se rasprava vodi pred vijećem, postupat će se prema članku 413. do 447. ovog Zakona.

Članak 537.

(1) Ako je optuženiku izrečena kazna zatvora, prijepis presude uvijek sadrži obrazloženje. Pisani otporak presude kojom nije izrečena kazna zatvora, dostavit će se s kratkim obrazloženjem, samo na zahtjev stranke.

(2) Ako stranke odmah nakon objave presude ne zahtijevaju pisani otporak presude, te ako se optuženik očitovao krivim i prihvatio predloženu sankciju, kratko obrazloženje unosi se u zapisnik o raspravi. Prijepis presude neće sadržavati obrazloženje a mora se otpremiti najkasnije u roku od tri radna dana.

Članak 538.

(1) Protiv presude žalba se može podnijeti u roku od osam dana od dana dostave prijepisa presude. Ako je presudom izrečena kazna zatvora, prijepis presude uvijek mora sadržavati podatke iz članka 459. ovog Zakona.

(2) Stranke i oštećenik koji ima pravo žalbe protiv presude (članak 464. stavak 4.) mogu se odreći prava na žalbu odmah nakon objave presude. U takvom slučaju dostavit će im se u roku od tri radna dana prijepis presude bez obrazloženja.

(3) Ako je tijek rasprave snimljen u smislu članka 533. ovog Zakona, stranke i oštećenik, mogu u roku od tri dana od dana dostave prijepisa presude iz članka 537. ovog Zakona najaviti žalbu. U takvom slučaju, rok za žalbu iz stavka 1. ovog članka žaliteljima započinje teći od dostave prijepisa zvučne snimke.

(4) Ako protivno odredbi članka 533. stavka 4. ovog Zakona nije prepisana zvučna snimka rasprave, ili ako prijepis presude nije napisan i otpremljen u rokovima iz članka 537. stavka 2. i članka 538. stavka 2., ovog Zakona sudac će izvijestiti o razlozima predsjednika suda.

Članak 539.

Kad drugostupanjski sud rješava o žalbi protiv presude prvostupanjskog suda donesene u skraćenom postupku, obje stranke obavijestit će se o sjednici vijeća drugostupanjskog suda ako je u prvostupanjskoj presudi izrečena kazna zatvora i ako su stranke zahtijevale da budu obaviještene o sjednici, ili ako predsjednik vijeća ili vijeće drugostupanjskog suda smatraju da bi prisutnost stranaka ili jedne od njih bilo korisno za razjašnjenje stvari.

Glava XXVI.

IZDAVANJE KAZNENOG NALOGA I IZRICANJE SUDSKE OPOMENE

1. Izdavanje kaznenog naloga

Članak 540.

(1) Za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, a za koja nije nadležno vijeće, te za koja je saznao na temelju vjerodostojnog sadržaja kaznene prijave, može državni odvjetnik u optužnici zatražiti da sud izda kazneni nalog u kojem će okrivljeniku izreći određenu kaznu ili mjeru bez provođenja rasprave.

(2) Državni odvjetnik može zatražiti izricanje jedne ili više od sljedećih kazni ili mjera:

1) novčanu kaznu u visini od deset do sto prosječnih dnevnih prihoda u Republici Hrvatskoj (članak 51. stavak 4. Kaznenog zakona),

2) uvjetne osude s izricanjem kazne zatvora do jedne godine ili novčane kazne, ili sudske opomene,

3) oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom i objavljivanja presude s kaznenim nalogom u sredstvima javnog priopćavanja,

4) zabrane upravljanja motornim vozilom do dvije godine, odnosno oduzimanja predmeta.

(3) Pod uvjetima iz stavka 1. i 2. ovog članka, pravnoj osobi se mogu u kaznenom nalogu izreći sljedeće sankcije:

1) novčana kazna do 2.000.000,00 kuna,

2) uvjetna osuda s novčanom kaznom,

3) oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom i objavljivanje presude s kaznenim nalogom u sredstvima javnog priopćavanja.

(4) Ako je oštećenik postavio imovinskopravni zahtjev, državni odvjetnik predložiti će da sud odluči o tom zahtjevu. Ako sud ne dosudi imovinskopravni zahtjev, izreći će oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom.

Članak 541.

(1) Ako se sa zahtjevom složi, sudac pojedinac će presudom izdati kazneni nalog.

(2) U presudi o kaznenom nalogu navest će se samo da se prihvaća zahtjev državnog odvjetnika te optuženiku, čiji osobni podaci moraju biti jasno određeni, izriče kazna ili mjera iz zahtjeva. Izreka presude o kaznenom nalogu obuhvaća podatke iz članka 459. stavak 1. do 3. ovog Zakona, uključujući i odluku o imovinskopravnom zahtjevu, ako je bio postavljen. U obrazloženju će se samo navesti dokazi koji opravdavaju izdavanje kaznenog naloga.

(3) Ako je državni odvjetnik predložio oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, a oštećenik je podnio imovinskopravni zahtjev, sud će dosuditi imovinskopravni zahtjev. Ako ne dosudi imovinskopravni zahtjev, oduzet će imovinsku korist pribavljenu kaznenim djelom, a oštećenika će uputiti da imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici.

(4) Kazneni nalog sadržava pouku okrivljeniku u smislu članka 542. stavka 2. ovog Zakona te da će po proteku roka za prigovor, ako prigovor ne bude podnesen, kazneni nalog postati pravomoćan i da će se izrečena kazna protiv okrivljenika izvršiti.

Članak 542.

(1) Kazneni nalog dostavlja se okrivljeniku i njegovu branitelju ako ga ima, te državnom odvjetniku i oštećeniku.

(2) Okrivljenik ili njegov branitelj mogu u roku od osam dana po primitku podnijeti prigovor protiv kaznenog naloga u pisanom obliku. Prigovor ne mora biti obrazložen, u njemu se mogu predložiti dokazi u korist obrane. Okrivljenik se može odreći prava na prigovor, ali od podnesenog prigovora nakon započinanja rasprave ne može odustati. Plaćanje novčane kazne prije isteka roka za prigovor ne smatra se odricanjem od prava na prigovor.

(3) Okrivljeniku koji iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje prigovora predsjednik vijeća dopustit će povrat u prijašnje stanje. Na odlučivanje o molbi za povrat u prijašnje stanje primijenit će se odredbe članka 92. do 94. ovog Zakona.

(4) Ako sudac pojedinac ne odbaci prigovor kao nepravovremen ili podnesen od neovlaštene osobe, dostavit će optužnicu optužnom vijeću radi ispitivanja u smislu članka 526. stavak 2. ovog Zakona.

Odredbom članka 109. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 4.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka, optužno vijeće ispituje optužnicu u smislu članka 344. stavak 1. točke 1., 3. i 5. ovog Zakona i je li optužnica podignuta na temelju vjerodostojne kaznene prijave.

Odredbom članka 109. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodan stavak 5.

Članak 543.

(1) Sudac pojedinac odbacit će zahtjev za izdavanjem kaznenog naloga ako:

- 1) postoje razlozi za obustavu postupka iz članka 380. ovog Zakona,
- 2) se radi o kaznenom djelu za koje se takav zahtjev ne može postaviti,
- 3) je državni odvjetnik zatražio izricanje kazne ili mjere koje po zakonu nije dopušteno.

(2) Ako sudac pojedinac ocijeni da podaci u optužnici ne pružaju dovoljno osnova za izdavanje kaznenog naloga ili da se prema tim podacima može očekivati izricanje neke druge kazne ili mjere, a ne one koju je zatražio državni odvjetnik, po primitku optužnice u sudu postupit će prema članku 542. stavku 4. ovog Zakona. Optuženiku će se dostaviti optužnica uz pouku o pravu na odgovor, uz obavijest da sud nije prihvatio zahtjev državnog odvjetnika za izdavanje kaznenog naloga. Optužno vijeće će ispitati optužnicu prema članku 542. stavku 5. ovog Zakona.

Odredbom članka 110. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

Članak 544.

(1) Ako optužno vijeće ne potvrdi optužnicu, rješenjem će staviti izvan snage kazneni nalog u odnosu na optuženika koji je podnio prigovor. Tako će postupiti i sudac pojedinac pri donošenju nove presude.

Odredbom članka 111. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Sudac pojedinac nije vezan na zahtjev državnog odvjetnika iz članka 540. ovog Zakona, kao niti na zabranu iz članka 13. ovog Zakona.

Članak 545.

(1) Protiv presude o izdavanju kaznenog naloga državni odvjetnik ima pravo žalbe o kojoj odlučuje viši sud.

(2) Ako je optuženik podnio prigovor protiv presude o izdavanju kaznenog naloga, odbacit će se žalba državnog odvjetnika.

2. Izricanje sudske opomene

Članak 546.

(1) Kad prema odredbama Kaznenog zakona dolazi u obzir izricanje sudske opomene, sud će tu kaznenopravnu sankciju izreći presudom.

(2) Ako u ovoj Glavi nije što drugo predviđeno, odredbe ovog Zakona koje se odnose na presudu kojom se optuženik proglašava krivim primijenit će se i na presudu kojom se izriče sudska opomena.

(3) U izreci presude kojom se izriče sudska opomena uz osobne podatke o optuženiku navest će se da je optuženik kriv za djelo koje je predmet optužbe i zakonski naziv kaznenog djela. Izreka obuhvaća i podatke iz članka 459. stavak 1. do 3. ovog Zakona.

(4) U obrazloženju presude sud će iznijeti kojim se razlozima vodio pri izricanju sudske opomene.

Članak 547.

Presuda kojom se izriče sudska opomena objavljuje se odmah nakon završetka rasprave s bitnim razlozima. Tom prilikom predsjednik vijeća upozorit će optuženika da mu se za kazneno djelo koje je počinio ne izriče kazna, ali da prema pravilima ponašanja u njegovoj društvenoj sredini i načelima ćudoređa zaslužuje opomenu, koja će ga upozoriti da više ne čini kaznena djela. Ako se presuda kojom se izriče sudska opomena objavljuje u odsutnosti optuženika, sud će takvo upozorenje unijeti u obrazloženje presude. Za odricanje od prava na žalbu i pisanu izradu presude primjenjuje se odredba članka 537. stavka 2. ovog Zakona.

Članak 548.

(1) Presuda kojom se izriče sudska opomena može se pobijati zbog razloga navedenih u članku 467. ovog Zakona.

(2) Ako presuda kojom se izriče sudska opomena sadrži odluku o sigurnosnim mjerama, o troškovima kaznenog postupka, o oduzimanju imovinske koristi ili o imovinskopravnom zahtjevu, ta se odluka može pobijati zato što sud nije pravilno primijenio sigurnosnu mjeru ili oduzimanje imovinske koristi, odnosno što je odluku o troškovima kaznenog postupka ili imovinskopravnom zahtjevu donio protivno zakonskim odredbama.

Četvrti dio
POSEBNI POSTUPCI

Glava XXVII.
POSTUPAK PREMA OKRIVLJENICIMA S DUŠEVNIM SMETNJAMA

Članak 549.

(1) Odredbe ovog Zakona, osim odredaba Trećeg dijela, Glava XXV. i XXVI., primijenit će se i u postupku prema osobama koje su u vrijeme počinjenja protupravnog djela bile nebrojive ako odredbama ove Glave nije što posebno propisano.

(2) Postupak prema osobama koje su u vrijeme počinjenja protupravnog djela bile nebrojive pokreće se i vodi samo na zahtjev državnog odvjetnika.

(3) Državni odvjetnik će, ako se pojavi sumnja u isključenu ili smanjenu ubrojivost okrivljenika ili njegovu raspravnu nesposobnost zbog duševnih smetnji (članak 325.), tijekom istrage prikupiti dokaze i činjenice potrebne radi utvrđenja je li okrivljenik u vrijeme počinjenja protupravnog djela bio nebrojiv i jesu li ispunjeni uvjeti za određivanje prisilnog smještaja okrivljenika prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama te je li raspravno sposoban.

(4) Ako se tijekom istrage utvrdi da je okrivljenik u vrijeme počinjenja protupravnog djela bio nebrojiv te da je raspravno nesposoban zbog duševnih smetnji, istraga se neće prekinuti.

Članak 550.

(1) Ako je okrivljenik u vrijeme počinjenja protupravnog djela bio nebrojiv, državni odvjetnik će u optužnici postaviti zahtjev da sud utvrdi da je okrivljenik počinio protupravno djelo u stanju nebrojivosti i da mu se odredi prisilan smještaj prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

(2) Državni odvjetnik će prije podizanja optužnice, uz prisutnost vještaka i branitelja, pokušati ispitati optuženika. Ako se optuženik ne može ispitati državni odvjetnik će podići optužnicu.

Odredbom članka 46. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dodan novi stavak 2.

(3) Nakon podizanja optužnice iz stavka 1. ovog članka okrivljenik mora imati branitelja.

(4) Sud će u ovim predmetima postupati osobito žurno.

Odredbom članka 46. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., dosadašnji stavci 2. i 3 postali stavci 3. i 4.

Članak 551.

(1) Osim u slučajevima kada se prema ovom Zakonu može odrediti istražni zatvor protiv okrivljenika, takav zatvor odredit će se i ako postoji vjerojatnost da bi okrivljenik protiv kojeg je državni odvjetnik podnio optužnicu iz članka 550. stavka 1. ovog Zakona mogao zbog težih

duševnih smetnji počiniti teže kazneno djelo. Prije određivanja istražnog zatvora pribavit će se mišljenje vještaka psihijatra o ovoj opasnosti okrivljenika. O određivanju istražnog zatvora po ovom osnovu izvijestit će se uprava zatvora radi upućivanja okrivljenika u zdravstvenu ustanovu u smislu odredbe članka 135. stavka 2. ovog Zakona.

(2) Istražni zatvor iz stavka 1. ovog članka može trajati dok opasnost traje, ali ne dulje od rokova predviđenih u članku 133. ovog Zakona.

Članak 552.

(1) O optužnici državnog odvjetnika iz članka 550. stavka 1. ovog Zakona odlučuje sud nakon provedene rasprave. O raspravi će se izvijestiti zakonski zastupnik optuženika, a ako ga nema, optuženikov bračni ili izvanbračni drug, odnosno najbliži srodnik.

(2) Predsjednik vijeća će prije rasprave u prisustvu vještaka pokušati ispitati optuženika radi ocjene optuženikove raspravne sposobnosti (članak 325. stavak 5.). O vremenu i mjestu ispitivanja optuženika izvijestit će se državni odvjetnik, optuženik, branitelj i zakonski zastupnik optuženika. Ispitivanje će se obaviti i bez prisutnosti uredno pozvanoga državnog odvjetnika i zakonskog zastupnika. Ako sud nakon ispitivanja vještaka utvrdi da je optuženik raspravno nesposoban zbog duševnih smetnji, rasprava će se održati u okrivljenikovo odsutnosti.

(3) Branitelj ili optuženik će se, kod očitovanja o optužbi izjasniti o tome je li optuženik počinio protupravno djelo.

(4) Ako je optuženik raspravno nesposoban zbog duševnih smetnji pa se rasprava održava u njegovoj odsutnosti, smatrat će se da je porekao osnovanost optužbe, a na završetku dokaznog postupka pročitat će se zapisnici o njegovu ranijem ispitivanju.

(5) O raspravnoj sposobnosti i ubrojivosti optuženika te postojanju zakonskih uvjeta za određivanje prisilnog smještaja ispitat će se vještak koji je obavio psihijatrijski pregled optuženika.

Članak 553.

(1) Ako državni odvjetnik u tijeku rasprave utvrdi da izvedeni dokazi pokazuju da je optuženik počinio kazneno djelo u stanju ubrojivosti ili smanjene ubrojivosti, odustat će od zahtjeva za određivanje prisilnog smještaja i izmijenit će optužnicu.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka rasprava će započeti iznova, a predsjednik vijeća će optuženika upozoriti na njegov promijenjen pravni položaj. Ako je to potrebno radi pripremanja obrane, sud može, na zahtjev obrane, prekinuti raspravu.

(3) Zapisnici o ranijim iskazima svjedoka ili vještaka ispitanima u odsutnosti optuženika sukladno odredbi članka 552. stavka 4. ovog Zakona ne mogu se pročitati bez suglasnosti stranaka.

Članak 554.

(1) Ako je državni odvjetnik postavio zahtjev iz članka 550. stavka 1. ovog Zakona, a sud nakon provedene rasprave utvrdi da je optuženik u stanju nebrojivosti počinio protupravno djelo te da postoje uvjeti za određivanje prisilnog smještaja optuženika u psihijatrijsku ustanovu prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, donijet će presudu kojom se utvrđuje da je optuženik počinio protupravno djelo, da ga je počinio u stanju nebrojivosti, te odrediti prisilni smještaj u psihijatrijsku ustanovu u trajanju šest mjeseci.

(2) Sud će, pri donošenju presude iz stavka 1. ovog članka, odrediti, odnosno produljiti istražni zatvor iz razloga navedenog u članku 551. stavku 1. ovog Zakona.

(3) Ako je državni odvjetnik u optužnici postavio zahtjev iz članka 550. stavka 1. ovog Zakona, a sud nakon provedene rasprave utvrdi da je optuženik u stanju nebrojivosti počinio protupravno djelo, ali da ne postoje uvjeti za određivanje prisilnog smještaja optuženika u psihijatrijsku ustanovu prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, donijet će presudu kojom se optuženik oslobađa od optužbe i kojom se odbija zahtjev za određivanje prisilnog smještaja.

(4) Ako je državni odvjetnik u optužnici postavio zahtjev iz članka 550. stavka 1. ovog Zakona, a sud utvrdi postojanje razloga iz članka 452. ovog Zakona, donijet će presudu kojom se optužba odbija.

(5) Ako je državni odvjetnik u optužnici postavio zahtjev iz članka 550. stavak 1. ovog Zakona, a sud utvrdi postojanje razloga iz članka 453. ovog Zakona, osim isključenja krivnje zbog nebrojivosti, donijet će presudu kojom se optuženik oslobađa od optužbe.

(6) Ako sud ne utvrdi da je optuženik u vrijeme počinjenja protupravnog djela bio nebrojiv, donijet će presudu kojom se optužba odbija. U tom slučaju državni odvjetnik može odmah nakon objave presude dati usmeno izjavu da se odriče prava na žalbu i podnijeti novu optužnicu za isto kazneno djelo. Na tu optužnicu ne primjenjuju se odredbe Glave XIX. ovog Zakona, osim odredbe članka 342. stavka 1. ovog Zakona.

(7) Rasprava će se provesti pred istim vijećem na temelju nove optužnice. Radi pripreme obrane sud može prekinuti raspravu. Ranije izvedeni dokazi neće se ponovno izvoditi, osim ako vijeće ustanovi da je potrebno da se pojedini dokazi ponovno izvedu. Pisano izrađena presuda kojom je optužba odbijena dostavit će se strankama samo na njihov zahtjev. Protiv te presude žalba nije dopuštena.

Članak 555.

(1) Presuda iz članka 554. stavka 1. i 3. ovog Zakona dostavit će se državnom odvjetniku, optuženiku i njegovu branitelju te zakonskom zastupniku optuženika, a ako ga nema, optuženikovom bračnom ili izvanbračnom drugu, odnosno najbližem srodniku.

(2) Protiv presude iz članka 554. stavka 1. i 3. ovog Zakona mogu u roku od petnaest dana od dana primitka podnijeti žalbu sve osobe koje imaju pravo na žalbu protiv presude (članak 464.).

Odredbom članka 112. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 2.

(3) Drugostupanjski sud će sjednicu vijeća održati u prisutnosti optuženika ako smatra da je to svrhovito. Svoju odluku sa spisima dostavit će prvostupanjskom sudu najkasnije u roku koji je za polovicu kraći od roka određenog u članku 488. stavku 2. ovog Zakona.

(4) Predsjednik vijeća će, na zahtjev optuženika, donijeti rješenje o izvršenju prisilnog smještaja optuženika prije pravomoćnosti.

(5) Predsjednik vijeća dostavit će odmah nakon izvršnosti presude, potrebne spise sudu nadležnom za postupak prisilnog smještaja prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

Glava XXVIII.

POSTUPAK ZA ODUZIMANJE PREDMETA I IMOVINSKE KORISTI

Članak 556.

(1) Predmeti koji se po zakonu imaju oduzeti, kao i drugi predmeti ako to zahtijevaju probici javne sigurnosti ili zaštite časti i dostojanstva građana, oduzet će se i kad kazneni postupak ne završi presudom kojom se okrivljenik proglašava.

(2) Posebno rješenje o tome donosi tijelo pred kojim se vodio postupak kad je postupak završen, odnosno obustavljen.

(3) Rješenje o oduzimanju predmeta iz stavka 1. ovog članka donosi sud i kad je u presudi kojom je optuženik proglašen krivim propušteno da se donese takva odluka.

(4) Ovjereni prijepis odluke o oduzimanju predmeta dostavit će se osobi od koje se oduzima predmet.

(5) Protiv odluke iz stavka 2. i 3. ovog članka osoba od koje su oduzeti predmeti, ima pravo žalbe. Ako rješenje iz stavka 2. ovog članka nije donio sud, o žalbi odlučuje vijeće suda koji je bio nadležan za suđenje u prvom stupnju.

Članak 557.

(1) Imovinska korist ostvarena počinjenjem kaznenog djela utvrđuje se u postupku na prijedlog tužitelja.

Odredbom članka 47. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2011., izmijenjen stavak 1.

(2) Sud i drugo tijelo pred kojima se vodi postupak, dužni su u tijeku postupka prikupljati dokaze i istraživati okolnosti koje su važne za utvrđivanje imovinske koristi.

(3) Ako je oštećenik postavio imovinskopravni zahtjev koji, s obzirom na svoju osnovu, isključuje oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, ta korist utvrđivat će se samo u onom dijelu koji nije obuhvaćen imovinskopravnim zahtjevom.

Članak 558.

(1) Kad dolazi u obzir oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, osoba na koju je imovinska korist prenesena, a i predstavnik pravne osobe, pozvat će se radi ispitivanja u prethodnom postupku i na raspravi. U pozivu će se upozoriti da će se postupak provesti i bez njihove prisutnosti.

(2) Predstavnik pravne osobe ispitat će se na raspravi nakon okrivljenika koji se očitovao da ne osporava osnovanost optužbe, a inače na početku dokaznog postupka. Na isti način postupit će se prema osobi na koju je imovinska korist prenesena, ako nije pozvana kao svjedok.

(3) Osoba na koju je imovinska korist prenesena, a i predstavnik pravne osobe ovlašten je u svezi s utvrđivanjem imovinske koristi predlagati dokaze i po dopuštenju predsjednika vijeća, postavljati pitanja okrivljeniku, svjedocima i vještacima.

(4) Ako sud tek u tijeku rasprave utvrdi da dolazi u obzir oduzimanje imovinske koristi od treće osobe, prekinut će raspravu i pozvati osobu na koju je imovinska korist prenesena, a i predstavnika pravne osobe.

Članak 559.

Sud će visinu iznosa imovinske koristi odmjeriti po slobodnoj ocjeni ako bi njezino utvrđivanje bilo skopčano s nerazmjernim teškoćama ili sa znatnim odugovlačenjem postupka.

Članak 560.

(1) Oduzimanje imovinske koristi sud može izreći u odluci kojom se utvrđuje da je okrivljenik počinio kazneno djelo koje je predmet optužbe.

(2) U izreci odluke sud će navesti koji se predmet, odnosno novčani iznos oduzima.

(3) Ovjereni prijepis odluke dostavlja se i osobi na koju je imovinska korist prenesena, a i predstavniku pravne osobe ako je sud izrekao oduzimanje imovinske koristi od te osobe.

Članak 561.

Odredbe članka 465. stavka 2. i 3. i članka 479. ovog Zakona primjenjivat će se glede žalbe protiv odluke o oduzimanju imovinske koristi.

Članak 562.

Osoba iz članka 558. stavka 3. ovog Zakona može podnijeti zahtjev za obnovu kaznenog postupka glede odluke o oduzimanju imovinske koristi.

Odredbom članka 113. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen članak 562.

Članak 563.

Ako u odredbama ove Glave nije što drugo propisano glede postupka za primjenu sigurnosnih mjera ili za oduzimanje imovinske koristi, primjenjivat će se ostale odredbe ovog Zakona.

Glava XXIX. POSTUPAK ZA OPOZIV UVJETNE OSUDE

Članak 564.

(1) Kad je u uvjetnoj osudi određeno da će se kazna izvršiti ako osuđenik ne vrati imovinsku korist, ne naknadi štetu ili ne udovolji drugim obvezama, a osuđenik u određenom roku nije udovoljio tim obvezama, prvostupanjski sud provest će postupak za opoziv uvjetne osude na prijedlog ovlaštenog tužitelja ili oštećenika.

(2) Sudac koji za to bude određen ispitat će osuđenika, ako je dostupan, i provesti potrebne izvide radi utvrđivanja činjenica i prikupljanja dokaza važnih za odluku.

(3) Nakon toga će predsjednik vijeća zakazati sjednicu vijeća o kojoj će izvijestiti tužitelja, osuđenika i oštećenika. Nedolazak stranaka i oštećenika, ako su uredno obaviješteni, ne sprečava održavanje sjednice vijeća.

(4) Ako sud utvrdi da osuđenik nije udovoljio obvezi koja mu je bila određena presudom, donijet će presudu kojom će opozvati uvjetnu osudu i odrediti izvršenje izrečene kazne, ili odrediti novi rok za udovoljenje obvezi, ili tu obvezu zamijeniti drugom ili osuđenika osloboditi obveze. Ako sud ustanovi da nema osnove za donošenje koje od tih odluka, rješenjem će obustaviti postupak za opoziv uvjetne osude.

(5) Ako se naknadno utvrdi da je osuđenik u vrijeme provjeravanja počinio kazneno djelo za koje je osuđen na kaznu zbog koje je, prema odredbama Kaznenog zakona, trebalo ili bilo moguće opozvati uvjetnu osudu, a sud koji ga je osudio na kaznu je propustio o tome odlučiti, prvostupanjski sud koji je izrekao uvjetnu osudu donijet će presudu kojom će opozvati uvjetnu osudu i odrediti izvršenje izrečene kazne. Ako sud ustanovi da nema osnove za opoziv uvjetne osude, rješenjem će obustaviti taj postupak.

(6) Odluke iz stavka 5. ovog članka donosi sud nakon sjednice vijeća održane u skladu s odredbom stavka 3. ovog članka.

(7) Nakon pravomoćnosti presude iz stavka 5. ovog članka postupit će prema članku 498. ovog Zakona.

Glava XXX.
POSTUPAK ZA IZDAVANJE TJERALICE I OBJAVE

Članak 565.

Ako se ne zna prebivalište ili boravište okrivljenika ili svjedoka kad je to po odredbama ovog Zakona potrebno, tijelo koje vodi postupak će zatražiti od policije da okrivljenika ili svjedoka potraže i da to tijelo obavijeste o njegovoj adresi.

Članak 566.

(1) Izdavanje tjeralice može se naložiti kad se okrivljenik protiv kojega je pokrenut kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti nalazi u bijegu, a postoji rješenje o određivanju pritvora ili istražnog zatvora.

Odredbom članka 114. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen stavak 1.

(2) Izdavanje tjeralice nalaže tijelo koje vodi postupak.

(3) Izdavanje tjeralice naložit će se i u slučaju bijega okrivljenika iz ustanove u kojoj izdržava kaznu bez obzira na visinu kazne, odnosno pritvora, istražnog zatvora ili bijega iz ustanove u kojoj izdržava zavodsku mjeru.

(4) Nalog tijela koje vodi postupak ili upravitelja ustanove dostavlja se policiji radi izvršenja.

Članak 567.

(1) Ako su potrebni podaci o pojedinim predmetima koji su u svezi s kaznenim djelom ili te predmete treba pronaći, a osobito ako je to potrebno radi ustanovljenja istovjetnosti pronađenoga nepoznatog tijela, naložit će se izdavanje objave kojom će se zatražiti da se ti podaci dostave tijelu koje vodi postupak.

(2) Policija može objavljivati i fotografije tijela i nestalih osoba ako postoji osnova sumnje da je do smrti, odnosno nestanka tih osoba došlo zbog kaznenog djela.

Članak 568.

Tijelo koje je naredilo izdavanje tjeralice ili objave dužno ju je odmah povući kad se pronađe tražena osoba ili predmet ili kad nastupi zastara kaznenog progona ili izvršenja kazne ili drugi razlozi zbog kojih tjeralice ili objava nije više potrebna.

Članak 569.

(1) Tjeralicu i objavu raspisuje policija nadležna prema mjestu onog državnog tijela pred kojim se vodi kazneni postupak, odnosno ustanove iz koje je pobjegla osoba na izdržavanju kazne, odnosno pritvora, istražnog zatvora ili zavodske mjere.

(2) Radi obavještanja javnosti o tjeratici ili objavi mogu se koristiti i sredstva javnog priopćavanja.

(3) Policija može raspisati i međunarodnu tjeralicu.

Glava XXXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Revizija te izvanredni pravni lijek protiv odluke sudova bivše SFRJ«.

Članak 570.

(1) Osobe koje su sudovi bivše Jugoslavije osudili za vrijeme komunističke vladavine za politička kaznena djela, politički motivirana kaznena djela ili druga kaznena djela ako je do osuđujuće odluke došlo zlouporabom političke moći mogu revizijom zatražiti poništenje osuđujuće odluke ili njoj drugoga odgovarajućega pravnog akta.

(2) Pod zlouporabom političke moći smatrat će se slučajevi u kojima je došlo do osude koja u svojoj izreci ili u postupku koji joj je prethodio krši međunarodnopravno priznata načela pravne države i demokratskog društva ili proturječi javnom poretku Republike Hrvatske.

(3) Ako je osoba iz stavka 1. ovoga članka umrla, reviziju mogu izjaviti njezini nasljednici po zakonskom redu. Ako su nasljednici nepoznati, reviziju mogu izjaviti udruga za zaštitu ljudskih prava sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(4) Ako reviziju izjavljuje udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ona mora sadržavati i izvadak iz registra udruge iz kojeg je vidljivo da je područje njezine djelatnosti zaštita ljudskih prava.

Odredbom članka 115. stavaka 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen naslov iznad članka 570. i članak 570.

Članak 570.a

(1) Revizija sadrži: osobne osuđenikove podatke, podatke o presudi koja se pobija, podatke o činjenicama i dokazima na kojima se temelji, obrazloženje i potpis podnositelja, te, ako je podnositelj nasljednik, dokaz da je osuđenik umro i da je on njegov zakonski nasljednik.

(2) Revizija se izjavljuje županijskom sudu na čijem je području imao sjedište sud koji je donio prvostupanjsku odluku.

(3) Ako je revizija izjavljena nenadležnom sudu ili ako je prvostupanjski sud imao sjedište izvan Republike Hrvatske, primijenit će se odredbe članka 24. ovoga Zakona.

Članak 570.b

(1) O reviziji odlučuje vijeće županijskog suda od tri suca na sjednici.

(2) Nepotpunu ili nedopuštenu reviziju odbacit će rješenjem predsjednik vijeća. Protiv toga rješenja može se izjaviti žalba u roku od petnaest dana.

(3) Na sjednicu vijeća pozivaju se podnositelj revizije, njegov opunomoćenik i državni odvjetnik. Sjednica se može održati premda uredno pozvane osobe ne dođu na sjednicu.

Članak 570.c

(1) Vijeće može zatražiti da nadležna državna tijela prikupe i dostave podatke važne za odluku povodom revizije.

(2) Podnositelj revizije, njegov opunomoćenik i državni odvjetnik mogu na sjednici davati izjave radi razjašnjenja pojedinih pitanja u svezi s revizijom.

Članak 570.d

(1) O reviziji vijeće odlučuje presudom ili rješenjem.

(2) Nepotpunu ili nedopuštenu reviziju odbacit će vijeće rješenjem ako to nije učinio predsjednik vijeća.

(3) Presudom će vijeće odbiti reviziju kao neosnovanu ako utvrdi da je podnesena protiv odluke kojom je podnositelj osuđen za ratni zločin ili drugo kazneno djelo za koje je Republika Hrvatska dužna progoniti po pravilima međunarodnog prava, kazneno djelo čijim je počinjenjem došlo do gubitka života neke osobe, teške tjelesne ozljede ili ako je osuđenik za sebe ili drugoga stekao protupravnu imovinsku korist ili ako se radi o djelu suprotnom javnom poretku Republike Hrvatske. Sud će odbiti reviziju i ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je ona izjavljena.

(4) Ako utvrdi da je revizija osnovana, vijeće će presudom poništiti u cijelosti ili djelomice pobijanu odluku u izreci o kaznenoj odgovornosti.

Članak 570.e

(1) Protiv odluke vijeća županijskog suda podnositelj revizije i državni odvjetnik mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana.

(2) O žalbi odlučuje Vrhovni sud u vijeću od pet sudaca.

(3) Vrhovni sud svojom odlukom može potvrditi, preinačiti ili ukiniti odluku županijskog suda o reviziji.

(4) Ako u članku 570. do 570.d. ovoga Zakona nije drukčije određeno, na postupak o reviziji i na postupak o žalbi protiv odluke županijskog suda o reviziji primijenit će se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na odlučivanje vijeća u sjednici povodom žalbe na presudu.

(5) O troškovima revizijskog postupka sud će odlučiti sukladno odredbi članka 151. ovoga Zakona.

Odredbom članka 116. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, „Narodne novine“ br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., dodani članci 570.a, 570.b, 570.c, 570.d i 570.e.

Članak 571.

O zahtjevu za zaštitu zakonitosti protiv odluke vijeća Vrhovnog suda za koji je do 6. listopada 1991. godine bio nadležan Savezni sud bivše Jugoslavije, odlučuje Vrhovni sud u vijeću od pet sudaca.

2. Ostale prijelazne i završne odredbe

Članak 572.

U skladu s odredbama ovog Zakona, nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu, potanje propise o:

- 1) uvjetima podnošenja elektroničke isprave (članak 79. stavak 5.),
- 2) tehničkim uvjetima, načinu snimanja i zaštiti snimke od brisanja ili oštećenja (članak 87. stavak 8. i članak 533. stavak 6.),
- 3) izvršenju mjera opreza (članak 100. stavak 5.),
- 4) o prijemu i postupanju s uhićenikom i pritvorenikom u pritvorskoj policijskoj jedinici (članak 109. stavak 5. i članak 113. stavak 3.),
- 5) o evidenciji i izvršavanju kućnog zatvora (članak 121. stavak 3.),
- 6) o zatvorima u kojima se izvršava istražni zatvor te o uvjetima koje moraju ispunjavati djelatnici koji izvršavaju istražni zatvor (članak 135. stavak 5.),
- 7) središnjoj evidenciji zatvorenika (članak 136. stavak 5.),
- 8) kućnom redu u zatvorima u kojima se izvršava istražni zatvor (članak 143.),
- 9) očevidniku zatvorenika u istražnom zatvoru (članak 144. stavak 4.),
- 10) troškovima kaznenog postupka (članak 152.),
- 11) dostavi (članak 169. stavak 4.),
- 12) kaznenoj evidenciji i evidenciji odgojnih mjera (članak 185. stavak 2. i 3.),
- 13) automatskim zbirkama osobnih podataka (članak 186. stavak 4.),
- 14) nabavi i održavanju tehničkih uređaja za audio-video konferencije (članak 194. stavak 3.),
- 15) upisnicima iz članka 205. stavka 5. i članka 206. stavka 10. ovog Zakona,
- 16) ustrojavanju i načinu vođenja zbirke s automatskom obradom podataka (članak 211. stavak 3. i 4.),

17) čuvanju materijalnih dokaza (članak 269. stavak 3.),

18) načinu uzimanja, nadzoru i čuvanju uzoraka biološkog materijala (članak 327. stavak 7.),

19) načinu izvršenja posebnih dokaznih radnji iz članka 337. stavka 7. ovog Zakona,

20) evidenciji potvrđenih optužnica (članak 354. stavak 4.).

(2) U roku iz stavka 1. ovog članka Hrvatska odvjetnička komora će propisati oblik i sadržaj poziva iz članka 67. stavka 3. ovog Zakona.

Članak 573.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02. i 115/06.) osim:

– odredaba članka 1. do 206., od 208. do 400. i od 414. do 505. toga Zakona, koje prestaju važiti 31. kolovoza 2011.,

Odredbom članka 117. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, »Narodne novine« br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., izmijenjen podstavak 1.

– odredaba članka 1. do 206., od 208. do 400. i od 414. do 505. toga Zakona koje u predmetima pokrenutima za kaznena djela iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (»Narodne novine«, br. 88/01., 12/02., 33/05., 48/05. i 76/07.) prestaju važiti 30. lipnja 2009.,

– odredaba članka 16. do 22. te Glava XXIX. i XXX. toga Zakona, koje će se primjenjivati do donošenja posebnog zakona.

Odredbom članka 118. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, »Narodne novine« br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009., u cijelom tekstu Zakona riječi: »kućni zatvor«, zamijenjene riječima: »istražni zatvor u domu«.

Članak 574.

(1) Kazneni postupak pokrenut prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02. i 115/06.).

(2) Ako je do stupanja na snagu ovog Zakona donesena kakva odluka protiv koje je po odredbama zakona po kojem je postupak vođen dopušten pravni lijek ili još teče rok za podnošenje pravnog lijeka, ili je pravni lijek podnesen, ali o njemu još nije odlučeno, u tom postupku primijenit će se odredbe zakona po kojem je donesena odluka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(3) Odredbe članka 497. – 508. ovog Zakona na odgovarajući način će se primjenjivati i u postupcima povodom zahtjeva za obnovu kaznenog postupka podnesenima po odredbama Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02. i 115/06.).

Članak 575.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2009. osim:

– članaka 1. – 230., 232. – 496. i 509. – 569. koji stupaju na snagu 1. srpnja 2009. u predmetima za kaznena djela iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (»Narodne novine«, br. 82/01., 12/02., 33/05., 48/05. – ispravak).

– članaka 1. – 230., 232. – 496. i 509. – 569. koji stupaju na snagu 1. rujna 2011.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, »Narodne novine« br. 76/09., stupio na snagu 1. srpnja 2009.

Članak 119.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. srpnja 2009.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, »Narodne novine« br. 80/11., stupio na snagu 21. srpnja 2009.

Članak 48.

Odredbe članka 49., članka 55. stavka 6., članka 65. stavka 3., članka 70. stavka 1., članka 98. stavka 3., članka 285. stavka 1. točke 1., članka 389. stavka 2., članka 464. stavka 2., članka 552. stavka 1. i članka 555. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 152/08. i 76/09.) se primjenjuju na članove svih zajednica iz članka 18. ovog Zakona kojim se mijenja članak 202. stavak 33.

Članak 49.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora izraditi pročišćeni tekst Zakona o kaznenom postupku.

Članak 50.

1. rujna 2011. prestaju važiti odredbe članka 16. – 22. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine« br. 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02. i 115/06.).

Članak 51.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim:

– članka 1. ovog Zakona koji stupa na snagu s danom pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju,

– članka 2. i članka 19.a – 19.d i članka 19.f iz članka 3. ovog Zakona, koji stupaju na snagu 1. rujna 2011.,

– članka 19.e iz članka 3. ovog Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2015.